



CUPRINS

Cuprins.....	1
PARTEA I: Prezentarea teritoriului – Analiza diagnostic.....	2
1. Prezentarea geografică și fizică.....	6
1.1 Prezentarea principalelor caracteristici geografice (amplasament, relief, altitudine)....	6
1.2 Hărți – planul localizării teritoriului.....	14
1.3 Populație – demografie	18
1.4 Patrimoniu de mediu	23
1.5 Patrimoniu arhitectural și cultural.....	35
2. Economia locală	48
2.1 Repartizarea populației active.....	48
2.2 Agricultură.....	51
2.3 Industrie – IMM – Micro-întreprinderi	63
2.4 Comerț și sector de servicii	68
3. Servicii pentru populație și infrastructuri medico-sociale.....	71
3.1 Echipamente prezente sau accesibilitatea populației la aceste servicii.....	71
4. Activități sociale și instituții locale	73
5. Bilanțul politicilor întreprinse în teritoriu	76
6. Elemente complementare privind prezentarea teritoriului	88
PARTEA a II-a: Analiza SWOT	89
PARTEA a – III - a: priorități	94
PARTEA a – IV – a: Prezentarea măsurilor	100
PARTEA a – V – a: Parteneriatul	176
1. Prezentarea procesului de elaborare a dosarului de candidatură	177
2. Prezentarea parteneriatului decizional	186
2.1 Descrierea partenerilor	186
2.2 Crearea și funcționarea GAL – ului.....	189
PARTEA a – VI – a: Organizarea GAL-ului	196
1. Resurse umane	196
2. Descrierea resurselor materiale (echipamente, localuri disponibile)	199
3. Buget indicativ anual de funcționare a GAL-ului.....	200
4. Dispozitivul de comunicare și informare.....	206
PARTEA a – VII – a: Mecanismul de implementare.....	217
PARTEA a -VIII – a: ACȚIUNI DE Cooperare și funcționare In cadrul rețelei naționale de dezvoltare rurală	220
1. Cooperare	220
2. Participarea GAL în cadrul RNDR	223
ANEXA C Planul de finanțare.....	229
ANEXA D Prezentarea teritoriului si a populatiei.....	230

**Anexa B Planul de Dezvoltare Locală al Grupului de Acțiune Locală Valea Bășeului de Sus****PARTEA I: PREZENTAREA TERITORIULUI – ANALIZA DIAGNOSTIC**

Teritoriul prezentat sub denumirea **GAL Valea Bășeului de Sus** este situat în județul Botoșani, înglobând 11 unități administrativ teritoriale recunoscute legal la nivelul NUTS IV, după cum urmează:

1. **Comuna AVRĂMENI**
2. **Comuna DÂNGENI**
3. **Comuna DRĂGUȘENI**
4. **Comuna HĂNEȘTI**
5. **Comuna HAVÂRNA**
6. **Comuna MANOLEASA**
7. **Comuna MILEANCA**
8. **Comuna MITOC**
9. **Comuna RĂPICENI**
10. **Comuna VLĂSINEȘTI**
11. **Orașul SĂVENI**

Teritoriul GAL este bazat pe principiul continuității și omogenității din punct de vedere fizico-geografic, economic și social vor derula și în mod individual proiecte și acțiuni similare ca și activități și obiective, conform hărților atașate și a descrierilor. Nici o localitate din acesta nu este inclusă pe teritoriul unui alt GAL.

Lista localităților cuprinse în teritoriul GRUPULUI DE ACȚIUNE LOCALĂ VALEA BĂSEULUI DE SUS

Codul comunelor INSSE	Numele localității			Număr locuitori 2002		Supr. Totală km2	Densitate loc/km2
	Comune	Orașe	Sate	Din orașe	total teritoriu		
36202	AVRĂMENI	xx	Aurel Vlaicu, Avrămeni, Dimitrie Cantemir, Ichimeni, Panaitoia, Timuș, Tudor Vladimirescu	0	5592	108,6	51,49
37057	DÂNGENI	xx	Dângeni, Hulub, Iacobenii, Strahotin	0	3157	83,35	37,88
37173	DRĂGUȘENI	xx	Drăgușeni, Podriga, Sarata-Drăgușeni	0	2854	58,93	48,43
37618	HĂNEȘTI	xx	Borolea, Hănești, Moara Jorii, Sarata-Basarab, Slobozia Hănești	0	2376	60,52	39,26
37547	HAVÂRNA	XX	Balinți, Galbenii, Gârbenii, Havârna, Niculcea, Tătărașeni	0	5221	95,65	54,58
37958	MANOLEASA	xx	Flondora, Iorga, Livenii, Loturi, Manoleasa, Manoleasa-Prut, Sadovenii, Zahoreni	0	3788	94,24	40,20
38321	MILEANCA	xx	Codrenii, Mileanca, Scutarii, Seliște	0	3028	59,8	50,64
38376	MITOC	XX	Horia, Mitoc	0	2060	45,13	45,65
38731	RIPICENI	xx	Cinghiniia, Lehnăștii, Movila Ruptă, Popoiaia, Râșca, Ripiceni, Ripiceni Vechi	0	2359	55,13	42,79
39792	VLĂSINEȘTI	xx	Miron Costin, Sârbi, Vlăsinești	0	3437	67,62	50,83
36060	xx	SĂVENI	Bodeasa, Bozienii, Chișcărenii, Petricani, Sat Nou	8416	8416	58,66	143,47
TOTAL				8416	42288	787,63	53,69
% locuitori orașe din total locuitori (≤25 %)				19,90 %			

Sursa: INSSE Botosani

Teritoriul acoperit de **GAL Valea Bășului de Sus** include 11 localități, toate făcând parte din județul Botoșani. Numărul total al locuitorilor care fac parte din aria teritorială a GAL Valea Bășului de Sus este de **37.901 locuitori**, dispuși pe o suprafață totală de **753,25 km²**.

După cum se poate observa din informațiile expuse mai sus, GAL VALEA BĂȘULUI DE SUS **îndeplinește criteriul de selecție nr. SCS 1.1.** fixat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în sensul că numărul de locuitori ai GAL VALEA BĂȘULUI DE SUS - **se situează între 30.000 și 70.000 de locuitori.**

Situația privind ruralitatea teritoriului este următoarea:

$$\text{Pondere} \text{ a populației rurale} = \frac{\text{Populația în mediul rural}}{\text{Populația totală}} * 100$$

$$\text{Pondere} \text{ a populației rurale} = \frac{33872}{42.288} * 100 = \mathbf{80,09\%}$$

$$\text{Gradul de ruralitate} = \frac{\text{Densitatea populației (} \leq 120 \text{ loc/km}^2 \text{)}}{\text{Populația totală}} * 100$$

$$\text{Gradul de ruralitate} = \frac{53,69}{42.288} * 100 = \mathbf{12,69\%}$$

$$\text{Pondere} \text{ a populației urbane} = \frac{\text{Populația în mediul urban}}{\text{Populația totală}} * 100$$

$$\text{Pondere} \text{ a populației urbane} = \frac{8.416}{42.288} * 100 = \mathbf{19,90\%}$$

În ceea ce privește densitatea teritoriului GAL –VALEA BĂȘULUI DE SUS, aceasta este analizată mai jos comparativ cu situația la nivel național și regional, având în vedere că teritoriul GAL VALEA BĂȘULUI DE SUS se situează în regiunea de dezvoltare Nord Est.

Regiunea Nord-Est are o populație totală de **3.674.367**, fiind astfel cea mai populată regiune a țării. Densitatea este de **99,71 locuitori/km²**, mai ridicată decât media pe țară, de **91,3 locuitori/km²**.

Județul Botoșani are o populație totală de **452,834 locuitori** și o densitate de **91 loc./km²**.

După cum se observă, teritoriul acoperit de GAL VALEA BĂȘEULUI DE SUS, are o densitate cu mult inferioară atât față de densitatea județului Botoșani, densitatea regiunii de dezvoltare Nord Est, cât și a celei de la nivel național, ceea ce impune atragerea populației în zonele rurale, în primul rând prin îmbunătățirea condițiilor de trai în mediul rural, dar și prin crearea de locuri de muncă.

Clasificarea localităților componente ale GAL VALEA BĂȘEULUI DE SUS, în funcție de densitatea populației este următoarea:

Densitate	Grupa	Comuna	Densitate (loc/km ²)
< 20 loc / km ²	Zonă nepopulată cu probleme		
Între 20 și 39,5 loc / km ²	Zonă cu riscuri mari de depopulare	HĂNEȘTI	35,72
		DÂNGENI	36,69
		MANOLEASA	37,04
		RIPICENI	39,11
Între 39,5 și 79 loc / km ²	Zonă rurală cu densitate în scădere	MITOC	42,28
		MILEANCA	46,27
		DRĂGUȘENI	46,34
		VLĂȘINEȘTI	47,00
		HAVÂRNA	49,53
		AVRĂMENI	50,04
Între 79 și 120 loc / km ²	Zonă în ascensiune		
Peste 120 loc/km ²	Zonă cu densitate ridicată	SĂVENI	136,35

Sursa: elaborare proprie în baza datelor de la Institutul Național de Statistică cu date din anul 2011

Analizând datele prezentate mai sus se poate observa că o parte din teritoriul GAL VALEA BĂȘEULUI DE SUS, respectiv comunele Hănești, Dângeni, Manoleasa, Ripiceni prezintă o densitate foarte scăzută, încadrându-se într-o zonă cu probleme de depopulare. Restul comunelor din GAL VALEA BĂȘEULUI DE SUS au o densitate în scădere. Pe teritoriul GAL VALEA BĂȘEULUI DE SUS – există o zonă cu densitate ridicată, peste 120 locuitori/km² și anume orașul Săveni, a cărui densitate este mai mare decât media pe județ și pe regiune de dezvoltare, de 136 locuitori/km² față de 91 locuitori/km².

După cum se poate observa din informațiile expuse mai sus, GAL VALEA BĂȘEULUI DE SUS **îndeplinește criteriul de selecție nr. SCS 1.2.** fixat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în sensul că densitatea populației GAL VALEA BĂȘEULUI DE SUS **se situează sub 75 locuitori / km² având o densitate de 53,69 loc/km².**

1. Prezentarea geografică și fizică

1.1 Prezentarea principalelor caracteristici geografice (amplasament, relief, altitudine) AMPLASAMENT

Teritoriul GAL VALEA BAȘEULUI DE SUS este situat în partea de Nord Est a țării, respectiv partea de Nord Est al județului Botoșani, acoperind 15,11 % din suprafața județului Botoșani, având o suprafață totală de 753,25 km².



Situat în partea de Nord - Est a României, județul Botoșani, cu Suprafața: 4986 Km² (respectiv 2,1 % din teritoriul României), cuprinde regiunea cuprinsă între Siret și Prut, în extremitatea de nord - est a țării, la granița cu Ucraina (la nord) și Republica Moldova (la est). La vest și sud se învecinează cu județele Suceava și Iași.

Se învecinează:

La Nord: Comunele Concești, Darabani, Viișoara, județul Botoșani, continuându-se cu Republica Moldova (granița pe Prut)

La Vest –comunele Cristești, George Enescu, Cordăreni, Știubeni, jud.Botoșani

la Sud – comunele Ungureni, Dângenii, Mihălășeni

la Est – granița cu Republica Moldova, prin intermediul Prutului

TERITORIUL GAL VALEA BAȘEULUI DE SUS

Teritoriul Grupului de Acțiune Locală VALEA BAȘEULUI DE SUS este situat în județul Botoșani, în proporție de 100% (prin comunele Avrămeni, Dângenii, Drăgușeni, Hănești, Hăvârna, Manoleasa, Mileanca, Mitoc, Ripiceni, Vlăsinești și orașul Săveni). Suprafața însumată din teritoriile celor 11 UAT incluse în teritoriul GAL Bășeul de Sus reprezintă 753,25 KM².

Punctul extrem		Longitudine estică	Latitudine nordică
Nord	Sat Horia Comuna Mitoc	26°58'E	48°07'N
Sud	Sat Moara Jorii Comuna Hănești	27°01'E	47°53'N
Est	Sat Râșca Comuna Ripiceni	27°10'E	47°53'N
Vest	Sat Hăvârna Comuna Hăvârna	26°38'E	48°04'N



RELIEFUL GAL VALEA BĂȘEULUI DE SUS

Principalele categorii de relief sunt reprezentate de forme structurale, sculpturale și de acumulare.

- Relieful structural este generat în principal de alcătuirea și structura geologică, fiind reprezentat prin platouri structurale
- Relieful sculptural este constituit din interfluvii sculpturale și versanți.
- Relieful de acumulare este reprezentat prin lunci și terase.

Teritoriul GAL Valea Bășeului de Sus se integrează întru totul ansamblului Podișului Moldovei, cu o alcătuire geologică relativ simplă, cu o mobilitate tectonică redusă, cu structură și litologie destul de uniforme.

Morfologia reliefului regiunii pune în evidență prezența unei trepte mari, joasă, cu aspect de câmpie colinară și altitudini medii de 100 -150 m, în nord și nord-est.

Teritoriul județului Botoșani se încadrează în două categorii de peisaj caracteristice zonelor joase ale Moldovei: (i) peisaje de deal și podiș sub influența climatului continental;(ii) peisaje de câmpie sub influența climatului continental. UAT din GAL sunt încadrate, parțial, în următoarea subcategorie de peisaj:

II. PEISAJE DE CÂMPIE SUB INFLUENȚA CLIMATULUI CONTINENTAL (PARȚIAL PONTIC SUBMEDITERANEAN):

Peisajul de câmpie cu pajiști stepizate și pâlcuri de păduri se întâlnește în două zone ale județului Botoșani:

- în partea de NV a județului, până la granița cu Ucraina;
- în partea de S a județului, între râul Prut și depresiunea Botoșanilor.

Cu terenuri agricole, rare pajiști stepice puternic modificate și pajiști cu plante halofile și pâlcuri de stejar pedunculat cu arțar tătareasc - acest tip de peisaj de câmpie, caracteristic Câmpiei Moldovei, predomină în părțile de N, E și S ale județului reprezentând peisajul dominant în cca. 50% din teritoriul acestuia.

Se remarcă faptul că în această zonă de câmpie au fost amenajate în decursul timpului un număr mare de iazuri, construite prin bararea cursurilor râurilor. Peisajul de câmpie continuă spre E, în afara județului în Republica Moldova, câmpia fiind fracturată de valea amplă a Prutului.



CLIMA GAL VALEA BĂȘEULUI DE SUS

Teritoriul GAL Valea Bășeului de Sus aparține zonei de climat temperat – continental pronunțat, aflat sub influența anticiclonilor atlantic și euro-asiatic. Climatul zonei este temperat continental de nuanță excesivă, cu veri secetoase și ierni grele, temperatura medie anuală fiind de 9-10 grade Celsius, cu precipitații relativ reduse (400-500 mm medie anuală, întâlnindu-se fenomenul de secetă), iar vânturile sunt preponderent nord-vestice.

- Radiația solară globală, cu valori medii de 116 kcal/cm² are o distribuție neuniformă în cursul anului. 40% din total revine perioadei de vară (iulie = 17 kcal/cm²), în timp ce iarna se realizează doar 10% (ianuarie = 2.2 kcal/cm²).

- Temperatura medie anuală a aerului este cuprinsă între 8°C și 9°C în vest și sud și între 9°C și 10°C în nord și nord-est, scăzând odată cu creșterea altitudinii. Cele mai mari valori medii lunare se înregistrează în iulie (18°C- 20°C în zonele înalte și 20°C -21,5°C în zonele joase), iar cele mai mici valori se înregistrează în ianuarie (- 3°C - 4°C și chiar sub - 4°C pe văi).

- Durata de strălucire a soarelui atinge 2000 ore anual, repartizate între 200 și 290 de zile; în teritoriu se înregistrează 2076 ore de strălucire în timp ce la Botoșani, doar 1953 ore de strălucire a soarelui;

- Caracterul continental e pus în evidență de valorile extreme ale temperaturilor: 40°C la Botoșani (în iulie, 1909) și -32,3°C (în ianuarie, 1963), rezultând o amplitudine de 72,3°C. Temperaturile de peste 5°C încep de la 23 martie și durează până spre 11 noiembrie, iar cele ce

depășesc 10°C se înregistrează între 11 aprilie și 20 octombrie (180 -185 zile), aceasta fiind și perioada de dezvoltare optimă a culturilor agricole.

O caracteristică termică specifică intervalului noiembrie - martie este înghețul, care se produce, în medie, toamna în octombrie și primăvara în aprilie, numărul mediu al zilelor cu îngheț fiind de 110. Cel mai timpuriu îngheț s-a înregistrat la 10 septembrie, iar cel mai târziu la 21 mai.

În perioada caldă a anului se înregistrează în medie 85 zile de vară cu temperaturi maxime egale sau mai mari de 25°C și 23 zile tropicale cu temperaturi maxime egale sau mai mari de 30°C.

Umezeala relativă a aerului are valori medii anuale de 74 % în zona joasă din est. Cele mai mari valori lunare depășesc 85 – 90 % iarna, iar cele mai reduse coboară până la 64 - 65% vara. Important de menționat este deficitul de umiditate din aer care se înregistrează în aprilie - mai (67 - 66%), influențând negativ dezvoltarea vegetației.

- Nebulozitatea este direct influențată de temperatura și umezeala aerului, valoarea medie anuală variind de la 5 zecimi la 6,5 zecimi, cele mai mari valori medii lunare înregistrându-se iarna (peste 7 zecimi). Ca urmare, durata efectivă de strălucire a soarelui variază între 2000 și 2100 ore/an în zona câmpiei colinare. În cadrul acestor zone se înregistrează valori mai reduse pe văile principale respectiv sub 1900 ore/an în vest și sud și între 1900 - 2000 ore/an pe văile din câmpie.

- Precipitațiile atmosferice care cad pe teritoriul județului Botoșani variază de la 450 - 500 mm în medie pe an la limitele de nord - est și sud, la 550 mm în zona de contact dintre zona înaltă și câmpia colinară și peste 600 mm în zonele înalte din vest și sud. În timpul anului, regimul precipitațiilor este de asemenea neuniform, înregistrându-se cantități mari în mai și iunie, uneori și iulie (65 - 75 mm în medie) și mici în decembrie - martie (25 - 35 mm în medie). În proporție de 70% ele cad sub formă de ploaie, cu excepția intervalului din ultima decadă a lunii noiembrie, până în ultima decadă a lunii martie, când se înregistrează 34 - 42 zile cu ninsoare. Din totalul precipitațiilor, 35 - 40% cad vara, 23 – 30% primăvara, 17-23% toamna și 10-17% iarna.

Caracteristic pentru regimul pluviometric al teritoriului GAL Valea Bășeului de Sus este atât abundența cât și deficitul de precipitații, ambele fenomene având influențe negative asupra economiei, mai ales în zona câmpiei colinare. În acest sens menționăm aversele torențiale, când, într-un timp scurt, se înregistrează cantități ce depășesc cu 50 - 60% din suma lunii respective.

În cursul unui an sunt, în medie, 190 de zile fără precipitații, iar gruparea lor în perioada vegetativă a culturilor, are influențe negative asupra recoltelor. Precipitațiile sub formă de ninsoare din perioada rece a anului, înregistrează un număr mediu de 33 zile.

- Vânturile care bat pe teritoriul GAL Valea Bășeului de Sus se caracterizează prin fluctuații mari de direcție și viteză, fiind determinate atât de circulația generală a maselor de aer cât și de orientarea reliefului.

Cele mai mari frecvențe medii anuale le au vânturile dinspre nord - vest (23,3 % - 29 %) urmate de vânturile dinspre est (14,2 %), vest (9,4 %), sud-est (8,1 %) și nord (7,2 %).

Cele mai mici frecvențe le au vânturile dinspre nord - est (3,8% -2%).

Calmul atmosferic are valori relativ ridicate (22,8 -22%), indicând condiții de adăpost aerodinamic.

Viteza vânturilor a înregistrat valori medii de 5,9 m/s - 4,6 m/s pe direcția dominantă de nord - vest. Viteze medii ridicate s-au mai înregistrat dinspre nord (4,8 m/s), sud-est (4,5 m/s) și sud (4,7 m/s).

VEGETAȚIA GAL VALEA BĂSEULUI DE SUS

Vegetația naturală aparține zonei forestiere în sud și zonei de silvostepă în nord. Limitele acestor zone sunt dificil de trasat, datorită tranzițiilor difuze, pătrunderii adânci a văilor în podiș și modificărilor antropice.

Zona forestieră este caracteristică sectoarelor înalte de podiș din sud, fiind reprezentată prin păduri de foioase, ce aparțin etajului stejarului și gorunului, iar în părțile cele mai înalte, limitei inferioare a fagului.

Zona de silvostepă este caracteristică câmpiei colinare, unde climatul este de un continentalism mai accentuat, iar solurile sunt cernoziomice sau cenușii. Vegetația naturală a silvostepii este reprezentată prin pâlcuri de pădure (șleauri) și pajiști, puternic transformate și modificate antropice.

Agricultura este o ramură importantă a economiei teritoriului Valea Băseului de Sus. Relieful variat și condițiile pedoclimatice favorabile au condus la practicarea pe scară largă a agriculturii. În zona de câmpie se cultivă grâu, secară, orz, orzoaică, porumb, floarea-soarelui, sfeclă de zahăr și leguminoase. În zonele de deal există plantații importante de pomi fructiferi (meri, peri, pruni, vișini, cași) și suprafețe importante cu vii și pepiniere viticole.

Se remarcă creșterea îngrijorătoare (de trei ori) a suprafeței de teren arabil necultivat, motivat de lipsa utilajelor, a semințelor, dar și un potențial financiar scăzut al populației din mediul rural, care nu mai investește în cultivarea terenurilor. Principalele culturi agricole practicate în regim de exploatare sunt cerealele pentru boabe, porumbul, cartoful, sfecla de zahăr și plantele furajere.

FAUNA GAL VALEA BĂSEULUI DE SUS

Elementele faunistice ale județului Botoșani sunt strâns legate de specificul învelișului vegetal, putându-se deosebi o faună caracteristică pădurilor, silvostepii – stepei și luncilor, precum și o faună acvatică.

Fauna acvatică are o distribuție sub formă de areale reduse, legate de apele stagnante sau curgătoare.

Dintre mamiferele mai comune menționăm șobolanul de apă și chițcanul, iar cu mod de viață strict acvatic și destul de rar, vidra.

Păsările sunt numeroase și variate, multe prezentând interes cinegetic. Dintre cele mai frecvente menționăm: rața mare, rața mică, rața cârâitoare, rața sulițar, rața roșie, gâsca de vară, gârlița mare, gârlița mică.

Fauna piscicolă este de asemenea bogată și variată atât în lacuri, cât și în apele curgătoare (mai ales în cele mari) speciile mai importante fiind: crapul, șalăul, somnul, știuca, plătica, mreana, cleanul, scobarul, oblețul, bibanul. Recent, în iazuri și acumulări au fost introduși crapi chinezești care s-au adaptat bine și cu rezultate promițătoare.

REȚEAUA HIDROGRAFICĂ A GAL VALEA BĂSEULUI DE SUS

Apele subterane din cadrul județului Botoșani sunt de două categorii: captive (sau de adâncime) și libere.



A. Apele subterane captive au caracter ascensional sau chiar artezian și sunt puternic mineralizate, fiind interceptate prin foraje la diferite adâncimi, în depozite siluriene, badeniene, sarmațiene.

B. Apele subterane libere includ strate acvifere fără presiune, și sunt cantonate în depozitele secționare de vâi, puternic influențate de precipitații. Sunt ape cu debite relativ reduse (0 - 3l/s), cu variații mari ale nivelului hidrostatic, bogate în săruri solubile, fiind în general nepotabile sau la limita potabilității. Cele care spală argile și marne sarmațiene se încarcă și mai mult în săruri, dând ape minerale, unele cu proprietăți curative

Apele de suprafață din cadrul teritoriului sunt reprezentate prin râuri și lacuri.

- Râurile fac parte bazinul hidrografic- Prut. Cele mai importante cursuri, așa cum se succed de la est la vest sunt: Prutul, Jijia, Miletinul.

Teritoriul GAL Valea Bășului de Sus este limitat la extremitatea estică de râul Prut, având afluenții principali râul Bășeu, cu care confluează în zona localității Ștefănești, și râul Jijia cu care confluează în județul Iași. La rândul său, râul Jijia are ca afluenți râurile Sitna și Miletin.

Bazinul râului Prut ocupă 88% din suprafața județului, iar 12% este ocupat de bazinul râului Siret, situat în partea vestică a județului. Repartiția pe bazine hidrografice se prezintă astfel: B.H. Prut – 4382 km², B.H. Siret – 603 km². Lungimea rețelei hidrografice codificate este 2054 km. Cursurile de apă mici din județ au debite variabile în sezonul primăvară-vară.

Râul Jijia este afluentul Prutului cu dimensiunile morfometrice cele mai mari, însă debitele sale medii sunt reduse (4,8m³/s) din cauza scurgerii zonale sărace. Izvorăște de pe teritoriul Ucrainei de la altitudinea de 410 m. După un curs de cca. 4 km pătrunde pe teritoriul țării noastre, unde până la Dorohoi are pante medii de 10m/km. În aval scade sub 1m/km și chiar sub 0,3m/km. Până la confluența sa cu Miletinul, Jijia primește un afluent consecvent din dreapta, pe Aluza, iar dinspre interfluviul îngust al Jijiei cu Prutul afluenți mici, obsecvenți (Glăvanești, Cracalia, Epureni, Harbarău, Sbanț, Pop și Frasin. Bazinul hidrografic al râului Jijia se caracterizează prin frecvente și accentuate variații de nivel și debite ce dau naștere la viituri și inundații în tot bazinul. Apele mari se produc în general în intervalul martie – iunie, când se transportă cca. 70% din stocul anual.

Râul Miletin izvorăște din culmea Siretului superior de la altitudinea de 323m. Cel mai important afluent venit dinspre Dealul Mare este Scânteia. De aici, râul Miletin devine un curs subsecvent de podiș și primește afluenți mai ales din stânga cum sunt: Pârâul lui Vasile și Recea.

Densitatea rețelei hidrografice permanente este de 0,5 km/km², iar a celei temporare de 1,0 km/km², deci o densitate totală de 1,5 km/km². Analiza debitelor medii multianuale evidențiază faptul că cele mai bogate în ape sunt Jijia are debite medii de 2,1 m³/s, deci rezerve de apă mult mai reduse.

O altă formă de producere a scurgerii maxime o constituie viiturile, ca urmare a ploilor torențiale de vară.

Râul Bășeu, cel ce dă numele prezentului teritoriu GAL, este un curs de apă, afluent al râului Prut.

Bășeu izvorăște în comuna Cristinești, trece prin comuna Hudești și se varsă în râul Prut în apropiere de comuna Ștefănești. Pe teritoriul comunei Hudești sunt realizate iazurile Bășeu (Velnița în trecut), Axânte și Cal Alb care sînt bogate în pește. Pe timp ploios iese din albie inundând șesul din lungul cursului său și provocînd pagube economiei agricole a comunei.



Lacurile

Pe teritoriul județului Botoșani există cca. 150 lacuri, în mare parte folosințe piscicole, dar și surse de alimentare cu apă în scop potabil pentru un număr important de localități. Parte din aceste lacuri sunt colmatate, depunerile în cuveta lacului fiind în unele cazuri, excesiv de mari. Din totalul acumulărilor studiate, acumularea Stânca se încadrează în clasa a II-a de calitate, restul fiind situate în clasa a III-a și a IV-a.

- Lacurile completează rețeaua hidrografică a teritoriului, marea majoritate fiind artificiale, create prin bararea văilor. Cele mai numeroase se întâlnesc în zona câmpiei colinare, constituind o caracteristică atât prin număr cât și prin dispunerea lor "în salbă".

Cele mai importante lacuri de pe teritoriul GAL sunt: acumularile Cal Alb, Negreni, Hănești pe râul Bășeu și Mileanca pe râul Podriga. Aceste areale acvatice constituie habitate pentru numeroase specii avifaunistice, multe dintre ele de interes comunitar, care au constituit motivația propunerii lor ca situri Natura 2000.

- Habitate de stâncării. Recifele calcaroase de varsta bugloviană ce apareau sub forma de stânci în valea Prutului, erau vizibile la Ripiceni și Ștefănești. După construcția barajului de la Stanca Costești, ele rămân parțial vizibile la Ripiceni.

Iazurile de pe văile Ibăneșei - Bășului - Podrigăii

Iazurile de pe valea Ibăneșei pot fi accesate de pe drumul județean 298 de la Cordăreni către Vorniceni, existând un drum pietruit până la ferma piscicolă, de aici – în anotimpul ploios – se poate ajunge numai pe jos. Se poate ajunge pe o culme de unde se văd lacurile și din satul Vorniceni. La iazul Mileanca și Lișmănița se poate ajunge de pe drumul județean 298A. La iazurile din amonte de pe valea Bășului se pot ajunge pe drumul național 29A dinspre Hudești, însă pe drumul care există pe lângă lacuri, către Havârna, este accesibil numai pe vreme frumoasă și numai cu mașină de teren. În aval de la Havârna se poate ajunge pe drumurile comunale care duc spre Tătărașeni, Gălbeni. Mai în aval, iazul Negreni poate fi accesat de pe drumul județean 292 dinspre Știubeni, iar zona mlăștinoasă de la Sârbi și lacul Hănești de pe drumul județean 282 dinspre Săveni către Hănești.

SOLURI ȘI SUBSOLURI ÎN VALEA BĂȘULUI DE SUS

Resursele naturale ale subsolului sunt puțin variate, fiind reprezentate de roci și materiale de construcții de interes local (calcare, gresii, argile, nisipuri, pietrișuri) și ape minerale, cu valențe pentru consum și tratamente medicale. Tipurile de soluri sunt cele aluvionare și cernoziomurile levigate. Relieful colinar activ generează alunecări de teren.

Din suprafața agricolă cartată pedologic a județului Botoșani, 20,68 % aparține Protisolurilor, 52,89 % Cernisolurilor, 13,35 % Luvisolurilor, 0,04 % Pelisolurilor, 2,41 % Hidrisolurilor, 1,60 % Salsodisolurilor și 9,03% Antrisolurilor.

Din punct de vedere al potențialului lor natural de fertilitate, solurile pot fi grupate astfel:

- Soluri cu potențial ridicat de fertilitate în care se includ toate tipurile de cernoziomuri și unele aluviosoluri, când nu sunt afectate de factori limitativi. Aceste soluri se pretează pentru tot felul de utilizări agricole (culturi cerealiere și industriale, pajiști, plantații viti-pomicole), dar cele mai mari note de bonitate le primesc pentru culturi cerealiere și tehnice.



- Soluri cu potențial moderat de fertilitate sunt faeoziomurile și preluvosolurile, rendzinele, majoritatea aluviosolurilor, precum și cele slab - moderate din prima categorie (cernoziomuri).

- Soluri cu potențial scăzut de fertilitate includ soluri erodate și slab dezvoltate (erodosoluri și regosoluri) cu pretabilitate limitată pentru pajiști, plantații viti-pomicole și forestiere, apoi unele luvosoluri, pretabile pentru pajiști, plantații pomicole și unele culturi de câmp, gleiosolurile și solurile gleice, pretabile pentru fânețe.

Datorită caracteristicilor condițiilor naturale, fondul pedologic agricol este afectat de o serie de factori limitativi: eroziuni, alunecări de teren, exces de umiditate, aciditate, sărăturare, inundabilitate, tasare.

RESURSE NATURALE ÎN GAL VALEA BĂȘULUI DE SUS

Sub aspect geostructural, teritoriul GAL Valea Bășului de Sus este amplasat în întregime pe unitatea de platformă veche, numită Platforma Moldovenească. Privit în ansamblu, teritoriul se caracterizează în cea mai mare parte printr-un relief larg vălurit, cu interfluvii colinare, deluroase, separate prin văi cu lunci largi și pline de iazuri. Densitatea medie a rețelei hidrografice are valori cuprinse între 0,43 și 0,63 km/kmp.

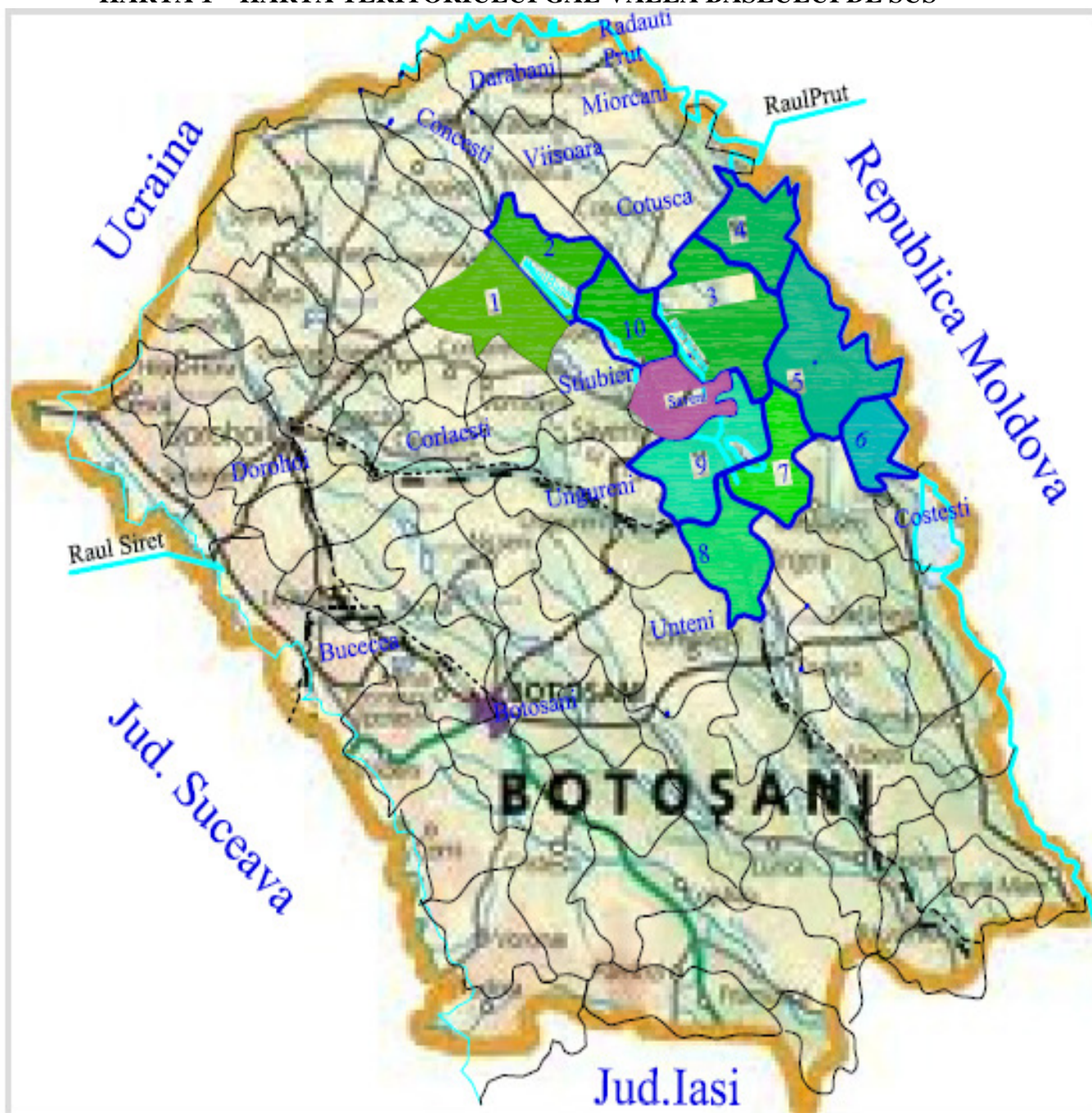
Din resursele naturale ale GAL Valea Bășului de Sus fac parte:

- Nisipuri cuarțoase de calitate superioară, unice în țară, la Hudești, este deja în exploatare.
- Roci de construcție: calcare recifele, gresii calcaroase, nisipuri și pietriș de construcții, calcare oolitice, argile pentru olărit, cărămizi și teracotă.
- Alte resurse: păduri de foioase, șleauri de deal și câmpie, cu o structură sănătoasă, plante hidrofite (papura, rogozul, pipirigul, stuful, plopul și salcia).

Rezultat al structurii geologice, resursele naturale ale județului sunt reprezentate în principal de nisipuri foarte fine, prelucrate la Miorcani (Rădăuți Prut), unice în România prin compoziție și puritate. În partea estică a comunei Păltiniș se găsesc depozite de ipsos, iar depozite de sulf se găsesc în Păltiniș, pe Valea Ursoaia. Solul județului conține resurse materiale importante pentru construcții: nisipuri (Stâncești, Baisa), balast (Huțani, Corni), pietriș (Dersca), calcar (Ștefănești, Hudești, Vorona).

1.2 Hărți –planul localizării teritoriului

HARTA 1 – HARTA TERITORIULUI GAL VALEA BĂSEULUI DE SUS



Comune incluse in GAL

- | | | |
|-----------------|------------------|-------------------|
| Comuna Havarna | Comuna Mitoc | Comuna Hanesti |
| Comuna Mileanca | Comuna Manoleasa | Comuna Dangeni |
| Comuna Avrameni | Comuna Ripiceni | Comuna Vlasinesti |
| Sediul GAL | | Comuna Draguseni |

Cai de comunicație

a. Acces rutier

Drumuri județene care strabat teritoriul GAL Valea Băseului de Sus: D294A, D294B, D294C, D282, D293.

Botoșani este situat la intersecția drumurilor naționale 29B (Târgu Frumos-Dorohoi) și 29 (Suceava-Săveni), implicit pe traseul drumului european E58, ce leagă granița de nord-vest a țării, Halmeu, cu cea de est, nord-est, Sculeni. Astfel, orașul a fost din cele mai vechi timpuri o punte de legătură între România și zona Bucovinei și a Basarabiei de nord, și, de asemenea, cu Ucraina, Polonia și Rusia. Din punct de vedere turistic, de aici se poate ajunge cu ușurință la mănăstirile din zona Bucovinei (Voroneț, Moldovița, Sucevița, Putna), cât și la cele din județ, cum ar fi Vorona sau cele nemțene și ieșene. De asemenea, se poate ajunge ușor la Lacul de acumulare Stânca-Costești, cel mai mare lac de acumulare din țară, situat pe Prut, la granița cu Republica Moldova. Autostrada A4, care va face legătura dintre Iași și Târgu Mureș, se va situa la 70 km distanță. Legătura de la Botoșani la traseul tronsonului Iași-Târgu Frumos-Târgu Neamț se va face pe E58.

b. Acces feroviar

CĂI FEROVIARE. Județul Botoșani dispune de o rețea de cale ferată în lungime totală de 160 km cu o densitate de 32,1 km/1000 km², sub media regională de 40,9 și sub cea pe țară, care este peste 46,5 km/1000 km². Regiunea Nord-Est este traversată de două din cele opt magistrale feroviare:

- București – Bacău – Suceava – Siret spre Ucraina;
- București – Iași – Ungheni spre Republica Moldova.

PUNCTE VAMALE. Învecinându-se cu Ucraina și Republica Moldova, județul Botoșani beneficiază de 3 puncte de trecere a frontierei de stat.

Legătura cu teritoriul Ucrainei se face prin punctele de trecere a graniței de la Siret și Racovăț, în timp ce legătura cu Republica Moldova este asigurată prin punctul vamal Stânca-Costești.

c. Accesul aerian

Cel mai apropiat aeroport este cel din Aeroportul Suceava-Salcea, aflat la 33 de kilometri. Acesta are curse regulate cu Aeroportul Internațional Otopeni - București și cu Viena. În apropiere mai sunt Aeroportul Internațional Iași - care are curse regulate cu Viena, Budapesta, București și Timișoara, și Aeroportul Bacău - care are curse regulate cu orașe din Italia și Spania, îndeosebi Roma.

d. Nu exista transport naval.

Râuri, fluvii

- Râurile din teritoriul Valea Băseului de Sus fac parte bazinul hidrografic- Prut. Cele mai importante cursuri, așa cum se succed de la est la vest sunt: Prut, Jijia, Miletinul.

Localitățile principale

Principalele localități de pe teritoriul GAL Valea Băseului de Sus sunt constituite de satele centre de comună, respectiv cele 10 sate principale din teritoriu, respectiv de la partea de sud către nord, sunt:



1. Comuna AVRĂMENI, sat Avrămeni
 2. Comuna DÂNGENI, sat Dângeni
 3. Comuna DRĂGUȘENI, sat Drăgușeni
 4. Comuna HĂNEȘTI, sat Hănești
 5. Comuna HAVÂRNA , sat Havârna
 6. Comuna MANOLEASA, sat Manoleasa
 7. Comuna MILEANCA, sat Mileanca
 8. Comuna MITOC, sat Mitoc
 9. Comuna RIPICENI, sat Ripiceni
 10. Comuna VLĂSINEȘTI, sat Vlăsinești
 11. Alte localități importante – teritoriul GAL Valea Băseului de Sus **are pe teritoriul propriu un oraș –orașul Săveni.**
- Punctele de concentrare economică și turistică**

La sud-vestul teritoriului GAL Valea Băseului de Sus– se învecinează cu **Botoșani Iași – reședință de județ.**

Coordonate geografice - Municipiul Botoșani punct de interes regional;

- 259 km, față de orașul Chișinău;
- 448 km față de București;
- 109 km, față de Iași.

Alte repere importante:

Distanța față de municipiul Botoșani - GAL Valea Băseului de Sus se află la o distanță de doar 37 km nord de municipiul Botoșani, prin comuna Vlăsinești.

HARTA 2 –
HARTA LOCALIZĂRII TERITORIULUI ÎN CADRUL JUDEȚULUI ÎN RAPORT CU
MARILE ORAȘE



Legenda

- Rauri
- Limita teritorii administrative
- Drum Comunal
- Drum National
- Drum Judetean
- CFR

Comune incluse in GAL

- | | |
|--|---|
| Comuna Havarua | Comuna Hanesti |
| Comuna Mileanca | Comuna Dangenii |
| Comuna Avrameni | Comuna Vlasinesti |
| Comuna Mitoc | Comuna Draguseni |
| Comuna Manoleasa | Sediul GAL |
| Comuna Ripiceni | |

1.3 Populație - demografie

Tabel cu date absolute și relative (%) ale principalilor indicatori demografici din teritoriul GAL Valea Bășului de Sus- aspecte privind evoluția populației

Nr. crt	Populație	2002	2011	Evoluție	Soldul migrării	Soldul natural	Sub 20 ani	Peste 60 ani	Populația activă*	Populația activă salariată	Șomaj
				2002-2011	2010	2010	2011	2011	2011	2010	2010
1	AVRĂMENI	5490	3714	-1776	-47	-15	1101	874	1739	119	23
2	DÂNGENI	3165	3058	-107	9	-17	849	709	1500	86	59
3	DRĂGUȘENI	2880	2731	-149	-6	-4	710	644	1377	132	37
4	HĂNEȘTI	2844	2162	-682	-7	-14	590	566	1006	56	40
5	HAVÂRNA	5220	4738	-482	28	-52	1077	1636	2025	113	64
6	MANOLEASA	3270	3491	221	-36	-13	952	886	1653	128	21
7	MILEANCA	3185	2767	-418	-25	-18	740	846	1181	85	79
8	MITOC	1870	1908	38	-2	-24	555	485	868	52	6
9	RIPICENI	2570	2156	-414	-7	-22	534	570	1052	83	40
10	VLĂȘINEȘTI	3502	3178	-324	-20	-35	741	974	1463	295	44
11	SĂVENI	8177	7998	-179	-85	-26	1976	1561	4461	945	148
	Total	42173	37901	-4272	-198	-240	9825	9751	18325	2094	561
	%			-10,13%	-0,52%	-0,63%	25,92%	25,73%	48,35%	5,52%	3,06%

*Populația activă definită ca populația între 20-60 ani.

Populația activă salariată definită conform ghidului –persoane angajate în diverse domenii.

Pentru indicatorii populație stabilă și vârstele populației –s-au utilizat datele furnizate de INSSE Botoșani de la ultimul recensământ din 2011.

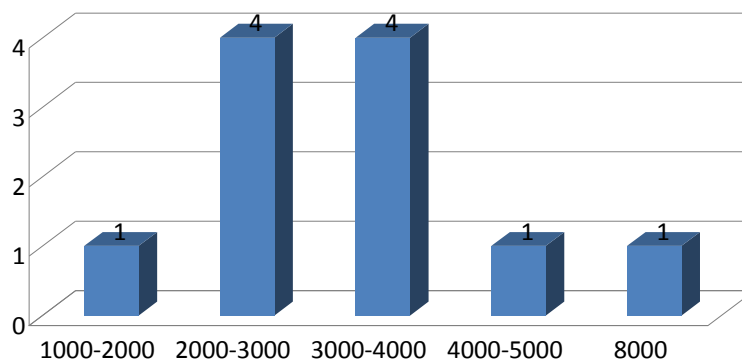
Pentru indicatorii mobilitate, spor natural, populație activă angajată și șomaj, s-au utilizat datele INSSE Botoșani pentru anul 2010, pentru anul 2011 nefiind disponibile încă pentru acești indicatori.

Structura localităților

Potrivit datelor Direcției Județene de Statistică Botoșani (2010), teritoriul GAL Valea Bășului de Sus are o populație de 37901 persoane, 78,9% fiind în mediul rural, 21,1% aparținând de orașul Săveni. Teritoriul GAL Valea Bășului de Sus are în componență 10 comune și orașul Săveni, cu o densitate medie de 50,32 locuitori/km². Într-o comună din GAL Valea Bășului de Sus trăiesc în medie 3445 de locuitori.

Datele statistice din 2010 arată că distribuirea localităților din mediul rural, nu există comune sub 1000 de locuitori, există o singură comună (Mitoc) sub 2000 de locuitori, existând patru comune între 2000-3000 locuitori, patru comune între 3000 -4000 locuitori, 1 între 4000 -5000 de locuitori, un oraș cu aproape 8000 de locuitori.

Distribuția așezărilor din GAL după numărul de locuitori



**Din punct de vedere etnic, populația din GAL Valea Bășeului de Sus se prezintă astfel:
Populația stabilă după etnie GAL Valea Bășeului de Sus
DATE REC. 2002**

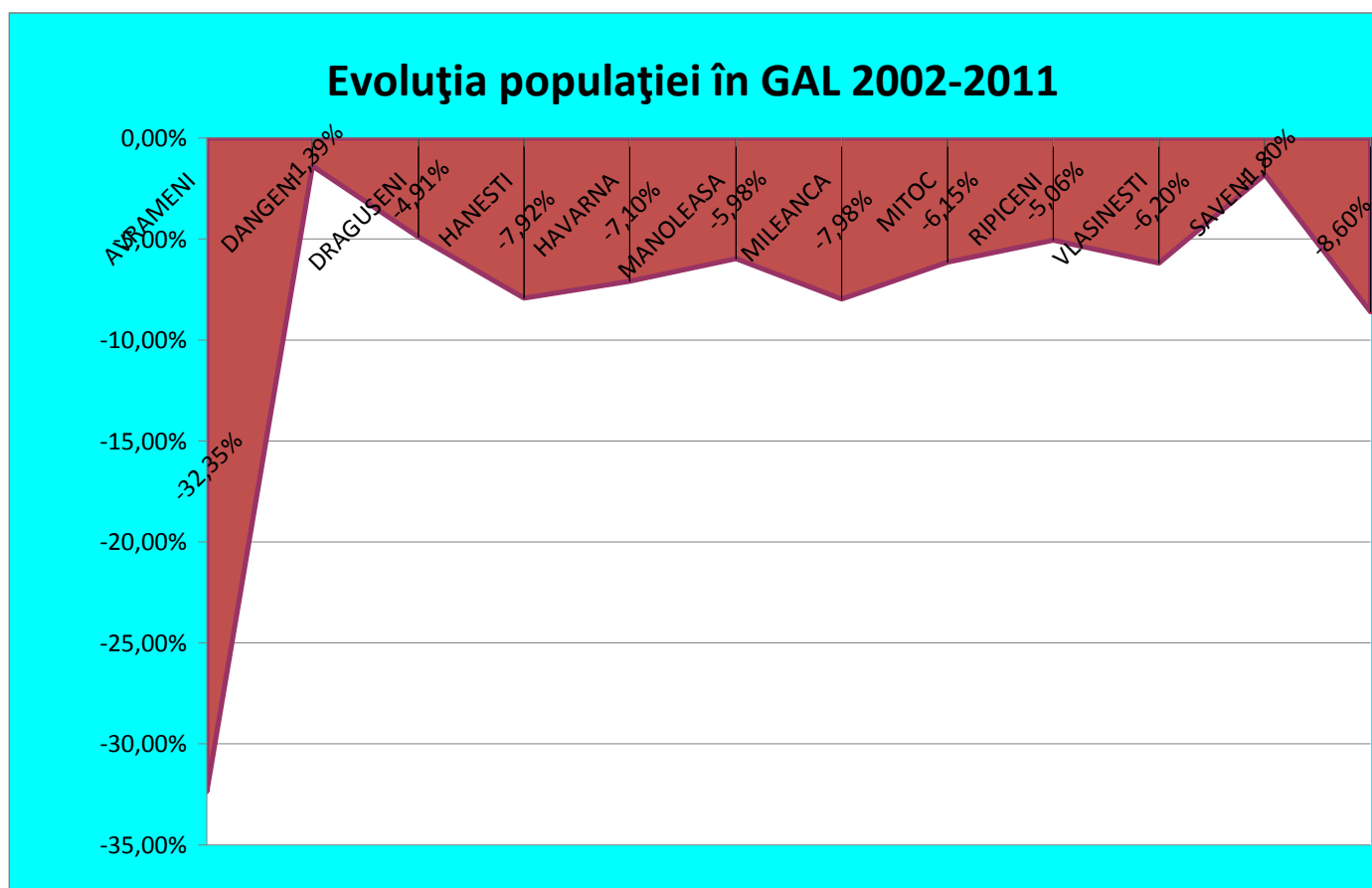
- persoane -

	Români	Maghiari	Rromi (Țigani)	Germani	Ucrainieni	Evrei	Ruși- Lipoveni	Altă Etnie	Nedeclarată
ORAS SĂVENI	7981	1	155	0	3	4	0	1	0
AVRĂMENI	5488	0	2	0	0	0	0	0	0
DÂNGENI	3083	0	17	0	0	0	0	1	0
DRĂGUȘENI	2871	1	0	0	0	0	0	0	0
HĂNEȘTI	2345	0	0	0	2	0	0	1	0
HAVÂRNA	5100	0	0	0	0	0	0	0	0
MANOLEASA	3710	0	1	0	0	0	0	2	0
MILEANCA	3005	0	0	0	1	0	0	0	1
MITOC	2031	1	0	1	0	0	0	0	0
RIPICENI	2265	0	5	0	0	1	0	0	0
VLĂSINEȘTI	3388	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	41267	3	180	1	6	5	0	5	1

Populația este majoritar română, în proporție de 99,52%, doar 0,43% sunt persoane de etnie romă, din datele declarate la recensământul din 2002, iar un procent de 0,05% sunt de alte etnii.

Evoluția populației 2002-2011

De la recensământul populației din 2002 până la cel din 2011, pentru populația din teritoriul GAL Valea Bășeului de Sus se înregistrează o **scădere a populației** absolută de 4272 persoane (scădere de la 41468 persoane în 2002 la 37901 de persoane în 2011) și relativă de aproape 9% (-8,60%). Cea mai mare scădere în teritoriu se înregistrează în acest interval temporal în comuna Avrămeni, unde populația este în scădere cu un număr de 1776! De persoane, reprezentând 32,35% din totalul populației înregistrate în 2002.



Mișcarea naturală a populației

În ceea ce privește **ponderile diverselor grupe de vârstă** în teritoriul GAL Valea Bășeului de Sus, la nivelul anului 2011 grupa de vârstă 0-20 ani și cea peste 60 de ani aveau procente asemănătoare, de 25,92% pentru tineri și 25,73 % persoane în vârstă, aproape 50% din totalul populației fiind reprezentate de grupa de vârstă activă, de 48,35% din totalul populației din teritoriul GAL.

Per ansamblu, populația din teritoriul GAL are o ușoară tendință de îmbătrânire, pentru anul 2011 înregistrându-se un **spor natural negativ** (-6,3 la mie), numărul de decese fiind mai mare decât

numărul de nașteri în teritoriu în anul 2011 cu 240 persoane, nefiind nici măcar o localitate în care s-a înregistrat un spor natural pozitiv în acest an.

În teritoriul GAL Valea Bășeului de Sus comuna Mitoc deține cel mai scăzut spor natural, de -12,58 locuitori la mie, urmată de comunele Hăvârna și Ripiceni, cu rate de -10,98, respectiv 10,20 la mie.

Nr. crt	Populație	2011	Soldul natural	Soldul natural
			2010	la mie
1	AVRĂMENI	3714	-15	-4,04
2	DÂNGENI	3058	-17	-5,56
3	DRĂGUȘENI	2731	-4	-1,46
4	HĂNEȘTI	2162	-14	-6,48
5	HAVÂRNA	4738	-52	-10,98
6	MANOLEASA	3491	-13	-3,72
7	MILEANCA	2767	-18	-6,51
8	MITOC	1908	-24	-12,58
9	RIPICENI	2156	-22	-10,20
10	VLĂSINEȘTI	3178	-35	-11,01
11	SĂVENI	7998	-26	-3,25
	Total	37901	-240	-6,33
	%		-0,63%	

Migrația populației din teritoriul GAL Valea Bășeului de Sus

Soldul migrației reprezintă diferența dintre numărul persoanelor care și-au stabilit domiciliul în localitate și cel al persoanelor care au plecat din localitate în decursul unui an.

Nr. crt	Populație	2011	Soldul migrării	Soldul migrării
			2010	la mie
1	AVRĂMENI	3714	-47	-12,65
2	DÂNGENI	3058	9	2,94
3	DRĂGUȘENI	2731	-6	-2,20
4	HĂNEȘTI	2162	-7	-3,24
5	HAVÂRNA	4738	28	5,91
6	MANOLEASA	3491	-36	-10,31
7	MILEANCA	2767	-25	-9,04
8	MITOC	1908	-2	-1,05
9	RIPICENI	2156	-7	-3,25
10	VLĂSINEȘTI	3178	-20	-6,29
11	SĂVENI	7998	-85	-10,63
	Total	37901	-198	-5,22
	%		-0,52%	

Soldul migrației la nivelul teritoriului GAL Valea Bășeului de Sus este negativ, numărul celor care au plecat din localitățile din teritoriu fiind mai mare decât al celor ce și-au stabilit aici domiciliul. Această tendință a migrației este stabilită de majoritatea comunelor din GAL, a căror pondere negativă o depășește pe cea a celorlalte 2 comune Hăvârna și Dângeni, al căror sold al migrării este pozitiv. Cea mai importantă tendință este înregistrată pentru comunele Avrămeni, Manoleasa și orașul Săveni – cu rate de peste 10 persoane la mia de locuitori care părăsesc localitatea pentru a-și stabili domiciliul în altă parte.

Șomajul

Rata șomajului este raportată la populația civilă activă. Numărul șomerilor înregistrați la nivel de teritoriu GAL Valea Bășeului de Sus este în scădere. Rata medie a șomerilor înregistrați în teritoriul GAL în 2010 (3,06%) se află peste media județeană în mediul rural de 2,07%. Numărul mic al ratei șomerilor în raport cu șomajul înregistrat la nivel european este influențat în mare măsură de metodologia de raportare, fiind vorba de șomerii care se află în evidențele agențiilor de ocupare a forței de muncă și nu de numărul exact al persoanelor ce nu au un loc de muncă.

Nr. crt	Populație	2011	Populația activă*	Populația activă salariată	Șomaj
			2011	2010	2010
1	AVRĂMENI	3714	1739	119	23
2	DÂNGENI	3058	1500	86	59
3	DRĂGUȘENI	2731	1377	132	37
4	HĂNEȘTI	2162	1006	56	40
5	HAVÂRNA	4738	2025	113	64
6	MANOLEASA	3491	1653	128	21
7	MILEANCA	2767	1181	85	79
8	MITOC	1908	868	52	6
9	RIPICENI	2156	1052	83	40
10	VLĂSINEȘTI	3178	1463	295	44
11	SĂVENI	7998	4461	945	148
	Total	37901	18325	2094	561
	%		48,35%	5,52%	3,06%



1.4 Patrimoniu de mediu

Relief și geologie

Principalele categorii de relief din teritoriul GAL Valea Bășeului de Sus sunt reprezentate de forme structurale, sculpturale și de acumulare.

- Relieful structural este generat în principal de alcătuirea și structura geologică, fiind reprezentat prin platouri structurale
- Relieful sculptural este constituit din interfluvii sculpturale și versanți.
- Relieful de acumulare este reprezentat prin lunci și terase.

Luncile au lățimi variabile: 4 – 7 km pentru Prut, 0,2 - 2,5 km pentru Jijia, și sunt alcătuite din depozite aluviale și aluvio – coluvio – proluviale, cu grosimi de 3 – 20m, mai nisipoase în bază, cu lentile de prundișuri și argile nisipoase spre suprafață. Cele mai dezvoltate din regiune sunt șesurile Prutului, Jijiei, Miletinului. Cu toată omogenitatea morfologică a Câmpiei Moldovei, în cuprinsul teritoriului GAL Valea Bășeului de Sus se poate delimita subdiviziunea numită Culoarul Prutului.

HIDROGRAFIA

Apele subterane din cadrul județului Botoșani sunt de două categorii: captive (sau de adâncime) și libere.

A. Apele subterane captive au caracter ascensional sau chiar artezian și sunt puternic mineralizate, fiind interceptate prin foraje la diferite adâncimi, în depozite siluriene, badeniene, sarmațiene.

B. Apele subterane libere includ strate acvifere fără presiune, și sunt cantonate în depozitele secționare de văi, puternic influențate de precipitații. Sunt ape cu debite relativ reduse (0 - 3l/s), cu variații mari ale nivelului hidrostatic, bogate în săruri solubile, fiind în general nepotabile sau la limita potabilității. Cele care spală argile și marne sarmațiene se încarcă și mai mult în săruri, dând ape minerale, unele cu proprietăți curative

Apele de suprafață din cadrul teritoriului sunt reprezentate prin râuri și lacuri.

- Râurile fac parte bazinul hidrografic- Prut. Cele mai importante cursuri, așa cum se succed de la est la vest sunt: Prutul, Jijia, Miletinul.

Teritoriul GAL Valea Bășeului de Sus este limitat la extremitatea estică de râul Prut, având afluenții principali râul Bășeu, cu care confluează în zona localității Ștefănești, și râul Jijia cu care confluează în județul Iași. La rândul său, râul Jijia are ca afluenți râurile Sitna și Miletin.

Bazinul râului Prut ocupă 88% din suprafața județului, iar 12% este ocupat de bazinul râului Siret, situat în partea vestică a județului. Repartiția pe bazine hidrografice se prezintă astfel: B.H. Prut – 4382 km², B.H. Siret – 603 km². Lungimea rețelei hidrografice codificate este 2054 km. Cursurile de apă mici din județ au debite variabile în sezonul primăvară-vară.

Râul Jijia este afluentul Prutului cu dimensiunile morfometrice cele mai mari, însă debitele sale medii sunt reduse (4,8m³/s) din cauza scurgerii zonale sărace. Izvorăște de pe teritoriul Ucrainei de la altitudinea de 410 m. După un curs de cca. 4 km pătrunde pe teritoriul țării noastre, unde până la Dorohoi are pante medii de 10m/km. În aval scade sub 1m/km și chiar sub 0,3m/km. Până la confluența sa cu Miletinul, Jijia primește un afluent consecvent din dreapta, pe Aluza, iar dinspre interfluvii îngust al Jijiei cu Prutul afluenți mici, obsecvenți (Glăvanești, Cracalia, Epureni,



Harbarău, Sbanț, Pop și Frasin. Bazinul hidrografic al râului Jijia se caracterizează prin frecvente și accentuate variații de nivel și debite ce dau naștere la viituri și inundații în tot bazinul. Apele mari se produc în general în intervalul martie – iunie, când se transportă cca. 70% din stocul anual.

Râul Miletin izvorăște din culmea Siretului superior de la altitudinea de 323m. Cel mai important afluent venit dinspre Dealul Mare este Scânteia. De aici, râul Miletin devine un curs subsecvent de podiș și primește afluenți mai ales din stânga cum sunt : Pârâul lui Vasile și Recea.

Densitatea rețelei hidrografice permanente este de 0,5 km/km², iar a celei temporare de 1,0 km/km², deci o densitate totală de 1,5 km/km². Analiza debitelor medii multianuale evidențiază faptul că cele mai bogate în ape sunt Jijia are debite medii de 2,1 m³/s, deci rezerve de apă mult mai reduse.

O altă formă de producere a scurgerii maxime o constituie viiturile, ca urmare a ploilor torențiale de vară.

Râul Bășeu, cel ce dă numele prezentului teritoriu GAL, este un curs de apă, afluent al râului Prut. Bășeu izvorăște în comuna Cristinești, trece prin comuna Hudești și se varsă în râul Prut în apropiere de comuna Ștefănești. Pe teritoriul comunei Hudești sunt realizate iazurile Bășeu (Velnița în trecut), Axânte și Cal Alb care sînt bogate în pește. Pe timp ploios iese din albie inundînd șesul din lungul cursului său și provocînd pagube economiei agricole a comunei.

Lacurile

Pe teritoriul județului Botoșani există cca. 150 lacuri, în mare parte folosințe piscicole, dar și surse de alimentare cu apă în scop potabil pentru un număr important de localități. Parte din aceste lacuri sunt colmatate, depunerile în cuveta lacului fiind în unele cazuri, excesiv de mari. Din totalul acumulărilor studiate, acumularea Stânca se încadrează în clasa a II-a de calitate, restul fiind situate în clasa a III-a și a IV-a.

- Lacurile completează rețeaua hidrografică a teritoriului, marea majoritate fiind artificiale, create prin bararea văilor. Cele mai numeroase se întâlnesc în zona câmpiei colinare, constituind o caracteristică atât prin număr cât și prin dispunerea lor "în salbă".

Cele mai importante lacuri de pe teritoriul GAL sunt: acumulările Cal Alb, Negreni, Hănești pe râul Bășeu și Mileanca pe râul Podriga. Aceste areale acvatice constituie habitate pentru numeroase specii avifaunistice, multe dintre ele de interes comunitar, care au constituit motivația propunerii lor ca situri Natura 2000.

- Habitate de stîncării. Recifele calcaroase de vîrsta bugloviană ce apăreau sub forma de stînci în valea Prutului, erau vizibile la Ripiceni și Ștefănești. După construcția barajului de la Stânca Costești, ele rămân parțial vizibile la Ripiceni.

Iazurile de pe văile Ibăneșei - Bășului - Podrigăii

Iazurile de pe valea Ibăneșei pot fi accesate de pe drumul județean 298 de la Cordăreni către Vorniceni, existînd un drum pietruit pînă la ferma piscicolă, de aici – în anotimpul ploios – se poate ajunge numai pe jos. Se poate ajunge pe o culme de unde se văd lacurile și din satul Vorniceni. La iazul Mileanca și Lișmănița se poate ajunge de pe drumul județean 298A. La iazurile din amonte de pe valea Bășului se pot ajunge pe drumul național 29A dinspre Hudești, însă pe drumul care există pe lângă lacuri, către Havârna, este accesibil numai pe vreme frumoasă și numai cu mașină de teren. În aval de la Havârna se poate ajunge pe drumurile comunale care duc spre Tătărășeni, Gălbeni. Mai



În aval, iazul Negreni poate fi accesat de pe drumul județean 292 dinspre Știubeni, iar zona mlăștinoasă de la Sârbi și lacul Hănești de pe drumul județean 282 dinspre Săveni către Hănești.

Biodiversitate

Diversitatea condițiilor pedo-climatice și oro-hidrografice ale teritoriului GAL Valea Băseului de Sus, au determinat instalarea unei vegetații foarte variate, cu elemente floristice bogate și de origini diferite, ca urmare a interferenței pe acest teritoriu a provinciei centraleuropene est-carpate cu provincia ponto-sarmatică.

- **Zona forestieră** este caracteristică sectoarelor înalte de podiș din vest și sud, fiind reprezentată prin păduri de foioase, ce aparțin etajului stejarului și gorunului, iar în părțile cele mai înalte, limitei inferioare a fagului. Pădurile de fag (*Fagus silvatica*, *F. taurica*), pure sau în amestec, se întâlnesc în sud. Dintre arbuști sunt prezenți: alunul, voniceriul, dârmozul, clocotișul, cornul, sângerul, socul, ș.a., iar din flora ierboasă fac parte: firuța de pădure, aliorul de pădure, toporașul de pădure, obsiga de pădure, lăcrămioara, sângele voinicului, susai de pădure etc. Etajul gorun-stejar are o dezvoltare mai mare, ocupând în general suprafețele cu altitudini de peste 200 - 300 m. Cele două specii de bază sunt asociate frecvent cu carpenul, teiul, jugastrul, frasinul, arțarul, ulmul de câmp, cireșul, mărul pădureț, părul pădureț, uneori teiul argintiu, teiul cu frunza lată.

- **Zona de silvostepă** este caracteristică Câmpiei Colinare, dar se întâlnește și în sectoarele mai joase ale podișului din sud (dealurile Prutului) unde climatul este de un continentalism mai accentuat, iar solurile sunt cernoziomice sau cenușii. Vegetația naturală a silvostepii este reprezentată prin pâlcuri de pădure (șleauri) și pajiști, puternic transformate și modificate antropice. Pădurile silvostepii sunt formate din șleauri de gorun și stejar, alături de care se întâlnesc: carpenul, teiul, arțarul, jugastrul, ulmul, cireșul, și, mai rar, stejarul brumăriu, mojdreanul, cărpinița, teiul pucios, arțarul tătarăsc. Stratul de arbuști, dezvoltat mai ales la periferia pădurilor este constituit din aceleași esențe ca în cazul pădurilor de stejar și gorun ale zonei forestiere, la care se adaugă: voniceriul pitic, migdalul pitic, caragana, cireșul pitic, scumpia, verigariul. Pajiștile silvostepii sunt formate din asociații de păiuș, colilie, firuță cu bulb, bărbosă, pin gros, obsigă, peliniță, laptele câinelui, etc.

- **Vegetația specifică luncilor** este formată din asociații de pir târător, iarba câmpului, firuță de câmp, păiuș, zăzanie, coada vulpii etc. Izolat, se întâlnesc pâlcuri de pădure (zăvoaie) formate mai ales din esențe moi: salcie, răchită, plop. În lunca Prutului se mai întâlnesc și păduri de esențe tari: stejar, ulm, frasin.

Vegetația naturală a teritoriului GAL Valea Băseului de Sus a fost intens modificată de intervențiile antropice. Defrișările și destelenirile practicate, uneori fără discernământ, în vederea extinderii culturilor agricole, au diminuat suprafețele ocupate de păduri și pajiști. Aceste acțiuni au declanșat reacții negative asupra celorlalte componente naturale: creșterea gradului de continentalism, reducerea debitelor apelor subterane și de suprafață, creșterea torențialității și a eroziunii, declanșarea de alunecări de teren, etc.

FAUNA

- Fauna pădurilor, întâlnită în masivele forestiere din sud, este reprezentată prin următoarele grupe și specii:

a) Mamiferele frecvent întâlnite sunt: căprioara, mistrețul, cerbul carpatin, lupul, vulpea, iepurele, pisica sălbatică, veverița, jderul, nevăstuica, pârșul, viezurele, dihorul, șoarecele scurmător, șoarecele de pădure .

b) Păsările sunt foarte numeroase, dintre cele mai caracteristice fiind: ghionoaia, ciocănitoarea mare, ciocănitoarea de stejar, ciuful de pădure, huhurezul mic, cucuveaua, buha, șorecarul comun, gaia roșie, gaia neagră. Foarte comune sunt: pițigoiul, cinteza, sticletele, câneparul, botgrosul, mierla, ciocârlia de pădure, sfrânciocul etc

c) Reptilele din zona forestieră au în general specii puține: vipera, șarpele de pădure, șarpele de alun, iar în poieni, șopârla .

d) Amfibiile sunt reprezentate de: broasca de pădure, broasca râioasă brună, brotăcelul, broasca roșie de pădure, tritonul, buhai de baltă.

- Fauna silvostepii și stepei este mai săracă, fiind mult diminuată în urma expansiunii activităților umane.

a) Mamiferele cele mai reprezentative sunt din grupul rozătoarelor: popândăul, cățelul pământului, șoarecele de stepă, șoarecele de câmp, șobolanul de câmp, hârciogul, iepurele, iepurașul de vizuină. Mai pot fi menționate de asemenea, dihorul, nevăstuica, bursucul (sau viezurele), vulpea, iar uneori, în apropierea zonelor forestiere, căprioara, mistrețul și chiar lupul.

b) Păsările caracteristice silvostepii și stepei sunt: prepelița, potârnichea, ciocârlia, fîsa de câmp, presura, sticletele, cinteza, graurul, turturica, guguștiucul, pupăza, cucul, câneparul, porumbelul, mărăcinarul, vrabia, rândunica, lăstunul, cioara. Dintre păsările răpitoare menționăm șorecarul comun, gaia.

c) Amfibienii sunt legați de un mediu acvatic sau mai umed și umbrat, mai reprezentative fiind: broaștele, buhaiul de baltă.

- Fauna luncilor nu se deosebește prea mult de cea din stepă. De remarcat este totuși prezența în lunca Prutului a câinelui enot și a vidrei, ultima fiind în prezent o raritate.

- Fauna acvatică are o distribuție sub formă de areale reduse, legate de apele stagnante sau curgătoare. Dintre mamiferele mai comune menționăm șobolanul de apă și chițcanul, iar cu mod de viață strict acvatic și destul de rar, vidra.

Păsările sunt numeroase și variate, multe prezentând interes cinegetic. Dintre cele mai frecvente menționăm: rața mare, rața mică, rața cârâitoare, rața sulțar, rața roșie, gâsca de vară, gârlița mare, gârlița mică .

Fauna piscicolă este de asemenea bogată și variată atât în lacuri, cât și în apele curgătoare (mai ales în cele mari, Prut și Siret), speciile mai importante fiind: crapul, șalăul, somnul, știuca, plătica, mreana, cleanul, scobarul, oblețul, bibanul. Recent, în iazuri și acumulări au fost introduși crapi chinezești care s-au adaptat bine și cu rezultate promițătoare.

Prezentarea zonelor existente în GAL Valea Băseului de Sus rețeaua Natura 2000*

Rețeaua Natura 2000 este instrumentul principal al Uniunii Europene pentru conservarea naturii. Este o rețea de zone naturale sau semi-naturale, unde atât specii de plante și animale vulnerabile dar și habitate naturale trebuie protejate. Scopul rețelei Natura 2000 este de a proteja biodiversitatea continentului european, și implicit a României, precum și de a promova activități economice benefice pentru conservarea biodiversității.



În final, rețeaua Natura 2000 va avea rolul de a stopa declinul biodiversității, prin conservarea pe termen lung a celor mai valoroase și periclitare specii (de plante și animale) și habitate de interes european, având ca principal obiectiv identificarea, menținerea și refacerea arealelor pentru protejarea speciilor de floră și faună sălbatică, precum și a coridoarelor de legătură dintre acestea. În România, aceasta va fi parte integrantă din peisajul rural, în prezent cca. 17% din suprafața țării fiind cuprinsă în situri Natura 2000.

Selecția unei zone incluse în rețeaua Natura 2000 înseamnă recunoașterea importanței ei la nivel european și ar trebui să constituie o sursă de mândrie pentru localnici, putând oferi în același timp oportunități economice semnificative. Rețeaua Natura 2000 are la bază Directivele Uniunii Europene, și anume: „Directiva Habitate 92/43/EEC” și „Directiva Păsări”, directive transpuse în legislația din România prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 236/2000, aprobată și modificată prin Legea nr. 345/2006.

Avantajele, oportunitățile, efectele și obligațiile creării rețelei Natura 2000

Desemnarea siturilor Natura 2000 oferă posibilitatea unei dezvoltări mai bune a teritoriului GAL Valea Bășeului de Sus poate asigura creșterea vânzărilor produselor naturale tradiționale dintr-un sit Natura 2000 pe piața internă și externă, poate deschide oportunități pentru dezvoltarea turismului ecologic, poate asigura atragerea finanțărilor speciale ale UE prin diferite fonduri comunitare (ex. fondurile POS) pentru o agricultură și silvicultură în concordanță cu obiectivele de conservare ale sitului respectiv. Proiectele de promovare a activităților tradiționale favorabile unei dezvoltări durabile într-un sit Natura 2000 sau în vecinătatea acestuia vor avea un avantaj în fața altor proiecte. Efectele creării acestei rețele sunt de menținere și conservare a anumitor tipuri de habitate naturale și specii prioritare și legat de aceste activități de conservare, un potențial mai ridicat pentru o dezvoltare durabilă a zonei. Într-un sit Natura 2000 toate activitățile pot continua dacă acestea sunt realizate într-un mod durabil și nu afectează speciile și habitatele de interes comunitar. Nu există restricții dacă nu se înlocuiesc speciile pentru care a fost declarat situl cu alte specii, ci mai degrabă vor exista recomandări și sprijin pentru: utilizarea celor mai bune practici agricole; utilizarea practicilor prietenoase cu mediul în general; practicarea turismului ecologic etc.

Conservarea acelor specii și a habitatelor prioritare poate fi compatibilă cu activitățile umane armonios administrate, cum ar fi: turismul, vânătoarea, exploatarea pădurilor etc., oferind totodată posibilități suplimentare de desfășurare a unor activități umane (recreative, etichetarea și vânzarea produselor naturale din zonă etc.). În cadrul teritoriului GAL Valea Bășeului de Sus au fost propuse o serie de situri Natura 2000, situri care urmaresc conservarea pe termen nelimitat, pe de-o parte a speciilor de plante și habitatelor naturale din „Directiva Habitate 92/43/EEC”, iar pe de altă parte conservarea speciilor de păsări din „Directiva Păsări”.

Conform OUG nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice (MO nr. 442 din 29 iunie 2007), sunt stabilite următoarele grupe de arii naturale protejate:

1. Parcuri naționale și naturale
2. Rezervații științifice, rezervații naturale și monumente ale naturii
3. Situri de Importanță Comunitară (rețeaua ecologică europeană Natura 2000)
4. Situri de Protecție Avifaunistică (rețeaua ecologică europeană Natura 2000)

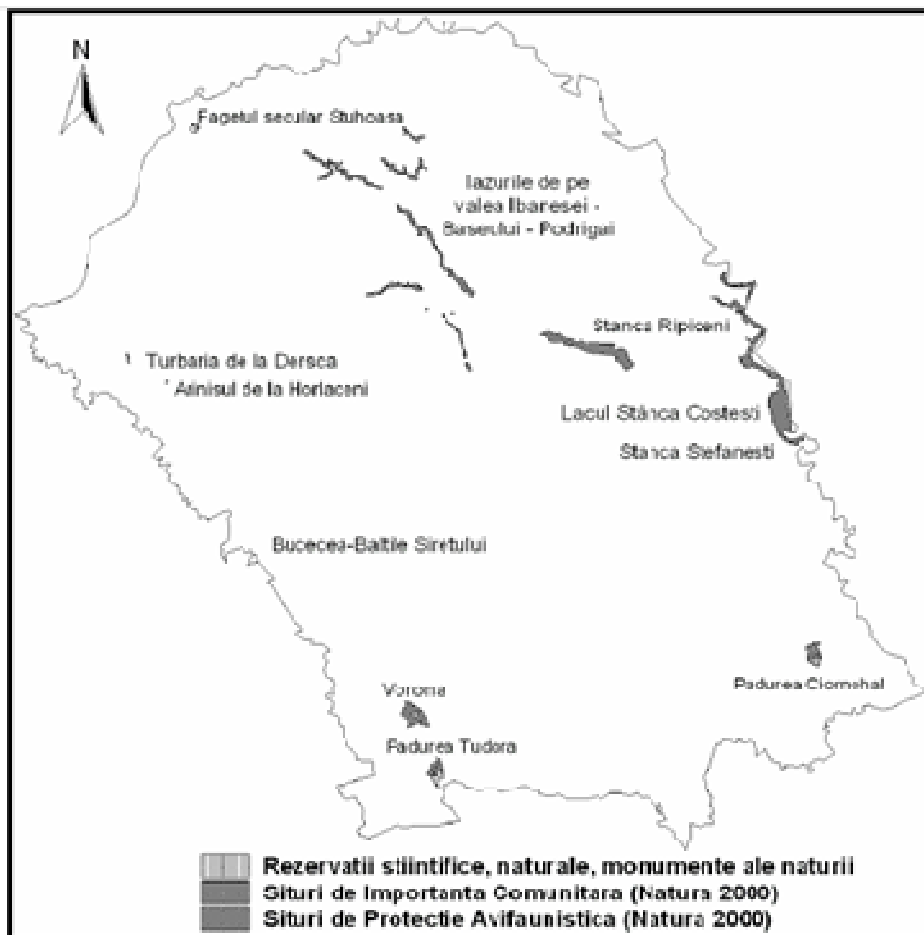
5. Limita de aplicare a Convenției-cadru privind protecția și dezvoltarea durabilă a Carpaților (Convenția Carpatică), adoptată la Kiev la 22 mai 2003

Categoriile 1 și 5 nu există în județul Botoșani.

Aceste situri protejate sunt considerate eșantioane reprezentative pentru flora și fauna județului în care sunt conservate ecosisteme complexe și tipuri de habitate cum ar fi: stâncării, păduri de foioase, zone umede, turbării.

În județul Botoșani există un număr de 33 de arii naturale protejate, având cca. 11.400 ha., respectiv 2,3% din suprafața județului. Dintre acestea, 9 sunt rezervații naturale, cu suprafața de 3223,8 ha, incluse în Rețeaua Națională de Arii Protejate. În rețeaua Natura 2000 sunt incluse 7 arii protejate. Alte 23 în suprafață totală de 5466 ha, sunt protejate în plan local (și sunt în fond forestier). În perspectivă, noi oportunități legate de protecția mediului sunt legate de extinderea rețelei de arii protejate. Dintre categoriile de situri APM Botoșani a completat Formularele Standard pentru opt propuneri de situri Natura 2000 care vor intra în componența rețelei.

Ariile naturale protejate din categoria a III-a corespund prevederilor OM nr. 776/2007 privind declararea siturilor de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei ecologice Natura 2000 în România, publicat în Monitorul Oficial nr. 615 din 15 septembrie 2007, iar cele din categoria a IV-a HG nr. 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, publicată în Monitorul Oficial nr. 739 din 31 octombrie 2007. Situația ariilor naturale protejate din categoriile a II-a, a III-a și a IV-a la nivelul județului Botoșani este prezentată, pe baza datelor puse la dispoziția publicului pe site-ul ministerului de resort.



Pe teritoriul județului Botoșani, în afara lacului Dorohoi au mai fost distruse și alte două formațiuni naturale:

- PEȘTERA RIPICENI – PEȘTERA DE LA STÂNCA-RIPICENI CANAL, com. Ripiceni; datare: paleolitic, eneolitic, cercetată 1924-1926, distrusă de cariera de calcar în prima jumătate a sec. XX.

- SALINA IBĂNEȘTI – COM. IBĂNEȘTI, exploatare de suprafață a sării, semnalată în literatură.

Astfel, numai pe teritoriul **GAL Valea Bășului de Sus** au fost propuse pînă în prezent un număr de **2 situri –tip SPA** (SPA - sit de protecție specială avifaunistică, se propune pentru speciile de păsări enumerate în „Directiva Păsări”; SCI - sit de importanță comunitară – se propune pentru habitatele și speciile enumerate în „Directiva Habitate”.

Numele zonei	Suprafata (ha)	Caracteristici principale (clasificarea directivelor privind Habitatele, Păsări, Habitat și Păsări)
Iazurile de pe valea Ibănesei – Bășului – Podrigăi Din GAL sunt incluse - Orașul Săveni și comunele Havârna, Hănești, Mileanca, Vlăsinești	2512 ha	ROSPA0049
LACUL STÂNCA – COSTEȘTI Din Gal sunt incluse comuna Ripiceni și Manoleasa	2051,7 ha	ROSPA 0058
Rezervația floristică Ripiceni Comuna Ripiceni	1 ha	Legea Nr. 5 din 6 martie 2000 (privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - arii protejate).

SCI – Situri de Importanță Comunitară

SPA – Situri de Protecție Avifaunistică

Iazurile de pe valea Ibănesei – Bășului – Podrigăi (cod: ROSPA0049)

Descriere generală sit:

Situl se găsește la sud-est de pînțenul deluros al Ibăneștilor, fiind încadrat în Câmpia Jijiei Superioare și a Bășului. Este alcătuit din numeroase iazuri și acumulări: Ac Negreni, Mileanca, Cal Alb, Iazurile Lișmănița, Ibăneasa, Vorniceni, Prisaca, Tătărășeni, Neculce, Borzești, Havârna, fiind un excelent habitat pentru speciile de păsări specifice zonelor umede.



Clase de habitate: râuri, lacuri, mlaștini, turbării, culturi (teren arabil), pășuni, alte terenuri arabile.

Calitate și importanță:

Iazurile sunt un important loc de popas pentru păsările migratoare, adăpostesc regulat peste 20.000 de păsări de apă migratoare în timpul migrației.

Din punct de vedere al păsărilor cuibăritoare zona este importantă pentru populația de erete de stuf (*Circus aeruginosus*), crește cenuiu (*Porzana parva*) și egretă mare (*Egretta alba*). În stufăriș respectiv pe copacii de pe insula din lacul Hănești există colonii mixte de stârci cuprinzând și specii din Anexa I, ca stârcul de noapte (*Nycticorax nycticorax*). Pe unele lacuri din valea Ibăneșei găsim colonii de chirighiță cu obraji albi (*Chlidonias hybrida*) respectiv de pescăruș râzător (*Larus ridibundus*).

Vulnerabilitate: braconaj ; vânătoarea în timpul cuibăritului; vânătoarea în zona locurilor de cuibărire a speciilor periclitate; distrugerea cuiburilor, a pontei sau a puilor; deranjarea păsărilor în timpul cuibăritului; deranjarea păsărilor ichtiofage în zona de cuibărire a speciilor ocrotite; prinderea păsărilor cu capcane; pescuitul sportiv în imediata vecinătate a cuiburilor speciilor periclitate; electrocutare și coliziune în linii electrice; pescuitul sportiv în masă care deranjează păsările migratoare; practicarea sporturilor extreme; arderea stufului în perioada de cuibărire; arderea stufului; arderea vegetației (a miriștii și a pârluagelor); înmulțirea necontrolată a speciilor invazive.

Problemele legate de aceste arii naturale protejate sunt legate de absența planului de management pentru Iazurile de pe valea Ibăneșei – Băseului – Podrigăi.



Unitățile administrativ-teritoriale în care este localizat situl		Specii de păsări protejate de CEE	Clasa de habitate	Caracteristicile sitului
Denumirea	Procentul din suprafața terit. UATB care este inclus în sit			
1. Com. Concești	2%	- Cuibărit: 11 specii - Pasaj: 14 specii	- Râuri, lacuri - Mlaștini, turbării - Culturi (teren arabil) - Pășuni - Alte terenuri arabile	- Situl este încadrat în Câmpia Jijiei Superioare și în Câmpia Bazeului - Situl este format din iazuri și acumulări (suprafața totală 1368 ha): - Ac. Negreni-172 ha - Ac. Mileanca-325 ha - Ac. Cal Albu-118 ha - Total 625 ha - Iazul Lișmănița-53 ha - Iazul Ibăneasa - Iazul Vorniceni - Iazul Prisaca - Total 209 ha - Iazul Havârna-230 ha - Iazul Tătărașeni-122ha - Iazul Neculee - Iazul Borzești - Total 491 ha - Mai există și alte iazuri imp. care nu sunt cuprinse în situl protejat: - Iazul Hănești-200ha - Iazul Adășeni - Iazul Mihălășeni-60ha
2. Com. Cordăreni	1%			
3. Oraș Darabani	1%			
4. Com. Havârna	4%			
5. Com. Hănești	4%			
6. Com. Hudești	3%			
7. Com. Mileanca	2%			
8. Oraș Săveni	3%			
9. Com. Știubieni	4%			
10. Com. Ungureni	1%			
11. Com. Vlăsinești	8%			
12. Com. Vorniceni	2%			

ROSPA 0058 – LACUL STÂNCA - COSTEȘTI

Suprafața totală a sitului protejat este 2051,7 ha¹, suprafață formată din malul drept al Prutului și partea din oglinda de apă care aparține României. Malul stâng al Prutului și cealaltă parte a oglinzii de apă aparțin Republicii Moldova, linia de graniță fiind talvegul râului Prut. Situl protejat are suprafața repartizată în teritoriile a 2 unități administrativ teritoriale de bază: com. Manoleasa, com. Ripiceni, orașul Ștefănești, primele două aflate pe teritoriul GAL. Situl reprezintă cel mai important cartier de iernare a păsărilor acvatice din bazinul Prutului. Nu există plan de management al sitului protejat. Suprafața totală a sitului HGR nr. 1284/2007 – suprafața 2051,7 ha.

Unitățile administrativ-teritoriale în care este localizat situl		Specii de păsări protejate de CEE	Clasa de habitate	Caracteristicile sitului
Denumirea	Procentul din suprafața terit. UATB care este inclus în sit			
1. Com. Manoleasa	3%	- Cuibărit: 5 specii - Iernat: 6 specii - Pasaj: 10 specii	- Râuri, lacuri - Culturi (teren arabil) - Pădurea Cinghinia (42,9ha)	- Lacul Stâncă-Costești, inaugurat în anul 1978, este lac artificial construit cu scop hidroenergetic în colaborare cu URSS. Dimensiuni: nivel de retenție variabil, lungime cca. 70km, suprafața cca. 6000ha, volum la NNR cca. 1,5 miliarde mc.
2. Com. Ripiceni	22%			
3. Oraș Ștefănești	1%			
Teritoriul siturilor este limitat de granița dintre România și Republica Moldova		Situl este cel mai important cartier de iernare a păsărilor acvatice din bazinul românesc al Prutului (au fost identificate 178 specii de păsări)		

Situl este vulnerabil din următoarele motive (cf. Formularului Standard „Natura 2000”):

- braconaj;
- prinderea păsărilor cu capcane;
- electrocutare și coliziune în linii electrice;
- pescuitul sportiv în masă care deranjează păsările migratoare;
- practicarea sporturilor extreme: barcă cu motor;
- arderea stufului.



Rezervația Floristică Ripiceni

Stânca Ripiceni este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip geologic și floristic), situată în județul Botoșani, la granița comunei Ripiceni, cu comuna Manoleasa. Rezervația naturală cu o suprafață de 1 ha, a fost constituită odată cu lucrările de la Barajul Stânca-Costești, amenajări care au afectat vegetația din rezervația Stânca Ștefănești prin distrugerea substratului de calcare, urmând ca specia floristică siverechia podoliană (*Schivereckia podolica*), să fie strămutată aici și adaptată la condiții aproape identice.

Procese naturale și antropice de degradare a peisajului

Degradarea peisajului în teritoriul GAL VALEA BĂȘEULUI DE SUS are mai multe cauze, majoritatea fiind de origine antropică.

Cauzele naturale de degradarea a peisajului sunt cele general întâlnite în zonele de câmpie ale țării.

- ☐ Erodarea prin acțiunea vântului a solului uscat și nelucrat
- ☐ Crăparea solului uscat sub acțiunea soarelui
- ☐ Sărăturarea solului în zonele depresionare ale câmpiei
- ☐ Îmbolnăvirea arborilor.

Cauzele antropice de degradarea a peisajului sunt următoarele:

- ☐ Defrișarea abuzivă a pădurilor
- ☐ Extinderea localităților (în special orașul Săveni) și construirea ilegală în zone cu interdicție de construire



- ☐ Distrugerea șanțurilor și gardurilor vii în zonele de câmpie
- ☐ Aratul terenurilor cu declivități în direcția liniei de cea mai mare pantă
- ☐ Depunerea ilegală a deșeurilor menajere și industriale pe câmp și în albiile râurilor
- ☐ Colmatarea iazurilor și ruperea barajelor
- ☐ Vânătoarea braconieră, mai ales în perioadele de prohibiție
- ☐ Pescuitul braconier, mai ales în perioadele de prohibiție, sau cu metode interzise
- ☐ Practicarea pe lacuri a sporturilor cu ambarcațiuni cu motor
- ☐ Executarea rețelelor aeriene pe traseele cele mai scurte, fără a urmări traseele drumurilor

Teritoriul **GAL Valea Bășeului de Sus** se caracterizează printr-un grad de săracire ridicat, o dezvoltare economică slabă bazată pe agricultură. Nici facilitățile pentru turism nu sunt evidențiate de aceea este oportună promovarea turismului religios și istoric în zonă. Deși alarmante din punct de vedere socio- economic, aceste aspecte reprezintă un atu pentru conservarea biodiversității în zonă și atragerea turiștilor și prin folosirea brandului Natura 2000. Existența unei politici coerente de promovare a acestor atribute ar face ca zona să poată fi vizitată într-o măsură mai mare de turiști, români, sau chiar străini. Elaborarea prezentului plan de dezvoltare al teritoriului GAL Valea Bășeului de Sus ar conduce la coordonarea dezvoltării agriculturii în contextul prezervării biodiversității și a conservării peisajelor rurale, la creșterea participării fermierilor din zonă la promovarea conservării biodiversității prin practici agricole tradiționale, la înțelegerea prezentării privind valoarea ecologică a pășunilor semi-naturale;

În plus, prezentul plan ar face ca populația din teritoriu să înțeleagă importanța fermierilor și a animalelor care pășunează pentru conservarea biodiversității; a cerințelor privind gestionarea pășunilor seminaturale; a practicilor de pășunat recomandate pentru realizarea unui echilibru adecvat între obținerea unei producții adecvate și conservarea biodiversității, în conformitate cu bunele practici agricole; înțelegerea legăturii dintre calitatea pășunilor și calitatea produselor obținute;

Măsurile incluse în prezentul plan vor sprijini inițiative legate de consultanța privind comercializarea produselor tradiționale de origine animală obținute pe pășunile seminaturale;

Primăriile din GAL Valea Bășeului de Sus care au și arii protejate Natura 2000, vor reuși prin intermediul prezentului plan de dezvoltare al teritoriului să elaboreze strategii de dezvoltare durabilă ale localităților, să identifice potențialul ecologic al zonelor, să efectueze lucrări de ecologizare și conservare, având un rol important în promovarea educării și informării publicului, precum și consultarea acestuia în cazul unor proiecte sau planuri, care pot avea un efect semnificativ asupra ariilor speciale de protecție, precum și accesarea de fonduri necesare pentru conservarea biodiversității și protejării ariilor naturale.

Relaționare zonelor NATURA 2000 cu diverse sectoare

1. Silvicultura

Aproximativ o treime din teritoriul european este acoperit de păduri, deși suprafețele variază semnificativ între Statele membre (până la 72% în Finlanda, dar doar 8% în Irlanda). Majoritatea pădurilor sunt considerate doar ca "resursă de lemn" și sunt exploatate într-o măsură mai mare sau mai mică. Ca și în agricultură, curentul din ultimii cincizeci de ani a fost intensificarea exploatării și folosirea, de multe ori, a arborilor exotici la împăduriri. Uniunea Europeană este în prezent al doilea



mare producător de hârtie și cherestea din lume. Dar pădurile sunt importante și pentru ca previn eroziunea solului, stochează apa și carbon și asigură condiții favorabile pentru recreere. În plus, au o variată și bogată biodiversitate, sunt habitate ideale pentru foarte multe plante și animale, pentru carnivorele mari precum urșii, vulturii și lupii. Natura 2000 include atât păduri naturale cât și păduri administrate semi-naturale. Ca și în cazul agriculturii, desemnarea siturilor Natura 2000 nu înseamnă că pădurile trebuie scoase din circuitul economic prin sistarea exploatarei comerciale. Practicile existente de management trebuie să țină cont de valorile naturale existente, în special de speciile și habitatele pentru care situl respectiv a fost desemnat. Modificările în practicile de management ar trebui să fie relativ ușor de implementat, ca de exemplu lăsarea în pădure, pe sol sau pe picior, a lemnului uscat sau protejarea unor anumite specii de arbori ce gazduiesc cuiburi de pasari din specii rare, dar pot fi și mai complexe, cum ar fi introducerea tăierilor selective printr-o metoda de rotație de lungă durată sau scoaterea speciilor exotice și înlocuirea lor cu specii native. Este important ca deciziile pentru managementul pe termen lung să fie gândite pentru fiecare caz în parte, pe baza unor consultări strânse cu proprietarii, administratorii și toți cei direct interesați.

2. Agricultura

Importanța agriculturii în conservarea mediului natural este acum recunoscută la cel mai înalt nivel politic. Cele mai noi modificări din Politica Comună de Agricultură au avut în vedere stoparea plăților agricole axate pe producție și direcționarea lor către metode de păstrare într-o stare favorabilă de conservare și cultivare al terenurilor agricole. Noi măsuri au fost introduse și cele existente au fost modificate în ideea sprijinirii practicilor de administrare a terenurilor, ce sunt în favoarea protecției mediului, cum ar fi subvențiile de agro-mediu. Aceste aspecte au implicații profunde, la scară largă, pentru biodiversitatea din Europa și pentru rețeaua Natura 2000 în special. Agricultorii și fermierii pot fi recompensați financiar dacă își desfășoară activitatea într-un sit Natura 2000 în conformitate cu cerințele de management specifice speciilor și habitatelor importante pentru Europa și pentru că mențin condițiile necesare de conservare a mediului.

3. Afaceri

Uneori sunt propuse noi planuri și proiecte de dezvoltare, care pot avea un impact asupra ariilor desemnate situri Natura 2000. Acestea ar putea implica, de exemplu, construirea unei noi autostrăzi, a unui complex turistic sau inaugurarea unei cariere de piatră. De asemenea, ar putea fi vorba și despre schimbări majore în ce privește exploatarea terenului din cadrul sau din apropierea unui sit Natura 2000 cum ar fi împăduririle majore sau trecerea la agricultura intensivă. Niciuna dintre aceste activități nu sunt interzise a priori conform directivelor Uniunii Europene. Însă pentru acestea trebuie să se facă un studiu de impact asupra siturilor Natura 2000. Dacă modul în care afectează zona este unul semnificativ, trebuie gasite alternative. Dacă totuși nu există alternative și proiectul sau investiția este de maxim interes public atunci este necesară autorizarea lui, cu respectarea anumitor condiții. Acestea sunt prevăzute în Articolul 6 din Directiva Habitare și urmează principiile dezvoltării durabile.



4. Turism

Turismul și în special ramurile turismului prietenoase cu mediul (ecoturism, agroturism, etc.) sunt domenii de dezvoltare încurajate la nivel regional și național în siturile Natura 2000, ca o oportunitate durabilă pentru oameni și natură. Pe plan internațional, termenul de ecoturism este din ce în ce mai folosit, el desemnând o ramură a turismului care câștigă numeroși adepți, atât în rândul operatorilor turistici inovativi cât și al vizitatorilor care caută să își petreacă vacanțele într-un mod cât mai puțin dăunător și cât mai benefic pentru mediu și pentru locuitorii destinațiilor vizitate. Ecoturismul este modalitatea de a călători și cunoaște natura și tradițiile locale urmărind: producerea unui impact minim asupra naturii și culturii locale; conservarea activă a naturii și moștenirii culturale; utilizarea serviciilor locale; înțelegerea specială de către vizitator a elementelor naturii și culturii locale; contactul nemijlocit al vizitatorului cu localnici și agentul de turism, în special datorită dimensiunilor reduse ale grupurilor de vizitatori; determinarea unor așteptări realiste ale clientului în special prin realizarea unui marketing corect;

După cum se poate observa din informațiile expuse mai sus, GAL VALEA BĂȘEULUI DE SUS **indeplinește criteriul de selecție nr. SCS 1.3. fixat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în sensul că pe teritoriul acestuia se află o zonă Natura 2000.**

1.5 Patrimoniul arhitectural și cultural

Patrimoniul cultural al Județului Botosani (din care face parte și GAL Valea Bășeului de Sus) este impresionant, incluzând situri arheologice, case memoriale, monumente istorice și arhitecturale, complexe muzeale, reprezentând un număr de 516 monumente istorice de importanță locală și națională (13% din potențialul Regiunii Nord – Est) și 46 monumente istorice de importanță națională (7 % din potențialul Regiunii Nord – Est).

Printre atracțiile principale ale teritoriului GAL se găsesc gospodăriile rurale, în cadrul cărora sunt folosite materiale tradiționale (lemn, pământ, piatră) și tehnici populare ornamentale. În muzee și în anumite zone, chiar în viața zilnică, întâlnim costumul popular, țesăturile, cusăturile populare, confecțiile de cojoace, bundite împodobite cu ornamente, precum și obiecte necesare vieții, realizate în industriile sătești. Bogația sufletului moldovean se arată, de asemenea, și în valorile tradiționale ale cântecului și jocului popular, în obiceiurile populare legate de evenimentele vieții religioase sau legate de evenimentele vieții de zi cu zi, innobilate prin datini și ritualuri ale zonei.

Turismul județului Botosani este caracterizat printr-o durată medie de ședere de 2,3 nopți/turist, media națională fiind în anul 2007 de 3,0 nopți/turist.

În structura activității de turism au fost identificate principalele tipuri de turism practicat în județul Botosani și anume: turismul cultural, ecleziastic, științific, balneo-terapeutic, de agrement, tranzit și agroturism.

În județul Botosani, localitățile rurale constituie centre cu vechi tradiții etno-folclorice.

Turiștii străini și români pot colecționa produse turistice de artă populară care reflectă tradițiile moștenite din bătrâni. Este locul în care se poate admira portul popular local, pictura religioasă, sculptura în lemn, țesături tradiționale, goblenuri, măști populare, împletituri de nuiele.

Arhitectura populară – considerații generale

Arhitectura în sate este într-o transformare continuă, care va duce la pierderea totală a exemplarelor de arhitectură populară care mai există. Observațiile de mai jos se bazează pe cercetări făcute în deceniile 8 și 9 ale secolului trecut. Gospodăria țărănească cuprinde corpul pentru locuință (casa propriu zisă) și anexe pentru depozitarea cerealelor și pentru adăpostirea animalelor. Construcțiile anexe sunt din chirpici sau lemn, mai rar din cărămidă, acoperișul este din șită sau din paie. Împrejmuirea este din scânduri de lemn sau din nuiiele, foarte rar din zid de cărămidă.

Locuința tradițională:

Locuințele tradiționale sunt de 3 tipuri:

- monocelulare (o singură cameră);
- bicelulare (tindă cu sobă de gătit și o cameră laterală cu sobă oarbă – „casă”);
- trichelulare (tindă centrală cu sobă de gătit și două camere de locuit dintre care una nu se încălzește).

Intrarea în casă are o prispă cu stâlpi, amplasată fie în dreptul tindei (prispă centrală), fie pe două laturi ale casei (mai rar pe trei laturi); foarte rar se întâlnește un foișor central în dreptul intrării. Construcțiile sunt amplasate în așa fel încât fațada cu intrarea în casă cu ferestrele principale să fie orientată spre soare (S, SE, SV); peretele orientat spre nord este orb (fără goluri).

Sistemul constructiv tradițional este: temelia din piatră umplută integral cu pământ, talpa casei din grinzi de lemn rotund sau cioplit în două muchii (esențe tari – stejar sau ulm); pereții sunt din chirpici sau vâlătuci de pământ, mai rar din cărămidă (în momentul de față se constată folosirea din ce în ce mai frecventă a cărămizii și a blocurilor din BCA); acoperișul este în cele mai multe cazuri în patru ape, cu învelitoarea din șită sau din paie. Finisajele constau din tencuială de lut, podele de pământ sau din scânduri; pereții exteriori sunt văruiți în alb sau în albastru; tavanele sunt din scânduri (blăni) de lemn, fixate uneori pe grinzi de lemn.

Este caracteristică construirea vetrei în tindă; „casa” – camera de locuit are o sobă oarbă și plită sau cuptor cu horn. Se remarcă faptul că, sub influența modelelor de viață orășenești, modul de construire în sate se schimbă radical, iar modelele de arhitectură sunt din ce în ce mai aproape de arhitectura urbană de la periferia orașelor. La aceasta contribuie materialele de construcție care există în magazine, precum și practicile de construcție ale meșterilor executanți.

Istoric

Comuna AVRĂMENI este alcătuită din 9 sate și este străbătută de râul Volovat și de râul Bodeasa, afluenți ai Prutului. Dintre cele 9 sate, 4 sunt sate vechi, atestate documentar între **anii 1544-1600**, respectiv satele Ichimeni, Adaseni, Timus și Zoitani.

Comuna Dângeni este formată din satele: Dângeni, Hulub, Strahotin și Iacobenii. Satele comunei au o existență foarte veche. Satele Dângeni și Iacobenii datează din vremea lui Ștefan cel Mare. Sfârșitul secolului XIX - lea și începutul secolului al XX-lea este marcat la Dângeni de prezența familiei Mavrocordat, care stăpânea în totalitate teritoriul actual al comunei.

Comuna Drăgușeni

Cel mai vechi document care atestă existența localității Drăgușeni, aparține Cancelariei Domnești, înscris în uricul semnat de către domnitorul Moldovei, Ștefan cel Mare, în anul 1491. Satul Drăgușeni a luat ființă prin unirea mai multor sate mici: Zavoiaru, Stroiști, Sacuieni, Cabuji, Letcani, Bargaeni, Negriști, Ungheni și Zmești. Prima atestare documentară a satului Drăgușeni



dateaza din 15 septembrie 1480. Începuturile satului Drăgușeni și numele acestuia sunt strâns legate de Dragoș Viteazul, unul dintre dregătorii de frunte, parcalab de Neamț la sfârșitul secolului al XIV-lea și în timpul domniei lui Alexandru cel Bun. Satul Sarata – apare pe harta comunei în urma reformei agrare din anul 1921 întemeiat pe moșia Drăgușenii de Sus, unde au primit loturi 32 de familii în suprafață de 145 ha precum și o vatră de sat de 20 ha.

Comuna Hănești

Situata în partea de est a județului Botoșani, strabătută de la vest la est de pârâul Bășeu, comuna Hănești, cu reședința de comună în satul Hănești. Pe aceste meleaguri a existat așezări umane din vremuri îndepărtate. În sprijinul acestei afirmații vin descoperirile materiale aduse la lumina zilei în ultimele decenii, prin săpăturile arheologice organizate sau prin săpături ocazionale. Prima mențiune documentară a satului cu numele de Hănești, apare într-un uric dat la 11 aprilie 1546 de domnitorul Petru Rareș.

Comuna Hăvârna

Comuna Havârna este situată de o parte și de alta a văii Băseului. Teritoriul comunei a fost locuit încă din neolitic, făcând parte din aria de răspândire a culturii Cucuteni, urme ale acestei culturi fiind descoperite în raza satelor Havârna, Tătărașeni și Balinți.

Comuna Manoleasa

Comuna Manoleasa este situată pe interfluviul Prut – Volovăț și este granița țării noastre cu Republica Moldova, reprezentată în acest sector de apele lacului Stânca-Costești de pe râul Prut. Primele atestări documentare pentru așezările din comună apar în secolul al XVI-lea. Dintre satele actuale, cea mai veche atestare aparține localității Liveni, menționată la data de 17 august 1667.

Comuna Mileanca este situată în partea de nord a județului Botoșani și este formată din 4 sate: Mileanca, Codreni, Selistea și Scutari. Localitatea Mileanca este atestată în jurul anului 1600, fiind menționată în una din cronicile lui Aron Pumnul. În anul 1800 satul a luat denumirea de Mileanca. Vechime arheologică și documentară. Pe teritoriul de astăzi al comunei Mileanca au fost semnalate cel puțin două așezări de tip Cucuteni, precum și alte două așezări din epoca bronzului (cultura „Noua”) și fierului (Hallstatt). Acestea însă nu spun nimic despre actualul sat Mileanca, ale cărui rădăcini pot fi urmărite doar din evul mediu, de prin sec. XV. Arheologic urmele unei așezări medievale, precum și ale cimitirului acesteia, au fost semnalate în apropierea barajului de acumulare construit în 1973 pe pârâul Podriga. Cel mai vechi document păstrat în care este menționat satul Mileanca, datează din 4 aprilie 1622. Într-un alt document, din 12 iunie 1642, este amintit însă uricul de întăritură dat de Ștefan cel Mare, precum și actele domnești de la Petru Rareș și Alexandru Lăpușneanu, pierdute între timp. Avem astfel dovada documentară că satul exista încă din secolul XV, fiind chiar mai vechi decât domnia lui Ștefan cel Mare (actul său fiind unul de confirmare și nu unul de dănie sau de fundație).

Amplasamente și vestigii istorice. Satul Mileanca avea pe vremuri o așezare favorabilă, fiind amplasat pe importantul drum ce venea de la marea Baltică prin Polonia, spre Marea Neagră. Acest drum trecea prin Camenița, Hotin, Snyatin, traversa pe la Rădăuți –Prut și apoi prin Mileanca ajungea la Dorohoi (reședința Țării de Sus). De aici drumul coboară, trecând Prutul prin dreptul Iașilor, spre Cetatea Albă. În legătură cu acest drum trebuie pus și Podul de Piatră ce se afla peste pârâul Podriga, la hotarul Milencii, pe care tradiția îl atribuie lui Ștefan cel Mare. Podul avea un arc de piatră aproape semicircular, pe sub care pe la 1900 încă mai putea trece un om călare. Tot în



legătură cu acest drum trebuie să punem toponimul „la Ratoș în deal” „situate deasupra Milencii, ratoșul fiind la acea vreme un fel de stație de poștă, un han, situate la drumul mare. În apropierea Podului de piatră, în locul numit Iașul vechi în anul 1960, a fost descoperit un valoros tezaur de 146 monede (45 de aur și 101 de argint) datate între 1566-1610, tezaur preluat de Muzeul Regional Suceava.

Pe drumul dintre Mileanca și Tătărașeni numit cândva „Drumul Furilor” sau „Șleaul cel Mare” se află un lung șir de movile. La hotarul dintre Mileanca, Tătărașeni și Știubieni se află Movila lui Ștefan cel Mare, numită așa în documentele mănăstirii Putna, proprietara Știubienilor.

Comuna Ripiceni este situată în extremitatea estică a județului Botoșani, având la est ca limită lacul de acumulare de pe râul Prut, care constituie frontiera de stat dintre România și Republica Moldova. Localitatea Ripiceni este atestată documentar la 28 iulie 1569, într-un document care vorbește de localitatea „Repiteni”, pe Prut.

Comuna Vlăsinești

Satul Vlăsinești, a fost atestat documentar în anul 1446, satul Sîrbi în anul 1603 și în anul 1992 satul Miron Costin.

Orașul Săveni

Orașul SĂVENI este situat în partea de N-E a județului Botoșani, pe malul stâng al râului Bășeu. Localitatea SĂVENI este atestată ca sat, într-un document datând din anul 1546 din vremea lui Petru Rareș. În anul 1818, prin hrisovul domnesc al lui Scarlat Voda, localitatea primește drept de târg, cu 12 iarmaroace anual. Târgul Săvenilor a fost centrul Plasei Bășeu, iar din 1950 comuna, centru de raion. În anul 1968 a fost declarat oraș.

Monumente istorice

Situri arheologice în Gal Valea Bășeului de Jos

MINISTERUL CULTURII ȘI CULTELOR
INSTITUTUL NAȚIONAL AL MONUMENTELOR ISTORICE

LISTA MONUMENTELOR ISTORICE 2004

Județul Botoșani

Nr. crt.	Cod LMI 2004	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
5	BT-I-s-B-01753	Așezare	sat BARANCA; comuna HUDEȘTI	"La Cetățuie" La oca 2 km SE de sat-Pd986	sec. VIII - XI Epoca medieval timpurie
6	BT-I-s-B-01754	Situl arheologic de la Bodeasa	sat BODEASA; comuna SĂVENI	"Fundul Bodesei" La 0,5 km SV de sat-A439	
7	BT-I-m-B-01754.01	Așezare	sat BODEASA; comuna SĂVENI	"Fundul Bodesei" La 0,5 km SV de sat-A439	sec. XVII - XVIII Epoca medievală
8	BT-I-m-B-01754.02	Așezare	sat BODEASA; comuna SĂVENI	"Fundul Bodesei" La 0,5 km SV de sat-A439	sec. IV - V Epoca migrațiilor
9	BT-I-m-B-01754.03	Așezare	sat BODEASA; comuna SĂVENI	"Fundul Bodesei" La 0,5 km SV de sat-A439	Epoca bronzului târziu, cultura Noua
10	BT-I-m-B-01754.04	Așezare	sat BODEASA; comuna SĂVENI	"Fundul Bodesei" La 0,5 km SV de sat-A439	Eneolitic, cultura Cucuteni
63	BT-I-s-B-01778	Situl arheologic de la Dimitrie Cantemir	sat DIMITRIE CANTEMIR; comuna AVRĂMENI	"Șleahul Liveni" La 0,5 km NE de sat-A328,330,331,334	
64	BT-I-m-B-01778.01	Așezare	sat DIMITRIE CANTEMIR; comuna AVRĂMENI	"Șleahul Liveni" La 0,5 km NE de sat	Epoca bronzului târziu, cultura Noua
65	BT-I-m-B-01778.02	Așezare	sat DIMITRIE CANTEMIR; comuna AVRĂMENI	"Șleahul Liveni" La 0,5 km NE de sat	Eneolitic, cultura Cucuteni

Nr. crt.	Cod LMI 2004	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
72	BT-I-m-B-01782.01	Așezare	sat DRĂGUȘENI; comuna DRĂGUȘENI	"Dealul Chițanca" La 3 km NV de sat	sec. IV - V Epoca romano-bizantină
73	BT-I-m-B-01782.02	Așezare	sat DRĂGUȘENI; comuna DRĂGUȘENI	"Dealul Chițanca" La 3 km NV de sat	Epoca bronzului târziu, cultura Noua
74	BT-I-s-B-01783	Situl arheologic de la Drăgușeni, punct "Ostrov"	sat DRĂGUȘENI; comuna DRĂGUȘENI	"Ostrov" La 1 km SV de sat	Eneolitic, cultura Cucuteni
75	BT-I-m-B-01783.01	Necropolă	sat DRĂGUȘENI; comuna DRĂGUȘENI	"Ostrov" La 1 km SV de sat-P207,209,214	sec. IV - V Epoca migrațiilor
76	BT-I-s-B-01783.02	Așezare	sat DRĂGUȘENI; comuna DRĂGUȘENI	"Ostrov" La 1 km SV de sat	Eneolitic, cultura Cucuteni
83	BT-I-s-B-01787	Situl arheologic de la Havârna	sat HAVÂRNA; comuna HAVÂRNA	"Ciumași" La 3 km S de sat-	
84	BT-I-m-B-01787.01	Așezare	sat HAVÂRNA; comuna HAVÂRNA	"Ciumași" La 3 km S de sat	sec. IV - V Epoca migrațiilor
113	BT-I-s-B-01796	Necropola tumulară de la Ichimeni	sat ICHIMENI; comuna AVRĂMENI	"Dealul Baba Ileana" La 1,5 km N de sat-A401	Perioada de tranziție la epoca bronzului, cultura Horodiștea-Foltești
123	BT-I-s-B-01799	Situl arheologic de la Liveni, punct "Iazul lui Bogdan"	sat LIVENI; comuna MANOLEASA	"Iazul lui Bogdan" La 1 km SV de sat	
124	BT-I-m-B-01799.01	Așezare	sat LIVENI; comuna MANOLEASA	"Iazul lui Bogdan" La 1 km SV de sat	sec. IV - V Epoca daco-romană
125	BT-I-m-B-01799.02	Așezare	sat LIVENI; comuna MANOLEASA	"Iazul lui Bogdan" La 1 km SV de sat	Eneolitic, cultura Cucuteni
126	BT-I-m-B-01800	Situl arheologic de la Liveni, punct "La Stâncuță"	sat LIVENI; comuna MANOLEASA	"La Stâncuță" La 0,5 km S de sat-A136	
127	BT-I-m-B-01800.01	Așezare	sat LIVENI; comuna MANOLEASA	"La Stâncuță" La 0,5 km S de sat-A136	sec. IV - V Epoca daco-romană
128	BT-I-m-B-01800.02	Așezare	sat LIVENI; comuna MANOLEASA	"La Stâncuță" La 0,5 km S de sat-A136	Eneolitic, cultura Cucuteni
130	BT-I-s-B-01802	Fortificație	sat MANOLEASA; comuna MANOLEASA	"Valul Troian" La E și S de sat și de la Prut spre V-A512,P511,A527,576,991,Pd810,844,A856,857,876	sec. II - V Epoca migrațiilor

Nr. crt.	Cod LMI 2004	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
151	BT-I-s-B-01811	Situl arheologic de la Mitoc, punct "Valea Izvorului"	sat MITOC; comuna MITOC	"Valea Izvorului" La 0,5 km N de sat-A143,305	
152	BT-I-m-B-01811.01	Așezare	sat MITOC; comuna MITOC	"Valea Izvorului" La 0,5 km N de sat-A143,305	sec. VII - VIII Epoca medieval timpurie
153	BT-I-m-B-01811.02	Așezare	sat MITOC; comuna MITOC	"Valea Izvorului" La 0,5 km N de sat-A143,305	sec. IV - V Epoca migrațiilor
154	BT-I-m-B-01811.03	Așezare	sat MITOC; comuna MITOC	"Valea Izvorului" La 0,5 km N de sat-A143,305	Hallstatt
155	BT-I-m-B-01811.04	Așezare	sat MITOC; comuna MITOC	"Valea Izvorului" La 0,5 km N de sat-A143,305	Eneolitic, cultura Cucuteni
156	BT-I-m-B-01811.05	Așezare	sat MITOC; comuna MITOC	"Valea Izvorului" La 0,5 km N de sat-A143,305	Paleolitic
157	BT-I-s-A-01812	Situl arheologic de la Mitoc, punct "Malul Galben"	sat MITOC; comuna MITOC	"Malul Galben" La marginea de E a satului-Pș89 Lat. 47°06'37"- Long. 27°02'27"	
199	BT-I-s-B-01825	Situl arheologic de la Răuseni	sat RĂUSENI; comuna RĂUSENI	"Gârta Morii" La marginea de N a satului-Pș157	Epoca bronzului târziu, cultura Noua
200	BT-I-s-B-01826	Situl arheologic de la Ripiceni, punct "Gura Hârtopului"	sat RIPICENI; comuna RIPICENI	"Gura Hârtopului" La 3 km S de sat-A24,38	
201	BT-I-m-B-01826.01	Așezare	sat RIPICENI; comuna RIPICENI	"Gura Hârtopului" La 3 km S de sat-A24,38	sec. IV - V Epoca migrațiilor
202	BT-I-m-B-01826.02	Așezarea de la "Gura Hârtopului"	sat RIPICENI; comuna RIPICENI	"Gura Hârtopului" La 3 km S de sat-A24,38	Epoca bronzului târziu, cultura Noua
203	BT-I-m-B-01826.03	Așezare	sat RIPICENI; comuna RIPICENI	"Gura Hârtopului" La 3 km S de sat-A24,38	Eneolitic, cultura Cucuteni

Nr. crt.	Cod LMI 2004	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
205	BT-I-s-B-01828	Necropola tumulară de la Sărata - Barasarab	sat SĂRATA-BASARAB; comuna HĂNEȘTI	"Dealul Hodoroaia" La 1 km SV de sat-A288/1	Perioada de tranziție la epoca bronzului, cultura Horodiștea-Foltești
206	BT-I-s-B-01829	Necropola tumulară de la Sârbi	sat SÂRBI; comuna VLĂȘINEȘTI	"Dealul Movilelor" La 1 km N de sat-A94,106,108	Perioada de tranziție la epoca bronzului, cultura Horodiștea-Foltești
207	BT-I-s-B-01830	Situl arheologic de la Slobozia, punct "Dealul Mălăiște"	sat SLOBOZIA; comuna HĂNEȘTI	"Dealul Mălăiște" La 1 km SE de sat-A532	
208	BT-I-m-B-01830.01	Așezare	sat SLOBOZIA; comuna HĂNEȘTI	"Dealul Mălăiște" La 1 km SE de sat-A532	sec. XIV - XV și XVIII Epoca medievală
209	BT-I-m-B-01830.02	Așezare	sat SLOBOZIA; comuna HĂNEȘTI	"Dealul Mălăiște" La 1 km SE de sat-A532	sec. XI - XII Epoca medievală timpurie
210	BT-I-m-B-01830.03	Așezare	sat SLOBOZIA; comuna HĂNEȘTI	"Dealul Mălăiște" La 1 km SE de sat-A532	sec. IV - V Epoca migrațiilor
211	BT-I-m-B-01830.04	Așezare	sat SLOBOZIA; comuna HĂNEȘTI	"Dealul Mălăiște" La 1 km SE de sat-A532	Epoca bronzului târziu, cultura Noua
212	BT-I-m-B-01830.05	Așezare	sat SLOBOZIA; comuna HĂNEȘTI	"Dealul Mălăiște" La 1 km SE de sat-A532	Perioada de tranziție la epoca bronzului, cultura Horodiștea-Foltești
213	BT-I-m-B-01830.06	Așezare	sat SLOBOZIA; comuna HĂNEȘTI	"Dealul Mălăiște" La 1 km SE de sat-A532	Eneolitic, cultura Cucuteni

Lista Monumentelor istorice –case memoriale și case de patrimoniu din teritoriul GAL

1. **Conacul Mavrocordat** –sat Dângenii, comuna Dângenii –sf.sec XIX
2. **Ansamblul Bisericii din lemn Sf.Nicolae, clopotnița bisericii** –sat Hăvârna, comuna Hăvârna, 1795
3. **Biserica Adormirea Maicii Domnului** –sat Hănești, comuna Hănești -1802
4. **Conacul Palade Vasiliu, azi spital** –sat Podriga, comuna Drăgușeni, 1879
5. **Conacul Ratoș, azi muzeu** –oraș Săveni, 1800
6. **Spitalul orașenesc** –oraș Săveni, 1879



Turismul

Activitățile turistice în teritoriul GAL Valea Bășeului de Sus - se situează, ca amploare, persoane angrenate sau ca importanță economică pe o poziție deficitară la nivel național sau chiar regional, în ciuda existenței unor resurse turistice importante.

Cele două componente principale ale turismului - deplasările persoanelor către anumite destinații și ansamblul activităților pe care aceștia le desfășoară la destinație – sunt reprezentate disproporționat la nivelul GAL. Deși situat marginal în sistemul urban regional sau național, zona este marcată mai ales de o mobilitate însemnată, legată de poziția de interfață frontalieră, de existența unor axe de transport tradiționale marcate de schimburi economice cu zone exterioare județului dar și de atractivitatea de factură culturală exercitată de acesta. Această mobilitate este uneori dificil de plasat între turism, recreere, migrație de muncă sau simpla tranzitare. Impactul economic, spațial sau chiar psihologic al mobilității în scop turistic rămâne încă sub posibilitățile reale. După 2006 se întrezărește însă o ușoară revigorare a fenomenului turistic în ansamblu, ceea ce deschide noi perspective pentru impunerea turismului ca activitate economică cu rol deosebit în dezvoltarea teritorială.

FORME DE TURISM EXISTENTE

Turismul de afaceri

Dacă în perioada 1990-1996, declinul economic al societății se răsfrânge și asupra activității turistice, după această perioadă, turismul de afaceri se impune ca factor important în economia locală. Pensunile noi apărute după 2000 la nivelul Municipiilor Botoșani și Dorohoi reflectă atât o acumulare importantă de capital a unor investitori locali dar și o cerere din ce în ce mai semnificativă din partea unei clientele business, pentru care este nevoie de un tratament particularizat, atent, profesional. Această cerere este în legătură cu unele investiții, rețele de prezentare sau de distribuție a unor produse comerciale, instalarea unor structuri comerciale importante, mai ales la nivelul orașului reședință de județ.

Dezvoltarea deosebită a acestui sector se reflectă în ultimii ani și în revigorarea marilor structuri hoteliere desuete sau chiar prag de faliment în urmă cu 10-15 ani sau într-o tendință de upgrade al unor hoteluri la 4**** și dezvoltarea impresionantă a ofertei de locuri în săli de conferințe (cea mai mare sală de conferințe din Moldova fiind la Botoșani). Este greu de cuantificat cu exactitate aportul acestui tip de turism la economia locală însă cu siguranță se află pe primele locuri ca și activitate economică iar practicile spațiale și amenajările specifice sunt vizibile.

Din păcate la nivel de GAL acest tip de turism este inexistent la ora actuală, neexistând nici o structură hotelieră corespunzătoare standardelor de acest tip.

Turismul cultural-religios și social

Memoria celor mai importante personalități este evocată prin renumitele case memoriale: Casa memorială "G. Enescu" din Liveni este anual frecventată de turiști mai cu seamă provenind din județele învecinate.

Există o seamă de complexe mănăstirești și biserici, care atrag mai cu seamă populația locală dar, sporadic, și grupuri de turiști. GAL Valea Bășeului de Sus poate miza pe renumele deosebit al celor doi mari maeștri ai poeziei și muzicii clasice românești – Mihai Eminescu și George Enescu și să se constituie în "Panteonul culturii românești", o denumire de marcă care i-ar putea conferi în timp o atractivitate deosebită la nivel turistic.

Evenimentele culturale dețin o pondere importantă în ceea ce privește o anumită atractivitate punctuală a unor localități din județ.

Turismul școlar și științific

Există în Județul Botoșani o tradiție relativ veche legată de frecventarea unor locuri de rezonanță culturală de către grupuri de elevi, în special din județele învecinate. Complexele Muzeale au atras, în special înainte de 1989 fluxuri importante de elevi și școlari. Pe drept cuvânt, “numeroși turiști vin să vadă aceste locuri ale copilăriei lui Mihai Eminescu,” aceasta gura de rai a plaiurilor românești, unde în codrii străvechi se ascund poieni înflorite și ape limpezi”.

Turismul sportiv, cinegetic, piscicol

Turismul sportiv și cel practicat în scopuri vânătorești sau de pescuit sunt forme cu caracter mai sporadic și sezonier și nu generează încă un aport economic sau structuri turistice specifice. La acest nivel, GAL Valea Băseului de Sus are un potențial important dat de prezența Prutului, a unui număr mare de lacuri și acumulări, de pe râurile interioare ale județului (Bașeu, Jijia, Sitna, Miletin) a unei faune vânătorești diversificată (iepure, căprior, mistreț, etc.)

Turismul de agrement

Pe teritoriul GAL există frecvenări turistice reduse (ale unei clientele externe județului) legate de zonele de agrement. Există mai degrabă locuri și activități de petrecere a timpului liber cu o puternică componentă socială și recreativă care aduce mai cu seamă confort social decât aport economic extern. Există unele locuri de agrement, legate în special de unele locuri cu peisaje deosebite, îngrijite sau de existența unor structuri de alimentație tipice frecventate mai ales în perioada estivală și mai ales în legătură cu petrecerea week-endului de către populația locală.

Ecoturismul

Deși incipient, turismul verde, turismul în natură sau turismul ecologic pot fi, alături de agroturism (evaluarea unor resurse locale legate de practicile agricole, zootehnice sau forestiere) căi reale de dezvoltare durabilă a teritoriului GAL. În legătură mai ales cu un turism științific au loc deja unele frecvenări pentru observarea faunei și a florei (mai ales birdwatching) în zona Lacului Stânca Costești dar și în lungul râurilor Jijia și Prut care constituie adevărate ecosisteme naturale.

TRASEE TURISTICE

În teritoriu GAL există o serie de trasee turistice care sunt promovate pe pagina de Internet a Centrului de promovare turistică al județului Botoșani. Câteva caracteristici ale acestora sunt: faptul că toate trec prin municipiul Botoșani și sunt în general asociate unor elemente de patrimoniu construit și cultural. Elementele de potențial natural sunt foarte puțin luate în considerare. Este de apreciat însă asocierea acestor trasee cu localități /orașe din județele Suceava, Iași, Republica Moldova și Ucraina.

Traseul reprezentativ se numește Spre Moldova de peste Prut și cuprinde: Suceava –DN29, Baisa, Botoșani, Rădăuți, Sulița, Ștefănești, Stânca –Republica Moldova (Bălți, Chișinău).

Alte trasee posibile:

Liveni –comuna Manoleasa- CASA MEMORIALĂ "GEORGE ENESCU" din Liveni, casa natală a marelui compozitor, dirijor, pianist și violonist- reface atmosfera primilor ani ai copilăriei sale, oferind vizitatorilor posibilitatea întâlnirii cu primele sale jucării, desene, creații muzicale, cu cărțile și manualele anilor copilăriei și ai primelor sale studii, alături de pianina celor dintâi

compoziții. Totodată, fotografii și manuscrise întregesc imaginea timpului petrecut de George Enescu la Liveni, în satul natal.

Ștefănești - oraș - Câmpia Jijiei Superioare/râul Prut la confluența cu râul Băseu - Biserica "Cuvioasa Parascheva" sec.17, pictor Ștefan Luchian (casa memorială-muzeu), "Casa Doamnei" (stânca la 101m alt) -pinten calcaros din cuaternar (rezervație naturală complexă), Biserica din valatuci "Sfinții Voievozi" 1777, podgorie - Stanca-Costești (lac) – hidrocentrala din 1978

Evenimente locale și atracții turistice în teritoriul GAL Valea Băseului de Sus:

1. Comuna Avrămeni - "Serbările Pădurii"

Se dorește atragerea de sprijin financiar pentru activitatea culturală a comunei. În fiecare an are loc în comună un festival folcloric interjudețean unde participă și ansamblul artistic Grăușorul din comună. Acest eveniment și acest ansamblu sunt pe lista de priorități ale vieții culturale care au nevoie de a fi sprijinite pentru păstrarea și transmiterea tradițiilor strămoșești.



2. Comuna Dângeni - Tradiții și obiceiuri, evenimente culturale permanente: sărbătorirea hramurilor bisericilor, respectiv: DÂNGENI "Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril", Strahotin "Sf.Cuvioasă Paraschieva", Hulub "Sfântul Dumitru", Iacobenii "Sfântul Ierarh Nicolae"

Sunt necesare investiții pentru reabilitarea și includerea în circuitul turistic local și național a conacului Mavrocordat.



3. Comuna Drăgușeni – atracții turistice locale **Iazul de la Ichimeni**

Conacul Palade Vasiliu, azi spital –sat Podriga, comuna Drăgușeni, 1879, monument istoric.



4. Comuna Hănești

Biserica Adormirea Maicii Domnului –sat Hănești, comuna Hănești -1802, monument istoric.

În fiecare an, la data de **15 august**, se sărbătorește Hramul bisericii și ziua satului, organizându-se diverse manifestări culturale și sportive.

Turismul și agroturismul sunt și ele domenii care pot fi dezvoltate prin amenajarea unor centre de odihnă, de agrement, de vânatoare, centre de pescuit, tabere de copii, moteluri, pensiuni, baze de agrement, de echitație ș.a. **Lacul de pe raza comunei** oferă posibilități multiple pentru dezvoltarea turismului local. Aici se pot realiza investiții în amenajarea unei baze pentru sporturile nautice și pentru pescuitul sportiv, pentru producție piscicolă, pot fi construite hoteluri, restaurante, moteluri etc.



5. Comuna Hăvârna

Evenimente locale: Hramul bisericii din comună este atunci când creștinii ortodocși sărbătoresc “Înălțarea la Cer a Mântuitorului Isus Hristos”, cade mereu într-o zi de joi, a patruzecia zi după Sfintele Paști și este o sărbătoare cu dată schimbătoare.

Ansamblul Bisericii din lemn Sf.Nicolae, clopotnița bisericii –sat Hăvârna, comuna Hăvârna, 1795 –monument istoric

6. Comuna Manoleasa

Atracții turistice locale - Lacul de acumulare Stânca-Costești, cu posibilitate de pescuit industrial și sportiv

7. Comuna Mileanca

Evenimente locale: 7 ian., „Balul gospodarului”; 6 dec., Hramul bisericii;

Pentru a valorifica atracțiile turistice din comună, administrația locală este preocupată de dezvoltarea infrastructurii specifice activității turistice, sprijinind amenajarea unor pensiuni, case de vacanță, hoteluri, moteluri, centre de pescuit, centre de vânătoare, amenajarea unei baze de agrement în zona iazurilor ș.a.;

8. Comuna Mitoc

Atracții turistice locale: Lunca râului Prut, care străbate teritoriul comunei pe o lungime de 21 km, vestigii paleolitice (șantierul arheologic Malu Galben), Rezervația Naturală Emil Racoviță aflată în Lunca Prutului

9. Comuna Ripiceni

La Ripiceni s-au descoperit vestigii aparținând culturii musteriene (vârfuri triunghiulare, piese foliacee bifaciale, răzuitoare etc., confecționate în special din așchii de cremene și cuarțit) aparținând omului de Neanderthal (*Homo primigenius*).. Datarea corespunde paleoliticului mijlociu (120.000 - 30.000 î.Hr.). În cursul unor săpături arheologice din anul 1997, într-un tumul la Ripiceni s-a descoperit un complex cu schelete de cai din epoca bronzului (2.000 - 1.200 î.Hr.)

- zonele de agrement de lângă Prut. Deja acest domeniu este relativ dezvoltat, prin existența a 10 cabane, dar potențialul este foarte ridicat și investițiile sunt binevenite în acest domeniu

10. Comuna Vlăsinești –

Evenimente locale - Hramul bisericii Adormirea Maicii Domnului, localitatea Vlăsinești în 15 august

11. Orașul Săveni

Monumentele istorice sunt reprezentate de două biserici:

- biserica Sfântu Gheorghe construită în anul 1804 – 1805
- Biserica Sfântu Nicolae, construită în anul 1880

Acestea prezintă o interesantă îmbinare arhitecturală între stilurile bizantin și gotic.

Monumente istorice: Conacul Ratoș, azi muzeu –an 1800, clădirea spitalului orașenesc – an 1879



www.GhidInfoTurism.ro

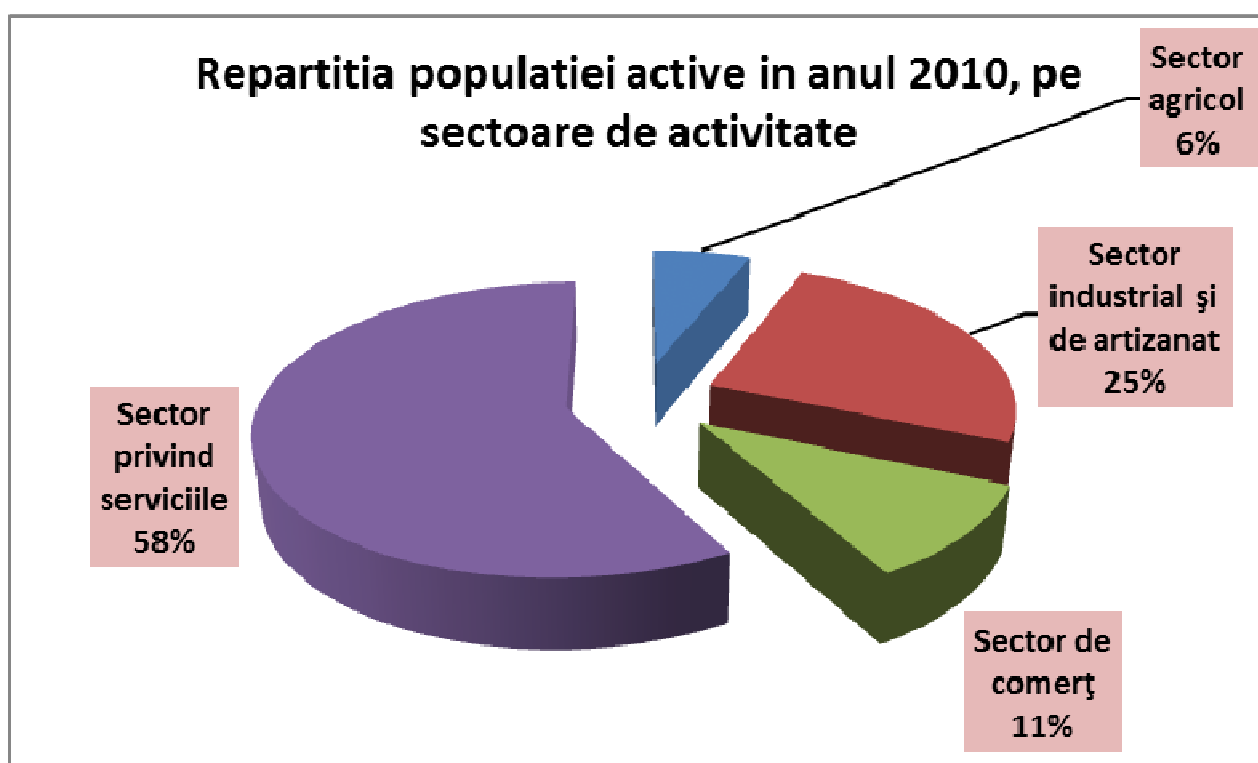
2. Economia locală

2.1 Repartizarea populației active

	Total populația activă	Sector agricol	Sector industrial și de artizanat	Sector de comerț	Sector privind serviciile
Total 2010	2094	129	530	217	1218
% 2010	100%	6,16%	25,31%	10,36%	58,17%
Total 2009	2365	158	533	263	1411
% 2009	100,00%	6,68%	22,54%	11,12%	59,66%
Total 2008	2330	176	562	224	1368
% 2008	100,00%	7,55%	24,12%	9,61%	58,71%
Total 2007	2206	100	591	232	1283
% 2007	100,00%	4,53%	26,79%	10,52%	58,16%
Total 2006	2291	58	573	257	1403
% 2006	100,00%	2,53%	25,01%	11,22%	61,24%

S-a calculat totalul pentru fiecare an, ținând cont că indicatorul populație activă nu este cumulativ, ci reprezintă radiografia stării de angajare a populației la nivelul fiecărui an, astfel încât nu se pot totaliza cumulând valorile fiecărui an, ci doar procentul corespunzător fiecărui sector în parte, în cadrul aceluiași an.

De exemplu, situația la nivelul anului 2010 este următoarea:



	Total populația activă	Sector agricol	Sector industrial și de artizanat	Sector de comerț	Sector privind serviciile
AVRĂMENI	119	10	2	12	95
DÂNGENI	86	7	5	7	67
DRĂGUȘENI	132	3	3	8	118
HĂNEȘTI	56	0	3	1	52
HAVÂRNA	113	13	8	1	91
MANOLEASA	128	19	8	9	92
MILEANCA	85	0	14	6	65
MITOC	52	0	2	3	47
RIPICENI	83	11	14	2	56
VLĂSINEȘTI	295	62	160	13	60
SĂVENI	945	4	311	155	475
Total 2010	2094	129	530	217	1218
%	100,00 %	6,16 %	25,31 %	10,36 %	58,17 %

Tabelul de mai sus prezintă situația la nivelul anului 2010¹, prin totalul populației active înțelegându-se, conform ghidului de finanțare, doar persoanele salariate angajate cu forme legale, aceasta situându-se la un total de 2094 de salariați la finalul anului 2010, și (conform capitol populație, tabel populație pe grupe de vârstă) un număr de 561 șomeri. Diferența până la totalul de populație aptă de muncă (18325 de persoane între 20-60 de ani din teritoriul GAL Valea Băseului de Sus în 2010) este de 15670 persoane. Toate aceste persoane (cu excepția celor care sunt cu probleme de handicap sau sănătate, sau continuă învățământul la nivel de școli post liceale sau facultate) sunt persoane inactive, sau persoane care lucrează în agricultură sau alte domenii cu ziua, sau fără forme legale.

Conform INSSE –situația din 2002, recensământul anterior, un număr de 14998 de persoane din teritoriul GAL se declarau active în agricultură, dintre care doar 129 (2010) sunt angajate în domeniul agricol.

¹ Conf INSSE Botosani

	JUDETUL BOTOȘANI											TOTAL
	ORAS SĂVENI	AVRĂMENI	DÂNGENI	DRĂGUȘENI	HĂNEȘTI	HAVÂRNA	MANOLEASA	MILEANCA	MITOC	RIPICENI	VLĂSINEȘTI	
Șomeri în căutarea primului loc de muncă	147	78	14	26	20	45	19	72	21	14	31	487
Agricultura	903	2128	1380	1567	1051	1778	1468	1480	697	736	1810	14998
Silvicultura, exploatare forestieră și economia vânatului	5	3	1	2	1	5	2	2	0	1	0	22
Pescuitul și piscicultura	0	0	1	0	7	16	0	1	0	37	0	62
Industria extractivă	0	0	0	1	0	2	0	1	0	0	0	4
Industria prelucrătoare	1088	28	33	32	14	38	4	19	10	21	171	1458
Energie electrică și termică, gaze și apă	85	3	1	3	1	1	4	2	0	5	4	109
Construcții	130	15	23	19	5	37	15	14	13	12	18	301
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea și întreținerea autovehiculelor, motocicletelor și a bunurilor personale și casnice	340	51	28	31	21	36	47	19	16	30	35	654
Hoteluri și restaurante	49	0	3	0	0	6	2	2	0	3	4	69
Transport și depozitare	70	10	20	6	1	3	0	1	2	1	8	122
Poșta și telecomunicații	83	9	3	5	4	9	6	7	3	4	6	139
Activități financiare, bancare și de asigurări	38	5	1	0	0	2	1	0	0	1	2	50
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor	14	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	18
Administrație publică	182	37	19	19	19	22	40	23	22	33	19	435
Învățământ	181	66	41	31	35	56	45	43	24	32	34	588
Sănătate și asistență socială	226	102	8	43	6	16	6	8	6	11	13	445
Alte activități de servicii colective, sociale și personale	62	7	5	7	4	9	6	2	2	5	4	113
Activități ale personalului angajat în gospodăria personală	11	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2	15
Activități ale organizațiilor și organismelor extrateritoriale	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Activitate nedeclarată	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

În cele mai multe comune posibilitățile de angajare la nivel local sunt foarte mici. Cei care au un loc de muncă sunt de regulă zilieri în agricultură, la cele câteva ferme de dimensiuni medii sau mari care funcționează în fiecare comună. Ceilalți beneficiază de venitul mediu garantat (VMG) sau alte ajutoare sociale.

Prestarea unei slujbe în altă localitate este în general problematică din cauza costurilor de transport ridicate, acestea ajungând, de cele mai multe ori, până la 25% din venitul net realizat. În plus, întreaga teorie privind beneficiile angajării cu forme legale este prea puțin fezabilă pentru persoanele din mediu rural aflate în căutarea unui loc de muncă, ele preferând beneficiile imediate ale unei slujbe plătite mai bine, în locul unor beneficii pe termen lung (asigurare socială, asigurare medicală) ale unei slujbe legale, dar cu un venit mai redus în urma plății taxelor și impozitelor.

În cele mai multe dintre comunele din aria de referință există persoane plecate la muncă în străinătate, Spania și Italia fiind direcțiile predilecte. Profilul emigrantului este bărbat sau femeie, cu vârsta între 25-45 de ani, nivel scăzut de educație (sub 10 clase), necalificat, lucrător sezonier în agricultură sau, pe termen lung, în construcții, menaj sau îngrijire la domiciliu.

Migrarea în străinătate este apreciată ca fiind benefică prin resursele financiare și locurile de muncă create prin consum și prin investițiile în construcții. Un efect secundar benefic îl reprezintă schimbarea atitudinii față de muncă și importul de bune practici după o perioadă de ședere la muncă în străinătate. Efectele nedorite ale plecării în străinătate se concretizează în îmbătrânirea populației, nesupravegherea copiilor, creșterea absenteismului școlar și lipsa forței de muncă pentru lucrările agricole din gospodăriile individuale. Din acest motiv, multe din terenurile aflate în proprietate individuală se află în paragină.

Meseriile cele mai căutate la nivel local sunt cele de agricultor (tehnician, mecanic agricol, tractorist etc.), crescător de animale, zidar, zugrav sau tâmplar. Ele par să fie privite ca fiind cele mai atractive și în viitorul apropiat. Există un oarecare interes al tinerilor pentru meserii asociate cu afacerile din turism: bucătar, ospătar, chelner. Tinerele vizează meserii non-agricole situate în comerț și servicii, de genul: vânzătoare, coafeză, croitoreasă, bucătăreasă, ospătăriță etc.

2.2 Agricultură

Întrucât majoritatea actorilor rurali au legătură (în diferite proporții) cu sectorul agricol se va evidenția structura fondului funciar conform tabelului de mai jos.

Categoria suprafeței agricole	Ha	%
Total fond funciar	75325	100,00%
Suprafața agricolă totală	65276	86,66%
d.c. Arabil	51869	68,86%
Fânețe	1776	2,36%
Pășuni	11501	15,27%
Vii și pepiniere viticole	181	0,24%
Livezi și pepiniere pomicole	39	0,05%
Păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră	2052	2,72%
d.c. Păduri ²	2052	2,72%
Construcții	1313	1,74%
Drumuri și căi ferate	1136	1,51%
Ape și bălți	4013	5,33%
Alte suprafețe	1439	1,91%

² INSSE Botosani nu a furnizat date diferite pe cei doi indicatori, ci doar pe cel cu privire la păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră

nr	Localitatea	Suprafața -totală fond funciar (ha)	Suprafața agricolă totală (ha)	din care (ha)	din care (ha)	din care (ha)	din care (ha)	din care (ha)	Păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră (ha)	din care (ha)	Construcții	Drumuri și căi ferate	Ape și bălți	Alte suprafețe
				arabil	fânețe	pășuni	vii și pepiniere viticole	livezi și pepiniere pomicole		păduri				
1	AVRĂMENI	7422	6658	4910	379	1361	6	2	389	389	115	106	81	73
2	DÂNGENI	8335	7448	5539	227	1667	9	6	303	303	120	137	88	239
3	DRĂGUȘENI	5893	5439	4272	134	1029	3	1	53	53	64	82	150	105
4	HĂNEȘTI	6052	5345	3934	121	1268	18	4	149	149	85	71	309	93
5	HAVÂRNA	9565	8444	6944	247	1240	8	5	96	96	163	144	513	205
6	MANOLEASA	9424	7588	6369	120	1077	22	0	599	599	201	146	709	181
7	MILEANCA	5980	5443	4613	76	751	3	0	116	116	93	88	214	26
8	MITOC	4513	3808	3134	80	586	5	3	221	221	94	69	249	72
9	RIPICENI	5513	3790	3357	60	357	16	0	35	35	105	54	1515	14
10	VLĂȘINEȘTI	6762	6079	4534	227	1235	68	15	34	34	102	98	114	335
11	SĂVENI	5866	5234	4263	105	930	23	3	57	57	171	141	71	96
	Total	75325	65276	51869	1776	11501	181	39	2052	2052	1313	1136	4013	1439
		100,00%	86,66%	68,86%	2,36%	15,27%	0,24%	0,05%	2,72%	2,72%	1,74%	1,51%	5,33%	1,91%



Teritoriul GAL Valea Bășeului de Sus are o economie predominant agrară, caracterizată prin îmbinarea culturii plantelor cu creșterea animalelor. În cultura plantelor o pondere importantă o deține cultura cerealelor (porumb, floarea soarelui, grâu) alături de care se impune și cultura plantelor tehnice cum ar fi sfecla de zahăr care a dispărut din cultură.

Creșterea animalelor se bazează pe suprafața de pășune de care dispun comunele și produsele secundare din sectorul vegetal. După numărul și importanța lor în cadrul teritoriului se impune creșterea ovinelor, bovinelor, porcinelor, cabalinelor și păsărilor.

O contribuție importantă la asigurarea alimentației populației îl aduce și piscicultura – activitate recreativă o dată cu apariția lacului de acumulare de pe Prut (pentru comunele Manoleasa, Ripiceni) și pentru cele care au iazuri în administrare.

Deși județul Botosani deține o mare suprafață de teren agricol, această resursă nu poate fi eficient valorificată, productivitatea fiind scăzută la toate tipurile de culturi, datorită influenței următorilor factori: calitatea terenului (cu o diversitate pronunțată), alternanța categoriilor de sol, fragmentarea acestora, în comparație cu alte unități de suprafață similare din țară; forța de muncă îmbătrânită (mai mult de 28% din populația rurală are peste 60 ani), migrarea tineretului către centrele urbane; gradul mare de sărăcie a proprietarilor care întâmpină mari dificultăți în realizarea culturilor și creșterea animalelor; lipsa capitalului pentru restructurarea și modernizarea agriculturii; instabilitatea și eroziunea solului, numeroasele alunecări de teren.

Sectorul privat în agricultură a luat naștere prin aplicarea Legii fondului funciar. Modul în care aplicarea Legii fondului funciar a fost gândită și pusă în aplicare, întârzierea cu care s-a realizat, au generat o serie de factori perturbatori, respectiv:

- fărâmițarea exploatațiilor agricole;
- necorelarea aplicării Legii fondului funciar cu apariția pieței funciare, aceasta apărând cu întârziere, în anul 1998 (Legea 54/1998 privind circulația juridică a terenurilor);
- lipsa mijloacelor adecvate pentru efectuarea lucrărilor agricole;
- blocarea circuitului terenurilor agricole.

Structura de organizare a producției agricole a județului Botosani combină exploatații agricole mici fără personalitate juridică, orientate către auto-consum, cu exploatații agricole mari și foarte mari, de tip comercial, rezultate pe baza arende sau concesiunii terenului. Culturile care ocupă cea mai mare suprafață din terenul arabil sunt culturile de porumb, grâu și secară și de floarea soarelui. Structura culturilor agricole din județ a suferit modificări din cauza schimbării formei de proprietate de la începutul anilor '90 dar și din cauza sărăciei populației care folosește porumbul în cantități mari, nemăcinat, ca furaj pentru animale și ajunge să fie de multe ori în surplus. În plus, fermierii nu au șanse mari să opteze pentru o cultură mai profitabilă cum ar fi sfecla de zahăr, datorită cotelor impuse de Uniunea Europeană.

Agricultura este o ramură importantă a economiei teritoriului Valea Bășeului de Sus. Relieful variat și condițiile pedoclimatice favorabile au condus la practicarea pe scară largă a agriculturii. În zona de câmpie se cultivă grâu, secară, orz, orzoaică, porumb, floarea-soarelui, sfeclă de zahăr și leguminoase. În zonele de deal există plantații importante de pomi fructiferi (meri, peri, pruni, vișini, caiși) și suprafețe importante cu vii și pepiniere viticole.

Se remarcă creșterea îngrijorătoare (de trei ori) a suprafeței de teren arabil necultivat, motivat de lipsa utilajelor, a semințelor, dar și un potențial financiar scăzut al populației din mediul rural, care nu mai investește în cultivarea terenurilor.

La nivel regional, situația este similară, principalele culturi agricole practicate în regim de exploatare sunt cerealele pentru boabe, porumbul, cartoful, sfecla de zahăr și plantele furajere.

La nivel național, majoritatea o reprezintă suprafața cultivată cu cereale pentru boabe, 36% cu porumb și 13% cu plante furajere, o pondere relativ ridicată, însemnând de asemenea și culturile de plante uleioase (13%), floarea soarelui (10%).

Sectorul zootehnic

Zootehnia deține un loc important în sectorul agriculturii în județul Botoșani. Acest sector a cunoscut transformări majore începând cu anul 1989, schimbări care au afectat nu numai județul Botoșani, ci și întreaga regiune și țară. Desființarea fostelor CAP-urilor a condus la scăderea semnificativă a efectivelor de animale. O altă problemă majoră o constituie producțiile medii obținute care, la nivel național, și cu atât mai mult la nivelul județului Botoșani, se află sub nivelul european, din cauza neaplicării progresului genetic și tehnologic înregistrat în această perioadă.

Creșteri de efective s-au înregistrat la bovine, păsări, caprine, familii de albine. La toate speciile, peste 95% din efective se află în sectorul privat. Creșterea efectivelor de animale nu este una calitativă deoarece creșterea producției medii pe animal nu este semnificativă.

Menționăm faptul că în județul Botoșani, în anul 2006, au fost suspiciuni de gripă aviară, fapt care a dus la sacrificarea unui număr semnificativ de păsări domestice. Creșterea efectivului de caprine trebuie susținută pe viitor, deoarece, conform negocierilor și politicii agricole comune în UE, pentru această specie nu este impusă cotă de producție la lapte, ca în cazul laptelui de vacă. De asemenea trebuie încurajată creșterea efectivului de familii de albine, având în vedere sporurile de producție pe care le asigură prin polenizare sectorului vegetal, dar și cererea crescută la export a mierii de albine.

Denumire	Avrămeni	Dângeni	Drăgușeni	Hănești	Havârna	Manoleasa	Mileanca	Mitoc	Ripiceni	Vlăsinești	Total
Efective de animale, din care:											
-bovine	2194	890	1380	234	193	1742	1.292	572	478	965	9050
-porcine	1548	1120	610	704	2500	1064	1.249	776	860	277	9588
-ovine	10251	3800	2650	3336	8088	4398	4.301	3628	2750	1662	41064
-păsări	35615	32000	19770	8005	49300	21350	16.642	11500	17120	11502	222804

Piscicultura

Vechimea preocupărilor de a amenaja cursurile râurilor este demonstrată de termenii arhaici legați de aceste amenajări: iaz heleşteu – acumulare de apă realizată prin bararea cursului unui râu; hindichiu - digul iazului; sulinar – canalul de golire al iazului, călugăr – stavilă mobilă pe verticală care permite golirea iazului.

Unele dintre amenajările de iazuri din județ există, probabil, din sec. XIV; știri mai multe despre existența iazurilor din județ există din sec. XVI, când, de exemplu, este menționat iazul Dorohoiului (1587). În secolul XVII în Câmpia Moldovei (județul Botoșani și Iași) după unele surse



existau cca. 1500 iazuri cu o suprafață de cca. 200 000 ha. Tot în acest secol, în anul 1659, ruperea barajului unui iaz de pe râul Sitna a condus la ruperea mai multor baraje din aval și la inundarea unor sate. În sec XIX în studiile științifice se remarcă existența acestor amenajări hidrotehnice și avantajele pe care proprietarii și locuitorii le au de pe urma acestora. Un semn al acestor avantaje este, probabil, existența unui rac pe vechea stemă a județului Dorohoi (observație dr.ist. Sergiu Iosipescu). Nevoile crescânde de teren agricol au condus la sfârșitul sec. XIX și la începutul sec. XX la desființarea unor iazuri; este celebru cazul iazului Dorohoi (amenajat la izvoarele Jijiei, în amonte de oraș și cu dimensiuni impresionante – lungime 30 km, suprafață 215 ha, adâncime 8-10 m) desființat în acea perioadă. După anul 1950 o parte dintre iazuri au fost recondiționate în conformitate cu prescripțiile tehnice moderne, dându-se unor dintre acumulări și destinația de rezerve de apă pentru sistemele de irigație. În perioada 1970-1985 s-au realizat acumulări importante de apă, cu scop principal energetic, pe marile râuri din județ: Stânca-Costești pe Prut, Mihăileni și Bucecea pe Siret.

Marele număr de lacuri și iazuri din județ au deosebit de importante efecte ecologice, prin atenuarea inundațiilor, îmbunătățirea factorilor climatici și în primul rând, păstrarea și refacerea faunei și florei.

Cele două APSA instituite în județ sunt datorate acumulărilor de apă de pe văile Prutului și ale unor afluenți ai săi. Unitățile administrativ-teritoriale în care sunt amenajate retenții de apă în GAL Valea Băseului de Sus sunt următoarele: com. Hănești, com. Manoleasa, com. Mileanca, com. Ripiceni, com. Vlăsinești, comuna Hăvârna.

Iazurile de pe valea Ibăneșei – Băseului – Podrigăi, sit Natura 2000, se găsește la sud-est de pîntenul deluros al Ibăneștilor, fiind încadrat în Câmpia Jijiei Superioare și a Băseului. Este alcătuit din numeroase iazuri și acumulări: Ac Negreni, Mileanca, Cal Alb, Iazurile Lișmănița, Ibăneasa, Vorniceni, Prisaca, Tătărașeni, Neculce, Borzești, Havârna, fiind un excelent habitat pentru speciile de păsări specifice zonelor umede.

Remarcăm că valoarea istorică și culturală a iazurilor din județul Botoșani nu a fost până acum semnalată și studiată. Vechimea amenajărilor hidrotehnice, tradiția utilizării acestora, influența lor asupra modului de viață al oamenilor, existența probabilă a unor elemente tehnice valoroase sunt numai unele dintre criteriile care pot conduce la valorificarea culturală a iazurilor din județ

Starea resurselor de pescuit. Conform datelor furnizate de agenții economice din grup, actualmente pescuitul practicat de populație a condus la reducerea cantităților de pește, practicile de pescuit fiind de cele mai multe ori de natură a perturba echilibrele ecologice ale zonei.

O situație deosebit de precară o constituie administrarea iazurilor sătești. În prezent în județul Botoșani din 1.617 ha iazuri deținute de 52 de consilii comunale locale, doar 318 ha prezintă siguranță în exploatare, reprezentând 19,7%, iar restul nu sunt adecvate pentru utilizare: 11,6% au o stare medie; 35,8% au o stare rea; iar 32,2% sunt rupte, transformate adesea în islaz sau chiar luate în cultură.

Din mulțimea iazurilor din teritoriul Valea Băseului de Sus ce conferă o frumusețe aparte putem aminti: Hănești, Mileanca. Cea mai mare acumulare de ape se află pe râul Prut, în zona localităților Stânca – Costești, un important nod hidrotehnic, realizând una din cele mai mari acumulări din țară, cu un volum de 1,5 miliarde mc. apă, și o suprafață de 3000 ha. Scopul acestei



acumulări este prevenirea inundațiilor, irigarea terenurilor agricole și alimentarea cu apă potabilă a localităților din zonă. Această acoperire de ape situează județul Botoșani pe locul al 16-lea între județele României ca proporție de apă față de uscat.

Silvicultura

Suprafața totală a fondului forestier este de 2052 ha, reprezentând 2,72 % din suprafața totală a teritoriului, iar procentul din suprafața fondului forestier național este de 0,884 %. reprezentând un procent de 32% față de medie.

Comuna Avrămeni

Agricultura și creșterea animalelor constituie principala ocupație a locuitorilor comunei. În comună funcționează o societate agricolă, 4 societăți pentru mecanizarea agriculturii, o moară de grâu, 4 mori pentru porumb, 3 prese de ulei. Relansarea activității economice a comunei presupune o infrastructura adecvată. Ca poziție geografică, comuna se bucură de o serie de avantaje, care pot contribui la o dezvoltare economică armonioasă.

Investitorii importanți ai comunei activează în domeniul agriculturii. De altfel, comuna beneficiază de 8000 de ha teren agricol, care se pretează pentru culturile de cereale și plante tehnice. Efectivul de animale al comunei cuprinde aproximativ 4000 de ovine și 2000 de bovine. Suprafața de pășune este de aproximativ 1600 ha. În același timp, în comună există o bază bună de dezvoltare a zootehniei, deoarece există asociații care deja au accesat programe de finanțare europene, ceea ce arată deschiderea și nivelul ridicat la care se desfășoară această activitate economică.

Oportunitățile de investiții propuse la nivelul administrației locale sunt următoarele:

- luciul de apă de care dispune comuna precum și fondul forestier sunt argumente pentru dezvoltarea sectorului de agroturism
- se dorește dezvoltarea sectorului agricol, având în vedere suprafața de teren de care dispune comuna. Este nevoie de înființarea cu prioritate a unor centre de prelucrare și valorificare a produselor agricole.
- și zootehnia este un domeniu de viitor mai ales fiindcă deja există structuri care accesează fonduri europene în acest domeniu. O prioritate este aceea de a deschide un centru de colectare și valorificate a produselor animale.

Comuna Dângenii

Ocupația de bază a locuitorilor comunei Dângenii a fost și a rămas agricultura cu culturile vegetale și creșterea animalelor.

În comuna Dângenii funcționează: Agromec Iacobeni cu două tractoare și toată gama de mașini agricole, ferma vegetală SC AGRIPOLIS SRL Botoșani cu toată gama de mașini agricole, Baza de recepție Dângenii, filială a COMCEREAL SA Botoșani. În comuna Dângenii sunt un număr de 34 tractoare proprietate privată.

- în agricultură se poate investi în formarea unor asocieri în agricultură (ferme vegetale), în amenajarea unui centru de utilaje agricole performante, a unor centre de prelucrare a cerealelor, a fructelor (fabrici de conserve, distilerii, fabrică de ulei, fabrică de zahăr ș.a.)

- se pot realiza investiții în dezvoltarea zootehniei locale. Se pot amenaja ferme sau microferme de creștere organizată a animalelor și dotarea lor cu centre de colectare, prelucrare și valorificare a produselor animale: carne, lapte, lână, piei ș.a.;

- pomicultura, viticultura și legumicultura sunt domenii care pot fi dezvoltate, fie prin întreținerea plantațiilor existente, fie prin crearea altora noi, dotarea cu tehnologie performantă de întreținere și cu centre de colectare, prelucrare și valorificare a produselor.

Comuna Drăgușeni

Principala bogăție a comunei Drăgușeni este pământul, sol fertil cu care este dăruită comuna și a menținut pe locuitorii săi pe aceste meleaguri. O altă ocupație de bază a locuitorilor, este creșterea animalelor. În comună funcționează o asociație agricolă, SC Agromec SA DRĂGUȘENI, asociația agricolă “Spicul” SA Podriga.

Pe partea dreaptă a drumului comunal DC 21 se situează 80% din terenul agricol al locuitorilor din Drăgușeni, platouri întinse de 700 – 800 ha cu renumitele soluri “Cernoziom Levigat”, care fac parte dintre cele mai fertile din Europa.

Oportunitățile locale de investiții propuse de administrația locală sunt:

- dezvoltarea pisciculturii, în condițiile în care comuna beneficiază deja de 100 de ha de luciu de apă în exploatare dar mai are resurse de apă care încă nu sunt exploatate.
- condițiile naturale ale comunei indică și agroturismul ca o oportunitate bună de investiții, mai ales pe direcția atragerii iubitorilor pescuitului sportiv
- comuna are 5950 ha teren agricol din care 4250 ha teren arabil. Solurile fertile ale comunei sunt excelente pentru demararea de culturi dar și un suport bun pentru inițierea de unități de preluare a producției rezultate. Se dorește atragerea de investiții în sensul dezvoltării unei agriculturi moderne
- comuna beneficiază și de 1026 ha pășune ceea ce indică și zootehnia ca un domeniu deosebit pentru investiții în cadrul comunei. Se dorește atât dezvoltarea de parteneriate cu agenții locali cât și atragerea de investiții în noi unități de producție dar și de colectare / valorificare a producției rezultate.

Comuna Hănești

Activitatea economică de bază în localitățile aparținătoare comunei Hănești este agricultura, susținută de cele două ramuri principale: creșterea animalelor și cultura plantelor. În partea de nord-vest a localității Hănești este amenajat pe pârâul Baseu, Iazul Hănești, în suprafață de 420 ha, cu destinație specială în creșterea peștelui.

Suprafața totală a comunei este de 6038 ha, din care terenul arabil acoperă 5700 ha, pădurea 100 ha, iar luciurile de apă 280 ha. Culturile care se pretează reliefului, climei și solului din comuna Hănești sunt cele de porumb, grâu, floarea-soarelui, soia, sfecla de zahăr, plante tehnice.

Pe cele 6000 ha de teren agricol majoritatea lucrărilor agricole se execută rudimentar, lucru ce duce la obținerea unor producții mici și menținerea gradului de sărăcie în zonă. Există un iaz cu pește, dar nu sunt investitori în vederea exploatării și prelucrării acestuia. Există un potențial foarte bun în creșterea și exploatarea animalelor (vacii, oi, capre, păsări, cai) prin pășuni de peste 800 ha bine întreținute.

Ținând cont de aspectul agricol al comunei, pe raza acesteia funcționează o presă ulei, 2 mori cereale, 3 asociații agricole, 17 asociații familiale și 5 societăți cu răspundere limitată. Deși comuna HĂNEȘTI nu are potențial turistic deosebit, totuși existența **iazului cu insula** situată în mijlocul acestuia și pădurea din preajma satului Borolea atrage mulți amatori de pescuit, dar mai ales de

petrecere a timpului în mijlocul naturii. Afluența de turiști ar fi mult mai mare în condițiile în care ar exista resursele financiare necesare oferirii unui minim de servicii turistice.

Turismul și agroturismul sunt și ele domenii care pot fi dezvoltate prin amenajarea unor centre de odihnă, de agrement, de vânătoare, centre de pescuit, tabere de copii, moteluri, pensiuni, baze de agrement, de echitație ș.a. Lacul de pe raza comunei oferă posibilități multiple pentru dezvoltarea turismului local. Aici se pot realiza investiții în amenajarea unei baze pentru sporturile nautice și pentru pescuitul sportiv, pentru producție piscicolă, pot fi construite hoteluri, restaurante, moteluri etc.

Sunt necesare investiții pentru modernizarea tehnologiilor de lucru în agricultură, în amenajarea unor centre de colectare, prelucrare și valorificare a produselor agricole.

- Sectorul zootehnic al zonei poate fi dezvoltat prin investiții în amenajarea unor ferme specializate în creșterea ovinelor, bovinelor, a unor centre de preluare, valorificare și prelucrare primară a produselor de origine animală: lapte, carne, lână, piei.

- Se pot realiza investiții în legumicultură prin amenajarea unor culturi specifice, chiar a unor sere sau solarii, prin utilizarea unor soiuri de înaltă productivitate, dotarea cu tehnologii moderne de lucru și centre de prelucrare a legumelor.

- Pomicultura este un alt domeniu care, prin dotarea cu tehnologii moderne de întreținere a livezilor și cu centre de prelucrare a fructelor, poate deveni o afacere de succes.

- Alte domenii în care se pot face investiții sunt viticultura și apicultura.

Comuna Hăvârna

Locuitorii comunei Hăvârna sunt în majoritatea lor agricultori și se ocupă cu cultivarea pământului și creșterea animalelor. Comuna Hăvârna are 520 ha luciu apă, în care se cresc în sistem organizat și se valorifică pești. Dezvoltarea economică a comunei, privită prin prisma inițiativei agenților economici cu capital privat, s-a axat pe dezvoltarea de capacități ce aduc profit imediat cu investiții minime: mori de porumb, mori de grâu, prese de ulei, unități de prelucrare a laptelui, unități de desfacere a produselor industriale și alimentare.

Cultivarea terenurilor și creșterea animalelor snt activități economice tradiționale ale locuitorilor comunei. Suprafața cultivată cu cereale este de 2545 ha, alte 950 ha fiind cultivate cu plante tehnice. Cel mai des întâlnite culturi sunt cele de grâu, porumb, floarea-soarelui, orz, ovăz, rapiță și soia; Pentru a valorifica tradiția economică a comunei, pentru a o face mai productivă, un adevărat motor al dezvoltării locale, se dorește atragerea de investiții în agricultură și creșterea animalelor; Este necesară asigurarea condițiilor optime de prelucrare și desfacere a produselor agricole, atragerea unor furnizori de servicii specifice în domeniul mecanizării, protecției fitosanitare, achiziționării de semințe selectate și tratate, domenii care pot influența în mod pozitiv calitatea și profitabilitatea activităților agricole;

- Suprafața cultivată cu legume este de 235 ha, putând fi extinsă în condițiile dotării cu tehnologii moderne de lucru, sisteme de irigații, sere și solarii;

- Flora spontană, salcâmi și culturile vegetale fac oportune investițiile în dezvoltarea apiculturii. Numărul familiilor de albine este în prezent de 300, putând crește în condițiile dotării cu un centru de colectare-valorificare a produselor apicole ;



- Dezvoltarea sectorului zootehnic presupune alinierea domeniului la standardele europene, ameliorarea raselor, creșterea productivității muncii, stimularea competitivității pe piața locală și pe piețe externe. În acest sens, se va sprijini consolidarea de noi ferme, promovarea asociațiilor de producători precum și dezvoltarea nișei de piață a agriculturii ecologice;

- Pot fi amenajate pe raza comunei ferme de creștere a păsărilor – inclusiv baze de procesare-valorificare a produselor avicole, ferme de melci, iepuri ș.a.;

Comuna Manoleasa

Comuna Manoleasa are o economie predominant agrară, caracterizată prin îmbinarea culturii plantelor cu creșterea animalelor. În cultura plantelor o pondere importantă o deține cultura cerealelor (porumb, floarea soarelui, grâu) alături de care se impune și cultura plantelor tehnice cum ar fi sfecla de zahăr care a dispărut din cultură. Creșterea animalelor se bazează pe suprafața de pășune de care dispune comuna. Si produsele secundare din sectorul vegetal. După numărul și importanța lor în cadrul comunei Manoleasa se impune creșterea ovinelor, bovinelor, porcinelor, cabalinelor și păsărilor. Un important aport la asigurarea alimentației populației îl aduce și piscicultura – activitate recreativă o data cu apariția lacului de acumulare de pe Prut.

Suprafața de teren agricol al comunei este de aproximativ 7700 ha, din care 6450 suprafața arabilă, pășunile 1082 ha, fânețele 123 ha, viile 38 ha și livezile 10 ha. Efectivul de animale al comunei este de aproximativ 1740 capete bovine, 1100 capete porcine, 4400 ovine, 21350 capete păsări.

În comună funcționează 11 societăți agricole cu personalitate juridică și mai multe asociații agricole familiale. Comuna dispune de 57 de tractoare și alte utilaje agricole, precum și de 21 combine pentru păioase.

Posibile investiții:

- investiția în ferme și microferme de producție vegetală. Se dorește dezvoltarea unei agriculturi moderne, bazate în special pe culturile de bază și plante tehnice – soia, rapiță, soiuri care sunt pretabile condițiilor din zonă. Este necesară comasarea terenurilor

- În zootehnie se dorește trecerea de la creșterea pentru consum propriu gospodăresc a animalelor către înființarea de ferme și microferme de producție, alături de unități de colectare și prelucrare a producției rezultate

Comuna Mileanca

Ocupația de bază a locuitorilor comunei este agricultura cu cele 2 subramuri: cultura plantelor (cereale, sfecla de zahăr, floarea-soarelui, soia), creșterea animalelor (bovine, porcine, ovine, cabaline)

Economia comunei are un caracter predominant agrar. Suprafața cultivată cu cereale este de 628 ha, alte 790 ha fiind cultivate cu plante tehnice. Cel mai des întâlnite culturi sunt cele de grâu, porumb, floarea-soarelui, cartofi, orz, ovăz, rapiță și soia; Administrația locală a comunei, precum și proprietarii de terenuri agricole, sunt interesați de parteneriat în cultivarea terenurilor, existând peste 250 ha de teren disponibil arendării, amenajării unor noi ferme vegetale; Este necesară asigurarea condițiilor optime de prelucrare și desfacere a produselor agricole, atragerea unor furnizori de

servicii specifice în domeniul mecanizării, protecției fitosanitare, achiziționării de semințe selectate și tratate, domenii care pot influența în mod pozitiv calitatea și profitabilitatea activităților agricole;

- Suprafața cultivată cu legume este de 100 ha, putând fi extinsă în condițiile dotării cu tehnologii moderne de lucru, sisteme de irigații, sere și solarii;

- Numărul familiilor de albine este în prezent de 130, putând crește în condițiile dotării cu un centru de colectare-valorificare a produselor apicole;

- Există pe raza comunei cca 10 ha de teren disponibil amenajării unor livezi de pomi fructiferi și alte 10 ha pentru amenajarea unor plantații de viță de vie;

- Dezvoltarea sectorului zootehnic presupune consolidarea de noi ferme, promovarea asociațiilor de producători precum și dezvoltarea nișei de piață a agriculturii ecologice;

- Pot fi amenajate pe raza comunei ferme de creștere a păsărilor – inclusiv baze de procesare-valorificare a produselor avicole;

Industria agroalimentară

Se pot realiza investiții în următoarele domenii:

- Centre de tăiere a animalelor, abatorizare, carmangerii, unități de colectare, prelucrare și valorificare a laptelui ș.a.;

- Unități de colectare, prelucrare, distribuție și valorificare a produselor vegetale;

- Baze de creștere și valorificare a peștelui;

- Centre de colectare și valorificare a legumelor;

- Pădurile de pe raza comunei acoperă cca. 100 ha și asigură suficientă producție de fructe de pădure, ciuperci și plante medicinale din flora spontană încât să facă necesară amenajarea unui centru de colectare, prelucrare și valorificare a acestora;

În comuna ființează o societate privată, specializată în producerea și comercializarea produselor de panificație, un prestator de servicii în agricultura, care dispune de tractoare și mașini agricole aferente executării lucrărilor agricole. Ramura unde se pot face investiții în localitatea Mileanca este agricultura. Aceste investiții se pot realiza prin: înființarea de asociații agricole, arendarea de terenuri agricole, cumpărarea de terenuri agricole.

Pentru a valorifica atracțiile turistice din comună, administrația locală este preocupată de dezvoltarea infrastructurii specifice activității turistice, sprijinind amenajarea unor pensiuni, case de vacanță, hoteluri, moteluri, centre de pescuit, centre de vânătoare, amenajarea unei baze de agrement în zona iazurilor ș.a.;

Comuna Mitoc

Comuna Mitoc beneficiază de condiții optime de dezvoltare a agriculturii, cum ar fi soluri de tip cernoziom cambic, suprafața agricolă mare pe cap de locuitor, suprafața mare a pasunilor și fânetilor, posibilități de irigare, etc. În comuna funcționează o serie de agenți economici, după cum urmează: mica industrie-o presă de ulei, 3 mori de porumb, 4 mori cu ciocanele pentru foraje, o brutărie. Prestări servicii- în domeniul agricol-o societate de mecanizare a agriculturii.

Proiecte de investiții: înființarea unui centru de colectare, prelucrare a laptelui de vacă și oaie, înființarea unui microabator, dotarea secției de mecanizare existentă în satul Mitoc cu 4 combine, 5 tractoare și 6 discuri.



- Comuna are deschidere la Prut pe lungimea de 12 km, de asemenea, are și luciu de apă de 13 ha, ceea ce indică piscicultura și pescuitul sportiv ca un domeniu de investiție profitabil

În comună se cultivă anual peste 600 ha cu cereale și plante tehnice. Agricultură este domeniul în care se caută a se atrage investiții substanțiale, atât pentru dezvoltarea asociațiilor agricole existente prin re tehnologizare și deschidere de piețe noi, dar și în sensul dezvoltării de noi unități de producție agricolă. De asemenea, se dorește atragerea de investiții în unități de colectare și valorificare a producției agricole.

Comuna Ripiceni

Fiind situată într-o zonă cu potențial agricol deosebit, principala ocupație a locuitorilor comunei o constituie agricultura, cu cele 2 ramuri importante, cultura plantelor și creșterea animalelor. Din suprafața totală a comunei, 3850 ha este teren arabil și 340 ha teren intravilan. Luciul de apă are suprafața de 500 ha.

Cultura cea mai mult practică este sfecla de zahăr dar, solul fiind cel mai fertil din județ, se practică aproape toate culturile. Legumicultura trebuie menționată ca fiind foarte productivă, de altfel, a existat și un sistem de irigații.

În zootehnie efectivul de animale este de 650 capete bovine, 2100 capete ovine, 200 capete caprine, 1800 capete porcine, 350 capete cabaline.

În comună funcționează o societate agricolă cu capital de stat, 2 societăți comerciale pentru mecanizarea agriculturii, 2 societăți agricole private, 5 asociații agricole familiale. În comună se află și sediul sistemului de irigații Ștefănești-Manoleasa-Mitoc.

Oportunitățile propuse de autoritățile locale sunt următoarele:

- se dorește investiția în dezvoltarea unei fabrici de conservare a peștelui, pentru a valorifica producția care este posibilă datorită luciului de apă
- se dorește atragerea de investiții în centre de colectare și prelucrare a laptelui
- în comunitate a existat o fabrică de zahăr care poate fi redeschisă
- zootehnia este un domeniu important în acest moment și se dorește dezvoltarea lui pe viitor, prin tehnologizare și deschidere de noi unități de producție
- este o zonă unde se pretează culturile de pomi fructiferi și de viță de vie. Dezvoltarea acestor culturi poate fi acompaniată de înființarea de unități care să aibă ca obiect de activitate valorificarea culturilor obținute
- se dorește investiția în depozite și puncte de colectare a cerealelor.

Comuna Vlăsinești

Agricultura este ramura de bază a economiei Vlăsinești. Pe teritoriul comunei Vlăsinești își desfășoară activitatea destul de puține societăți comerciale care să aibă ca obiect de activitate prelucrarea produselor agricole și animaliere. Din acestea amintim o secție de prestări servicii pentru agricultură, de tip Agromec și 5 asociații agricole de tip familial și o serie de unități productive: Fabrică de prelucrare a laptelui, Două unități de morărit; Două prese de ulei; Din datele statistice rezultă că principala sursă de venituri a populației din comuna Vlăsinești, provine din valorificarea produselor agricole și animaliere la prețul pieței. Marea majoritate a terenului este arendat pe o perioadă mare de ani. O parte din suprafețele de teren sunt vândute la diferiți investitori deoarece majoritatea populației este de vârstă a treia, care nu mai pot lucra terenul iar cei tineri nu dispun

financiar pentru a suporta cheltuielile de pregătirea a terenului, înființarea culturilor și recoltare a acestora.

Orașul Săveni

Activitatea economică de bază în localitățile aparținătoare de orașul Săveni este agricultura, susținută de cele două ramuri principale: creșterea animalelor și cultura plantelor.

Principalul agent economic profilat pe prestări servicii în agricultura, este SC Agromec SA, care este privatizat. Industria orașului Săveni este reprezentată de o unitate industrială cunoscută :

-secția de prelucrare a laptelui și producere a cașcavalului, secție aparținând SC.Prolacom SA Botoșani.

Turismul și agroturismul sunt și ele domenii care pot fi dezvoltate prin amenajarea unor centre de odihnă, de agrement, de vânătoare, centre de pescuit, tabere de copii, moteluri, pensiuni, baze de agrement, de echitație ș.a.

Se pot realiza investiții în cultivarea terenurilor cu cereale și plante tehnice, în amenajarea unor ferme de vegetale organizate pe diferite culturi. Sunt necesare investiții pentru modernizarea tehnologiilor de lucru și în dotarea cu centre de colectare, prelucrare și valorificare a produselor agricole.

- Sectorul zootehnic al zonei poate fi dezvoltat prin investiții în amenajarea unor ferme specializate în creșterea ovinelor, bovinelor, a unor centre de preluare, valorificare și prelucrare primară a produselor de origine animală: lapte, carne, lână, piei.

- Se pot realiza investiții în legumicultură prin amenajarea unor culturi specifice, chiar a unor sere sau solarii, prin utilizarea unor soiuri de înaltă productivitate, dotarea cu tehnologii moderne de lucru și centre de prelucrare a legumelor.

- Pomicultura și viticultura sunt domenii care, prin dotarea cu tehnologii moderne de întreținere și cu centre de prelucrare a fructelor, poate deveni o afacere de succes.

Teritoriului GAL VALEA BAȘULUI DE SUS prezintă următoarele caracteristici privind agricultura:

- Sub aspectul proprietății, agricultura este fărâmițată, iar formele de asociere acoperă mai puțin de jumătate din terenul agricol existent;
- Lipsa capitalurilor împiedică implementarea de tehnologii moderne;
- Veniturile din agricultură sunt reduse și fluctuante în funcție de condițiile climatice și de prețul pieței;
- Creșterea animalelor este restrânsă la gospodăriile individuale;
- Dependența producției de condițiile climatice;
- Nu există suprafețe agricole pe care să se practice agricultura intensivă sau cea ecologică
- Produsele agricole sunt în general comercializate într-o formă neorganizată, direct din gospodărie
- Nu există unități de procesare a produselor agricole la nivel local;

Astfel, în cadrul GAL VALEA BAȘULUI DE SUS, economia are ca trăsătură predominantă procentul foarte mare al fermelor de subzistență, care produc în principal pentru autoconsum, comercializând pe piață doar întâmplător produsele obținute. În plus, fermele de subzistență au acces dificil la alte surse de venituri și, de aceea, bunăstarea unei părți semnificative a

populației rurale depinde considerabil de nivelul de profitabilitate al fermelor. Numărul mare al exploatațiilor de subzistență sau semisubzistență constituie principala problemă existentă la nivelul sectorului agricol din cadrul GAL VALEA BAȘEULUI DE SUS, Pentru stimularea transformării gospodăriilor sătești în ferme agricole familiale cu caracter comercial, trebuie luate măsuri pentru susținerea investițiilor în mediul rural, pentru creditarea agriculturii. Teritoriul deține și în domeniul zootehnic un real potențial, dar care ca și celelalte sectoare nu este suficient exploatat.

În concluzie:

- *potențialul agricol ridicat al GAL VALEA BAȘEULUI DE SUS este favorabil practicării agriculturii, în special pomicultura și creșterea animalelor;*
- *având în vedere că agricultura este practică în cadrul GAL VALEA BAȘEULUI DE SUS în mod individual și fracționar, se impune crearea unor forme asociative atât în cazul cultivării terenurilor agricole și creșterii animalelor cât și în materie de valorificare și comercializare a produselor obținute;*
- *sprijinirea constituirii grupurilor de producători și a unor centre de preluare, prelucrare și desfacere a produselor locale;*

2.3 Industrie – IMM – Micro-întreprinderi

Structura întreprinderilor active din industrie, construcții, comerț și alte servicii din zona GAL Bășeul de Sus

	Total întreprinderi	Micro - întreprinderi cu 1 - 9 salariați	Întreprinderi cu 10 - 49 salariați	Întreprinderi cu 50 - 249 salariați	Întreprinderi cu peste 250 salariați
Agricultură	44	40	4	0	0
Industrie	17	12	3	2	0
Comerț	64	61	2	1	0
Construcții	9	9	0	0	0
Servicii	31	28	3	0	0
Număr Total	165	150	12	3	0
%	100,00%	90,91%	7,27%	1,82%	0,00%

Unități locale active 0-9 angajați 2010

localitate	micro(0-9 salariți)	Agricultură	Industrie	Comerț	Construcții	Servicii
RIPICENI	11	8	2	0	0	1
MANOLEASA	18	8	0	8	1	1
MITOC	2	0	1	1	0	0
AVRĂMENI	11	4	2	3	0	2
HĂNEȘTI	6	2	0	3	0	1
DÂNGENI	7	3	1	1	1	1
VLĂSINEȘTI	7	3	2	2	0	0
SĂVENI	67	5	2	37	5	18
DRĂGUȘENI	3	1	0	2	0	0
MILEANCA	3	0	0	2	1	0
HAVÂRNA	15	6	2	2	1	4
TOTAL	150	40	12	61	9	28

Unități locale active 10-49 angajați 2010

localitate	mici(10-49 salariați)	Agricultură	Industrie	Comerț	Construcții	Servicii
RIPICENI	1	1	0	0	0	0
MANOLEASA	1	1	0	0	0	0
MITOC	0	0	0	0	0	0
AVRĂMENI	1	0	0	0	0	1
HĂNEȘTI	0	0	0	0	0	0
DÂNGENI	0	0	0	0	0	0
VLĂSINEȘTI	3	2	0	1	0	0
SĂVENI	5	0	2	1	0	2
DRĂGUȘENI	0	0	0	0	0	0
MILEANCA	1	0	1	0	0	0
HAVÂRNA	0	0	0	0	0	0
TOTAL	12	4	3	2	0	3

Unități locale mijlocii 50-249 salariați în 2010

localitate	mijl(50-249 salariați)	Agricultură	Industrie	Comerț	Construcții	Servicii
VLĂSINEȘTI	1	0	1	0	0	0
SĂVENI	2	0	1	1	0	0
TOTAL	3	0	2	1	0	0

Comuna Avrămeni

În comună funcționează o societate agricolă, 4 societăți pentru mecanizarea agriculturii, o moară de grâu, 4 mori pentru porumb, 3 prese de ulei. Relansarea activității economice a comunei



presupune o infrastructura adecvată. Ca poziție geografică, comuna se bucură de o serie de avantaje, care pot contribui la o dezvoltare economică armonioasă.

Comuna Dângenii

În comuna Dângenii funcționează: Agromec Iacobenii cu două tractoare și toată gama de mașini agricole, ferma vegetală SC AGRIPOLIS SRL Botoșani cu toată gama de mașini agricole, Baza de recepție Dângenii, filială a COMCEREAL SA Botoșani.

Comuna Drăgușeni

În comună funcționează 12 magazine având ca activitate, desfacerea de produse, o asociație agricolă, SC Agromec SA DRĂGUȘENI, asociația agricolă "Spicul" SA Podriga. Alte unități economice activează în următoarele domenii de activitate: morărit, prestări de servicii în agricultură, asociații agricole. Agenții economici din comunitate sunt interesați de a accesa fonduri pe următoarele domenii: zootehnie, morărit, panificație, mecanizarea agriculturii, agroturism.

Comuna Hănești

Tinând cont de aspectul agricol al comunei, pe raza acesteia funcționează o presa ulei, 2 mori cereale, 3 asociații agricole, 17 asociații familiale și 5 societăți cu răspundere limitată.

Intreprinzători locali : SC GEMA SRL – cu activitate în piscicultură.

În industria ușoară: confecții textile, încălțăminte ș.a. se pot realiza investiții: pot fi amenajate aici diverse ateliere sau chiar fabrici în care să fie angrenată forța de muncă din localitățile comunei.

Comuna Hăvârna

Comuna Hăvârna are 520 ha luciu apă, în care se cresc în sistem organizat și se valorifică pești. Dezvoltarea economică a comunei, privită prin prisma inițiativei agenților economici cu capital privat, s-a axat pe dezvoltarea de capacități ce aduc profit imediat cu investiții minime: mori de porumb, mori de grâu, prese de ulei, unități de prelucrare a laptelui, unități de desfacere a produselor industriale și alimentare.

Se pot realiza investiții în următoarele domenii:

- Centre de tăiere a animalelor, abatorizare, carmangerii, unități de colectare, prelucrare și valorificare a laptelui ș.a.;

- Unități de colectare, prelucrare, distribuție și valorificare a produselor vegetale;

- Baze de creștere și valorificare a peștelui;

- Centre de colectare, valorificare a legumelor;

- Pădurile de pe raza comunei acoperă 125 ha și asigură suficientă producție de fructe de pădure, ciuperci și plante medicinale din flora spontană încât să facă necesară amenajarea unui centru de colectare, prelucrare și valorificare a acestora;

- Există în localitățile comunei forță de muncă calificată în confecții îmbrăcăminte, confecții încălțăminte, artizanat, făcând oportune investiții în aceste domenii;

- Prelucrarea lemnului este un alt domeniu în care se pot realiza investiții de succes;

Comuna Manoleasa

În comună funcționează 11 societăți agricole cu personalitate juridică și mai multe asociații agricole familiale. S-au înființat și unități de prestări servicii, și anume: mori de porumb, ateliere de fierărie, lemnărie, croitorie, cizmărie. Activitatea comercială este asigurată de 37 de unități alimentație publică, din care 37 sunt private. În fiecare zi de sâmbătă, la Manoleasa este organizat



târgul săptămânal, economicul comunei fiind dominat de sectorul prestărilor de servicii. Pentru cei amatori, administrația locală poate facilita practicarea pescuitului sportiv și industrial.

Comuna Mileanca

În comuna ființează un număr de 17 agenți economici privați, cu activități în domeniul comerțului, o societate privată, specializată în producerea și comercializarea produselor de panificație, un prestator de servicii în agricultura, care dispune de tractoare și mașini agricole aferente executării lucrărilor agricole și un prestator de servicii depănări radio - TV.

Structura

5 societăți comerciale

10 persoane fizice autorizate și asociații familiale

2 unități CONSUMCOOP

În ceea ce privește domeniile de activitate, situația este următoarea:

13 - comerțul cu amănuntul

3 mică industrie - morărit,

1 acționează în domeniul serviciilor în agricultură

Toate sunt societăți comerciale, persoane fizice, asociații familiale cu capital autohton. Valoarea totală a capitalului social subscris și vărsat se situează peste nivelul minim admis de legile în vigoare. Meșteșugurile și profesiile liberale sunt reprezentate și de asemenea și sectorul serviciilor.

Comuna Mitoc

În comuna funcționează o serie de agenți economici, după cum urmează: de producție, mica industrie-o presă de ulei, 3 mori de porumb, 4 mori cu ciocanele pentru foraje, o brutărie, comerț-22 unități. Prestări servicii- în domeniul agricol-o societate de mecanizare a agriculturii.

Comuna Ripiceni

Fiind situată într-o zonă cu potențial agricol deosebit, principala ocupație a locuitorilor comunei o constituie agricultura, cu cele 2 ramuri importante, cultura plantelor și creșterea animalelor.

În comună funcționează o societate comercială cu profil industrial (extragerea calcarului, fabricarea varului, morărit, panificație, prestări servicii), o societate agricolă cu capital de stat, 2 societăți comerciale pentru mecanizarea agriculturii, 2 societăți agricole private, 5 asociații agricole familiale, 32 unități de desfacere a mărfurilor și prestări servicii.

- se dorește identificarea de investitori care să valorifice clădirile existente și care nu sunt utilizate în acest moment. Aici menționăm o fostă unitate militară și clădirea unui fost cămin pentru copii.

- dezvoltarea zonelor de agrement de lângă Prut. Deja acest domeniu este relativ dezvoltat, prin existența a 10 cabane, dar potențialul este foarte ridicat și investițiile sunt binevenite în acest domeniu

- se poate investi în ateliere de confecții și tricotaje

- se poate investi într-un punct de colectare și prelucrare a lânii

- o altă investiție posibilă este într-o fabrică de bere.

Comuna Vlăsinești

Pe teritoriul comunei Vlăsinești își desfășoară activitatea destul de puține societăți comerciale care să aibă ca obiect de activitate prelucrarea produselor agricole și animaliere. Din acestea amintim o secție de prestări servicii pentru agricultură, de tip Agromec și 5 asociații agricole de tip familial și o serie de unități productive: Fabrică de prelucrare a laptelui, Două unități de morărit; Două prese de ulei; Din datele statistice rezultă că principala sursă de venituri a populației din comuna Vlăsinești, provine din valorificarea produselor agricole și animaliere la prețul pieței.

Principala întreprindere din comună este SC MULTIAGRA SRL – profil activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor), 27 angajați în 2010, cu o cifră de afaceri de 2,857,071 lei în 2010.

În cadrul localităților mai funcționează mici ateliere particulare care au ca obiect de activitate, în general prestări de servicii către populație: ateliere pentru tâmplărie, tinichigerie, potcovărie.

Orașul Săveni

Principalul agent economic profilat pe prestări servicii în agricultura, este SC AGROMECA SA, care este privatizat. Industria orașului Săveni este reprezentată de două unități industriale cunoscute :

-secția de prelucrare a laptelui și producere a cașcavalului, secție aparținând SC.PROLACOM SA Botoșani.

-SC SAVCONF SA, producătoare de confecții textile. În prezent, această societate lucrează în sistem lohn cu o serie de firme străine.

În orașul Săveni își mai au sediul alte 130 societăți comerciale, majoritatea având ca principal obiect de activitate, comerțul. Activitățile productive în sistem privat sunt de: morărit, panificație, prese de ulei, ateliere de tâmplărie, croitorie, construcții metalice, mobilă, toate însă la dimensiuni reduse. Activitatea în construcții este în întregime privatizată.

Comentarii privind economia locală

În aria de referință, înainte de 1989, specificul activității economice a fost centrat preponderent pe agricultură și zootehnie, existând și unele comune în care au existat mici întreprinderi specializate în minerit, prelucrarea lemnului, producție de mobilă, producția de zahăr, procesarea laptelui, procesarea fructelor și legumelor etc. În general, cele mai multe dintre întreprinderile non-agricole și-au încetat activitatea după restructurările din perioada tranziției.

În prezent, specificul activității economice în majoritatea comunelor este definit de agricultura de subzistență, nivelul de dezvoltare locală fiind în general scăzut datorită lipsei unei piețe de desfacere pentru produsele agricole și animale și puterii scăzute de cumpărare la nivel local. Fragmentarea proprietății este una dintre piedicile majore pentru practicarea unei agriculturi performante, capabile să facă față concurenței din U.E.

În fiecare localitate există 3 – 4 ferme de dimensiuni medii (în funcție de relief, de la câteva sute de ha în sus), în stare să desfășoare o activitate economică profitabilă și să genereze locuri de muncă. Însă în cele mai multe cazuri, aceste locuri de muncă sunt la negru sau în regim ziler, ceea ce nu permite o protecție adecvată a lucrătorilor.

Competitivitatea este în general redusă iar dificultățile majore ale celor mai multe ferme de la nivelul comunelor țin de nivelul scăzut al subvențiilor, acordarea tardivă a acestora și gradul scăzut

de tehnologizare a proceselor agricole. În zonele în care sistemele de irigații funcționează se poate vorbi de un real avantaj competitiv.

Există însă și ferme la standard european, unde investițiile au creat productivitate și competitivitate. Paradoxal, acolo unde există investiții străine în agricultură sau zootehnie, criza locurilor de muncă nu dispare, pentru că astfel de investiții absorb un număr redus de persoane calificate de pe piață, datorită tehnologizării ridicate a proceselor de la nivelul fermei.

Problema fundamentală a producătorilor agricoli este lipsa de competitivitate și desfacerea produselor, în condițiile în care intermediarii controlează distribuția și comerțul en-detail. Crearea unor centre en-gross de colectare și valorificare a produselor agricole ar putea fi o soluție. Asocierea și comasarea micilor proprietăți ar permite proprietarilor de terenuri să facă investiții și să ajungă la un nivel de productivitate care să le permită supraviețuirea pe o piață concurențială. Din păcate, există o teamă manifestă față de asociere, justificată prin istoria recentă a colectivizării. Deși e o opinie mai degrabă izolată, unii lideri locali chiar văd în modelul CAP-urilor sau IAS-urilor un model demn de urmat.

Activitatea non-agricolă este definită, de regulă, de comerțul produselor alimentare, panificație, prelucrarea lemnului, carmangerie, croitorie, service auto etc.

Distanța față de centrele urbane și lipsa infrastructurii locale, în special de transport este considerată de unii lideri locali ca fiind una dintre piedicile importante în dezvoltarea economiei locale.

Principalele surse de venit ale oamenilor din mediul rural sunt pensiile, ajutorul social, șomajul și salariul pentru puținii funcționari din instituțiile publice (primărie, școală, poliție etc.). În unele localități din aria de referință, mai apropiate de zona urbană, există și o categorie de angajați în mediul urban care fac naveta zilnic la locul de muncă. În localitățile de acest tip există și mulți vârstnici care beneficiază de pensie, cei mai mulți dintre ei desfășurându-și activitatea, înainte de 1989, în marile întreprinderi din centrele urbane. Ambele categorii au un venit constant și reprezintă o piață semnificativă de consumatori pentru producătorii locali de bunuri și servicii.

2.4 Comerț și sector de servicii

Principalele tipuri de comerț (industrial, agricol, piscicol etc.) practicate în teritoriul GAL Valea Băseului de Sus.

Tipuri de comerț	Număr total	% din numărul total	Întreprinderi din sectorul terțiar	Număr total	% din numărul total
Comerț agricol	12	18,75%	Întreprinderi sector agricol	41	24,85%
Comert industrial	2	3,13%	Întreprinderi sector industrial	17	10,30%

Comerț cu amănuntul	32	50,00%	Intreprinderi comert cu amanuntul	64	38,79%
Comerț construcții	1	1,56%	Intreprinderi sector construcții	9	5,45%
Comerț servicii	16	25,00%	Intreprinderi sector servicii	31	18,79%
Comerț piscicol	1	1,56%	Intreprinderi sector piscicol	3	1,82%
TOTAL	64			165	

Tipul de comerț predominant este Comerțul cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun (cod CAEN 4711). De altfel, acesta ocupă 50% din numărul total de tipuri de comerț existente în teritoriul GAL, cu un număr de 32 societăți activând în acest domeniu. Acestea dețin în general număr mic de angajați (micro-intreprinderi) și sunt prezente uniform în toate comunele, reprezentând sursa de aprovizionare a populației locale cu alimente.

Pe locurile secundare ca și reprezentativitate în teritoriu, îl reprezintă Comerțul cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse nealimentare (cod CAEN 4719), Comerțul cu ridicata al materialului lemnos și a materialelor de construcție și echipamentelor sanitare (cod CAEN 4673) și Comerțul cu ridicata al deșeurilor și resturilor (cod CAEN 4677). Acestea nu acoperă omogen teritoriul GAL și sunt micro-intreprinderi cu până la 9 angajați.

Activitatea de comerț este una redusă în teritoriu, iar sectorului de servicii este slab dezvoltat / inexistent.

Comuna Avrămeni

Agricultura și creșterea animalelor constituie principala ocupație a locuitorilor comunei. În comună funcționează o societate agricolă, 4 societăți pentru mecanizarea agriculturii, o moară de grâu, 4 mori pentru porumb, 3 prese de ulei. Relansarea activității economice a comunei presupune o infrastructură adecvată. Ca poziție geografică, comuna se bucură de o serie de avantaje, care pot contribui la o dezvoltare economică armonioasă.

Comuna Drăgușeni

În comună funcționează 12 magazine având ca activitate, desfacerea de produse, o asociație agricolă, SC AGROMECA SA DRĂGUȘENI, asociația agricolă "Spicul" SA Podriga. Alte unități economice activează în următoarele domenii de activitate: morărit, prestări de servicii în agricultură, asociații agricole. Agenții economici din comunitate sunt interesați de a accesa fonduri pe următoarele domenii: zootehnie, morărit, panificație, mecanizarea agriculturii, agroturism.

Comuna Hănești

Tinând cont de aspectul agricol al comunei, pe raza acesteia funcționează o presă ulei, 2 mori cereale, 3 asociații agricole, 17 asociații familiale și 5 societăți cu răspundere limitată.

Deși comuna Hănești nu are potențial turistic deosebit, totuși existența iazului cu insula situată în mijlocul acestuia și pădurea din preajma satului Borolea atrage mulți amatori de pescuit, dar mai ales



de petrecere a timpului în mijlocul naturii. Afluența de turiști ar fi mult mai mare în condițiile în care ar exista resursele financiare necesare oferirii unui minim de servicii turistice.

Comuna Hăvârna

Comuna Hăvârna are 520 ha luciu apă, în care se cresc în sistem organizat și se valorifică pești. Dezvoltarea economică a comunei, privită prin prisma inițiativei agenților economici cu capital privat, s-a axat pe dezvoltarea de capacități ce aduc profit imediat cu investiții minime: mori de porumb, mori de grâu, prese de ulei, unități de prelucrare a laptelui, unități de desfacere a produselor industriale și alimentare.

Comuna Manoleasa

S-au înființat unități de prestări servicii, și anume: mori de porumb, ateliere de fierărie, lemnărie, croitorie, cizmărie. Activitatea comercială este asigurată de 37 de unități alimentație publică, toate private. În fiecare zi de sâmbătă, la Manoleasa este organizat târgul săptămânal, economicul comunei fiind dominat de sectorul prestărilor de servicii. Pentru cei amatori, administrația locală poate facilita practicarea pescuitului sportiv și industrial.

Comuna Mileanca

În comuna ființează un număr de 17 agenți economici privați, cu activități în domeniul comerțului, o societate privată, specializată în producerea și comercializarea produselor de panificație, un prestator de servicii în agricultura, care dispune de tractoare și mașini agricole aferente executării lucrărilor agricole și un prestator de servicii depănări radio – TV, magazine, unități de alimentație publică, servicii în agricultură, morărit, creșterea animalelor, prelucrarea lemnului, etc.

- Se pot amenaja pe raza comunei ateliere de confecții textile, confecții încălțăminte și alte ramuri ale industriei ușoare, în care să fie angrenată forță de muncă de pe plan local;
- Exploatarea și prelucrarea lemnului este un alt domeniu ce poate fi dezvoltat prin amenajarea unor ateliere de mic mobilier, profile din lemn, case din lemn ș.a.;
- Condițiile din zonă sunt propice amenajării unor parcuri de exploatare a energiei eoliene;

Comuna Mitoc

În comuna funcționează o serie de agenți economici, după cum urmează: comerț-22 unități. Prestări servicii- în domeniul agricol-o societate de mecanizare a agriculturii.

Comuna Ripiceni

În comună funcționează o societate comercială cu profil industrial (extragerea calcarului, fabricarea varului, morărit, panificație, prestări servicii), 2 societăți comerciale pentru mecanizarea agriculturii, 32 unități de desfacere a mărfurilor și prestări servicii.

Comuna Vlăsinești

Activitatea de comerț este reprezentată de Consumcoop, cu magazine în două sate componente ale comunei (Sîrbi și Miron Costin) și 18 magazine private.

Orașul Săveni

În orașul Săveni își mai au sediul alte 130 societăți comerciale, majoritatea având ca principal obiect de activitate, comerțul.

3. Servicii pentru populație și infrastructuri medico-sociale

3.1 Echipamente prezente sau accesibilitatea populației la aceste servicii

În tabelul de mai jos, se vor completa principalele servicii de sănătate, educație, recreere etc., care funcționează pentru populație și infrastructura medico – socială existentă.

	Medical			Învățământ			Dotări sportive	
	Spital	Medic	Dentist	Primar	Secundar	Universitate	Teren fotbal	Sală de sport
Existență DA/NU	DA	DA	DA	DA	DA	NU	DA	DA
Dacă NU, distanța în km de la centrul teritoriului până la cel mai apropiat obiectiv menționat						79 km până la Suceava 146 km până la Iași		

		Medical			Învățământ			Dotări sportive	
		Spital	Medic	Dentist	Primar	Secundar	Universitate	Teren fotbal	Sală de sport
Existență DA/ NU	AVRĂMENI	N	DA	N	DA	N	N	N	DA
	DÂNGENI	N	DA	N	DA	N	N	N	N
	DRĂGUȘENI	Da	DA	N	DA	N	N	DA	DA
	HĂNEȘTI	N	DA	N	DA	N	N	N	N
	HAVĂRNA	N	DA	DA	DA	N	N	N	DA
	MANOLEASA	N	DA	N	DA	N	N	N	N
	MILEANCA	N	DA	N	DA	N	N	N	N
	MITOC	N	DA	N	DA	N	N	DA	N
	RIPICENI	N	DA	N	DA	N	N	DA	N
	VLĂȘINEȘTI	N	DA	N	DA	N	N	N	N
	SĂVENI	Da	DA	DA	DA	DA	N	DA	DA
Dacă NU, indicați distanța în km de la centrul teritoriului până la cel mai apropiat obiectiv menționat							79 km până la Suceava 146 km până la Iași		



Calitatea serviciilor la nivel local diferă de la o localitate la alta, în funcție de performanța și spiritul gospodar al primarului. Există comune unde drumurile sunt asfaltate sau pietruite, există rețea de apă curentă și canalizare, transport în comun pentru deplasarea în mediul urban, transport școlar pentru copii etc. și există comune în care aceste servicii sunt încă în faza de dezirabilitate.

Paradoxul acestor investiții care asigură un nivel de trai mai ridicat este faptul că atunci când astfel de utilități (apă curentă, gaz, canalizare) există, nivelul scăzut al veniturilor îi face pe mulți dintre potențialii beneficiari să nu își dorească racordarea la acestea, întrucât nu și le pot permite.

Existența unei rețele de drumuri asfaltate sau pietruite la nivel comunal, care să asigure conexiunea cu principalele căi de transport către zonele urbane sau alte comune, reprezintă condiția de bază pentru un cadru investițional atractiv sau pentru o forță de muncă mobilă. Politica privind modernizarea căilor de comunicații depinde însă, de cele mai multe ori, de fondurile alocate de la guvern și de prioritățile consiliilor județene. Diferențele dintre comune depind și de relația pe care primarul o are cu autoritățile județene sau cu cele de la nivel central.

Serviciile medicale sunt relativ bine dezvoltate la nivel local, fiecare comună având în general un cabinet medical sau un dispensar unde funcționează medicul de familie. Există și cazuri izolate unde medicul de familie nu poate asigura asistență medicală permanentă fiind din altă localitate sau unde relația medic-pacient este deficitară. Alte puncte slabe identificate de mulți lideri locali și reprezentanți ai grupurilor dezavantajate sunt numărul prea mare de pacienți/medic de familie, absența stomatologilor și pediatriilor în mediul rural, obligativitatea plății asigurării de sănătate pentru acordarea asistenței medicale (cu excepția cazurilor de urgență) și costul ridicat al medicamentelor. Creșterea numărului de medici și introducerea sistemului de vizite la domiciliu ar putea ameliora calitatea serviciilor de sănătate din mediul rural.

Școlile au fost în mare măsură renovate și corespund așteptărilor liderilor locali și populației. Problema ridicată de mulți lideri este cea a finanțării costurilor de funcționare, de utilare a acestora și de transport a elevilor din satele îndepărtate la școală. Absenteismul școlar și dezinteresul pentru educație al părinților din grupurile dezavantajate constituie una dintre problemele majore cu care se confruntă profesorii din mediul rural. Se remarcă în unele localități și un interes scăzut al personalului didactic pentru calitatea actului educațional, motivul cel mai frecvent invocat fiind nivelul scăzut de salarizare.

Serviciile de asistență socială sunt apreciate diferențiat de către respondenți. Cei care beneficiază de ele, în special romii, le consideră drept singura lor sursă de venit și, uneori, se consideră discriminați în raport cu românii. Mulți lideri locali și chiar localnici consideră că ajutoarele sociale nu fac altceva decât să descurajeze munca și apreciază că statul ar trebui să reducă nivelul acestora, astfel încât oamenii să aibă motivația de a-și căuta un loc de muncă.

Transportul spre alte comune, noduri de comunicații sau spre localitățile urbane cele mai apropiate este asigurat majoritar prin microbuze din sistemul privat și autobuzele din rețeaua județeană de transport în comun. Principalele nemulțumiri legate de transportul în comun țin de numărul redus de mijloace de transport, aglomerația și orarul de transport. Unele localități sunt legate de alte noduri de comunicații prin linii de cale ferată.

Recentele reglementări privind numărul maxim de angajați ai primăriei au avut drept efect secundar concedierea șoferilor care asigurau transportul copiilor la școală. În aceste condiții, unele

comune au renunțat la transportul copiilor la școală cu microbuzele special destinate acestui scop. Transportul persoanelor care au nevoie de dializă se asigură prin ambulanțele existente la nivel județean. Pentru persoanele cu dizabilități nu există de regulă facilități speciale de transport sau acces în clădirile din mediul rural.

Accesul la televiziunea prin cablu, telefonie mobilă, telefonie fixă și Internet nu pare să mai fie o problemă, cu excepția comunelor izolate.

În concluzie, situația actuală a serviciilor și infrastructurii medico-sociale din aria teritorială a GAL – VALEA BĂȘULUI DE SUS afectează puternic calitatea vieții în spațiul rural și constituie o piedică pentru dezvoltarea activităților economice.

4. Activități sociale și instituții locale

Instituții locale

Unitățile administrative care fac parte din grup, dincolo de localizarea geografică în județul Botoșani, care determină un „interes obiectiv” în domeniul halieutic, dețin fiecare în parte suprafețe importante de teren agricol, agricultura fiind o activitate importantă în ansamblul activităților economice desfășurate în comunele respective. Problemele cu care se confruntă privesc slaba exploatare (sau/și exploatarea haotică) și valorizare a resurselor naturale din acest domeniu cu repercursiuni directe asupra nivelului de trai și calitatea vieții locuitorilor din zonă.

Participarea la parteneriat și situarea într-o zonă mai mare de interes (dincolo de granițele comunei – Grupul de Acțiune Locală Valea Bășului de Sus unind unități administrative cu probleme comune) crează practic condițiile realizării unei evaluări globale a problemelor, abordării unei viziuni unitare asupra dezvoltării durabile a sectorului de dezvoltare rurală și implicit acționarea pe viitor în baza unei planificări coerente, fezabile cu rezultate pozitive la nivelul calității vieții locuitorilor din zonă.

Toate unitățile administrative din grup dețin experiență în pregătire de planuri de acțiune și strategii de dezvoltare, dovadă în sensul acesta fiind strategiile de dezvoltare elaborate/implementate de comunele din grup, respectiv:

- Comuna Ripiceni- Plan strategic de dezvoltare economico-socială a comunei Ripiceni, județul Botoșani pentru perioada 2007-2013
- Comuna Dângeni - Plan strategic de dezvoltare economico-socială a comunei Dângeni, județul Botoșani pentru perioada 2007-2013
- Strategia de dezvoltare economică locală comuna Hănești jud.Botoșani

a. Primăria și Consiliul Local Avrămeni

Comuna AVRĂMENI este formată din 7 sate -Aurel Vlaicu, Avrămeni, Dimitrie Cantemir, Ichimeni, Panaitoia, Timuș, Tudor Vladimirescu.

b. Primăria și consiliul local Dângeni

Comuna DÂNGENI este formată din 4 sate: Dângeni, Hulub, Iacobeni, Strahotin

c. Primăria și consiliul local Drăgușeni

Comuna DRĂGUȘENI este formată din 3 sate: Drăgușeni, Podriga, Sarata-Drăgușeni

d. Primăria și consiliul local HĂNEȘTI

Comuna HĂNEȘTI este formată din 5 sate: Borolea, Hănești, Moara Jorii, Sarata-Basarab, Slobozia Hănești

e. Primăria și consiliul local Hăvârna

Comuna HAVÂRNA este formată din 6 sate: Balinți, Galbeni, Gârbeni, Havârna, Niculcea, Tătărașeni

f. Primaria și consiliul local Manoleasa

Comuna MANOLEASA este formată din 8 sate: Flondora, Iorga, Liveni, Loturi, Manoleasa, Manoleasa-Prut, Sadoveni, Zahoreni

g. Primăria și consiliul local Mileanca

Comuna MILEANCA are 4 sate : Codreni, Mileanca, Scutari, Seliște

h. Primăria și consiliul local Mitoc

Comuna MITOC este formată din 2 sate Horia, Mitoc.

i. Primaria și consiliul local Ripiceni

Comuna RIPICENI este formată din 7 sate: Cinghiniia, Lehnești, Movila Ruptă, Popoaia, Râșca, Ripiceni, Ripiceni Vechi

j. Primaria și Consiliul local VLĂSINEȘTI

Comuna VLĂSINEȘTI este formată din 3 sate Miron Costin, Sârbi, Vlăsinești

k. Primăria și consiliul local al orașului Săveni

Orașul SĂVENI are în jur 5 sate aparținătoare: Bodeasa, Bozieni, Chișcăreni, Petricani, Sat Nou.

ONG-uri și asociații locale

În România, în mediul rural, rolul societății civile este încă puțin semnificativ în influențarea deciziilor politice, economice sau/și de interes public. În țările dezvoltate, organizațiile societății civile participă la dezbateri publice pe teme precum: politica de imigrație, măsurile de protecție a persoanelor defavorizate, mergând până la aspecte relativ abstracte, care țin de starea "morală" a societății. În regimurile totalitare, nu putem vorbi despre o societate civilă întrucât influențarea deciziilor politice sau economice de către cetățeni este de neconceput. Așadar, rolul societății civile este foarte important în statele democratice, iar în statele aflate pe drumul către democrație, rolul său este în mod special important, întrucât influențarea deciziilor politice și economice constituie un exercițiu democratic fundamental.

Lunga perioadă de tranziție a României a fost însoțită de inerția sau subdezvoltarea societății civile. În acest context, consolidarea societății civile prin înființarea mai multor ONG-uri cu scopuri clare care să acopere întreaga paletă a activităților sociale, constituie calea pentru revigorarea societății românești. Există alte două modalități de întărire și diversificare a instituțiilor societății civile. În primul rând, racordarea la instituții ale unei societăți civile internaționale (de ex., Crucea roșie, Amnesty International, Greenpeace etc.), a căror putere și arie de acțiune sunt mult mai extinse. În al doilea rând, crearea unei societăți civile virtuale, prin intermediul Internet-ului ar putea crește coeziunea socială, ar facilita accesul la informație și participarea populației la diferite acțiuni.

Solidaritatea este apreciată ca fiind în general redusă iar voluntariatul aproape inexistent. Dacă nu există o relație de rudenie sau apropiere, puține persoane din mediul rural sunt dispuse să acorde un sprijin și să presteze un serviciu în beneficiul celor aflați în nevoie. Caritatea este aproape inexistentă în comunitățile în care nota dominantă este sărăcia. Cu toate acestea, în situații de urgență

(incendii, inundații), la îndemnul autorităților locale, solidaritatea poate fi manifestă. Preotul și primarul reprezintă principalii factori de coagulare a solidarității comunitare.

Voluntariatul nu este o opțiune pentru comunitățile aflate în sărăcie. Singurele exemple de gesturi voluntare din aria de referință sunt în general izolate și derulate de unele ONG-uri care au vizat acțiuni de protejare a mediului, asistența bătrânilor și îmbunătățirea situației romilor.

Asociații și ONG-uri din Teritoriul GAL Valea Băseului de Sus

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară "AQUA Botoșani" (2002)

Membri: Consiliu județean - Botoșani; Municipiu - Botoșani; Municipiu - Dorohoi; Oraș - Darabani; Oraș - **Săveni**; Oraș - Bucecea; Oraș - Flămânzi; Oraș - Ștefanești; Comună - Albești; **Comună - Avrămeni**; Comună - Bălușeni; Comună - Brăești; Comună - Broscăuți; Comună - Călărași; Comună - Căndești; Comună - Concești; Comună - Copălău; Comună - Corlăteni; Comună - Coțușca; Comună - Cristești; Comună - Curtești; Comună - Dersca; Comună - Răuseni; **Comună - Dângenii**; **Comună - Drăgușeni**; Comună - Durnești; **Comună - Hănești**; Comună - Hudești; Comună - Ibănești; Comună - Leorda; **Comună - Manoleasa**; Comună - Mihai Eminescu; Comună - Mihăileni; Comună - Mihălășeni; **Comună - Mitoc**; Comună - Păltiniș; Comună - Răchiți; Comună - Rădăuți-Prut; **Comună - Ripiceni**; Comună - Românești; Comună - Santa Mare; Comună - Stăuceni; Comună - Sulița; Comună - Todireni; Comună - Trușești; Comună - Ungureni; Comună - Văculești; Comună - Viișoara; Comună - Vlădeni;

Proiecte: Denumire: "Reabilitarea sistemului de alimentare cu apă în Județul Botoșani" - Valoare: 22866225 - Stadiu: F

Denumire: "Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată din Județul Botoșani" - Valoare: 430500000 - Stadiu: P

Scop: Alimentarea cu apă Canalizarea și epurarea apelor uzate Colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale dezvoltarea economico-socială, dezvoltare locală durabilă, AL21, etc. Realizarea în comun a unor obiective de investiții

Comuna Avrămeni

"**Serbările Pădurii**" - În fiecare an are loc în comună un festival folcloric interjudețean unde participă și **ansamblul artistic Grăușorul** din comună. Acest eveniment și acest ansamblu sunt pe lista de priorități ale vieții culturale care au nevoie de a fi sprijinite pentru păstrarea și transmiterea tradițiilor strămoșești.

Primaria Comunei AVRĂMENI - Membră a **Asociației Comunelor din România**.

Comuna Dângenii

Filiala **Asociației Culturale Pro Basarabia și Bucovina** - are misiunea de a promova și impulsiona integrarea valorilor spirituale, cultural-educative și științifice ale românilor din Basarabia, Nordul Bucovinei, și Ținutul Herța la spațiul istoric daco-roman, de a milita pentru conservarea specificului național și întărirea legăturilor dintre românii din țară și cei din afară granițelor prin diferite activități.

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Trușești Dângenii (2009)

Membri: Comună - Trușești; Comună - Dângenii;

Scop: Alimentarea cu apă Servicii publice sociale Realizarea în comun a unor obiective de investiții.



Apalaghiei Maricel, **Hulub-Dângeni-Botoșani, lemn**, vicepreședinte (din 2010) al **Asociației Meșterilor Populari din Moldova**.

Comuna Drăgușeni

Asociația de caritate AGENTS OF CHANGE, din DRĂGUȘENI, jud. BOTOSANI.

Asociația Crescătorilor de Taurine din DRĂGUȘENI

Comuna Mileanca - Pe teritoriul comunei există filiale ale Asociației „Cultul eroilor” și Asociației Veteranilor de Război.

Comuna Drăgușeni și Mileanca

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Drădușeni - Mileanca (2008)

Membri: Comună - Drăgușeni; Comună - Mileanca;

Scop: Alimentarea cu apă Canalizarea și epurarea apelor uzate Colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale Realizarea în comun a unor obiective de investiții

Comuna Manoleasa

ASOCIATIA CRESCĂTORILOR DE ANIMALE DIN COMUNA MANOLEASA

Comuna Mitoc

Membră în **Asociația Comunelor din România**

Asociația Veteranilor de Război din Mitoc

Comuna Ripiceni

Asociația Crescătorilor De Animale "Izvorul" Ripiceni

Asociația Pescarilor Comerciali Prut

Comunitatea Evreiască din Romania –membri din Ripiceni, SĂVENI

Comuna Vlăsinești

Există ca membru în GAL **Asociația Români fără Frontiere**.

Oraș Săveni

Asociația Vânătorilor și Pescarilor Sportivi Foișorul Săveni

Asociația Sportivă Mirro-Melss

Andrei Cicioc și Bogdan Pinghireac sunt membrii **trupei Icarus** din SĂVENI, au participat la multe festivaluri de folk naționale și au obținut diferite premii.

Există ca membru în GAL **Societatea Culturală Frații Ciucă**.

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară "Ecoproces" Botoșani (2009)

Membri: Consiliu județean - Botoșani; Municipiu - Botoșani; Municipiu - Dorohoi; Oraș - Dărăbani; Oraș - Săveni; Oraș - Bucecea; Oraș - Flămânzi; Oraș - Ștefănești;

Proiecte: SMID Botoșani - Valoare: 172200000 - Stadiu: P

Scop: Salubritatea localitatilor Realizarea în comun a unor obiective de investiții

Echipe de fotbal pe teritoriul GAL – Liga V GIVOVA NORD: Steaua AVRĂMENI , Arsenal Havârna, Azurii Mileanca, Flacăra Vlăsinești.

5. Bilanțul politicilor întreprinse în teritoriu

Studiul de evaluare a analizei socio-economice a relevat faptul că în spațiul rural al **teritoriului GAL Valea Băseului de Sus** există câteva trăsături comune ale actorilor comunitari:

- nevoia informării, multiplicării bunelor practici și derularea de proiecte care să aibă drept obiective stimularea inițiativei, solidarității, inițiativei,



- nevoia de formare și perfecționare, corelată cu o ofertă clară de locuri de muncă care pot crea în mediul rural, pe termen mediu, premisele unei economii rurale de nivel european.

Există multe similarități dar și diferențe între comunitățile studiate. Dincolo de similaritățile generate de constrângerile impuse de relief, poziționarea față de oraș, existența unor facilități tradiționale de producție, diferența de performanță și identitate între comunele din aria de referință este dată de activismul autorităților locale în atragerea de fonduri europene, derularea de programe guvernamentale, deschiderea față de investitori și interesul pentru rezolvarea problemelor grupurilor dezavantajate. Altfel spus, activismul, performanța, experiența, deschiderea și solidaritatea – sunt criteriile care pot garanta premisele favorabile pentru o selecție de succes în implementarea proiectelor viitoare de dezvoltare a teritoriului GAL Valea Bășeului de Sus.

Din punctul de vedere al domeniilor acoperite de politicile de dezvoltare locală, responsabilitatea autorităților locale este aceea de a formula direcții și principii de acțiune, într-o serie de sectoare –cheie de activitate, în cadrul cărora trebuie ținute în echilibru diferitele grupuri de interese. Aceste sectoare diferă adesea de la un caz la altul. În funcție de modalitățile în care fiecare își definește problematica, ele acoperă următoarele domenii: administrarea terenurilor, a locuințelor, a serviciilor publice, socio-economică, de protecție și reabilitare a mediului și a fondului construit .

Exemple de proiecte deja finanțate pe teritoriul GAL Valea Bășeului de Sus în cooperare cu Consiliul Județean Botoșani ce vizează infrastructura locală și dezvoltarea regională:

- a. Reabilitare DC 66B Roma – Dimăcheni, DC 17 Ungureni – Dîngenii, DC 61 în comuna Mihai Eminescu - în cadrul Programului instituit prin HG nr. 577/1997.
- b. HG nr. 1.250/2007 –pietruire drumuri sătești în comuna Hănești

Programul SAPARD a creat premisele tehnice și financiare necesare procesului de aderare la structurile europene. Fondurile derulate prin Agenția SAPARD și ulterior de Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit (APDRP), au contribuit direct la dezvoltarea economică și socială a mediului rural, au susținut producătorul privat, au oferit sprijin asociațiilor cu profil agricol și societăților comerciale agricole, dar și consiliilor locale.

Programul SAPARD a fost creat pentru a sprijini eforturile de aderare a Uniunii Europene a țărilor candidate din Europa Centrală și de Est și pentru a pregăti participarea acestora la Politica Agricolă Comunitară. Asistența a fost oferită în perioada 2000- 2006. Mai mult, în acest mod s-a oferit posibilitatea de adaptare a procedurilor financiare și a mecanismelor de control ale Uniunii Europene.

Programul SAPARD s-a adresat atât comunităților locale care puteau să depună proiecte privind „Dezvoltarea și îmbunătățirea infrastructurii rurale”, cât și persoanelor fizice și juridice care au dorit să inițieze o afacere legată de agricultură sau de industria alimentară. Prin Programul FERMIERUL lansat de Guvernul României, s-a dat posibilitatea multor solicitanți din județ care nu au dispus de resurse financiare să fie susținuți în materializarea proiectelor proprii.

În ceea ce privește măsura de dezvoltare a infrastructurii de transport rurale, în județul Botoșani s-au finalizat un număr de 7 proiecte de modernizare a drumurilor comunale și sătești, cu o lungime totală de 62,5 km și în valoare totală de 5.86.295 euro. Doar 3 proiecte care au vizat realizarea unor alimentări cu apă s-au finalizat până acum, cu valoare totală de 2.638.326 Euro.

În anul 2007 au fost derulate un număr de 12 proiecte, din care 11 pentru reabilitări drumuri (Avrămeni, Broscăuți, Dersca, Drăgușeni, Gorbănești, Hănești, Hudești, Ibănești, Stăuceni, Suharău și Sulița), a căror valoare totală este de 8.679.822 Euro și unul pentru alimentare cu apă (Manoleasa) a cărei valoare este de 728.246 Euro.

Apreciem că prin programul SAPARD populația rurală a conștientizat bunele intenții și capacitățile financiare ale UE, precum și modul de lucru al structurilor ce au derulat fonduri europene, bazat pe corectitudine, transparență, acces nediscriminatoriu la resursele de finanțare. Acest program a fost practic o gură de oxigen pentru dezvoltarea economiei rurale. La nivelul județului Botoșani, se consideră că absorbția fondurilor structurale privind dezvoltarea rurală – FEADR – ce se vor derula prin Oficiul Județean de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit (OJPDRP) nu va fi o problemă.

Considerăm că prin FEADR vor fi finanțate multe proiecte similare celor care au fost accesate prin programul SAPARD, la care se vor adăuga cele privind dezvoltarea în mediul rural a activităților de mică industrie, servicii, împăduriri de terenuri agricole degradate, iar pentru beneficiarii publici, în special măsuri privind îmbunătățirea infrastructurii cât și pentru conservarea și îmbunătățirea moștenirii rurale. Pentru a asigura o dezvoltare reală și durabilă a zonei rurale a județului, este necesară îmbunătățirea competitivității sectoarelor agricol și forestier, a mediului, creșterea calității vieții în mediul rural și diversificarea economiei rurale.

PROIECTE PRIORITARE ALE CONSILIULUI JUDEȚEAN BOTOȘANI PROMOVATE ÎN VEDEREA OBȚINERII FINANȚĂRII –care vizează și GAL Valea Bășeului de Sus

Denumire proiect	Valoare (euro)	Program de finanțare
„Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, precum și crearea/modernizarea infrastructurilor conexe din zona Casei Ventura din Municipiul Botoșani în vederea amenajării Muzeului Etnografic al județului Botoșani”	2.000.000	POR 2007-2013 Axa 5
Sistemul de alimentare cu apă, canalizare și epurare, având ca surse Siret și Prut	200.000.000	POS Mediu și / sau PPP
Reabilitare Casa Memorială George Enescu (Liveni)	-	POR 2007-2013 Axa 5

Dezvoltarea durabilă este avută în vedere de toate intervențiile prevăzute a se derula în cadrul strategiei GAL Valea Bășeului de Sus

Astfel: Axa prioritară 1 „Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii fizice și sociale, cu respectarea și prezervarea condițiilor de mediu”:

- prin măsura 1.1 (Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport, a infrastructurii de utilități publice, a infrastructurii de comunicații, inclusiv activitățile de suport ale acestora) va contribui la îmbunătățirea calității mediului ambiant, ca urmare a fluidizării traficului, viteza de circulație a mijloacelor de transport va fi cea optimă, ceea ce va conduce la reducerea cantității de noxe, a emisiilor de praf și a zgomotului, cu efecte benefice pe termen lung asupra stării de sănătate a populației.

Axa prioritară 2 „Dezvoltarea resurselor umane, a serviciilor sociale, creșterea ocupării și a incluziunii sociale”:

- prin măsura 2.1. (Modernizarea și adaptarea sistemului de învățământ și de pregătire profesională la noile cerințe de pe piața muncii), se va asigura investirea în formarea capitalului uman care contribuie în mod indirect la dezvoltarea durabilă prin îmbunătățirea calificării forței de muncă și adaptarea acesteia la activități de înaltă valoare adăugată, capacitatea intelectuală a forței de muncă contribuind la sporirea valorii acesteia.

Axa prioritară 4 „Dezvoltarea turismului prin valorificarea potențialului turistic local”:

- prin măsura 4.1 (Dezvoltarea infrastructurii turistice județene) va fi sprijinită dezvoltarea turismului durabil, conservând, protejând și valorificând potențialul natural și cultural, prin protejarea peisajelor, a parcurilor și zonelor verzi și a altor elemente naturale, precum și a moștenirii istorice și culturale, pentru a permite și turiștilor să se bucure de ele și în viitor, teritoriul fiind recunoscut ca un pol de cultură național, fiind locul în care s-au născut și au creat opere culturale de anvergură europeană, personalități marcante ale culturii naționale.

Axa prioritară 5 „Dezvoltarea mediului rural”:

- prin măsura 5.2 (Îmbunătățirea mediului în spațiul rural), se va reduce poluarea datorată condițiilor improprie de trafic în zona rurală, precum și cea datorată depozitării necontrolate a deșeurilor în spațiul rural; vor fi modernizate drumuri comunale, vor fi executate lucrări de prevenire și combatere a calamităților naturale, rețele de alimentare cu apă și sisteme de canalizare, stații de epurare a apelor, sisteme ecologice de colectare selectivă și depozitare a deșeurilor.

Axa prioritară 6 „Dezvoltarea capacității APL pentru satisfacerea nevoilor comunității”:

- prin măsura 6.3 (Cooperare internă și internațională) va sprijini cooperarea transfrontalieră cu raioanele învecinate din Ucraina, Republica Moldova, cooperarea cu localități cu specific similar din alte județe sau State Membre ale UE ce permite un schimb de experiență care să stimuleze dezvoltarea fiecăruia dintre parteneri și preluarea unor bune practici experimentate deja de alții, stabilirea de relații de înfrățire și parteneriate cu localități cu caracteristici și probleme similare.

Prin îndeplinirea obiectivelor sale, strategia urmărește să contribuie la promovarea unei economii competitive, eficiente și bazate pe cunoaștere, în care vor fi sprijinite creșterea nivelului de trai și a calității vieții. Strategia GAL Valea Bășeului de Sus urmărește dezvoltarea durabilă în cadrul tuturor priorităților, ținând seama de cele trei dimensiuni: mediu, economic și social.

Teritoriul GAL avut în vedere reprezintă în ansamblul județului Botoșani un spațiu cu tradiție în domeniul agricol și un bogat patrimoniu cultural-istoric, fiind un cadru propice pentru revigorarea meseriilor tradiționale, promovarea obiceiurilor, a cadrului natural, a identității culturale, existând premisele obținerii de beneficii economice pentru comunitate prin atragerea turiștilor și investitorilor.

În ciuda resurselor și oportunităților de dezvoltare existente, sub aspectul productivității, comunele din teritoriul GAL sunt caracterizate printr-o slabă eficiență economică. Creșterea contribuției teritoriului la economia județeană și regională presupune realizarea de investiții în câteva direcții majore de acțiune, respectiv:

- ☐ investiții în direcția valorificării potențialului turistic al zonei, dezvoltarea în special a ecoturismului, crearea de infrastructură pentru cazare, masă și agrement;
- ☐ investiții în scopul diversificării activităților economice din teritoriu în vederea creării de locuri de muncă
- ☐ sprijinirea populației din zonă și a lucrătorilor în domeniu în vederea realizării de infrastructuri și servicii legate de turism cu beneficii asupra nivelului de trai și calitatea vieții acestora;
- ☐ investiții în dezvoltarea calității resurselor umane în vederea creșterii gradului de ocupare a persoanelor din comunele incluse în zonă,

Rezultatele cumulate ale acestor direcții de acțiune vor contribui pe termen mediu și lung la îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață ale populației rurale și creșterea atractivității teritoriului. Pentru atingerea acestui deziderat, Grupul de Acțiune Locală va urmări în cadrul strategiei de dezvoltare locală integrată îndeplinirea următoarelor obiective specifice:

- Dezvoltarea competitivității și durabilității sectorului agricol;
- Exploatarea durabilă a resurselor locale;
- Promovarea calității mediului în zonă;
- Dezvoltarea pieței pentru produsele sectorului agricol
- Crearea de noi locuri de muncă, în condițiile respectării principiului egalității de șanse;
- Susținerea dezvoltării durabile și îmbunătățirea calității vieții în aceste zone, prin creșterea nivelului de trai al populației, avându-se în vedere și menținerea tinerilor în zonă;
- Promovarea cooperării naționale și transnaționale în regiune.
- Cercetarea științifică, pentru promovarea de noi tehnologii.

Sursa de finanțare pe care grupul o are în vedere în scopul implementării strategiei sunt avute în vedere și valorificarea altor fonduri structurale/programe operaționale cum ar fi:

- Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013 pentru investiții în direcția dezvoltării calității și profesionalizării resurselor umane din zonă;
- Programul Operațional Sectorial Mediu pentru investiții în protejarea zonelor naturale unice existente în GAL
- Programul Național de Dezvoltarea Rurală pentru investiții în infrastructură comunitară precum și alte surse de finanțare ulterior identificate/analizate

Proiectele europene desfășurate cele mai multe din comunele din aria de referință au vizat infrastructura (drumuri, alimentare cu apă, canal, stație de epurare, drum comun).

Gradul de informare al persoanelor din grupurile dezavantajate cu privire la proiectele europene derulate la nivel local este în general foarte scăzut. Procesarea informației și interesul pentru acest tip de proiecte are loc prin raportarea la nevoile proprii. De pildă, interesul pentru programele de formare profesională este mult mai mare numai dacă se oferă un loc de muncă la



absolvirea acestora sau dacă se oferă stimulente financiare pe durata participării la astfel de programe.

Proiecte propuse comuna Avrămeni:

Pentru anii următori, în domeniul investițiilor, comuna Avrămeni și-a propus următoarele obiective:

Aprobarea și finanțarea Planului Urbanistic General.

- Construirea a 3 poduri.
- R.k. la școlile din satele Panaitoia și T. Vladimirescu.
- Construirea unei case de cultură.
- Modernizarea drumurilor comunale.
- Asfaltare drum Avrămeni și Tudor Vladimirescu

Totodată, pe lângă proiectele propuse de Comuna Avrămeni menționăm faptul că în localitate sunt 10 agenți economici care au implementat cu succes proiecte FEADR pe Măsurile 121,312 și 141.

Proiecte comuna Dângenii

Investiție în lucru - "Modernizare drum comunal 17 Ungureni – Epureni – Iacobeni – Strahotin – Hulub, în comunele Ungureni și Dângenii, județul Botoșani". Privind stadiul fizic și valoric pentru investițiile cuprinse în Programul de reabilitare, modernizare și/sau asfaltare a drumurilor de interes local, alimentare cu apă, canalizare și epurarea apelor uzate, aprobat prin HG nr. 577/1997, cu modificările ulterioare.

Pe lângă acest proiect implementat de comuna, în zona sunt și 4 fermieri care au achiziționat utilaje agricole prin măsura 121.

Se propun pentru viitorul apropiat o serie de obiective cu caracter urgent:

- Construcția școlii Iacobeni și a școlii Dângenii - proiect în derulare prin Banca Mondială.
- Alimentarea cu apă a localităților comunei Dângenii - proiect în derulare.
- Reabilitarea școlilor Hulub și Strahotin.
- Construcția unui dispensar uman nou - un proiect ce urmează să fie executat prin Ambasada S.U.A. la București.
- Reabilitare 8 km drum comunal.
- Reparații uși și geamuri la Căminul cultural, procurare de mobilier.
- Extinderea rețelei de televiziune prin cablu în satul Hulub.

Proiecte comuna Drăgușeni

Până în prezent s-au executat următoarele lucrări:

- Reparația capitală a școlii din satul Sarata.
- Reparația capitală a grădiniței de copii din satul Podriga.
- Executarea reparației capitale prin asfaltarea drumului comunal pe o distanță de 200m, urmând ca diferența să fie executată în anii următori.

Pe lângă proiectele enumerate mai sus, în comună sunt și importanți agenți economici care au implementat proiecte FEADR, proiecte de modernizare ferme și achiziții de utilaje prin măsura 121, precum și de dezvoltare a micro-intreprinderilor prin măsura 312.

S-au propus pentru următorii ani:



- Reparații capitale la școala din satul Drăgușeni.
- Reparații capitale la școala din satul Podriga.
- Pietruirea drumului comunal, Drăgușeni - Scutari - Mileanca, pe o distanță de 7 km.
- Construirea a 2 adăpători pentru animale.
- Racordarea comunei la rețeaua de alimentare cu apă potabilă, din aducțiunea de apă de la magistrala Prut.

- Asfaltarea unor drumuri comunale, cu legătură la drumul județean și la calea ferată.
- Dotarea școlilor din comună cu aparatură modernă.
- Dezvoltarea rețelei de comunicații a telefoniei rurale și racordarea la rețeaua de comunicații Alcatel.

- Amenajarea lacului din centrul comunei, ca o baza turistică și de agrement.
- Construirea unui cămin cultural în satul Drăgușeni.

Proiecte comune Hănești

Deși comuna Hănești nu are potențial turistic deosebit, totuși existența iazului cu insula situată în mijlocul acestuia și pădurea din preajma satului Borolea atrage mulți amatori de pescuit, dar mai ales de petrecere a timpului în mijlocul naturii. Afluența de turiști ar fi mult mai mare în condițiile în care ar exista resursele financiare necesare oferirii unui minim de servicii turistice.

Pe lângă aceste proiecte se adaugă și cele 5 proiecte implementate de agenții economici locali, vizând măsurile 121 și 312.

Proiecte de investiții.

- asfaltarea din centrul satului, pe o lungime de 1,5 km, a celor 4 artere de circulație care fac legătura cu orașul Săveni și comunele Dîngeni, Mihălășeni și Manoleasa.

- racordarea tuturor locuințelor la rețeaua electrică.
- introducerea unei centrale telefonice de tip Alcatel.
- construirea unui spital cu 50 paturi, în care să funcționeze și o maternitate.

Proiecte comuna Hăvârna

Investiții în curs:

- proiect împădurire a 80 ha de teren;
- amenajare sală de sport;
- amenajare bază sportivă multifuncțională;
- amenajare parc – spații verzi;

Totodată în zonă sunt importanți agricultori care au în derulare proiecte de investiții prin măsura 121.

de perspectivă

- Asfaltarea drumului din centrul comunei.
- Pietruirea drumului ce leagă satul Hăvârna de satele Gîrbeni, Tătărășeni și Balinti.
- Construirea unui pod între localitățile Hăvârna și Balinti.
- Punerea în funcțiune și extinderea rețelei de alimentare cu apă potabilă în comună.
- Construirea unei biblioteci comunale, aceasta în prezent funcționând în localul căminului cultural.
- canalizare;



- aducțiune gaz metan;

Proiecte comuna Manoleasa

Patru școli din comună au fost acoperite, iar tâmplăria veche a fost schimbată. Centrala de la școala din Manoleasa a fost pusă în funcțiune și a crescut confortul elevilor. Se dorește construirea unei grădinițe cu program prelungit și mai sunt două școli la care trebuie schimbată tâmplăria.

De asemenea, pe imășurile comunale au fost realizate adăpători moderne cu apă curentă. S-au pietruit 20 de kilometri de drumuri comunale. La bisericile din satele Flondora și Zahoreni s-au construit clopotnițe, iar la biserica din Liveni s-a ridicat și o casă praznicală. S-a început construcția bisericii în satul Iorga. S-a inaugurat noul sediu al Primăriei, și care asigură condiții optime pentru desfășurarea unei activități administrative eficiente. S-au accesat, prin Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală (FEADR), la Măsura 322, un proiect pentru îmbunătățirea infrastructurii și investițiilor din comună, în valoare de 2,5 milioane de euro. Alături de alte șapte comune din județul Botoșani și Manoleasa a fost declarată câștigătoare a proiectului, astfel că în comună urmează să fie realizate: reabilitarea Căminului cultural din satul Manoleasa, construirea unei grădinițe în localitatea Flondora și reabilitarea, prin asfaltare, a 10,7 kilometri de drumuri comunale și sătești. Este un proiect important care va contribui la ridicare nivelului de viață al locuitorilor. Cu fonduri locale, s-a demarat execuția trotuarelor, pe o lungime de 1,2 kilometri în localitatea reședință de comună.

Și actorii privați au capacitatea de susținere a proiectelor cu sprijin european, dat fiind faptul că în comună au fost implementate cu succes, până la ora actuală, 8 proiecte prin măsura 121 și 312.

Obiective de investiții

- Modernizarea drumurilor în satele comunei
- Reabilitarea și extinderea alimentării cu apă în satele Liveni, Loturi și Iorga. Program

SAPARD

- Complex sportiv și Solarii comunitare. Program DFID
- Dezvoltarea învățământului rural – Scoli satele Flondora –Zahoreni. Program finanțat de Banca Mondială.
- Utilități (apă, canalizare, mobilier) - Program finanțat de Banca Mondială.

Proiecte comuna Mileanca

Ramura unde se pot face investiții în localitatea Mileanca este agricultura. Aceste investiții se pot realiza prin:

- înființarea de asociații agricole, arendarea de terenuri agricole, cumpărarea de terenuri agricole

Priorități de investiții

- Construirea unui cămin cultural în satul Mileanca.
- Alimentarea cu apă a localităților comunei Mileanca.
- Instalarea de posturi telefonice în satele Scutari și Codreni.
- Reparații capitale la școlile și grădinițele din satele Scutari, Codreni și Selistea.

Comuna Mitoc

Proiecte de investiții: extinderea rețelei de canalizare și realizarea unei stații de tratare și epurare a apei în comuna Mitoc.

Asfaltarea drumului județean Avrămeni-Mitoc și pietruirea drumului comunal din Mitoc de 17 km și Horia de 6 km.

- Extindere rețea electrică în satul Horia cu 3 km și în satul Mitoc cu 2km, în vederea racordării gospodăriilor neelectrificate.

- construirea unui cămin cultural în satul Horia.

- reparații capitale la căminul cultural Mitoc.

- reparații capitale la sediul primăriei.

- reparații capitale la școala Horia.

- înființarea unui centru de colectare, prelucrare a laptelui de vacă și oaie.

- Înființarea unui microabator.

- Dotarea primăriei și a școlilor cu tehnică de calcul.

- Dotarea secției de mecanizare existentă în satul Mitoc cu 4 combine, 5 tractoare și 6 discuri.

Proiecte comuna Ripiceni

- Construirea unei secții pentru prepararea conservelor din legume și pește.

- Achiziționarea unei instalații de prelucrare a laptelui.

- Construirea unei fabrici de drojdie, bere și sport.

- Exploatarea economică a carierei de calcar și construirea a 2 cuptoare de var.

- Construirea unei rafinării de ulei.

Obiective prioritare de investiții

- Construirea unei centrale termice proprii, la școala generală.

- Rk. la căminul cultural și biblioteca comunală.

- Extinderea rețelei de alimentare cu apă, la întreaga comună, a rețelei de canalizare, executarea reparației capitale la rețeaua de alimentare, existentă, procurarea de pompe eficiente.

- Construirea unei stații de epurare.

Proiecte propuse comuna Vlăsinești

Secțiunea I: Construcția și reabilitarea infrastructurii locale

Proiecte:

• Modernizare drumuri comunale în comuna Vlăsinești

• Înființarea Centrului de zi pentru copii din famili în dificultate, în comuna Vlăsinești

• Înființare rețea de alimentare cu apă și canalizare

• Reabilitare și modernizare Cămin Cultural din satul Sârbi

• Amenajarea și extinderea spațiilor verzi din comuna Vlăsinești

• Amenajare scuaruri (parc dendrologic) pe teritoriul comunei Vlăsinești

• Amenajarea Necropolei tumulare de la Sârbi – monument istoric de importanță locală

• Înființarea Centrului de afaceri Vlăsinești

• Înființare Centru Comunitar de Revigorare a tradițiilor și obiceiurilor locale

Secțiunea II: Protecția mediului

Proiecte:

• Închidere groapă deșeuri menajere pe raza comunei Vlăsinești

• Sistem ecologic de gestionare economică a deșeurilor menajere în comuna Vlăsinești

Secțiunea III: Dezvoltarea resurselor umane și a capacității administrative

Proiecte:

- Strategia de dezvoltare a comunei Vlăsinești
- Instruirea și perfecționarea asistenților personali și a îngrijitorilor la domiciliu
- Promovarea ocupării în zona rurală
- Facilitarea accesului persoanelor vulnerabile la formarea profesională

Orașul Săveni

PROIECTE INITIATE/ FINALIZATE

2002/ - Euroregiunea Carpatica/ „ Constituirea a două asociații microregionale la nivelul județului Botoșani ” program finanțat de *Fundația Carpatica* în care orașul Săveni a fost integrat în cadrul microregiunii de Jos a județului Botoșani.

Buget: 70 000 USD din care 60 000 USD grant, 10 000 USD contribuții microregionale

Moto:

- inițiativa proiectului a venit din partea *Organizației Tineretului Liber Botoșani* în scopul înființării a 2 asociații microregionale la nivelul județului, cu personalitate juridică – care să funcționeze ca unități de management și planificare pentru dezvoltarea durabilă a zonei.

În obiectivul proiectului se urmărea și constituirea asociației microregionale Săveni în care să fie incluse localitățile: Drăgușeni, Vlăsinești, Avrămeni, Stiubieni, Manoleasa, Mitoc urmând ca orașul Săveni să devină administrator microregional. Finanțarea proiectului nu a fost derulată, în schimb cadrul partenerial între cele 7 localități își păstrează valabilitatea ca resursă pentru viitoare oportunități.

2003/ - „Înființarea Centrului Zonal de Informare, Documentare și Educație Săveni”

Programul „Dezvoltarea Parteneriatelor Locale și Regionale, Regiunea Nord Est România” - DFID

Buget: 8 812 GBP din care 7 337 GBP/ grant și 1 075 GBP contribuție locală

- în cadrul proiectului s-a înființat CIDE la nivelul orașului Săveni cu deservire microregională pentru 8 comune învecinate. Acesta furnizează servicii socio-educative cum ar fi:

1. informaționale, de documentare și instruire specifică domeniului de învățământ preuniversitar pentru cadre didactice și elevi
2. educație și informare cetățenească în probleme de interes general și specific nevoilor
3. de relaționare între instituții și comunități, privind accesarea diverselor servicii adresate cetățenilor cât și a oportunităților adresate procesului de dezvoltare în domenii distincte (învățământ, socio-medical, economico-agricol, administrativ, culte, integrare)

Pentru implementarea proiectului s-a inițiat un cadru partenerial constituit din instituțiile interesate în realizarea obiectivului: Primăria Săveni, CMI Zoicas Gabriela, Poliția Săveni, AJOFM Săveni, DADR Botoșani, ISJ Botoșani, CCD Botoșani.

2003 – 2004/ Programul Guvernamental pentru Construcții Săli de Sport”/ Banca Mondială și Guvernul României prin Compania Națională de Investiții

Buget: 13 500 000 mii lei din care 1 200 000 mii lei – contribuție Consiliul Local

- sala de sport a fost dată în folosință în luna decembrie 2004 – fiindu-i asigurate toate utilitățile tehnico-materiale, oferind condiții de desfășurare a activităților sportive pentru toți cetățenii orașului.

În mod deosebit această sală este destinată activităților sportive desfășurate la orele de curs de către elevii școlii generale și liceului, iar în week-end locuitorilor orașului.

Inițiat 2001/ - Programul SAMTID / finanțat de către Uniunea Europeană / PHARE care are ca obiect **reabilitarea sistemului de alimentare cu apă potabilă oraș Săveni**

Buget 5 000 000 UE / parte alocată oraș Săveni : 1 470 000 UE

Condiții de finanțare: 50 % grant, 40 % contribuție microregională, 10 % alocare Guvernul României

Perioada de executare a lucrărilor: 2 ani/ finalizare în 2006

Moto:

- pentru accesarea acestuia a fost înființată o asociație microregională la nivelul județului Botoșani, în urma unui parteneriat microregional între orașele Săveni, Darabani, municipiul Dorohoi și Consiliul Județean Botoșani

În cadrul proiectului se vor reabilita stația de pompare, rețeaua de aducțiune (1, 8 km), stația de decantare, tratare, distribuția pe o lungime de 2, 4 km și contorizarea a 75 scări de bloc.

Inițiat 2002/ - Agenția Națională de Locuințe/

Programul „Locuințe pentru tineri”

- finalizarea a unui număr de 30 apartamente destinate în regim de închiriere pentru familiile tinere.

Investiția a decurs dintr-o necesitate pentru orașul Săveni motivată de veniturile reduse ale populației, care nu își permite construirea în regim propriu de locuințe.

Primăria orașului începând cu anul 2003, a făcut demersurile necesare pe lângă ANL - fiind în incapacitatea de finalizare a lucrărilor la aceste blocuri - predând în regim de construcție 2 scări de bloc, către agenție - respectiv 30 de apartamente.

Contribuția Primăriei la realizarea acestor obiective până la finalizarea lucrărilor fiind de cca 3 miliarde lei. Sunt în curs demersuri la organismele abilitate pentru urgentarea lucrărilor la aceste două obiective.

*

inițiat 2004/ - Reabilitarea funcțională și salubritatea pieței agro-alimentare Săveni

Proiect: Primăria Săveni

- până la finele anului 2004 au fost executate următoarele lucrări: au fost modernizate integral canalizarea și sistemul de alimentare cu apă, a fost impermeabilizat din platoul pieței o suprafață de 1 200 mp cu strat asfaltic, s-a amenajat sistemul de iluminare.

Sursa de finanțare: extrabugetare

- investiția se află în derulare pe termen mediu, și constă în următoarele lucrări: administrarea unui strat de uzură/bitum 1350 mp, înlocuirea tarabelor, acoperirea pieței pe structură metalică .

*

Inițiat 2002/ - Programul PHARE 2001/ Coeziune economică și socială

Proiect: „Îmbunătățirea și reabilitarea infrastructurii rutiere și de mediu, străzile Uzinei, Independenței și Ștefan cel Mare, orașul Săveni, județul Botoșani”

Buget : 851 000 UE din care 763 564 UE din surse externe (fonduri PHARE), 95 683 UE (bugetul local)

- pentru accesarea acestuia a fost înființat un cadru partenerial între Consiliul Local Săveni, Consiliul Județean Botoșani și Direcția Județeană de Drumuri și Poduri Botoșani în vederea reabilitării prin asfaltarea străzilor urbane, consolidarea versantului instabil, colectarea și dirijarea apelor pluviale și semnalizarea rutieră (indicatoare și marcaje rutiere). Sunt prevăzute și amenajarea străzilor laterale pe o lungime de 50 ml, amenajări peisagistice (plantări puieți, arbori, spații verzi, înierbări de taluzuri).

Inițiat 2003 / Programul „Dezvoltarea Parteneriatelor Locale și Regionale – Regiunea Nord – Est România” / Departamentul pentru Dezvoltare Internațională al Guvernului Marii Britanii (DFID)

Scopul Programului este de a demonstra cum organismele publice și reprezentanții comunității locale (instituții, societate civilă) pot lucra împreună eficient pentru stimularea dezvoltării economice și sociale, reducere a sărăciei și marginalizare socială prin intermediul unui proces de dezvoltare regională cuprinzător.

Astfel s-a urmărit

- stimularea dezvoltării de parteneriate care să extindă/viabilizeze propunerile de proiecte în cadrul priorităților de dezvoltare locală și implicit regională – prin sprijinirea administrațiilor publice în planificarea și dezvoltarea rolului pe care îl au, fapt care să conducă la satisfacerea priorităților de planificare strategică;

*

Inițiat 2003 – 2005 / - „Modernizarea sistemelor de furnizare a energiei termice în instituțiile publice din orașul Săveni” / Programul etapizat al Primăriei oraș Săveni

- odată cu sistarea furnizării energiei termice în sistem centralizat, în anul 2003 s-a demarat Programul Etapizat de Investiții al Consiliului Local privind modernizarea sistemelor de furnizare a energiei termice în instituțiile publice din orașul Săveni.

Astfel într-o primă etapă s-a reabilitat sistemul de încălzire de la sediul Primăria Săveni prin montarea unei centrale cu gaz GPL cu o valoare de 200 000 000 lei. Deasemeni au beneficiat de acest program și 3 grădinițe prin instalarea de centrale proprii în valoare de 120 000 000 lei.

A beneficiat de instalarea unei centrale termice și unitatea Medico-socială iar la nivelul Liceului Teoretic „Dr. Mihai Ciuca” a fost modernizată centrala termică, într-o prima etapă asigurându-se utilajele necesare producerii agentului termic în sezonul rece 2004 – 2005/ suma investită fiind de 1 200 000 mii lei, urmând ca în etapa a doua să se investească cca. 1 000 000 mii lei pentru schimbarea rețelei de distribuție și montarea instalațiilor (radiatoare) la nivelul sălii de sport – care nu beneficiază de agent termic din anul 1985.

Programul se adresează și Spitalului Orășenesc Săveni întrucât centrala termică se află într-o stare avansată de uzură, prezentând pericol în exploatare – fapt semnalat și de conducerea instituției – Consiliul Local al orașului a alocat din bugetul anului 2005 suma de 250 000 000 lei pentru procurarea unui cazan la centrala termică.

2004 / Programul „Sprijin pentru transportul elevilor” – Primăria Săveni



- pentru rezolvarea transportului elevilor din învățământul gimnazial din satele Bodeasa și Bozieni (sate aparținătoare), Primăria orașului a achiziționat prin transfer un autoturism pentru transport școlar din aceste sate către oraș. Astfel a fost rezolvată o problemă cu care se confruntau zilnic elevii din aceste sate, nevoiți să parcurgă distanțe între 8 și 14 km.

6. Elemente complementare privind prezentarea teritoriului

În cadrul acestei rubrici candidatul poate prezenta și alte aspecte care prezintă importanță și care pot influența dezvoltarea rurală a teritoriului respectiv.

Analiza teritoriului ne relevă faptul că în spațiul rural al teritoriului GAL Valea Bășeului de Sus există câteva trăsături comune ale actorilor comunitari: nevoia informării, multiplicării bunelor practici și derularea de proiecte care să aibă drept obiective stimularea inițiativei, solidarității, perfecționarea și formare profesională a resurselor umane implicate în activități specifice domeniului dezvoltare rurală, corelarea calificărilor cu oferta de locuri de muncă. Investițiile în aceste direcții pot crea, pe termen mediu și lung, în mediul rural vizat - premisele unei economii rurale de nivel european.

Teritoriul avut în vedere reprezintă în ansamblul județului Botoșani un spațiu cu tradiție în domeniul dezvoltării rurale și un bogat patrimoniu cultural-istoric, fiind un cadru propice pentru revigorarea meseriilor tradiționale, promovarea obiceiurilor, a cadrului natural, a identității culturale, existând premisele obținerii de beneficii economice pentru comunitate prin atragerea turiștilor și investitorilor.

În ciuda resurselor și oportunităților de dezvoltare existente, sub aspectul productivității, comunele din teritoriul GAL Valea Bășeului de Sus sunt caracterizate printr-o slabă eficiență economică și probleme legate de conservarea biodiversității. Analiza calității vegetației a reflectat anterior o serie de consecințe cauzate de impactul activităților umane, care fie s-au reflectat în limitarea numerică a elementelor de vegetație, fie prin perturbarea habitatului speciilor de animale. Alte probleme de mediu privind biodiversitatea au fost identificate în cadrul unităților teritoriale administrative suprapuse parțial văii Prutului (Ripiceni, ș.a.) care sunt legate de diminuarea efectivului de păsări acvatice al căror mediu de viață este în lunca Prutului. Reducerea efectivului ihtiofaunei a fost determinată atât de pescuitul industrial excesiv, cât și de crearea lacului de acumulare Stânca Costești. De asemenea, construirea acumulării de apă de pe valea Prutului a determinat și perturbarea habitatului păsărilor reflectându-se printr-un număr mai redus de păsări care cuibăresc în această zonă în perioada caldă a anului. Totodată, construirea lacului de acumulare Stânca Costești a afectat și habitatele de stâncării reprezentate de recife calcaroase de la Ripiceni care apăreau sub formă de stânci în Valea Prutului, dar odată cu construirea lacului de acumulare Stânca Costești, ele rămânând parțial vizibile la Ripiceni.

În ceea ce privește perspectivele de dezvoltare ulterioare în cadrul teritoriului GAL se evidențiază o serie de propuneri, referitoare la conservarea resurselor naturale; monitorizarea surselor de poluare și diminuarea acestora; epurarea corespunzătoare a apelor uzate; gestionarea corespunzătoare a deșeurilor; creșterea gradului de implicare a autorităților locale în soluționarea problemelor de mediu; conștientizarea populației în ceea ce privește problemele de mediu și măsurile ce pot fi aplicate pentru reducerea poluării.

PARTEA II A- ANALIZA SWOT

Analiza SWOT a fost concepută în urma realizării analizei diagnostic a teritoriului, cele două aflându-se astfel în strânsă corelare.

În vederea obținerii unei analize cât mai complexă și obiectivă a teritoriului GAL, au fost realizate patru analize SWOT pe următoarele domenii:

- a) Teritoriul. Indicatori: caracteristici geografice, izolare, deservire, infrastructură, centre de interes, patrimoniu, cultură și mediu înconjurător.
- b) Populația. Indicatori: demografie, populația activă, îmbătrânire, nivel de instruire, cunoștințe și competențe specifice teritoriului.
- c) Activități economice. Indicatori: activități economice primare, secundare, terțiare, servicii, turism.
- d) Organizarea socială și instituțională. Indicatori: activități asociative, ONG, organizare instituțională.

**TERITORIUL****(caracteristici geografice – izolare – deservire – infrastructuri)****(centre de interes –patrimoniu –cultură – mediu înconjurător)****PUNCTE TARI**

Teritoriu omogen, situat la 37 km de orasul Botosani si 45 km de orasul Dorohoi, avand orasul Saveni parte din teritoriul GAL

Cadrul natural favorabil dezvoltării turismului/agroturismului (pădure, aer bogat în ioni negativi); Suprafete mari cu paduri si iazuri

Calitatea ridicată a solului (fertilitate); Stabilitatea solului;

Zonele aferente acestor comune pot deservi turismul de agrement , pescuit sportiv și vânătoria

Zona prezintă un bogat material biologic și natural – floră și faună;

Existenta siturilor Natura 2000 - Iazurile de pe valea Ibăneșei – Băseului – Podrigăi (ROSPA0049) si Lacul Stanca Costesti (ROSPA0058), si a rezervatiei floristice Ripiceni

Cladiri de patrimoniu, monument istorice -Comuna Dăngeni -conacul Mavrocordat, Conacul Palade Vasiliu, azi spital –comuna Drăgușeni, 1879, monument istoric, Ansamblul Bisericii din lemn Sf.Nicolae, comuna Hăvârna, 1795 –monument istoric, Rezervația Naturală Emil Racoviță, La Ripiceni, Mitoc vestigii aparținând culturii musteriene paleolitic mijlociu, Saveni- Conacul Ratoș, azi muzeu –an 1800, clădirea spitalului orașenesc – 1879

PUNCTE SLABE

Lipsa unor suprafete de paduri in unele comune care sa protejeze solul si siturile Natura 2000; paduri degradate, defrisarea si furturile de lemn din padurile existente in zona;

Lipsa proiectelor de refacere/consolidare a clădirilor de patrimoniu; Infrastructura de transport slaba sau intrerupta, atat drumurile cat si calea ferata; departarea de drumurile europene

Slabă valorificare a patrimoniului cultural;

Lipsa interesului pentru tradiția locală.

Îmbătrânirea culturilor pomicole și viticole.

Pe timp de iarna –unele sate -pericol de izolare –supusi inzapezirii

Drumuri satesti de facut si intretinut

OPORTUNITATI

Situarea în zona de frontieră poate constitui un avantaj în implementarea proiectelor transfrontaliare;

Interesul Uniunii Europene pentru proiecte ce vizează mediul rural;

Situarea geografică pe granița de est a Uniunii Europene;

Dezvoltarea agroturismului;

Existența unor proiecte de infrastructură (canalizare, asfaltare drumuri, rețele de gaz și apă)

Acces la drumurile principale spre oraș;

Calitatea terenului agricol;

Dezvoltarea agro- și ecoturistică;

Accesarea fondurilor europene.

AMENINTARI

Lipsa infrastructurii de servicii si utilitati.

Schimbări ale mediului social, economic și natural

Poluarea mediului; distrugerea calitatii apelor

Pericol de inundatii

POPULAȚIA

(demografie – populația activă – îmbătrânire – nivel de instruire – cunoștințe și competențe specifice teritoriului)

PUNCTE TARI - Procent ridicat al populației active, forță de muncă ieftină; - Pondere ridicată a populației care lucrează în agricultură;	PUNCTE SLABE - Lipsa în mediul rural a rețelelor de alimentare cu apă și a celor de canalizare are consecințe asupra confortului în spațiul locuibil (lipsa băilor, a grupurilor sanitare în interior, a rețelei interne de alimentare cu apă) - Scăderea continuă a populației tinere și creșterea numărului vârstnicilor - Natalitatea scăzută - Migrația tinerilor cu pregătire profesională - Pondere mare a lucrătorilor în agricultură, în condițiile în care agricultura este încă un domeniu necompetitiv - Densitatea scăzută a populației din teritoriu - Soldul migrației la nivelul teritoriului este negativ - Numar de locuri de munca redus - Densitate redusă - Bilant negativ - Migrația forței de muncă în străinătate - Grupuri sociale defavorizate numeroase (femei, someri, agricultura de subzistentă)
OPORTUNITATI - Creșterea sporului natural prin încurajarea stabilirii familiilor tinere ; - Încurajarea reîntoarcerii celor plecați prin creșterea oportunităților economice; -finantari în cadrul FSE pentru activitati non-agricole	AMENINTARI - Permanentizarea saraciei; - Depopularea zonei;

ACTIVITĂȚI ECONOMICE
(primar – secundar terțiar – servicii – turism)

PUNCTE TARI - Existența unor forme asociative agricole; Existența piețelor de desfacere în apropierea comunelor situate în proximitatea Botosaniului Practicarea agriculturii preponderent ecologică; Vii, livezi, pășune, cereale, practicarea apiculturii; Funcționarea microfermelor Existența terenului agricol; Comasarea terenurilor; Potențial pentru producția de produse ecologice. Potențial turistic; Aprovizionarea satisfăcătoare a populației cu produse alimentare și nealimentare. Sector agricol, cu precadere cultura plantelor - cerealelor (porumb, floarea soarelui, grâu) alături de cultura plantelor tehnice (sfecla de zahăr) Sector important în creșterea animalelor - ovinelor, bovinelor, porcinelor, cabalinelor și păsărilor Existența unor mori de porumb, mori de grâu, prese de ulei, unități de prelucrare a laptelui, unități de desfacere a produselor industriale și alimentare Există forță de muncă calificată în confecții îmbrăcăminte, confecții încălțăminte, artizanat Existența luciu de apă important și deschidere la Prut la 8 dintre comunele din GAL, existența unor întreprinzători privați în domeniul pisciculturii	PUNCTE SLABE Spirit antreprenorial scăzut; lipsa unor locuri de muncă alternative, precum și a surselor de venituri adiționale din activități non-agricole orientarea forței de muncă spre activități strict agricole; lipsa unor activități de producție; lipsa IMM-urilor orientate către servicii pentru populația rurală Migrația forței de muncă în străinătate Lipsa formei organizate de practicare a agriculturii; Îmbătrânirea culturilor pomicole și viticole. Existența unor iazuri cu pește, dar nu sunt investitori în vederea exploatării și prelucrării acestuia; Agricultură de subzistență, PIB scăzut; Activități non-agricole nedezvoltate, lipsa; Activitățile artisanale cu mare potențial s-au pierdut; Filierile de produs nu sunt bine dezvoltate (nu există abator sau sistem centralizat de preluare a producției agricole); Prelucrare terțiara în fază incipientă
OPORTUNITATI -finantari în cadrul FSE pentru activități non-agricole; Fonduri pentru dezvoltarea pisciculturii, în condițiile în care în GAL există luciu de apă în exploatare dar sunt resurse de apă care încă nu sunt exploatate. Turismul și agroturismul dezvoltate - amenajarea unor centre de odihnă, de agrement, de vânătoare, centre de pescuit, tabere de copii, moteluri, pensiuni, baze de agrement, de echitație ș.a. Fonduri pentru amenajarea unor ferme specializate în creșterea ovinelor, bovinelor, a unor centre de preluare, valorificare și prelucrare primară a produselor de origine animală: lapte, carne, lână, piei. Accesarea unor investiții în legumicultură prin amenajarea unor culturi specifice, sere sau solarii, prin utilizarea unor soiuri de înaltă productivitate, dotarea cu tehnologii moderne de lucru și centre de prelucrare a legumelor. Fonduri pentru dotarea cu tehnologii moderne de întreținere și cu centre de prelucrare a fructelor, pentru pomicultura și viticultura	AMENINTARI -Pierderea elementului natural și tradițional; - dezvoltarea unei agriculturi nesustenabile; pierderea accesului la finanțare; afaceri nesustenabile;

ORGANIZAREA SOCIALĂ ȘI INSTITUȚIONALĂ
(activități asociative – ONG – organizare instituțională)

PUNCTE TARI - Deschiderea APL catre parteneriate; Existenta unor ansambluri artistice ansamblul artistic Grăușorul - există filiale ale Asociației „Cultul eroilor” și Asociației Veteranilor de Război; exista ca membri in GAL Asociația Romani fara Frontiere - Societatea Culturala „Fratii Ciuca”	PUNCTE SLABE - Grupuri de producatori absente; -Cooperative de vanzare a produselor absente; - Organizatii si ONG-uri locale puternice absente; - Organisme pentru pastrarea identitatii culturale slab dezvoltate
OPORTUNITATI - Prezentarea si promovarea GAL-ului; - Organizarea la nivel de GAL in diferite asociatii profesionale; - schimburi de experienta, infratiri intre comune; Crearea de ONG-uri si atragerea de fonduri;	AMENINTARI - Retragera de finantari; - Intreruperea programelor sociale

După cum se poate observa, analiza SWOT detaliază fiecare aspect prezentat în teritoriu fiind realizată, aşadar, în conformitate cu analiza diagnostic. Prin urmare, toate elementele care se regăsesc în partea I (Prezentarea teritoriului- Analiza diagnostic) sunt analizate în cadrul matricei SWOT şi permit, astfel, identificarea corectă a punctelor tari şi slabe, a oportunităţilor şi a ameninţărilor în ceea ce priveşte: prezentarea geografică şi fizică, localizarea teritoriului, populaţie – demografie, patrimoniu de mediu, patrimoniu arhitectural şi cultural, economia locală, repartizarea populaţiei active, agricultura, industrie – IMM – micro-întreprinderi, comerţ şi sectorul de servicii, servicii pentru populaţie şi infrastructuri medico-sociale, activităţi sociale şi instituţii locale, politicile de dezvoltare locală întreprinse în teritoriu, precum şi pentru alte elemente identificate în teritoriu.

Aşadar, analizele diagnostic şi SWOT realizate pentru teritoriul **GAL VALEA BĂŞEULUI DE SUS** dovedesc conformitatea Planului de Dezvoltare Locala cu cerintele ghidului de finanţare în ceea ce priveşte criteriul de selecţie **SCS 3.1.1** Evaluarea situaţiei iniţiale şi analiza nevoilor şi a potenţialului zonei (diagnostic şi analiza SWOT) Prin urmare, criteriul de selecţie **SCS3.1.1** este respectat.

**PARTEA A – III – A: PRIORITĂȚI**

Așa cum s-a prezentat anterior, spațiul rural constituie, pentru zona **VALEA BAȘULUI DE SUS**, un teritoriu pe care se desfășoară activități proprii sectoarelor primare – agricultura și creșterea animalelor – și care este, totodată, suport pentru alte activități și servicii. Totodată, zona **VALEA BAȘULUI DE SUS** încorporează importante aspecte legate de patrimoniul natural, peisagistic și cultural, contribuind, în mare măsură, la creșterea uniformă a culturii rurale tradiționale.

Scenariile luate în calcul la nivelul întocmirii planului de dezvoltare locală sunt:

Scenariul dezvoltării inerțiale

Scenariul dezvoltării inerțiale este acela în care sunt preluate și continuare tendințele din ultimii ani. Economia zonei Valea Bășului de Sus se bazează în principal pe activitățile agricole de cultivare a terenurilor și creștere a animalelor, populația ocupată este majoritar angajată în sectorul agricol. În cadrul acestui scenariu dezvoltarea zonei s-ar baza doar pe dezvoltarea și diversificarea sectorului agricol pentru creșterea competitivității sectorului și a produselor obținute și pentru încadrarea șomerilor în câmpul muncii creat în sector prin creșterea numărului de exploatații agricole și dezvoltarea capacităților acestora.

Scenariul dezvoltării alternative

Scenariul dezvoltării alternative presupune axarea pe activități care nu sunt conexe cu sectorul agricol și anume dezvoltarea sectorului industrial non-agricol și a celui a serviciilor și comerțului. Dezvoltarea acestui sector ar presupune susținerea industriei prelucrătoare (prelucrarea lemnului), dar mai ales a sectorului servicii (coafor, cizmărie, servicii stomatologice, servicii sanitar-veterinare) și a comerțului.

Scenariul dezvoltării compuse

Scenariul dezvoltării compuse presupune combinarea celor două scenarii prezentate mai sus și anume cel al dezvoltării inerțiale și cel al dezvoltării alternative. Asadar, dezvoltarea Valea Bășului de Sus se va baza atât pe dezvoltarea sectorului agricol prin sprijinirea fermelor de semi-subzistență dar și prin susținerea investițiilor în creșterea animalelor, cultura de câmp, albinărit, legumicultură în câmp sau spații protejate, plante și arbuști ornamentali în câmp sau spații protejate. Sectorul agricol va fi susținut de dezvoltarea industriei agroalimentare prin dezvoltarea unor proiecte legate de prelucrarea produselor agricole, iar industria prelucrătoare va fi susținută prin investiții în prelucrarea lemnului. Sectorul servicii va fi susținut prin investiții ale micilor întreprinzători din teritoriu care vor duce la diversificarea economiei. De asemenea, din scenariul dezvoltării compuse nu poate lipsi sectorul turism care va fi susținut atât prin activități de promovare a teritoriului ca zonă turistică, dar mai ales prin sprijinirea investițiilor în structuri de cazare, care de ce nu ar putea să combine atât activitatea agricolă a fermelor de semi-subzistență cu activitățile de cazare a turistilor. Potențialul natural al zonei precum și cel istoric și cultural este insuficient exploatat, iar turismul ar putea deveni motorul de dezvoltare al zonei, un sector care ar putea îngloba, așa cum precizăm și mai sus și activitățile agricole, dar care va aduce beneficii economice zonei prin creșterea numărului de turiști care pe lângă serviciile turistice vor căuta și alte tipuri de servicii, dar mai ales vor ajuta la dezvoltarea comerțului în zonă. Un alt aspect important legat de dezvoltarea turismului este dezvoltarea mestesugurilor și artizanatului ca și activități complementare. De asemenea, foarte

important este domeniul protecției mediului pentru că dezvoltarea durabilă a unui teritoriu nu poate să facă abstracție de protejarea mediului. Activitățile de protecție a mediului se vor regăsi în cadrul acestui scenariu în toate activitățile care vor duce la dezvoltarea teritoriului Valea Bășului de Sus.

Pentru valorificarea tuturor punctelor forte specifice zonei VALEA BAȘULUI DE SUS, și implicit pentru o dezvoltare echilibrată a acestui teritoriu, prin analizele diagnostic și SWOT și, de asemenea, în urma unor consultări ale tuturor partenerilor grupului (publici, privați, ONG și Asociații) și în urma analizării de către aceștia a scenariilor posibile, au fost stabilite priorități, ca și puncte cheie ale teritoriului și drept urmare- axul în jurul căruia se vor centra toate acțiunile viitoare ale grupului.

Astfel, au fost identificate la nivelul teritoriului GAL VALEA BAȘULUI DE SUS un număr de 3 priorități majore:

Prioritatea 1: Dezvoltarea economică a teritoriului prin creșterea competitivității sectorului agricol și forestier precum și creșterea valorii adăugate a produselor obținute

Prioritatea 2: Creșterea competitivității microîntreprinderilor și a turismului

Prioritatea 3: Creșterea calității vieții în mediul rural și sprijinirea educației vocaționale și a programelor de formare

Obiectivele operaționale ce se urmăresc a fi realizate în cele 3 domenii prioritare stabilite se găsesc în Anexa nr. 1

Prioritățile zonei GAL VALEA BAȘULUI DE SUS au fost stabilite de către parteneri împreună cu ceilalți actori cheie din teritoriu și reflectă analizele diagnostic și SWOT, după cum reiese de mai jos din prezentarea priorităților și a obiectivelor operaționale necesare implementării planului de dezvoltare locală:

Prioritatea 1: Dezvoltarea economică a teritoriului prin creșterea competitivității sectorului agricol și forestier precum și creșterea valorii adăugate a produselor obținute.

Această prioritate se adresează unui grup țintă predominant în spațiul rural al teritoriului GAL, grup ce folosește ca economie locală agricultura. Aceasta este una slab dezvoltată, majoritar cu exploatații agricole mici sau adesea chiar agricultura de subzistență.

Obiectivul 1 Creșterea performanței întreprinderilor din sectorul de procesare și marketing a produselor agricole, obiectiv în concordanță cu prioritatea 1, obiectiv în concordanță cu obiectivul măsurii 123-PNDR.

Obiectivul 2 Creșterea valorii economice a pădurilor, obiectiv în concordanță cu prioritatea 1, obiectiv în concordanță cu obiectivele măsurii 122, 123 și 221 – PNDR.

Obiectivul 3 Adaptarea exploatațiilor la standardele comunitare, obiectiv în concordanță cu prioritatea 1, în concordanță cu obiectivele măsurii 112, 121 și 141 – PNDR.

Obiectivul 4 Creșterea competitivității sectorului agricol și/sau silvic obiectiv în concordanță cu prioritatea 1, în concordanță cu obiectivele măsurii 112, 142, 221 – PNDR.

Prioritatea 2: Creșterea competitivității microîntreprinderilor și a turismului

Obiectivul 1 Creșterea sectorului agricol printr-o utilizare mai bună atât a resurselor financiare cât cele umane obiectiv în concordanță cu prioritatea 2, în concordanță cu obiectivele măsurii 112, 121 și 141 – PNDR.

Obiectivul 2 Promovarea creării și consolidării întreprinderilor obiectiv în concordanță cu prioritatea 2, în concordanță cu obiectivele măsurii 312-PNDR.

Obiectivul 3 Diversificarea serviciilor oferite către populație obiectiv în concordanță cu prioritatea 2, în concordanță cu obiectivele măsurii 312, 313, 322 – PNDR.

Obiectivul 4 Dezvoltarea turismului prin crearea centrelor de primire și informare turistică obiectiv în concordanță cu prioritatea 2, în concordanță cu obiectivele măsurii 313 – PNDR.

Obiectivul 5 Creșterea serviciilor pentru întreprinderi obiectiv în concordanță cu prioritatea 2, în concordanță cu obiectivele măsurii 312, 313 – PNDR.

Obiectivul 6 Dezvoltarea durabilă prin activități non-agricole obiectiv în concordanță cu prioritatea 2, în concordanță cu obiectivele măsurii 312, 313, 322, 431.2 – PNDR.

Obiectivul 7 Îmbunătățirea condițiilor de viață obiectiv în concordanță cu prioritatea 2, în concordanță cu obiectivele măsurii 312, 313, 322, 431.2 – PNDR.

Prioritatea 3: Creșterea calității vieții în mediul rural și sprijinirea educației vocaționale și a programelor de formare

Obiectivul 1 Îmbunătățirea condițiilor de viață obiectiv în concordanță cu prioritatea 3, în concordanță cu obiectivele măsurii 312, 313, 322, 431.2 – PNDR.

Obiectivul 2 Îmbunătățirea competitivității prin acțiuni de formare – informare precum și participarea GAL-ului la proiecte de cooperare în concordanță cu prioritatea 3, în concordanță cu obiectivele măsurii 111, 421 – PNDR.

Obiectivul 3 Promovarea bunelor practici de mediu în întreprinderi, în concordanță cu prioritatea 3, în concordanță cu obiectivele măsurii 312, 313, 431.2 – PNDR.

Așadar, obiectivele operaționale necesare implementării Planului de Dezvoltare Locală a GAL VALEA BAȘEULUI DE SUS au fost alese în concordanță cu prioritățile stabilite anterior, au o relație sinergetică și complementară cu acestea și reflectă, totodată, **analizele diagnostic și SWOT** ale teritoriului VALEA BAȘEULUI DE SUS.

Astfel, obiectivele stabilite în cadrul zonei **VALEA BAȘEULUI DE SUS** dovedesc conformitatea cu cerințele ghidului de finanțare în ceea ce privește criteriul de selecție **SCS 3.1.2**.

Prin urmare, acest criteriu de selecție este respectat.

Important de menționat este și faptul că prioritățile stabilite și prezentate în cadrul acestui capitol sunt în concordanță cu acțiunile pe care se fundamentează Planul de Dezvoltare Locală VALEA BAȘEULUI DE SUS, acțiuni prezentate în detaliu, în capitolul de măsuri.

Complementaritatea Planului de Dezvoltare Locală cu alte programe de dezvoltare

În calitate de membru al Uniunii Europene, România participă la realizarea obiectivelor comune care vizează susținerea creșterii economice, a competitivității și ocuparea forței de muncă. Datorită nevoilor și caracteristicilor sale, România va beneficia de intervenția instrumentelor structurale în cadrul Obiectivului „Convergență”, pe baza unei strategii de 7 ani, care urmărește reducerea disparităților de dezvoltare economică și socială între România și media de dezvoltare a statelor membre UE.

Planul Național de Dezvoltare 2007-2013 și Cadrul Strategic Național de Referință sunt documentele care indică direcția de dezvoltare a Strategiei României pentru implementarea instrumentelor structurale: Fondurile Structurale reprezentate prin:

- Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR)
- Fondul Social European (FSE)
- Fondul de Coeziune (FC)

În ceea ce privește principalele instrumente utilizate pentru stabilirea priorităților s-au realizat analize diagnostic, analizele datelor cantitative și a informațiilor calitative și s-au utilizat matricile SWOT ale mediului rural (teritoriu, populație, activități economice și organizare socială și instituțională- așa cum au fost ele prezentate în capitolele anterioare). Sursele de informații utilizate pentru elaborarea Planului de Dezvoltare Locală au fost ample, combinându-se atât sursele statistice cu caracter cantitativ cât și informații calitative, studii specifice care au adus o importanță valoare adăugată diagnosticului prin oferirea unei viziuni mai profunde asupra mediului rural. Echipa care a contribuit la realizarea Planului de Dezvoltare Locală a consultat de asemenea strategiile de dezvoltare locală și județene existente și a făcut sugestii conducerii parteneriatului GAL Valea Bășului de Sus de a încorpora în Planul de Dezvoltare Locală cele mai reprezentative informații ale zonei supuse analizei, pentru a obține un plan de cea mai bună calitate cu o sferă amplă de cuprindere. În vederea identificării tuturor aspectelor semnificative care trebuie luate în calcul în elaborarea strategiei s-au format grupuri de lucru care au reunit atât reprezentanții publici cât și reprezentanții privați. În cadrul acestor grupuri de lucru s-au stabilit de comun acord acțiunile și prioritățile de dezvoltare ale zonei prin luarea în discuție a problemelor, riscurilor, oportunităților și perspectivelor de dezvoltare ale zonei GAL Valea Bășului de Sus și ținând cont de direcțiile de dezvoltare trasate prin intermediul strategiilor de dezvoltare județene și regionale.

Pentru încurajarea populației și a tuturor actorilor locali interesați în realizarea Planului de Dezvoltare Locală, au fost aplicate chestionare pentru toate comunele care fac parte din **GAL Valea Bășului de Sus**. **Așadar, toți actorii locali cheie din teritoriu au fost implicați în stabilirea priorităților și obiectivelor grupului.** Prin urmare, strategia de dezvoltare a **GAL Valea Bășului de Sus** răspunde obiectivelor și priorităților care derivă din identificarea principalelor probleme și oportunități ale regiunii Leader „GAL Valea Bășului de Sus”.

Opinăm astfel că, **Grupul de Acțiune Locală Valea Bășului de Sus** și-a prioritarizat domeniile viitoare de acțiune cu scopul de a sprijini și a acoperi toate aspectele care se manifestă în teritoriu, implicând personalul GAL într-un proces de dezvoltare integrator și cu caracter de durată.





Schema de mai sus (anexa nr.1) tratează, pentru zona Valea Bășeului de Sus, relația existentă între priorități, obiective și măsuri. Astfel, după cum se poate observa, fiecare prioritate propusă este corelată cu unul sau mai multe obiective, respectiv cu una sau mai multe măsuri ceea ce demonstrează faptul că planul de dezvoltare locală ce se va implementa în teritoriul Valea Bășeului de Sus combină obiectivele mai multor măsuri din PNDR.

În acest context, prioritățile înscrise, ce vor fi îndeplinite prin obiectivele operaționale și măsurile stabilite în cadrul planului de dezvoltare locală Valea Bășeului de Sus dovedesc conformitatea cu cerințele ghidului de finanțare în ceea ce privește criteriul de selecție **SCS 3.2.3.**

**PARTEA A – IV – A: PREZENTAREA MĂSURILOR**

Așa cum am prezentat și anterior, caracterul axei 4 este unul orizontal și presupune accesarea mai multor măsuri din cadrul axelor aferente PNDR. Așadar, impactul acțiunilor implementate prin această abordare este foarte ridicat și acoperă o arie largă de acțiuni și beneficiari. De asemenea, sprijinul acordat prin axa LEADER oferă posibilitatea, în contextul elaborării strategiilor de dezvoltare locală pe baza nevoilor locale și a punctelor forte, de a combina cele trei obiective ale celor trei axe din PNDR respectiv: competitivitate, îmbunătățirea mediului și calitatea vieții/diversificare.

Pentru atingerea obiectivelor operaționale propuse în cadrul acestui Plan de Dezvoltare Locală se are în vedere dezvoltarea și implementarea de proiecte în conformitate cu măsurile Planului Național de Dezvoltare Rurală 2007- 2013 în cadrul unei abordări „de jos în sus” de tip **LEADER**.

Principalele măsuri abordate de prezentul Plan de Dezvoltare Locală ale **GAL VALEA BĂȘULUI DE SUS** sunt:

Titlul măsurii	Referința PNDR 2007 – 2013
Formare profesională (training), informare și difuzare de cunoștințe	1.1.1.
Instalarea tinerilor fermieri	1.1.2.
Modernizarea exploatațiilor agricole	1.2.1.
Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere	1.2.3.
Sprijinirea fermelor agricole de semi-subsistență	1.4.1.
Înființarea grupurilor de producători	1.4.2.
Prima împădurire a terenurilor agricole	2.2.1.
Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi	3.1.2.
Încurajarea activităților turistice	3.1.3.
Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale	3.2.2.
Funcționarea Gal Valea Bășului De Sus	4.3.1. 2

Prin redarea acțiunilor pentru atingerea obiectivelor operaționale din capitolul anterior și includerea măsurilor ce vor fi accesate în cadrul planului de dezvoltare locală Valea Bășului de Sus dovedesc conformitatea cu cerințele ghidului de finanțare în ceea ce privește criteriul de selecție **SCS 3.1.3.**

Cursul euro folosit la prezenta documentație este cel al **BCE** la data de 20.04.2012, **1 euro = 4,37 ron**

**Măsura 411 prin Măsura 1.1.1. - Formare profesională, informare și difuzare de cunoștințe****A. Obiectivele urmărite prin implementarea proiectului și raportul cu strategia de dezvoltare pentru teritoriul VALEA BAȘULUI DE SUS.**

Obiectiv general: Îmbunătățirea competitivității sectoarelor agricol, silvic și alimentar, utilizarea durabilă a terenurilor agricole și protecția mediului, prin acțiuni de formare, informare și difuzare de cunoștințe inovative adresate persoanelor adulte care activează în sectoarele menționate.

Obiective specifice: Dobândirea de informații și cunoștințe relevante care să permită gospodărirea durabilă a terenurilor agricole și forestiere, creșterea calității managementului la nivel de fermă, restructurarea și modernizarea în sectoarele de procesare și comercializare pentru produsele agricole și forestiere, contribuind astfel la îmbunătățirea condițiilor de viață și reducerea șomajului în zonele rurale. Îmbunătățirea și dezvoltarea competențelor necesare pentru persoanele care sunt sau vor fi implicate în activități forestiere pentru practicarea unui management durabil al pădurilor în vederea creșterii suprafețelor forestiere, prelucrării lemnului și valorificării eficiente a produselor pădurii.

Obiectivele operaționale urmăresc realizarea unor acțiuni care vor contribui la:

- a) îmbunătățirea cunoștințelor tehnice și economice generale, specifice pentru agricultura, silvicultura și industria alimentară;
- b) pregătire generală pentru managementul și administrarea fermelor;
- c) respectarea Standardelor Pieței Agricole Comune, diversificarea sau restructurarea producției fermelor (introducerea de noi produse și sisteme de procesare) ;
- d) conștientizarea fermierilor privind probleme generale de mediu în sectoarele agricol, forestier și al industriei alimentare în scopul îmbunătățirii protecției mediului;
- e) educarea și conștientizarea proprietarilor de păduri în vederea asigurării gospodăririi durabile a pădurilor coroborat cu valorificarea superioară a resurselor forestiere și creșterea procentului de păduri la nivel național, ce reprezintă obiective principale ale politicii naționale forestiere;
- f) informări privind introducerea de noi tehnologii informaționale și de comunicare (IT). Furnizarea acțiunilor de formare profesională precum și a acțiunilor de informare și difuzare a cunoștințelor se va realiza pentru fiecare fermier, pe baza principiului egalității de șanse fără a fi permisă nici un fel de discriminare.

Obiectivele prezentate mai sus sunt în strictă concordanță cu analiza SWOT și cu prioritatea 1, având ca și obiective operaționale: 1 prezentate în capitolul 3 privind prioritățile planului de dezvoltare locală.

Opinăm ca și în cadrul acestei măsuri este respectat criteriul de selecție **SCS 3.1.2.** deoarece măsura reflectă analiza SWOT, iar obiectivele și prioritățile înscrise în plan au o relație sinergetică și complementară.

Raportul cu strategia de dezvoltare

În zona grupului de acțiune locală **VALEA BAȘULUI DE SUS** sectoarele agricol și forestier constituie pentru spațiul rural un factor determinant pentru obținerea producțiilor agricole și



silvice, precum și pentru menținerea calității peisajului și protecției mediului înconjurător. O mare parte din totalul populației active din mediul rural, este ocupată în aceste sectoare.

Evoluția și specializarea în agricultură și silvicultură necesită un nivel corespunzător de instruire tehnică, economică și juridică, inclusiv expertiza în tehnologii noi ale informației, pentru a corespunde cerințelor comunitare în domeniul fitosanitar, bunăstării animalelor, standardelor de calitate, sprijinind astfel mobilizarea populației rurale și îmbunătățirea diversității locale în vederea creșterii atractivității zonelor rurale, a diversificării economiei rurale și a calității vieții. Necesitatea activitatilor de formare profesională apare, în zona **VALEA BAȘULUI DE SUS**, în contextul legat de creșterea competitivității și diversificării produselor și activităților din agricultură și silvicultură, de restructurarea și modernizarea sectoarelor agricol și forestier, a sectoarelor de procesare și comercializare pentru produsele agricole și forestiere, de încurajarea afacerilor orientate spre piață, a cerințelor pentru o gamă largă de aptitudini economice și de management cât și de îndeplinirea obiectivului gestionării durabile a terenurilor și protecției mediului, aplicarea de tehnologii și practici prietenoase mediului și de utilizare a energiei regenerabile. Prin urmare, este necesar ca activitățile de formare profesională, informare și difuzare a cunoștințelor să fie extinse și la persoanele adulte din teritoriul **GAL VALEA BAȘULUI DE SUS**, persoane implicate în domenii care au legătură cu agricultura, industria alimentară și silvicultura.

B. Descrierea acțiunilor și modul în care acestea satisfac nevoile stabilite și modul de acoperire

Această măsură sprijină acțiuni cum ar fi, programele de formare profesională de scurtă durată (inițiere, perfecționare și specializare), cu perioade diferențiate de pregătire, în funcție de tematica cursului, grupul țintă și nivelul existent de pregătire al solicitanților de formare profesională în vederea îmbunătățirii și perfecționării cunoștințelor privind competențele manageriale și tehnice în domeniul agricol, forestier și agro-alimentar, introducerea de noi tehnologii și inovații, protecția mediului și agricultura ecologică etc.

Această măsură este destinată întreg teritoriului acoperit de **GAL VALEA BAȘULUI DE SUS**.

C. Sinergia cu alte măsuri

Această măsură include activități care privesc dezvoltarea resurselor umane și, prin urmare, ea se află în relație de complementaritate cu POS DRU. Delimitarea dintre POS DRU și PNDR are la bază tipul de intervenții și nu demarcarea teritorială. În ceea ce privește educația și formarea profesională inițială, POS DRU oferă, prin intermediul școlilor și liceelor specializate, programe de formare inițială în agricultură, sau formare în formă continuă pentru persoanele interesate, aceste cursuri fiind finalizate cu o atestare în acest domeniu.

Prin POS DRU se va promova orientarea, consultanța și formarea în domeniul antreprenorial și în domenii nonagricole. Prin PNDR se vor finanța numai programe de formare de scurtă durată (cursuri de bază și specializări) pentru perfecționarea cunoștințelor lucrătorilor din agricultură și silvicultură. Pentru absolvenții acestor cursuri de formare se vor acorda atestate de participare. PNDR are în vedere pensionarea timpurie cu scopul de a se transfera exploatarile agricole de la fermierii bătrâni la cei tineri în schimbul unor plăți compensatorii. Astfel, creșterea competitivității agriculturii va fi urmărită prin stimularea transformării gospodăriilor rurale în ferme agricole familiale cu caracter comercial, precum și prin creșterea clasei de mijloc în zonele rurale prin



promovarea tinerilor fermieri și a concentrării exploatațiilor agricole. În ceea ce privește promovarea incluziunii sociale, PNDR va susține măsuri de reabilitare și construire a infrastructurii de bază de mici dimensiuni și noi investiții în infrastructura legată de serviciile sociale din zonele rurale. Aceste măsuri completează operațiunile de promovare a incluziunii sociale finanțate în cadrul POS DRU, făcând astfel mai accesibilă implementarea proiectelor de incluziune socială în zonele rurale izolate.

Complementaritatea cu alte programe de dezvoltare cu finanțare locală, națională sau europeană. Prin urmare criteriul de selecție **SCS 3.1.4** a fost respectat.

Beneficiarii finali sunt persoane adulte care activează în domeniile agriculturii, silviculturii (inclusiv proprietari de pădure) și industriei agro-alimentare.

Beneficiarii direcți, furnizori ai acțiunilor de formare profesională, informare și difuzare a cunoștințelor, sunt entități publice sau private care activează în domeniul formării profesionale a adulților și/sau informării și difuzării de cunoștințe care îndeplinesc criteriile de eligibilitate și de selecție.

Furnizorii de formare profesională, informare și difuzare de cunoștințe pot fi entități publice sau private care activează în domeniu, sunt înființate conform legislației în vigoare în România și care îndeplinesc criteriile de eligibilitate și de selecție. Astfel, furnizorii de formare profesională, informare și difuzare de cunoștințe pot fi:

- Entități private - persoane juridice care au competențe în domeniul agricol, silvic sau alimentar conformă cu obiectivele măsurii.

- Entități publice

E. Tipuri de acțiuni eligibile

1. Oferirea de programele de formare profesională care cuprind acțiuni din domeniile agricol, silvic și alimentar, ca de exemplu:

- Diversificarea activităților în exploatațiile agricole, îmbunătățirea calității producției, igienă și siguranța alimentelor, crearea de condiții pentru a asigura bunăstarea animalelor și sănătatea plantelor, siguranța muncii, folosirea fertilizanților și amendamentelor în agricultură în concordanță cu standardele Uniunii Europene;

- Îmbunătățirea și încurajarea afacerilor;

- Îmbunătățirea cunoștințelor privind protecția mediului;

- Pregătire tehnică (noi tehnologii informaționale, introducerea de inovații, difuzarea rezultatelor cercetării și a gestionării durabile a resurselor naturale etc.);

- Dezvoltarea unor capacități inovative în lanțul agro-alimentar;

2. Sprijin financiar acordat pentru participarea fermierilor la diferite întruniri tematice, târguri, expoziții, proiecte de succes, evenimente care pot contribui la informarea acestora privind, de exemplu, noile tehnologii aplicate în diferite sectoare, sau pentru acțiuni de schimb de experiență etc.

Alte tipuri de acțiuni

- ❖ Acțiuni de orientare pentru sprijinirea potențialilor agenți economici cu scopul consolidării inițiativei antreprenoriale în cadrul unor noi activități care să diminueze dependența de agricultură: agroturism, energie din surse alternative, marca de calitate a produselor tradiționale, etc.

- ❖ Acțiuni de orientare pentru înființarea de microintreprinderi care au ca scop dezvoltarea activităților de transformare /comercializare a produselor tradiționale cu o valoare adăugată.



❖ Cursuri de formare pentru administrarea de pagini web ce au ca scop comercializarea produselor tradiționale și, așadar, extinderea canalelor de distribuție.

❖ Acțiuni de formare pentru realizarea de campanii de comunicare și difuziune a programului în teritoriu.

❖ Programe pentru susținerea serviciilor de calitate în agroturism în concordanță cu politica de protejare a mediului înconjurător.

Acțiunile prevăzute a se efectua prin această măsură au un caracter colectiv și nu individual.

Acțiunile eligibile în această măsură sunt menite să atingă obiectivele și prioritățile strategiei îndeplinindu-se astfel criteriul de selecție **SCS 3.1.3**

Prin introducerea de acțiuni inovative ce au ca scop dezvoltarea zonei grupului de acțiune locală Valea Bășului de Sus prin producerea unor noi beneficii teritoriului și generarea unei valori adăugate în zonă. Prin urmare, strategia de dezvoltare locală propusă demonstrează respectarea criteriului de selecție **SCS3.2.1**, privind acțiunile inovative.

Aceasta activitate integrează probleme de mediu, ceea ce demonstrează conformitatea cu criteriul de selecție **SCS3.2.6**

F. Criterii de selecție locală

Criterii de selecție pentru furnizorii de formare profesională

- Sunt persoane juridice constituite în conformitate cu legislația în vigoare în România;
- Au prevăzut în obiectul lor de activitate formarea profesională sau informare și difuzare de cunoștințe;
- Dispun de personal calificat (pentru fiecare domeniu de acțiune furnizorul de formare va prezenta: lista experților specializați pe acel domeniu, acordul scris al fiecărui expert pentru participarea la serviciul de formare, informare și difuzare de cunoștințe, CV-ul fiecărui expert);
- Au acces la facilități administrative corespunzătoare activității specifice de formare sau de informare și difuzare de cunoștințe;
- Nu sunt în stare de faliment ori lichidare;
- Și-au îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetul de stat.

Criterii de selecție pentru ofertele furnizorilor eligibili

Atribuirea contractului de servicii se va face pe baza celui mai avantajos punctaj obținut în urma aplicării unor criterii de selecție pentru ofertele furnizorilor eligibili, care se referă la:

- Caracteristici privind nivelul calitativ și tehnic (înțelegerea nevoilor, numărul de experți, experiența acestora, logistica folosită pentru implementarea proiectului etc.);
- Planificarea activităților;
- Oferta financiară.

Criterii de prioritizare pentru participanții la cursurile de formare profesională

- să fie tineri (să aibă vârsta de cel mult 40 de ani);
- să fie fermieri de semi-subsistență;
- să fie membru al unui grup de producători sau altor forme asociative recunoscute conform legislației naționale în vigoare;
- să aibă un proiect de investiții;



- să aibă ferma amplasată într-o zonă defavorizată;
- să fie beneficiari ai măsurii axei 1 PNDR

Prin redarea criteriilor de selecție utilizate de **GAL VALEA BAȘULUI DE SUS** și având în vedere că aceste criterii se încadrează în obiectivele strategiei se respectă criteriul **SCS3.1.5**

G. Intensitatea ajutorului

Ajutorul public acordat în cadrul acestei măsuri este de 100% din totalul cheltuielilor eligibile. Beneficiarii finali nu vor suporta nici un fel de taxe pentru a participa la activitățile sprijinite prin măsură.

H. Indicatori de monitorizare

Tip indicator	Indicator	Ținta 2012-2015
Realizare	Număr total de beneficiari direcți	1
Realizare	Număr total de cursuri	4
Realizare	Număr total de cursuri care integrează probleme de mediu	1
Realizare	Numar total de cursuri care reprezinta sau fac parte dintr-o forma asociativa, grupe de producători, parteneriate	2
Realizare	Număr de cursuri ce vor avea majoritari cursanti din ferme de semi-subzistență	1
Realizare	Număr total de cursanți (beneficiari finali)	80
Realizare	Număr total de tineri cursanți	30
Realizare	Număr total de cursanți care sunt fermieri de semisubzistenta (beneficiari finali) – diversificare sau dezvoltare	40
Realizare	Numar total de cursanti care reprezinta sau fac parte dintr-o forma asociativa	40
Rezultat	Numar absolventi	80

I. Bugetul alocat măsurii 1.1.1. pentru perioada 2012-2015 pentru **GAL VALEA BAȘULUI DE SUS** este de **60.000 euro**

Din cele prezentate în măsura 1.1.1 se poate observa ca aceasta se adresează atât **tinerilor** cât și fermierilor de **semi-subzistență**. Totodată această măsură se adresează **grupurilor de producători, asociații și parteneriate** aceasta respectând criteriile **SCS 3.2.4.; SCS 3.2.5.; SCS 3.2.7.**

Deasemenea din totalul de 4 proiecte ce se estimează a se întreprinde, cel puțin 1 proiect va aborda **probleme de mediu**, astfel fiind în concordanță cu criteriul de selecție **SCS 3.2.6.**

**Fișa măsurii 1.1.1.****Măsura 411 prin Măsura 1.1.1. - Formare profesională, informare și difuzare de cunoștințe**

Obiectivul și raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției :

Îmbunătățirea competitivității sectoarelor agricol, silvic și alimentar, utilizarea durabilă a terenurilor agricole și protecția mediului, prin acțiuni de formare, informare și difuzare de cunoștințe inovative adresate persoanelor adulte care activează în sectoarele menționate.

Necesitatea activităților de formare profesională în zona grupului de acțiune locală **VALEA BĂȘULUI DE SUS** este dată de sectoarele agricol și forestier ce constituie pentru spațiul rural un factor determinant pentru obținerea producțiilor agricole și silvice, precum și pentru menținerea calității peisajului și protecției mediului înconjurător. O mare parte din totalul populației active din mediul rural, este ocupată în aceste sectoare.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii :

Această măsură sprijină acțiuni cum ar fi, programele de formare profesională de scurtă durată (inițiere, perfecționare și specializare), cu perioade diferențiate de pregătire, în funcție de tematica cursului, grupul țintă și nivelul existent de pregătire al solicitanților de formare profesională în vederea îmbunătățirii și perfecționării cunoștințelor privind competențele manageriale și tehnice în domeniul agricol, forestier și agro-alimentar, introducerea de noi tehnologii și inovații, protecția mediului și agricultura ecologică etc.

Beneficiari :

Beneficiarii finali sunt persoane adulte care activează în domeniile agriculturii, silviculturii (inclusiv proprietari de pădure) și industriei agro-alimentare.

Beneficiarii direcți, furnizori ai acțiunilor de formare profesională, informare și difuzare a cunoștințelor, sunt entități publice sau private care activează în domeniul formării profesionale a adulților și/sau informării și difuzării de cunoștințe care îndeplinesc criteriile de eligibilitate și de selecție.

Vor fi încheiate 4 contracte de servicii de formare profesională.

Tip de acțiuni eligibile :

1. Oferirea de programele de formare profesională care cuprind acțiuni din domeniile agricol, silvic și alimentar, ca de exemplu:

- Diversificarea activităților în exploatațile agricole, îmbunătățirea calității producției, igienă și siguranța alimentelor, crearea de condiții pentru a asigura bunăstarea animalelor și sănătatea plantelor, siguranța muncii, folosirea fertilizanților și amendamentelor în agricultură în concordanță cu standardele Uniunii Europene;

- Îmbunătățirea și încurajarea afacerilor;

- Îmbunătățirea cunoștințelor privind protecția mediului;

- Pregătire tehnică (noi tehnologii informaționale, introducerea de inovații, difuzarea rezultatelor cercetării și a gestionării durabile a resurselor naturale etc.);

- Dezvoltarea unor capacități inovative în lanțul agro-alimentar;



2. Sprijin financiar acordat pentru participarea fermierilor la diferite întruniri tematice, târguri, expoziții, proiecte de succes, evenimente care pot contribui la informarea acestora privind, de exemplu, noile tehnologii aplicate în diferite sectoare, sau pentru acțiuni de schimb de experiență etc.

Alte tipuri de acțiuni – acțiuni inovative

❖ Acțiuni de orientare pentru sprijinirea potențialilor agenți economici cu scopul consolidării inițiativei antreprenoriale în cadrul unor noi activități care să diminueze dependența de agricultură: agroturism, energie din surse alternative, marca de calitate a produselor tradiționale, etc.

❖ Acțiuni de orientare pentru înființarea de microintreprinderi care au ca scop dezvoltarea activităților de transformare /comercializare a produselor tradiționale cu o valoare adăugată.

❖ Cursuri de formare pentru administrarea de pagini web ce au ca scop comercializarea produselor tradiționale și, așadar, extinderea canalelor de distribuție.

❖ Acțiuni de formare pentru realizarea de campanii de comunicare și difuziune a programului în teritoriu.

❖ Programe pentru susținerea serviciilor de calitate în agroturism în concordanță cu politica de protejare a mediului înconjurător.

* Acțiuni materiale

Nu este cazul

Finanțare :

- Ajutorul public (FEADR + contribuție publică națională): **100%**

-euro

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
4	15.000	60.000	48.000	12.000	0

-ron

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
4	65.550	262.200	209.760	52.440	0

**Măsura 411 prin Măsura 1.1.2. – Instalarea tinerilor fermieri****A. Obiectivele urmărite prin implementarea proiectului și raportul cu strategia de dezvoltare pentru teritoriul VALEA BAȘULUI DE SUS.****Obiective generale:**

- ❖ Îmbunătățirea și creșterea competitivității sectorului agricol prin promovarea instalării tinerilor fermieri și sprijinirea procesului de modernizare și conformitate cu cerințele pentru protecția mediului, igiena și bunăstarea animalelor, siguranța la locul de muncă;
- ❖ Îmbunătățirea managementului exploatațiilor agricole prin reînnoirea generației șefilor acestora, **fără creșterea populației active ocupate în agricultură.**

Obiective specifice:

- ❖ Îmbunătățirea și creșterea competitivității sectorului agricol prin promovarea instalării tinerilor fermieri și sprijinirea procesului de modernizare și conformitate cu cerințele pentru protecția mediului, igiena și bunăstarea animalelor, siguranța la locul de muncă;
- ❖ Îmbunătățirea managementului exploatațiilor agricole prin reînnoirea generației șefilor acestora, fără creșterea populației active ocupate în agricultură;
- ❖ Creșterea veniturilor exploatațiilor conduse de tinerii fermieri;
- ❖ Creșterea numărului de tineri agricultori care încep pentru prima oară o activitate agricolă ca șefi de exploatații și încurajarea tinerilor fermieri de a realiza investiții

Obiectivele operaționale urmăresc realizarea unor acțiuni care vor contribui la:

Creșterea numărului de tineri agricultori care încep pentru prima oară o activitate agricolă ca șefi de exploatații și încurajarea tinerilor fermieri de a realiza investiții.

Obiectivele prezentate mai sus sunt în strictă concordanță cu analiza SWOT și cu prioritatea 1, având ca și obiective operaționale: 3; 4; 5 prezentate în capitolul 3 privind prioritățile planului de dezvoltare locală.

Opinăm ca și în cadrul acestei măsuri este respectat criteriul de selecție **SCS 3.1.2.** deoarece măsura reflectă analiza SWOT, iar obiectivele și prioritățile înscrise în plan au o relație sinergetică și complementară.

Raportul cu strategia de dezvoltare

În zona grupului de acțiune locală VALEA BAȘULUI DE SUS sectorul agricol constituie pentru spațiul rural un factor determinant pentru obținerea producțiilor agricole, precum și pentru menținerea calității peisajului și protecției mediului înconjurător. O mare parte din totalul populației active din mediul rural, este ocupată în aceste sectoare.

Populația cunoaște la ora actuală un proces de regres accentuat datorat îmbătrânirii, scăderii fertilității și migrației. Astfel, sprijinul acordat în cadrul măsurii are ca scop dezvoltarea exploatațiilor agricole, care produc în principal produse agricole vegetale și animale (materie primă) pentru consum uman și hrana animalelor.

B. Descrierea acțiunilor și modul în care acestea satisfac nevoile stabilite și modul de acoperire

- Îmbunătățirea managementului exploatației agricole;
- Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatației agricole;
- Adaptarea producției la cerințele pieței;



- Respectarea normelor comunitare, în special, cerințele de eco - condiționalitate, de protecție a muncii, protecția mediului și sanitar-veterinare.

Această măsură este destinată întreg teritoriului acoperit de **GAL VALEA BĂȘULUI DE SUS**.

C. Sinergia cu alte măsuri

Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri poate fi completat în mod direct cu sprijinul acordat prin măsura 1.1.1. "Formare profesională, informare și difuzare de cunoștințe. De asemenea, sprijinul acordat prin măsură este complementar acțiunilor prevăzute în cadrul altor măsuri din Axa I (123 "Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere", 142 "Înființarea grupurilor de producători", 125 "Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii", 112 "Instalarea tinerilor fermieri", 141 „Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistență”), „143 „Furnizarea de servicii de consiliere și consultanță pentru agricultori”), Axa II și Axa III.

Sprijinul acordat prin această măsură este complementar acțiunilor prevăzute în cadrul altor Fonduri: **Fondul Social European (FSE)**

Complementaritatea cu alte programe de dezvoltare cu finanțare locală, națională sau europeană. Prin urmare criteriul de selecție **SCS 3.1.4** a fost respectat.

D. Beneficiarii

Beneficiarii finali:

- ❖ persoană fizică;
- ❖ **persoană fizică înregistrată și autorizată** în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/ 2008, cu modificările și completările ulterioare:
 - **individual și independent, ca persoană fizică autorizată;**
 - **ca întreprinzător titular al unei întreprinderi individuale;**
- ❖ **asociat și administrator unic al unei societăți cu răspundere limitată – SRL,** înființată în baza Legii 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare

E. Tipuri de acțiuni eligibile

Sprijinul acordat în cadrul măsurii, are ca scop:

- a) Îmbunătățirea managementului exploatației agricole;
- b) Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatației agricole;
- c) Adaptarea producției la cerințele pieței;
- d) Respectarea normelor comunitare, în special, cerințele de eco-condiționalitate, de protecție a muncii, protecția mediului și sanitar-veterinare.

Prevederile acestei măsuri se aplică la nivelul întregului teritoriu Valea Bășului de Sus.

Acțiunile eligibile în această măsură sunt menite să atingă obiectivele și prioritățile strategiei îndeplinindu-se astfel criteriul de selecție **SCS 3.1.3**. Aceasta activitate integrează probleme de mediu, ceea ce demonstrează conformitatea cu criteriul de selecție **SCS3.2.6**

F. Criterii de selecție locală

Criterii de selecție pentru instalarea tinerilor fermieri

- solicitantul de finanțare e de pe raza teritoriului **Valea Bășului de Sus;**
- deține o fermă de semi-subzistență;



- deține o exploatare agricolă într-o zonă defavorizată;
- are în proprietate exploatarea agricolă ;
- face parte dintr-o formă asociativă, recunoscută conform legislației în vigoare;
- accesează o măsură de agromediu.

Rezumatul cerințelor Planului de afaceri

Pentru acordarea sprijinului prin această măsură Planul de afaceri trebuie să cuprindă:

- O scurtă descriere a situației curente;
- Obiectivele restructurării;
- Detalierea investițiilor necesare pentru atingerea obiectivelor, inclusiv date tehnice, parte desenată, dovada că a făcut demersurile pentru a obține toate avizele și autorizațiile, în conformitate cu legislația în vigoare;
- Schimbările de management solicitate;
- Pregătirea profesională solicitată;
- Tipul și cantitatea produselor obținute în timpul și după restructurare, inclusiv oportunitățile de piață;
- Demonstrarea viitoarei viabilități economice: costuri, venituri și cheltuieli realizate;
- Elemente referitoare la mediu;
- Evaluarea principalelor riscuri;
- Graficul de timp pentru restructurare, inclusiv obiective și etape.

Planul de afaceri trebuie să includă detalii privind investițiile care se realizează demonstrând că cel puțin 30% din sprijinul acordat va fi investit pentru realizarea conformității cu standardele comunitare, modernizarea și dezvoltarea exploatarei, astfel:

- construirea și/sau modernizarea clădirilor utilizate pentru producția agricolă la nivel de fermă, incluzându-le și pe cele pentru protecția mediului;
- achiziționarea sau achiziționarea în leasing de tractoare noi, combine de recoltat, mașini, utilaje, instalații, echipamente și accesorii, echipamente și software specializate;
- achiziționarea de animale și după caz a cotei de producție;
- plantarea și replantarea plantelor perene;
- achiziționarea de teren pentru activități agricole.

Planul de afaceri trebuie să includă toate detaliile privind investițiile care se realizează atât din sprijinul acordat prin măsură cât și/sau prin accesarea măsurii 121 „Modernizarea exploatareilor agricole”. Elaborarea Planului de afaceri va putea fi sprijinită prin măsura 143 „Furnizarea de servicii de consiliere și consultanță pentru agricultori” și constituie document justificativ pentru accesarea măsurii 121 „Modernizarea exploatareilor agricole”.

Beneficiarul va prezenta în planul de afaceri detalii despre sprijinul pe care dorește să-l obțină și prin accesarea altor măsuri din cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală.

Planul de afaceri trebuie să prevadă investiții, inclusiv prin măsura 121 “Modernizarea exploatareilor agricole”, pentru respectarea standardelor comunitare în vigoare, astfel încât la expirarea perioadei de grație de 36 de luni de la data instalării, exploatarea să îndeplinească aceste standarde.



Decizia individuală de acordare a sprijinului se adoptă în termen de maxim 18 luni de la data instalării (data la care a preluat/înființat exploatarea).

Utilizarea posibilității de a combina diferite măsuri prin Planul de afaceri dând acces tinerilor fermieri la aceste măsuri

Conform art.13 (5) din Regulamentul (CE) nr.1974/2006, în situația în care prin Planul de afaceri se prevede accesarea și a altor măsuri din PNDR, acesta trebuie să fie suficient de detaliat pentru a susține o cerere de sprijin în temeiul măsurilor în cauză. Astfel, tinerii fermieri pot să acceseze măsurile care vizează formarea profesională și serviciile de consultanță. După caz, un tânăr fermier poate accesa măsura de modernizare a exploatașilor agricole.

Prin redarea criteriilor de selecție utilizate de **GAL VALEA BĂȘULUI DE SUS** și având în vedere că aceste criterii se încadrează în obiectivele strategiei, se respectă criteriul **SCS3.1.5**.

G. Intensitatea ajutorului

Ajutorul public acordat în cadrul acestei măsuri este de 100% din totalul cheltuielilor eligibile.

Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri va fi acordat sub formă de primă, în două tranșe. Beneficiarul trebuie să demonstreze la data ultimei verificări că dimensiunea fermei este de peste 10 UDE și a crescut cu minim 4 UDE de la data adoptării deciziei individuale de acordare a sprijinului de instalare a tânărului fermier.

Sprijinul pentru instalare este de 12.000 Euro pentru o exploatare agricolă cu dimensiunea minimă de 6 UDE, iar peste această dimensiune sprijinul pentru instalare poate crește cu 4.000 Euro/1 UDE dar nu va putea depăși 40.000 Euro/exploatare.

H. Indicatori de monitorizare

Tip indicator	Indicator	Ținta 2012-2015
Realizare	Număr total de beneficiari	19
Realizare	Număr total de proiecte care integrează probleme de mediu	5
Realizare	Număr de proiecte a fermelor de semi-subsistență	4
Realizare	Număr de proiecte având ca beneficiari persoane ce aparțin de forme asociative, grupuri producători, etc.	10
Realizare	Număr total de tineri beneficiari de proiect	19
Rezultat	Număr total de proiecte	19

I. Bugetul alocat măsurii 1.1.2. pentru perioada 2012-2015 pentru **GAL VALEA BĂȘULUI DE SUS** este de **250.000 euro**

Din cele prezentate în prezentarea măsurii 1.1.2 se poate observa ca aceasta se adresează atât **tinerilor, grupurilor de producători/forme asociative** cât și fermierilor de **semi-subsistență**. Aceasta respectând criteriile **SCS 3.2.4.; SCS 3.2.5.; SCS 3.2.7**

Deasemenea din totalul de 4 proiecte ce se estimează a se întreprinde, cel puțin 1 proiect va aborda **probleme de mediu**, astfel fiind în concordanță cu criteriul de selecție **SCS 3.2.6**.

**Fișa măsurii 1.1.2.****Măsura 411 prin Măsura 1.1.2. – Instalarea tinerilor fermieri**

Obiectivul și raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției :

Obiective generale:

❖ Îmbunătățirea și creșterea competitivității sectorului agricol prin promovarea instalării tinerilor fermieri și sprijinirea procesului de modernizare și conformitate cu cerințele pentru protecția mediului, igiena și bunăstarea animalelor, siguranța la locul de muncă;

❖ Îmbunătățirea managementului exploatațiilor agricole prin reînnoirea generației șefilor acestora, **fără creșterea populației active ocupate în agricultură.**

Obiective specifice:

- ❖ **Îmbunătățirea și creșterea competitivității sectorului agricol** prin promovarea instalării tinerilor fermieri și sprijinirea procesului de modernizare și conformitate cu cerințele pentru protecția mediului, igiena și bunăstarea animalelor, siguranța la locul de muncă;
- ❖ **Îmbunătățirea managementului exploatațiilor agricole** prin reînnoirea generației șefilor acestora, fără creșterea populației active ocupate în agricultură;
- ❖ **Creșterea veniturilor** exploatațiilor conduse de tinerii fermieri;
- ❖ **Creșterea numărului de tineri agricultori** care încep pentru prima oară o activitate agricolă ca șefi de exploatații și încurajarea tinerilor fermieri de a realiza investiții

Obiectivele operaționale urmăresc realizarea unor acțiuni care vor contribui la:

Creșterea numărului de tineri agricultori care încep pentru prima oară o activitate agricolă ca șefi de exploatații și încurajarea tinerilor fermieri de a realiza investiții.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii :

Sprijinul acordat în cadrul măsurii are ca scop dezvoltarea exploatațiilor agricole, care produc în principal produse agricole vegetale și animale (materie primă) pentru consum uman și hrana animalelor.



Beneficiari :

Beneficiarii finali:

Publici: Nu este cazul

Privați: persoană fizică;

❖ **persoană fizică înregistrată și autorizată** în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/ 2008, cu modificările și completările ulterioare:

- **individual și independent, ca persoană fizică autorizată;**
- **ca întreprinzător titular al unei întreprinderi individuale;**

❖ **asociat și administrator unic al unei societăți cu răspundere limitată – SRL**, înființată în baza Legii 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare
Se estimează a fi 19 beneficiari de proiect

Tip de acțiuni eligibile :

Sprijinul acordat în cadrul măsurii, are ca scop:

- ❖ Îmbunătățirea managementului exploatației agricole;
- ❖ Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatației agricole;
- ❖ Adaptarea producției la cerințele pieței;

Respectarea normelor comunitare, în special, cerințele de eco-condiționalitate, de protecție a muncii, protecția mediului și sanitar-veterinare.

*** Acțiuni imateriale**

Tipuri de acțiuni eligibile

Costurile generale ale proiectului, conform articolului nr. 55 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006, cum ar fi:

❖ taxe pentru arhitecți, ingineri și consultanți, studii de fezabilitate, taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, așa cum sunt ele menționate în legislația națională, achiziționarea de patente și licențe (maxim 8% din valoarea totală eligibilă a proiectului, dacă proiectul prevede și construcții, și maxim 3% în cazul în care proiectul nu prevede realizarea de construcții)

*** Acțiuni materiale**

Tipuri de acțiuni eligibile

- ❖ Îmbunătățirea managementului exploatației agricole;
- ❖ Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatației agricole;
- ❖ Adaptarea producției la cerințele pieței;
- ❖ Respectarea normelor comunitare, în special, cerințele de eco-condiționalitate, de protecție a muncii, protecția mediului și sanitar-veterinare.

**Finanțare :**

- Ajutorul public (FEADR + contribuție publică națională): **100%**

-euro

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
19	13.158	250.000	200.000	50.000	0

-ron

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
19	57.500	1.092.500	874.000	218.500	0

Măsura 411 prin Măsura 121- Modernizarea exploatațiilor agricole**A. Obiectivele urmărite prin implementarea proiectului și raportul cu strategia de dezvoltare pentru teritoriul VALEA BAȘULUI DE SUS.**

Obiectiv general: Obiectivul măsurii 121 este creșterea competitivității sectorului agricol printr-o utilizare mai bună a resurselor umane și a factorilor de producție și îndeplinirea standardelor naționale și a standardelor comunitare.

Obiective specifice:

1. Introducerea și dezvoltarea de tehnologii și procedee noi, diversificarea producției,
 - ❖ ajustarea profilului, nivelului și calității producției la cerințele pieței, inclusiv a celei
 - ❖ ecologice, precum și producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile;
2. Adaptarea exploatațiilor la standardele comunitare;
3. Creșterea veniturilor exploatațiilor agricole sprijinite;
4. Sprijinirea membrilor grupurilor de producători sau ai altor forme asociative în vederea încurajării fenomenului de asociere.

Obiective operaționale:

Promovarea investițiilor în exploatațiile agricole din sectorul vegetal și de creștere a animalelor pentru realizarea de construcții noi și/ sau modernizarea construcțiilor agricole existente din cadrul acestora și a utilităților aferente, achiziționarea de mașini și utilaje noi, înființarea de plantații etc.

Obiectivele prezentate mai sus sunt în strictă concordanță cu analiza SWOT și cu prioritatea 1, având ca și obiective operaționale: 3; 4; prezentate în capitolul 3 privind prioritățile planului de dezvoltare locală.

Opinăm ca și în cadrul acestei măsuri este respectat criteriul de selecție **SCS 3.1.2.** deoarece măsura reflectă analiza SWOT, iar obiectivele și prioritățile înscrise în plan au o relație sinergetică și complementară.



Raportul cu strategia de dezvoltare

Nivelul tehnic de dotare existent în agricultura zonei **Valea Bășului de Sus** este insuficient, nu este adaptat condițiilor de producție care sunt foarte variate (tip de sol, pantă, climă etc.) și nu este în măsură să asigure efectuarea lucrărilor mecanice în perioadele optime prevăzute de tehnologiile de cultură. Mai mult, capitalul fizic încă se caracterizează printr-un grad ridicat de uzură, atât fizică cât și morală. Deși există un potențial agricol deosebit în zona, se remarcă încă o insuficiență diversificare a culturilor, în special a celor horticole, energetice, în sectorul creșterii animalelor, a practicării agriculturii ecologice pentru a veni în întâmpinarea cerințelor pieței prin diversificarea gamei sortimentale a producției și prin îmbunătățirea activității de marketing. Îndeplinirea standardelor de calitate a produselor agricole, a celor de protecție a mediului, de igienă și bunăstare a animalelor reprezintă un obiectiv principal mai ales pentru exploatațiile de creștere a animalelor.

Investițiile realizate până în prezent în zona **Valea Bășului de Sus** nu au reușit decât într-o mică măsură să se adapteze nevoilor actuale ale pieței. Se impune astfel, îmbunătățirea competitivității exploatațiilor, în special a celor de semi-subsistență care prin investiții în capital fix și prin introducerea tehnologiilor noi și performante vor conduce la transformarea unui număr mare de astfel de ferme în exploatații agricole viabile. Consolidarea exploatațiilor agricole se va baza în principal pe sprijinirea membrilor unei forme asociative recunoscute, a tinerilor fermieri, a exploatațiilor agricole din zone defavorizate și va avea ca efect îmbunătățirea veniturilor exploatațiilor agricole. Se impune în continuare accelerarea restructurării și modernizării exploatațiilor agricole, având în vedere importanța economică, ecologică și socială a acestora, pentru asigurarea dezvoltării unei agriculturi competitive și durabile, în conformitate cu cerințele de eco-condiționalitate.

B. Descrierea acțiunilor și modul în care acestea satisfac nevoile stabilite

În cadrul acestei măsuri vor fi sprijinite investițiile orientate spre dotarea cu utilaje și echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală, precum și investițiile privind adaptarea construcțiilor agricole pentru respectarea standardelor comunitare și creșterea competitivității exploatațiilor agricole. Scopul sprijinului acordat prin măsură, cuprinde:

- a) Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor agricole;
- b) Respectarea standardelor comunitare aplicabile;
- c) Creșterea calității produselor obținute și diversificarea producției agricole;
- d) Promovarea producerii și utilizării durabile de energie, inclusiv energie din surse regenerabile în cadrul fermei;
- e) Înființarea de culturi de specii forestiere cu ciclu de producție scurt (până la 5 ani) și regenerare pe cale vegetativă, cum ar fi culturile de plop, salcii, salcâmi etc., în scopul producerii de energie regenerabilă;
- f) Creșterea competitivității produselor agricole prin promovarea procesării inclusiv a produselor tradiționale la nivelul fermei și comercializarea directă a acestora.

Acțiunile eligibile din această măsură sunt adresate tuturor persoanelor interesate din zona **Valea Bășului de Sus**

C. Sinergia cu alte măsuri

Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri poate fi completat în mod direct cu sprijinul acordat prin măsurile 111 "Formare profesională, informare și difuzare de cunoștințe și 143 "Furnizarea de



servicii de consiliere și consultanță pentru agricultori”. De asemenea, sprijinul acordat prin măsură este complementar acțiunilor prevăzute în cadrul altor măsuri din Axa I (123 "Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere", 142 "Înființarea grupurilor de producători", 125 "Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii", 112 "Instalarea tinerilor fermieri", 141 „Sprijinirea fermelor agricole de semi-subsistență”), Axa II și Axa III.

Sprijinul acordat acestei măsuri este complementar acțiunilor finanțate prin alte fonduri europene:

- Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR);
- Fondul de Coeziune (FC);
- Fondul Social European (FSE).

Corelarea măsurii cu alte măsuri din PNDR și alte fonduri va avea un efect pozitiv atât asupra modernizării sectorului productiv, cât și asupra filierelor de comercializare a produselor agricole și a protecției mediului înconjurător.

Complementaritatea cu alte programe de dezvoltare cu finanțare locală, națională sau europeană respectă criteriul de selecție **SCS 3.1.4** din nou.

D. Beneficiarii

- **Persoana fizică;**
- **Persoana fizică autorizată** (înființată în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- **Intreprinderi individuale** (înființate în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- **Intreprinderi familiale** (înființate în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- **Societate în nume colectiv** – SNC (înființată în baza Legii nr. 31/1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate în comandită simplă** – SCS (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate pe acțiuni** – să (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate în comandită pe acțiuni** – SCA (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate cu răspundere limitată** – SRL (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate comercială cu capital privat** (înființată în baza Legii nr. 15/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate agricolă** (înființată în baza Legii nr. 36/ 1991) cu modificările și completările ulterioare;
- **Societate cooperativă agricolă** (înființată în baza Legii nr. 1/ 2005) cu modificările și completările ulterioare;



- **Grup de producători constituit conform OG nr. 37/2005**, cu modificările și completările ulterioare, doar cu condiția ca investițiile realizate să deservească interesele propriilor membri;
- **Cooperativă agricolă (înființată în baza Legii nr. 566/ 2004** cu modificările și completările ulterioare), doar cu condiția ca investițiile realizate să deservească interesele propriilor membri.

E. Tipuri de acțiuni eligibile

În cadrul acestei măsuri, sprijinul va fi acordat investițiilor corporale și necorporale, după cum urmează:

- Construirea și/sau modernizarea clădirilor utilizate pentru producția agricolă la nivel de fermă, incluzând investițiile pentru respectarea standardelor comunitare și pe cele pentru protecția mediului;
- Construirea și/sau modernizarea infrastructurii rutiere interne sau de acces din domeniul agricol, inclusiv utilități și racorduri identificate ca necesare prin studiul de fezabilitate sau memoriul justificativ;
- Construirea și/sau modernizarea fermelor de taurine pentru producția de lapte, ca de exemplu: echipamente pentru producerea de furaje, instalații de muls, linii tehnologice de prelucrare și ambalare a produselor, dotări tehnice în scopul asigurării controlului calității la nivel de fermă, etc.;
- Construirea și/sau modernizarea serelor, inclusiv a centralelor termice și instalațiilor de irigații, asigurarea utilităților în vederea respectării condițiilor de mediu;
- Achiziționarea sau achiziționarea în leasing de tractoare noi, combine de recoltat, mașini, utilaje, instalații, echipamente și accesorii, echipamente și software specializate, identificate ca necesare prin studiul de fezabilitate sau memoriul justificativ;
- Investiții în apicultură, cu excepția celor realizate prin Programul Național Apicol;
- Investiții pentru procesarea produselor agricole la nivelul fermei, cuprinzând echipamente pentru vânzarea acestora, inclusiv depozitare, racire etc.;
- Investiții necesare adaptării exploatațiilor pentru agricultura ecologică;
- Investițiile necesare realizării conformității cu standardele comunitare.
- Costurile generale ale proiectului, conform articolului nr. 55 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006, cum ar fi: taxe pentru arhitecți, ingineri și consultanți, studii de fezabilitate, taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, așa cum sunt ele menționate în legislația națională, achiziționarea de patente și licențe (maxim 8% din valoarea totală eligibilă a proiectului, dacă proiectul prevede și construcții, și maxim 3% în cazul în care proiectul nu prevede realizarea construcțiilor);

Alte tipuri de acțiuni eligibile (acțiuni inovative):

Achiziționarea instalațiilor de energie regenerabilă în activitățile de construcție destinate sectorului agricol.

Acțiunile eligibile în această măsură sunt menite să atingă obiectivele și prioritățile strategiei îndeplinindu-se astfel criteriul de selecție **SCS 3.1.3**

Prin introducerea de acțiuni inovative demonstrează respectarea criteriului de selecție **SCS3.2.1**, privind acțiunile inovative.

Aceasta activitate integrează probleme de mediu, ceea ce demonstrează conformitatea cu criteriul de selecție **SCS3.2.6**

**F. Criterii de selecție locală:**

1. Proiecte ale căror beneficiari sunt tineri (persoane până în 40 de ani).
2. Proiecte ale căror beneficiari sunt fermieri de semi-subsistență.
3. Beneficiarul, cu minim 6 luni înainte de lansarea sesiunii pentru care aplică, este constituit ca formă asociativă sau este membru al unei forme asociative, recunoscute conform legislației naționale în vigoare
4. Exploatații agricole care se adaptează la standardele comunitare nou introduse;
5. Exploatații din sectoarele prioritare, în ordinea de prioritate prezentată mai jos:
 - bovine (carne, lapte)
 - ovine și caprine (îngrășare, reproducție)
 - porcine (îngrășare, reproducție)
 - păsări (carne, ouă)
6. Exploatații vegetale și de creșterea animalelor în sistem ecologic;
7. Proiectele care au și investiții pentru procesarea produselor agricole;
8. Exploatații agricole care nu au mai beneficiat de sprijin SAPARD/ FEADR pentru același tip de activitate
9. Exploatații agricole aflate în zonele defavorizate.

Prin redarea criteriilor de selecție utilizate de **GAL VALEA BAȘEULUI DE SUS** și având în vedere că aceste criterii se încadrează în obiectivele strategiei se respectă criteriul **SCS3.1.5**

G. Intensitatea ajutorului

Intensitatea sprijinului nerambursabil este de 40% din valoarea eligibilă.

Sprijinul nerambursabil se va putea majora cu:

Pentru aceste sectoare sprijinul nerambursabil se va putea majora cu:

❖ **10%** - pentru investițiile realizate de **tinerii agricultori cu vârsta sub 40 ani, la data depunerii Cererii de finanțare** ;

❖ **10%** - pentru investițiile realizate de **agricultorii din zonele montane cu handicap natural, în zone cu handicap natural și în arii naturale protejate** încadrate în rețeaua Natura 2000

❖ **10%** - pentru investițiile având drept scop **implementarea noilor provocări prin următoarele tipuri de operațiuni: „îmbunătățirea eficienței utilizării și depozitării îngrășămintelor cu azotat”, „instalații pentru tratamentul apelor reziduale în exploatare agricole și în cadrul proceselor de prelucrare și comercializare”**. Această majorare se aplică exclusiv la partea din proiect destinată investițiilor în aceste două tipuri de operațiuni;

H. Indicatori de monitorizare

Tip indicator	Indicator	Ținta 2012-2015
Realizare	Număr de proiecte sprijinite	8
Realizare	Număr de proiecte sprijinite ale căror beneficiari sunt tineri	4
Realizare	Număr de proiecte sprijinite ale căror beneficiari sunt fermieri de semisubsistență	2
Realizare	Proiecte ale căror beneficiari reprezintă sau	6



	fac parte dintr-o forma asociativă (grup de producători, asociații, parteneriate etc)	
Realizare	Număr de proiecte care integrează probleme de mediu	2
Rezultat	Număr de exploatații care introduc noi produse și tehnologii	2
	Total proiecte	8

I. Bugetul alocat măsurii 1.2.1. pentru perioada 2012-2015 pentru **GAL VALEA BĂȘULUI DE SUS** este de **300.000 euro**

Din cele prezentate în măsura 1.2.1 se poate observa că aceasta se adresează atât **tinerilor** cât și fermierilor de **semi-subsistență**. Totodată această măsură se adresează **grupurilor de producători, asociații și parteneriate** aceasta respectând criteriile **SCS 3.2.4.; SCS 3.2.5.; SCS 3.2.7.**

Deasemenea din totalul de 8 proiecte ce se estimează a se întreprinde, cel puțin 2 proiecte vor aborda **probleme de mediu**, astfel fiind în concordanță cu criteriul de selecție **SCS 3.2.6.**

Fișa măsurii 1.2.1.

Măsura 411 prin Măsura 1.2.1. – Modernizarea exploatațiilor agricole

Obiectivul și raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției :

Obiectiv general: Obiectivul măsurii 121 este creșterea competitivității sectorului agricol printr-o utilizare mai bună a resurselor umane și a factorilor de producție și îndeplinirea standardelor naționale și a standardelor comunitare.

Raportul cu strategia de dezvoltare Investițiile realizate până în prezent în zona Valea Bășului de Sus nu au reușit decât într-o mică măsură să se adapteze nevoilor actuale ale pieței. Se impune astfel, îmbunătățirea competitivității exploatațiilor, în special a celor de semi-subsistență care prin investiții în capital fix și prin introducerea tehnologiilor noi și performante vor conduce la transformarea unui număr mare de astfel de ferme în exploatații agricole viabile.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii :

În cadrul acestei măsuri vor fi sprijinite investițiile orientate spre dotarea cu utilaje și echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală, precum și investițiile privind adaptarea construcțiilor agricole pentru respectarea standardelor comunitare și creșterea competitivității exploatațiilor agricole. Scopul sprijinului acordat prin măsură, cuprinde:

- Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor agricole;
- Respectarea standardelor comunitare aplicabile;
- Creșterea calității produselor obținute și diversificarea producției agricole;
- Promovarea producerii și utilizării durabile de energie, inclusiv energie din surse



regenerabile în cadrul fermei;

e) Înființarea de culturi de specii forestiere cu ciclu de producție scurt (până la 5 ani) și regenerare pe cale vegetativă, cum ar fi culturile de plop, salcii, salcâmi etc., în scopul producerii de energie regenerabilă;

f) Creșterea competitivității produselor agricole prin promovarea procesării inclusiv a produselor tradiționale la nivelul fermei și comercializarea directă a acestora.

Beneficiari :

Beneficiarii finali:

Publici: Nu este cazul

Privați:

- **Persoana fizică;**
- **Persoana fizica autorizată** (înființată în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- **Intreprinderi individuale** (înființate în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- **Intreprinderi familiale** (înființate în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- **Societate în nume colectiv** – SNC (înființată în baza Legii nr. 31/1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate în comandită simplă** – SCS (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate pe acțiuni** – să (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate în comandită pe acțiuni** – SCA (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate cu răspundere limitată** – SRL (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate comercială cu capital privat** (înființată în baza Legii nr. 15/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate agricolă** (înființată în baza Legii nr. 36/ 1991) cu modificările și completările ulterioare;
- **Societate cooperativă agricolă** (înființată în baza Legii nr. 1/ 2005) cu modificările și completările ulterioare;
- **Grup de producători constituit conform OG nr. 37/2005**, cu modificările și completările ulterioare , doar cu condiția ca investițiile realizate să deservească interesele propriilor membri;
- **Cooperativă agricolă** (înființată în baza Legii nr. 566/ 2004 cu modificările și completările ulterioare), doar cu condiția ca investițiile realizate să deservească interesele propriilor membri.

Se estimează a fi 8 beneficiari de proiect

Tip de acțiuni eligibile :

Sprijinul acordat în cadrul măsurii, are ca scop:

- ❖ Îmbunătățirea managementului exploatației agricole;
- ❖ Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatației agricole;



❖ Adaptarea producției la cerințele pieței;

Respectarea normelor comunitare, în special, cerințele de eco-condiționalitate, de protecție a muncii, protecția mediului și sanitar-veterinare.

* **Acțiuni imateriale****Tipuri de acțiuni eligibile**

Costurile generale ale proiectului, conform articolului nr. 55 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006, cum ar fi:

❖ taxe pentru arhitecți, ingineri și consultanți, studii de fezabilitate, taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, așa cum sunt ele menționate în legislația națională, achiziționarea de patente și licențe (maxim 8% din valoarea totală eligibilă a proiectului, dacă proiectul prevede și construcții, și maxim 3% în cazul în care proiectul nu prevede realizarea de construcții)

* **Acțiuni materiale****Tipuri de acțiuni eligibile**

- Construirea și/sau modernizarea clădirilor utilizate pentru producția agricolă la nivel de fermă, incluzând investițiile pentru respectarea standardelor comunitare și pe cele pentru protecția mediului;

- Construirea și/sau modernizarea infrastructurii rutiere interne sau de acces din domeniul agricol, inclusiv utilități și racorduri identificate ca necesare prin studiul de fezabilitate sau memoriul justificativ;

- Construirea și/sau modernizarea fermelor de taurine pentru producția de lapte, ca de exemplu: echipamente pentru producerea de furaje, instalații de muls, linii tehnologice de prelucrare și ambalare a produselor, dotări tehnice în scopul asigurării controlului calității la nivel de fermă, etc.;

- Construirea și/sau modernizarea serelor, inclusiv a centralelor termice și instalațiilor de irigații, asigurarea utilităților în vederea respectării condițiilor de mediu;

- Achiziționarea sau achiziționarea în leasing de tractoare noi, combine de recoltat, mașini, utilaje, instalații, echipamente și accesorii, echipamente și software specializate, identificate ca necesare prin studiul de fezabilitate sau memoriul justificativ;

- Investiții în apicultură, cu excepția celor realizate prin Programul Național Apicol;

- Investiții pentru procesarea produselor agricole la nivelul fermei, cuprinzând echipamente pentru vânzarea acestora, inclusiv depozitare, racire etc.;

- Investiții necesare adaptării exploatațiilor pentru agricultura ecologică;

- Investițiile necesare realizării conformității cu standardele comunitare.

Finanțare :

- Ajutorul public (FEADR + contribuție publică națională): **40%**

-euro

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
8	93.750	750.000	240.000	60.000	450.000



-ron

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
8	409.687	3.277.500	1.048.800	262.200	1.966.500

Măsura 411 prin Măsura 123- Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere

A. Obiectivele urmărite prin implementarea proiectului și raportul cu strategia de dezvoltare pentru teritoriul VALEA BAȘEULUI DE SUS.

Obiectiv general: Obiectivul măsurii 123 este creșterea competitivității întreprinderilor de procesare agroalimentare și forestiere de pe teritoriul GAL, prin îmbunătățirea performanței generale a întreprinderilor din sectorul de procesare și marketing a produselor agricole și forestiere, printr-o mai bună utilizare a resurselor umane și a altor factori de producție.

Obiective specifice:

a. Introducerea și dezvoltarea de tehnologii și procedee pentru obținerea de noi produse agricole și forestiere competitive;

b. Adaptarea întreprinderilor la noile standarde comunitare atât în etapa de procesare cât și în cea de distribuție a produselor obținute;

c. Îmbunătățirea veniturilor întreprinderilor sprijinite prin creșterea valorii adăugate a produselor agricole;

d. Creșterea valorii adăugate a produselor forestiere precum și a eficienței economice a activității microîntreprinderilor, prin dezvoltarea și modernizarea echipamentelor, proceselor și tehnologiilor de prelucrare.

Obiective operaționale: Sprijin pentru investiții vizând îmbunătățirea procesării și marketingului produselor agricole și forestiere

Obiectivele prezentate mai sus sunt în strictă concordanță cu analiza SWOT și cu prioritatea 1, având ca și obiective operaționale: 1; 2; prezentate în capitolul 3 privind prioritățile planului de dezvoltare locală.

Opinăm că și în cadrul acestei măsuri este respectat criteriul de selecție **SCS 3.1.2.** deoarece măsura reflectă analiza SWOT, iar obiectivele și prioritățile înscrise în plan au o relație sinergetică și complementară.



Raportul cu strategia de dezvoltare

Nivelul tehnic de dotare existent în zona **Valea Băseului de Sus** este insuficient, nu este adaptat condițiilor de producție care sunt foarte variate și nu este în măsură să asigure efectuarea lucrărilor mecanice în perioadele optime prevăzute de tehnologiile de cultură. Mai mult, capitalul fizic încă se caracterizează printr-un grad ridicat de uzură. Pentru a veni în întâmpinarea cerințelor pieței prin diversificarea gamei sortimentale a producției și prin îmbunătățirea activității de marketing măsura 123 vine în sprijinul întreprinzătorilor cu investiții corporale și necorporale pentru procesarea și marketingul produselor. Îndeplinirea standardelor de calitate a produselor agricole, a celor de protecție a mediului, de igienă și bunăstare a animalelor reprezintă un obiectiv principal al planului de dezvoltare locală.

Investițiilor realizate până în prezent în zona **Valea Băseului de Sus** nu au reușit decât într-o mică măsură să se adapteze nevoilor actuale ale pieței. Se impune astfel, îmbunătățirea competitivității prin dezvoltarea de noi produse, procese și tehnologii, producerea de energie regenerabilă, producerea de biocombustibili această dezvoltare având ca efect creșterea numărului de locuri de muncă.

B. Descrierea acțiunilor și modul în care acestea satisfac nevoile stabilite

Sprijinul prin această măsură se acordă pentru realizarea de investiții corporale și necorporale în cadrul întreprinderilor pentru procesarea și marketingul produselor agricole care procesează materii prime, incluse în Anexa 1 la Tratatul de Instituire a Comunității Europene, cu excepția produselor piscicole și care obțin produse incluse și neincluse în Anexa 1, pentru:

- a) Dezvoltare de noi produse, procese și tehnologii;
- b) Promovarea investițiilor pentru producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile;
- c) Adaptarea la cerințele pieței, în funcție de resursele locale precum și deschiderea de noi oportunități de piață;
- d) Promovarea investițiilor pentru producerea biocombustibililor;
- e) Promovarea de investiții pentru respectarea standardelor comunitare;
- f) Creșterea productivității muncii în sectorul agroalimentar;
- g) Aplicarea măsurilor de protecția mediului, inclusiv măsuri de eficiență energetică;
- h) Creșterea numărului de locuri de muncă și a siguranței la locul de muncă.

Acțiunile eligibile din această măsură sunt adresate tuturor persoanelor interesate din zona **Valea Băseului de Sus**

C. Sinergia cu alte măsuri

Între Măsura 123 Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere și Măsura 124 Cooperarea în vederea dezvoltării de noi produse, procedee și tehnologii în sectorul agricol și alimentară și în sectorul forestier există o interdependență; produsele noi și procedurile inovative dezvoltate în urma cooperării, contribuie la creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere. Cele două activități – producția și cooperarea – se completează reciproc.



Măsura 132 - Ajutor pentru agricultorii care participă la sistemele de calitate alimentară - are un efect pozitiv asupra Măsurii 123, pentru că după introducerea sistemelor de calitate alimentară reprezintă o condiție de bază pentru creșterea valorii adăugate a produselor.

Complementaritatea cu alte programe de dezvoltare cu finanțare locală, națională sau europeană respectă criteriul de selecție **SCS 3.1.4** din nou.

D. Beneficiarii

ACȚIUNI AGRICOLE: Microintreprinderi și IMM și alte întreprinderi care nu sunt microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii, definite în conformitate cu art. 28 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005, care au mai puțin de 750 angajați sau cu o cifră de afaceri care nu depășește 200 milioane euro.

ACȚIUNI FORESTIERE: Microintreprinderi

E. Tipuri de acțiuni eligibile

Produsele agricole

a) construcții noi și/sau modernizarea clădirilor folosite pentru procesul de producție, inclusiv construcții destinate protecției mediului, infrastructura internă și utilități, precum și bransamente și racorduri necesare proiectelor;

b) construcții noi și/sau modernizări pentru depozitarea produselor, inclusiv depozite frigorifice en-gross;

c) achiziționarea sau achiziționarea în leasing de noi utilaje, instalații, echipamente, aparate și costuri de instalare;

d) investiții pentru îmbunătățirea controlului intern al calității materiei prime, semifabricatelor, produselor și subproduselor obținute în cadrul unităților de procesare și marketing;

e) investiții pentru producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile;

f) achiziționarea sau achiziționarea în leasing de noi mijloace de transport specializate, necesare activității de producție și marketing, identificate ca necesare prin studiul de fezabilitate sau memoriul justificativ.

Produsele forestiere

a) construcții noi și modernizarea tuturor categoriilor de spații și încăperi pentru producerea și stocarea produselor forestiere, necesare realizării proiectului, inclusiv utilități și bransamente care nu depășesc 10% din valoarea eligibilă a proiectului;

b) achiziționarea sau achiziționarea în leasing de noi instalații, mașini și echipamente pentru recoltarea (în cazul proceselor tehnologice complexe), transportul și procesarea primară a produselor forestiere (lemnoase și nelemnoase), precum și investiții pentru modernizarea și re tehnologizarea capacităților existente, așa cum sunt prevăzute în studiile de fezabilitate, cu respectarea standardelor de mediu și securitate a muncii.

Investiții necorporale pentru produsele agricole și forestiere (lista indicativă):

❖ organizarea și implementarea sistemelor de management al calității și de siguranță alimentară, dacă sunt în legătură cu investițiile corporale ale proiectului;

❖ cumpărarea de tehnologii (know-how), achiziționarea de patente și licențe pentru pregătirea implementării proiectului;



❖ costurile generale ale proiectului conform articolului nr. 55 din regulamentul (ce) nr. 1974/2006, cum ar fi: taxe pentru arhitecți, ingineri și consultanți, studii de fezabilitate, taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, așa cum sunt ele menționate în legislația națională, pentru pregătirea implementării proiectului (maxim 8% din valoarea totală eligibilă a proiectului, dacă proiectul prevede și construcții și maxim 3% în cazul în care proiectul nu prevede realizarea construcțiilor);

❖ achiziționarea de software, identificat că necesar prin studiul de fezabilitate sau memoriul justificativ.

Alte tipuri de acțiuni eligibile (acțiuni inovative):

Achiziționarea instalațiilor de energie regenerabilă în activitățile de construcție de noi clădiri.

Acțiunile eligibile în această măsură sunt menite să atingă obiectivele și prioritățile strategiei îndeplinindu-se astfel criteriul de selecție **SCS 3.1.3**

Prin introducerea de acțiuni inovative demonstrează respectarea criteriului de selecție **SCS3.2.1**, privind acțiunile inovative.

Aceasta activitate integrează probleme de mediu, ceea ce demonstrează conformitatea cu criteriul de selecție **SCS3.2.6**

F. Criterii de selecție locală:

- Întreprinderile au sediul și punctul de lucru pe teritoriul GAL Valea Bășului de Sus
- Beneficiarul - administratorul întreprinderii are vârstă de până la 40 de ani
- Proiectul include măsuri de reducere a emisiilor poluante sau de utilizare a energiei regenerabile
- Solicitantul este membru al unei asociații de producători sau altă formă de asociere recunoscută legal

Condiții minime obligatorii pentru acordarea sprijinului:

a) proiectul trebuie să respecte conformitatea cu obiectivul general al măsurii și cu cel puțin unul din obiectivele specifice;

b) beneficiarul trebuie să demonstreze îmbunătățirea performanței generale a întreprinderii la data dării în exploatare a investiției;

c) beneficiarul sau responsabilul legal al proiectului trebuie să dovedească o pregătire profesională, în raport cu proiectul;

d) beneficiarul trebuie să prezinte memoriul justificativ sau studiul de fezabilitate;

e) beneficiarul nu trebuie să fie în dificultate, în înțelesul prevederilor din îndrumările comunității cu privire la ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea firmelor aflate în dificultate (jurnalul oficial 2004/c 244/02);

f) beneficiarul trebuie să declare că asigură cofinantarea investiției;

g) beneficiarul trebuie să prezinte dovadă că va obține toate avizele și acordurile conform legislației în vigoare din domeniul: sanitar-veterinar, sanitar, fitosanitar și de mediu necesare realizării investiției în cadrul proiectului. pentru toate tipurile de investiții, potențialii beneficiari trebuie să obțină acordul de mediu în conformitate cu legislația națională. în anumite situații menționate în legislație, acordul de mediu este însoțit obligatoriu de studiul de impact de mediu;



h) în cazul produselor agricole cu cotă de procesare, beneficiarul, la depunerea cererii de finanțare, trebuie să facă dovadă că deține cotă la nivelul investiției pe care urmează să o realizeze

Tehnice:

a) îmbunătățirea și optimizarea fluxurilor de producție, prelucrare și marketing a produselor agricole și forestiere (de exemplu: creșterea randamentului de procesare);

b) crearea și/sau modernizarea rețelelor locale de colectare, a capacităților de recepționare, depozitare, condiționare, sortare și ambalare a produselor agricole și forestiere (de exemplu: prelungirea perioadei de păstrare, creșterea calității produselor);

c) introducerea de tehnologii și procedee pentru obținerea de noi produse, care să satisfacă diferitele cerințe ale consumatorilor (de exemplu: diversificarea gamei de produse);

d) îmbunătățirea producției, procesării și marketingului produselor cu standarde de calitate superioare, inclusiv produsele ecologice;

e) îmbunătățirea controlului intern al calității materiei prime, semifabricatelor, produselor și subproduselor obținute în cadrul unităților de procesare și marketing (de exemplu: creșterea siguranței alimentare).

Economico-financiare:

a) reducerea costurilor de producție;

b) creșterea valorii adăugate brute (vab) a întreprinderii;

c) creșterea eficienței utilizării resurselor de producție;

d) îmbunătățirea cooperării orizontale între procesatori, unitățile care furnizează materii prime și sectorul de desfacere;

e) creșterea viabilității economice.

De mediu și siguranță alimentară:

a) reducerea emisiilor poluante și a deșeurilor în scopul protecției mediului (de exemplu: conformitatea cu nivelul stabilit prin normele de mediu);

b) creșterea gradului de utilizare a energiei din surse regenerabile;

c) îmbunătățirea siguranței la locul de muncă și a condițiilor de igienă în producție;

d) îmbunătățirea calității produselor prelucrate și a calității produselor alimentare cu respectarea cerințelor de siguranță alimentară precum și

a trasabilității (de exemplu: investiții pentru implementarea sistemului de management al calității, de exemplu: iso 9000:2005; iso 9001:2000; iso 14001:2004 (emas); iso 900; iso/tr 10013:2001; iso 19011:2002; iso 27001, inclusiv sistemele bazate pe IT etc.)

Prin redarea criteriilor de selecție utilizate de **GAL VALEA BĂSEULUI DE SUS** și având în vedere că aceste criterii se încadrează în obiectivele strategiei se respectă criteriul **SCS3.1.5**

G. Intensitatea ajutorului

Intensitatea sprijinului nerambursabil este de 50% din valoarea eligibilă.

H. Indicatori de monitorizare

Tip indicator	Indicator	Ținta 2012-
---------------	-----------	-------------



		2015
Realizare	Număr de proiecte sprijinite	10
Realizare	Număr de proiecte sprijinite ale căror beneficiari sunt tineri	3
Realizare	Număr de proiecte care integrează probleme de mediu	3
Realizare	Proiecte ale căror beneficiari reprezintă sau fac parte dintr-o forma asociativă (grup de producători, asociații, parteneriate etc)	7
Rezultat	Total proiecte	10

Din cele prezentate în prezentarea măsurii 1.2.3 se poate observa că aceasta se adresează atât **tinerilor** cât și **grupurilor de producători, asociații și parteneriate** aceasta respectând criteriile **SCS 3.2.5.; SCS 3.2.7.**

Deasemenea din totalul de 10 proiecte ce se estimează a se întreprinde, cel puțin 3 proiecte vor aborda **probleme de mediu**, astfel fiind în concordanță cu criteriul de selecție **SCS 3.2.6.**

I. Bugetul alocat măsurii 1.2.3. pentru perioada 2012-2015 pentru **GAL VALEA BAȘEULUI DE SUS** este de **400.000 euro**

Fișa măsurii 1.2.3.

Măsura 411 prin Măsura 1.2.3. – Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere

Obiectivul și raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției :

Această măsură are ca **obiectiv general** creșterea competitivității întreprinderilor de procesare agroalimentare și forestiere de pe teritoriul GAL, prin îmbunătățirea performanței generale a întreprinderilor din sectorul de procesare și marketing a produselor agricole și forestiere, printr-o mai bună utilizare a resurselor umane și a altor factori de producție.

Astfel se urmărește introducerea și dezvoltarea de tehnologii și procedee pentru obținerea de noi produse agricole și forestiere competitive în condițiile în care o bună parte din activitatea predominantă o reprezintă agricultura de subsistență.

Adaptarea întreprinderilor la noile standarde comunitare atât în etapa de procesare cât și în cea de distribuție a produselor obținute; îmbunătățirea veniturilor întreprinderilor sprijinite prin creșterea valorii adăugate a produselor agricole; creșterea valorii adăugate a produselor forestiere precum și a eficienței economice a activității microîntreprinderilor, prin dezvoltarea și modernizarea echipamentelor, proceselor și tehnologiilor de prelucrare.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii :

Sprijinul prin această măsură se acordă pentru realizarea investiției corporale și necorporale în cadrul întreprinderilor pentru procesarea și marketingul produselor agricole care procesează materii prime:



- Dezvoltarea de noi produse, procese și tehnologii
- Promovarea investițiilor pentru producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile,
- Adaptarea la cerințelor pieței, în funcție de resursele locale precum și deschiderea de noi oportunități de piață,
- Promovarea investițiilor pentru respectarea standardelor comunitare,
- Creșterea productivității muncii în sectorul agro-alimentar,
- Creșterea numărului de locuri de muncă.

Beneficiari :

Beneficiarii finali:

Publici: Nu este cazul

Privați:

- **Tipuri de beneficiari:**

- **Micro- Întreprinderi și Întreprinderi Mici și Mijlocii**

Tip de acțiuni eligibile :

*** Acțiuni materiale**

Pentru produsele agricole

❖ Construcții noi și/sau modernizarea clădirilor folosite pentru procesul de producție, inclusiv construcții destinate protecției mediului, infrastructură internă și utilități, precum și bransamente și racorduri necesare proiectelor;

❖ Construcții noi și/sau modernizări pentru depozitarea produselor, inclusiv depozite frigorifice en-gross;

❖ Achiziționarea sau achiziționarea în leasing de noi utilaje, instalații, echipamente, aparate și costuri de instalare;

❖ Investiții pentru îmbunătățirea controlului intern al calității materiei prime, semifabricatelor, produselor și subproduselor obținute în cadrul unităților de procesare și marketing;

❖ Investiții pentru producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile;

❖ Achiziționarea sau achiziționarea în leasing de noi mijloace de transport specializate, necesare activității de producție și marketing, identificate ca necesare prin studiul de fezabilitate sau memoriul justificativ.

Pentru produsele forestiere

❖ Construcții noi și modernizarea tuturor categoriilor de spații și încăperi pentru producerea și stocarea produselor forestiere, necesare realizării proiectului, inclusiv utilități și bransamente care nu depășesc 10% din valoarea eligibilă a proiectului;

❖ Achiziționarea sau achiziționarea în leasing de noi instalații, mașini și echipamente pentru recoltarea (în cazul proceselor tehnologice complexe), transportul și procesarea primară a produselor forestiere (lemnase și nelemnase), precum și investiții pentru modernizarea și re tehnologizarea capacităților existente, așa cum sunt prevăzute în studiile de fezabilitate, cu respectarea standardelor de mediu și securitate a muncii.

*** Acțiuni imateriale**

- Organizarea și implementarea sistemelor de management al calității și de siguranță alimentară, dacă sunt în legătură cu investițiile corporale ale proiectului;



- Cumpararea de tehnologii (know-how), achiziționarea de patente și licențe pentru pregătirea implementării proiectului;
- Costurile generale ale proiectului conform articolului nr. 55 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006, cum ar fi: taxe pentru arhitecți, ingineri și consultanți, studii de fezabilitate, taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor,
- Achiziționarea de software, identificat ca necesar prin studiul de fezabilitate sau memoriul justificativ.

Finanțare :

- Ajutorul public (FEADR + contribuție publică națională): 50%

-euro

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
10	80.000	800.000	320.000	80.000	400.000

-ron

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
10	349.600	3.496.000	1.398.400	349.600	1.748.000

Măsura 411 prin Măsura 141 – Sprijinirea fermelor de semi-subsistență**A. Obiectivele urmărite prin implementarea proiectului și raportul cu strategia de dezvoltare pentru teritoriul VALEA BAȘULUI DE SUS.**

Obiectiv general: Creșterea competitivității exploatațiilor agricole în curs de restructurare pentru facilitarea rezolvării problemelor legate de tranziție, având în vedere faptul că sectorul agricol și economia rurală sunt expuse presiunii concurențiale a pieței unice.

Obiective specifice:

- Creșterea volumului producției destinate comercializării pentru ca fermele de semisubsistență să devină viabile economic.
- Diversificarea producției în funcție de cerințele pieței și introducerea de noi produse.

Obiective operaționale:

Asigurarea sprijinirii veniturilor necesare în perioada de restructurare a fermelor de semisubsistență pentru mai bună utilizare a resurselor umane și a factorilor de producție, prin:

- ❖ stimularea spiritului antreprenorial;
- ❖ diversificarea activităților și veniturilor.

Obiectivele prezentate mai sus sunt în strictă concordanță cu analiza SWOT și cu prioritatea 1, având ca și obiective operaționale: 5; prezentate în capitolul 3 privind prioritățile planului de dezvoltare locală.

Opinăm că și în cadrul acestei măsuri este respectat criteriul de selecție **SCS 3.1.2.** deoarece măsura reflectă analiza SWOT, iar obiectivele și prioritățile înscrise în plan au o relație sinergetică și complementară.



Raportul cu strategia de dezvoltare

În România, ca urmare a retrocedării terenurilor, majoritatea fermelor individuale se caracterizează printr-o putere economică redusă și orientare spre consum din producția proprie, având mai mult caracter de subzistență și semi-subzistență. Deschiderea acestora către piață este relativ redusă, atât în ceea ce privește input-urile necesare cât și output-urile.

Deoarece există un număr mare de ferme mici în zona Valea Băseului de Sus (de subzistență și semi-subzistență), pentru care nu există posibilități reale de restructurare, numărul fermelor luate în considerare pentru sprijin în vederea transformării lor în ferme comerciale, va include numai fermele de semisubzistență între 2 și 8 UDE.

Astfel, exploatațiile din grupa 2-8 UDE sunt, de obicei, exploatații individuale tipice, iar procentul persoanelor juridice este foarte redus. Diferența față de clasa de dimensiune economică 8-16 UDE este clară, activitatea agricolă fiind aici orientată spre comercializare.

Sprijinirea fermelor medii-mici, adică a celor cu dimensiunea economică între 2 și 8 UDE, are marele avantaj că gestionează un segment de exploatații relativ omogen. Cum nu este de așteptat ca numărul de fermieri care vor depune cerere de sprijin să fie mai mare de un sfert din totalul beneficiarilor potențiali, această abordare este considerată cea mai realistă.

Specific României, unde relația exploatațiilor cu piața este mai puțin dezvoltată, planul de afaceri va pune accent pe vânzarea producției și nu atât pe realizarea de investiții, acestea din urmă reprezentând baza care va permite o schimbare a orientării exploatației, dar linia directoare o va constitui identificarea oportunităților de valorificare a producției. Sistemul de producție mixt al acestor exploatații nu diferă foarte mult de segmentul fermelor de subzistență (și anume, combinația granivore-culturi de câmp), însă există aici o orientare mai puternică spre piață.

În fermele de semi-subzistență fermierii desfășoară diverse activități agricole de cultivare a plantelor și de creștere a animalelor, bazate pe tradiții specifice satului românesc. Aceste ferme se caracterizează printr-o structură de producție foarte diversificată, determinată de necesitățile gospodăriei, precum și printr-o dotare tehnică redusă și necorespunzătoare, ceea ce împiedică creșterea productivității și obținerea unui surplus de produse destinate vânzării. Orientarea acestor ferme către piață necesită schimbarea sistemului de producție și implicit cheltuieli financiare suplimentare, pe care fermierii nu și le pot permite.

Sprijinul acordat pentru restructurarea fermelor de semi-subzistență este un instrument menit să determine, în principal, o îmbunătățire a managementului însoțită de transformarea acestora în exploatații familiale comerciale, capabile să identifice noi oportunități de valorificare a producției. Se va acorda atenție fermelor de semi-subzistență din zonele defavorizate sau din zone cu importanță pentru mediu (HNV, Natura 2000). În scopul adaptării producției din punct de vedere calitativ la cerințele pieței, fermierii de semi-subzistență se pot asocia în grupuri de producători și pot accesa, de asemenea, măsurile ce vizează îmbunătățirea pregătirii profesionale și utilizarea serviciilor de consultanță.

B. Descrierea acțiunilor și modul în care acestea satisfac nevoile stabilite

Sprijinul acordat prin această măsură are scopul de a asigura veniturile necesare în perioada de restructurare și transformarea fermelor de semi-subzistență în exploatații orientate către piață, prin utilizarea durabilă a factorilor de producție, îmbunătățirea managementului prin diversificarea producției agricole, precum și introducerea de tehnologii performante adaptate condițiilor locale. Ca



urmă, implementarea măsurii va conduce la creșterea veniturilor acestor ferme concomitent cu scăderea costurilor de producție.

Acțiunile eligibile din această măsură sunt adresate tuturor persoanelor interesate din zona **Valea Bășului de Sus**

C. Sinergia cu alte măsuri

Sprijinul acordat acestei măsuri este complementar acțiunilor prevăzute în cadrul altor măsuri din Axa I (111 „Formare profesională, informare și difuzare de cunoștințe”, 121 „Modernizarea exploatațiilor agricole”, 142 „Înființarea grupurilor de producători”, 143 „Furnizarea de servicii de consiliere și consultanță pentru agricultori”), din Axa II și Axa III.

Pentru încurajarea fermelor de semi-subsistență să intre pe piață, beneficiarii sprijinului acordat prin această măsură pot accesa concomitent mai multe măsuri în cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală. De exemplu, un fermier de semi-subsistență poate să acceseze măsurile care vizează formarea profesională și serviciile de consultanță. După caz, fermierul poate accesa și măsura de modernizare a exploatațiilor agricole, sau alte măsuri cum ar fi: înființarea grupurilor de producători, dezvoltarea de activități non-agricole și acordarea de plăți compensatorii pentru agromediu, în special pentru agricultura ecologică.

De asemenea sprijinul este complementar acțiunilor prevăzute în cadrul măsurilor din alte Fonduri:- Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR);

- Fondul de Coeziune (FC);
- Fondul Social European (FSE).

Complementaritatea cu alte programe de dezvoltare cu finanțare locală, națională sau europeană respectă criteriul de selecție **SCS 3.1.4** încă o dată..

Aceștia sunt persoane fizice și persoane fizice autorizate în vârstă de până la 62 de ani, care prezintă un Plan de afaceri pentru restructurarea exploatației agricole.

Persoanele fizice neautorizate încă vor fi acceptate ca beneficiari potențiali dacă se angajează să se autorizeze până la data încheierii contractului de finanțare.

Beneficiarii de finanțare pentru această măsură trebuie să desfășoare activități economice, în principal activități agricole și a căror exploatație agricolă:

- ❖ are o dimensiune economică cuprinsă între 2 și 8 UDE;
- ❖ este situată pe teritoriul Valea Bășului de Sus;
- ❖ este înregistrată în Registrul unic de identificare /Registrul agricol;
- ❖ comercializează o parte din producția agricolă obținută.

Persoanele fizice pot desfășura activități economice și se pot înregistra și autoriza în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare:

- ❖ individual și independent, ca persoane fizice autorizate;
- ❖ ca întreprinzători titulari ai unei întreprinderi individuale;
- ❖ ca membri ai unei întreprinderi familiale.

E. Tipuri de acțiuni eligibile

Să realizeze investiții, prin Măsura 121 „Modernizarea exploatațiilor agricole”, pentru îndeplinirea conformității cu standardele comunitare minime pentru protecția găinilor ouătoare –



sistemul de cuști îmbunătățite, conform Directivei Consiliului nr. 1999/74/CE, transpusă prin Ordinul nr. 136/2006.

Investițiile propuse prin proiect trebuie realizate până la 31.12.2014

Solicitantul trebuie să prezinte în Planul de afaceri investiții propuse a se realiza, prin Măsura 121 „Modernizarea exploatațiilor agricole”, altele decât cele pentru adaptarea la standardele comunitare.

Pentru a putea primi sprijin în cadrul Măsurii 141, solicitantul va trebui să întocmească un Plan de afaceri pentru o perioadă de cinci ani.

După o perioadă de trei ani de la acordarea sprijinului se verifică respectarea cerințelor minime din Planul de afaceri depus inițial la solicitarea sprijinului. La această dată, solicitantul trebuie să demonstreze că față de situația inițială a activității precizată în Planul de afaceri:

- ❖ producția agricolă obținută destinată comercializării înregistrează o creștere de 20%;
- ❖ dimensiunea economică a exploatației agricole crește cu minim 3 UDE.

O dată cu verificarea îndeplinirii condițiilor minime de acordare a sprijinului din Planul de afaceri la anul 3, beneficiarul trebuie să prezinte documente care atestă faptul că a urmat un curs de pregătire profesională prin Măsura 111 “Formare profesională, informare și difuzare de cunoștințe”, în raport cu proiectul.

Acțiunile eligibile în această măsură sunt menite să atingă obiectivele și prioritățile strategiei îndeplinindu-se astfel criteriul de selecție **SCS 3.1.3**

F. Criterii de selecție locală:

- ❖ Solicitantul este membru, cu minim 6 luni înainte de lansarea sesiunii pentru care aplică, al unei forme asociative recunoscute conform legislației naționale în vigoare
- ❖ Solicitantul accesează Măsura 214 „Plăți de Agro - mediu” din cadrul PNDR
- ❖ Ferma de semi – subzistență se află în zonă defavorizată
- ❖ Ferma de semi – subzistență este deținută de fermier cu vârsta sub 40 de ani, la data depunerii proiectului
- ❖ Solicitantul realizează o investiție, în special o investiție pentru îndeplinirea conformității cu standardele comunitare:
 - a. investiție pentru îndeplinirea conformității cu standardele comunitare
 - b. alt tip de investiție

Prin redarea criteriilor de selecție utilizate de **GAL VALEA BAȘULUI DE SUS** și având în vedere că aceste criterii se încadrează în obiectivele strategiei se respectă criteriul **SCS 3.1.5**

G. Intensitatea ajutorului

Prin Măsura 141 se acordă **sprijin public nerambursabil de 1.500 de euro/an/fermă de semi – subzistență. Sprijinul se acordă pentru o perioadă de cinci ani, unui singur membru al familiei, pentru aceeași exploatație agricolă.**

H. Indicatori de monitorizare

Tip indicator	Indicator	Ținta 2012-2015
---------------	-----------	-----------------



Realizare	Număr de ferme de semi-subzistență sprijinite Împărțite în funcție de statutul juridic: ❖ persoane fizice ❖ persoane juridice din care: ❖ conduse de femei ❖ conduse de tineri sub 40 de ani	40 25 15 7 20
Realizare	Număr de proiecte din zone defavorizate	10
Realizare	Număr de proiecte care aplică pentru agro-mediu	14
Realizare	Proiecte ale căror beneficiari reprezintă sau fac parte dintr-o formă asociativă (grup de producători, asociații, parteneriate etc)	25
Rezultat	Număr de ferme care introduc noi produse	10
Rezultat	Total proiecte	40

Din cele prezentate în măsura 1.4.1 se poate observa că aceasta se adresează **tinerilor** precum **grupurilor de producători, asociații și parteneriate** respectând criteriul **SCS 3.2.5.; SCS 3.2.7**

I. Bugetul alocat măsurii 1.4.1. pentru perioada 2012-2015 pentru **GAL VALEA BĂȘEULUI DE SUS** este de **300.000 euro**

Fișa măsurii 1.4.1.

Măsura 411 prin Măsura 1.4.1. – Sprijinirea fermelor de semi-subzistență

Obiectivul și raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției :

Obiectiv general: Creșterea competitivității exploatațiilor agricole în curs de restructurare pentru facilitarea rezolvării problemelor legate de tranziție, având în vedere faptul că sectorul agricol și economia rurală sunt expuse presiunii concurențiale a pieței unice.

Deoarece există un număr mare de ferme mici în zona Valea Băseului de Sus (de subzistență și semi-subzistență), pentru care nu există posibilități reale de restructurare, numărul fermelor luate în considerare pentru sprijin în vederea transformării lor în ferme comerciale, va include numai fermele de semisubzistență între 2 și 8 UDE.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii :

Sprijinul acordat prin această măsură are scopul de a asigura veniturile necesare în perioada de restructurare și transformarea fermelor de semi-subzistență în exploatații orientate către piață, prin utilizarea durabilă a factorilor de producție, îmbunătățirea managementului prin diversificarea producției agricole, precum și introducerea de tehnologii performante adaptate condițiilor locale. Ca urmare, implementarea măsurii va conduce la creșterea veniturilor acestor ferme concomitent cu scăderea costurilor de producție.



Beneficiari :

*** Acțiuni materiale**

Beneficiarii de finanțare pentru această măsură trebuie să desfășoare activități economice, în principal activități agricole și a căror exploatare agricolă:

- ❖ are o dimensiune economică cuprinsă între 2 și 8 UDE;
- ❖ este situată pe teritoriul Valea Băseului de Sus;
- ❖ este înregistrată în Registrul unic de identificare /Registrul agricol;
- ❖ comercializează o parte din producția agricolă obținută.

Persoanele fizice pot desfășura activități economice și se pot înregistra și autoriza în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare:

- ❖ individual și independent, ca persoane fizice autorizate;
- ❖ ca întreprinzători titulari ai unei întreprinderi individuale;
- ❖ ca membri ai unei întreprinderi familiale.

*** Acțiuni imateriale**

- Costurile generale ale proiectului conform articolului nr. 55 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006, cum ar fi: ingineri și consultanți, taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor.

Finanțare :

- Ajutorul public (FEADR + contribuție publică națională): **100%**

-euro

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
40	7500	300.000	240.000	60.000	0

-ron

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
40	32.775	1.311.000	1.048.800	262.200	0

**Măsura 411 prin Măsura 142 – Înființarea grupelor de producători****A. Obiectivele urmărite prin implementarea proiectului și raportul cu strategia de dezvoltare pentru teritoriul VALEA BAȘEULUI DE SUS.**

Obiectiv general: Creșterea competitivității sectoarelor primare agricol și silvic, prin dezvoltarea echilibrată a relațiilor dintre producători și sectoarele de procesare și comercializare, precum și adaptarea producției din punct de vedere calitativ și cantitativ la cerințele consumatorilor.

Obiective specifice:

Încurajarea înființării grupurilor de producători din sectorul agricol și silvic în vederea obținerii de produse de calitate care îndeplinesc standardele comunitare, prin aplicarea unor tehnologii de producție unitare și sprijinirea accesului la piață a propriilor membri.

Obiective operaționale:

Creșterea numărului de grupuri de producători sprijinite pentru înființare și funcționare administrativă și creșterea veniturilor prin îmbunătățirea capacității tehnice și de management a membrilor acestora.

Obiectivele prezentate mai sus sunt în strictă concordanță cu analiza SWOT și cu prioritatea 1, având ca și obiective operaționale: 2, 4; prezentate în capitolul 3 privind prioritățile planului de dezvoltare locală.

Opinăm că și în cadrul acestei măsuri este respectat criteriul de selecție **SCS 3.1.2.** deoarece măsura reflectă analiza SWOT, iar obiectivele și prioritățile înscrise în plan au o relație sinergetică și complementară.



Raportul cu strategia de dezvoltare

În urma analizei relației dintre exploatarea de subzistență și semi-subzistență cu piața, se impune, în zona **VALEA BĂȘULUI DE SUS**, o mai bună valorificare a producției agricole. În contextul în care asocierea în grupuri de producători a constituit o pârgie în procesul de transformare a fermelor de semi-subzistență în ferme familiale comerciale, această măsură este extrem de importantă. Așadar, creșterea competitivității este condiționată de valorificarea pe piață a unor produse agricole corespunzătoare din punct de vedere calitativ și cantitativ. Adaptarea producției la cerințele pieței poate fi accelerată semnificativ de **asocierea producătorilor agricoli**, care are drept consecință conștientizarea acestora asupra importanței aplicării unor tehnologii de producție unitare, corespunzătoare solicitărilor procesatorilor sau comerțului cu ridicata.

B. Descrierea acțiunilor și modul în care acestea satisfac nevoile stabilite

Domeniul de acțiune al măsurii îl constituie încurajarea înființării și funcționării administrative a grupurilor de producători, recunoscute în conformitate cu prevederile legislației naționale în vigoare, ceea ce va conduce la:

- Adaptarea producției la cerințele și exigențele pieței;
- Asigurarea comercializării în comun a produselor, inclusiv pregătirea pentru vânzare, centralizarea vânzării și distribuția produselor cu ridicata;
- Creșterea valorii adăugate a producției obținute în comun și o mai bună gestionare economică a resurselor și rezultatelor obținute;
- Stabilirea unor reguli comune în ceea ce privește informațiile asupra producției, în special cu privire la cantitate, calitate și tipul ofertei, acordându-se o atenție deosebită produselor obținute în cantități corespunzătoare pentru industria prelucrătoare și pentru rețeaua de comercializare.

Acțiunile eligibile din această măsură sunt adresate tuturor persoanelor interesate din zona **Valea Bășului de Sus**

Activitățile prezentate mai sus sunt în conformitate cu prioritatea 1 și cu obiectivele: 2, 4 prezentate în capitolul priorități.

După cum se poate observa, acțiunile stabilite în cadrul acestei măsuri sunt în concordanță cu obiectivele și prioritățile strategiei. Prin urmare criteriul de selecție **3.1.3** este respectat încă o dată.

C. Sinergia cu alte măsuri

Acțiunile specifice acestei măsuri se pot realiza fie individual, fie în complementaritate cu alte acțiuni din cadrul altor măsuri. Prezentăm mai jos, sinergia cu alte măsuri.

Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri este complementar sprijinului acordat prin alte măsuri din cadrul Axei I, PNDR (Măsura 111 „Formare profesională, informare și difuzare de cunoștințe”, 121 “Modernizarea exploatarea agricole”, 123 “Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere”, 125 “Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii”, 141 „Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistență”, 143 „Furnizarea de servicii de consiliere și consultanță pentru agricultori”), Axei II și Axei III.

Complementaritatea cu alte programe de dezvoltare cu finanțare locală, națională sau europeană respectă criteriul de selecție **SCS 3.1.4** încă o dată.

**D. Beneficiarii**

Grupuri de producători recunoscute oficial începând cu 1 ianuarie 2007 până la 31 decembrie 2013, conform prevederilor legislației în vigoare. Se exclud de la finanțare grupurile de producători, recunoscute preliminar, cele care au primit sprijin prin Programul SAPARD sau de la bugetul național, precum și organizațiile de producători din sectorul legume-fructe care beneficiază de sprijin prin Regulamentul CE 2200/1996, precum și organizațiile de producători de hamei. Descrierea procedurii oficiale pentru recunoașterea grupurilor inclusiv criteriile de recunoaștere Conform legislației în vigoare, grupurile de producători sunt recunoscute de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, responsabil pentru:

- a) analiza și decizia privind recunoașterea grupului de producători;
- b) verificarea periodică a condițiilor de recunoaștere;
- c) emiterea și înregistrarea avizului de recunoaștere al grupului de producători într-un registru special, deschis în acest scop;
- d) retragerea Avizului de recunoaștere acordat grupului de producători, în situația în care acesta a fost obținut prin prezentarea de date neconforme realității, precum și atunci când obligațiile față de membrii grupurilor de producători, cuprinse în actul constitutiv, nu mai sunt respectate.

E. Tipuri de acțiuni eligibile

Sprijinul se acordă pentru grupurile de producători recunoscute conform legislației naționale în vigoare, pentru următoarele categorii:

1. Sectorul agricol:

- culturi de câmp (cereale, oleaginoase, culturi proteice, tehnice, culturi rădăcinoase câmp);
- horticultură (flori, plante ornamentale);
- viticultură (viță de vie pentru vin);
- creșterea animalelor pentru lapte;
- creșterea animalelor (excluzând laptele);
- granivore (porci și păsări);
- mixt (creșterea animalelor pentru lapte și carne/culturi vegetale și creșterea animalelor).

Acțiuni inovative:

- investiții pentru funcționarea grupului de acțiune locală ce costau în;
- achiziționarea de echipamente pentru prelucrarea și depozitarea producției obținute;
- cheltuieli administrative.

Introducerea acțiunilor inovative pentru zona Valea Bașeului de Sus va produce beneficii și generarea de valoare adăugată. Prin urmarea criteriul de selecție **CSC 3.2.1** privind acțiunile inovative

F. Criterii de selecție locală:

Legislația în vigoare (Ordonanța nr. 37 din 14 iulie 2005 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 338/2005) prevede în principal, următoarele criterii de recunoaștere ale grupului de producători:

1. Să fie persoană juridică înființată la inițiativa producătorilor agricoli și forestieri, cu scopul de a comercializa în comun produsele agricole și silvice ale membrilor, urmărind realizarea următoarelor obiective:



a. planificarea și modificarea producției conform cererii pieței, în special conform condițiilor de calitate și cantitate;

b. promovarea concentrării ofertei și plasarea pe piață a produselor obținute de membrii săi;

c. reducerea costurilor de producție și stabilirea prețurilor la producător;

d. promovarea utilizării practicilor de cultivare, a tehnicilor de producție și gestiune a deșeurilor care să nu dăuneze mediului înconjurător, în special pentru protecția calității apelor, a solului și a peisajului natural, precum și menținerea și/sau promovarea biodiversității.

2. alte condiții de recunoaștere se referă la:

- grupul de producători este format din cel puțin 5 membri;

- să comercializeze cel puțin 75% din producția proprie prin intermediul grupului de producători;

- dovedește prin evidența contabilă o valoare minimă a producției comercializate, pentru grupa de produs pentru care solicită recunoașterea, de cel puțin 10.000 Euro, echivalent în lei;

- deține un sistem centralizat de contabilitate, facturare, înregistrare și urmărire cantitativă, calitativă și valorică a producției membrilor;

- membrii grupului de producători au obligația de a plăti contribuțiile financiare prevăzute în actul constitutiv pentru înființarea și funcționarea grupului de producători.

3. să aibă prevăzute în actul constitutiv sau în statut obligațiile membrilor și ale grupului de producători;

4. să dispună de organe de conducere și mijloace tehnice care să-i permită să asigure managementul comercial și financiar pentru funcționarea grupului de producători.

Se acordă prioritate:

1. Grupurilor care au peste 30% din membri din rândul tinerilor;

2. Grupurilor care au membrii ce intră în categoria fermierilor de semisubzistență;

După cum se poate observa, criteriile de selecție 1, 2 prezentate mai sus demonstrează faptul că strategia propusă se adresează atât tinerilor cât și fermierilor de semisubzistență. Prin urmare criteriile de selecție **SCS 324 și SCS 325**

3. Grupurilor care au proiecte ce includ activități de protecție a mediului

După cum se poate observa, criteriul de selecție 3 prezentat mai sus demonstrează faptul că strategia propusă se adresează proiectelor ce promovează protecția mediului. Prin urmare criteriile de selecție **SCS 326**

4. Grupurilor care produc ecologic;

Prin redarea criteriilor de selecție utilizate de **GAL VALEA BĂȘULUI DE SUS** și având în vedere că aceste criterii se încadrează în obiectivele strategiei se respectă criteriul **SCS 3.1.5**

G. Intensitatea ajutorului

În cadrul acestei măsuri se acordă sprijin public nerambursabil de 100%, conform anexei Regulamentului (CE) nr. 1698/2005. Suma acordată prin această măsură se calculează anual în

funcție de valoarea producției anuale comercializate de către grupul de producători recunoscut. **Rata de sprijin pentru grupurile de producători este următoarea:**

- Rate anuale acordate în primii 5 ani de la data recunoașterii grupului de producători
- Sprijinul va fi calculat pe baza producției comercializate anual de către grupul de producători, astfel:

a) 5%, 5%, 4%, 3% și 2% din valoarea producției comercializate de până la 1.000.000 Euro pentru primul, al doilea, al treilea, al patrulea și respectiv al cincilea an;

b) 2,5%, 2,5%, 2,0%, 1,5% și 1,5% pentru valoarea producției comercializate care depășește 1.000.000 Euro pentru primul, al doilea, al treilea, al patrulea și respectiv al cincilea an.

- Sprijinul nu va putea depăși următoarele plafoane:

50.000 Euro	- Anul I
50.000 Euro	- Anul II
40.000 Euro	- Anul III
30.000 Euro	- Anul IV
30.000 Euro	- Anul V

Plata primei rate va fi făcută la un an, după data la care grupul de producători este recunoscut. Plata se va face în urma verificării respectării condițiilor inițiale de recunoaștere a grupului de producători, pe baza facturilor pentru producția vândută înregistrată și calculată după un an de la recunoașterea grupului.

H. Indicatori de monitorizare

Tip indicator	Indicator	Ținta 2012-2015
Realizare	Număr total de grupuri de producători sprijinite	4
Realizare	Număr de grupuri de producători- cu cel puțin 30% membrii din rândul tinerilor	2
Realizare	Număr de grupuri de producători ce au proiecte care includ activități de protecție a mediului	1
Rezultat	Număr de grupuri de producători sprijinite pentru produse ecologice	2
Impact	Creșterea productivității muncii	5%

Din cele prezentate în măsura 1.4.2 se poate observa că aceasta se adresează **tinerilor, fermelor de semi-subsistență, problemelor de mediu** respectând criteriile **SCS 3.2.4.; SCS 3.2.5.; SCS 3.2.6.** Totodată această măsură facilitează implementarea altor măsuri din PNDR respectându-se criteriul de selecție **SCS 3.2.7.**



I. Bugetul alocat măsurii 1.4.2 pentru perioada 2012-2015 pentru **GAL VALEA BAȘEULUI DE SUS** este de **200.000 euro**

Fișa măsurii 1.4.2.

Măsura 411 prin Măsura 1.4.2. – Înfiiințarea grupelor de producători

Obiectivul și raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției :

Obiectiv general: Creșterea competitivității sectoarelor primare agricol și silvic, prin dezvoltarea echilibrată a relațiilor dintre producători și sectoarele de procesare și comercializare, precum și adaptarea producției din punct de vedere calitativ și cantitativ la cerințele consumatorilor.

În urma analizei relației dintre exploatațiile de subzistență și semi-subzistență cu piața, se impune, în zona **VALEA BAȘEULUI DE SUS**, o mai bună valorificare a producției agricole. În contextul în care asocierea în grupuri de producători a constituit o pârghie în procesul de transformare a fermelor de semi-subzistență în ferme familiale comerciale, aceasta masura este extrem de importantă. Așadar, creșterea competitivității este condiționată de valorificarea pe piață a unor produse agricole corespunzătoare din punct de vedere calitativ și cantitativ. Adaptarea producției la cerințele pieței poate fi accelerată semnificativ de **asocierea producătorilor agricoli**, care are drept consecință conștientizarea acestora asupra importanței aplicării unor tehnologii de



producție unitare, corespunzătoare solicitărilor procesatorilor sau comerțului cu ridicata.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii :

Domeniul de acțiune al măsurii îl constituie încurajarea înființării și funcționării administrative a grupurilor de producători, recunoscute în conformitate cu prevederile legislației naționale în vigoare, ceea ce va conduce la:

- Adaptarea producției la cerințele și exigentele pieței;
- Asigurarea comercializării în comun a produselor, inclusiv pregătirea pentru vânzare, centralizarea vânzării și distribuția produselor cu ridicata;
- Creșterea valorii adăugate a producției obținute în comun și o mai bună gestionare economică a resurselor și rezultatelor obținute;
- Stabilirea unor reguli comune în ceea ce privește informațiile asupra producției, în special cu privire la cantitate, calitate și tipul ofertei, acordându-se o atenție deosebită produselor obținute în cantități corespunzătoare pentru industria prelucrătoare și pentru rețeaua de comercializare.

Beneficiari :

Grupuri de producători recunoscute oficial începând cu 1 ianuarie 2007 până la 31 decembrie 2013, conform prevederilor legislației în vigoare. Se exclud de la finanțare grupurile de producători, recunoscute preliminar, cele care au primit sprijin prin Programul SAPARD sau de la bugetul național, precum și organizațiile de producători din sectorul legume-fructe care beneficiază de sprijin prin Regulamentul CE 2200/1996, precum și organizațiile de producători de hamei. Descrierea procedurii oficiale pentru recunoașterea grupurilor inclusiv criteriile de recunoaștere Conform legislației în vigoare.

Finanțare :

- Ajutorul public (FEADR + contribuție publică națională): **100%**

-euro

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
4	50.000	200.000	160.000	40.000	0

-ron

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
4	218.500	874.000	699.200	174.800	0



Măsura 412 prin Măsura 2.2.1. - Prima împădurire a terenurilor agricole

A. Obiectivele urmărite prin implementarea proiectului și raportul cu strategia de dezvoltare pentru teritoriul VALEA BAȘEULUI DE SUS.

Obiectiv general

Îmbunătățirea condițiilor de mediu în spațiul rural prin folosirea și gospodărirea durabilă a terenului prin împădurire. Această măsură este destinată prevenirii pagubelor produse de factorii naturali dăunători, reducerii eroziunii solurilor, îmbunătățirii capacității de retenție a apei, creșterii calității aerului, producerii de biomasă, inclusiv masă lemnoasă de calitate, prin menținerea, sau, după caz, creșterea biodiversității.

Obiective specifice

Creșterea suprafeței de pădure cu rol de protecție a apei, solurilor, a pădurilor cu rol de protecție împotriva factorilor naturali și antropici dăunători, precum și de asigurare a funcțiilor recreative, pe baza rolului multifuncțional al acesteia.

Obiectiv operațional



Extinderea suprafeței ocupate de păduri prin sprijinirea lucrărilor de împădurire și întreținere a plantațiilor.

Pădurile înființate prin această măsură sunt menite să protejeze componentele de mediu pe baza rolului multifuncțional pe care îl au.

Obiectivele prezentate mai sus sunt în strictă concordanță cu analiza SWOT și cu prioritatea 1, având ca și obiective operaționale: 1 prezentate în capitolul 4 privind prioritățile planului de dezvoltare locală.

Opinăm ca și în cadrul acestei măsuri este respectat criteriul de selecție **SCS 3.1.2.** deoarece măsura reflectă analiza SWOT, iar obiectivele și prioritățile înscrise în plan au o relație sinergetică și complementară.

Raportul cu strategia de dezvoltare

Odată cu efectuarea studiilor și consultarea actorilor locali din GAL Valea Bășului, s-a constatat necesitatea unei mai bune valorificări a pădurilor.

În zona grupului de acțiune locală **VALEA BĂȘULUI DE SUS** sectorul forestier, pe lângă cel agricol, constituie pentru spațiul rural un factor determinant pentru obținerea producțiilor silvice/agricole precum și pentru menținerea calității peisajului și protecției mediului înconjurător. O mare parte din totalul populației active din mediul rural, este ocupată în aceste sectoare. Totodată, scopul acestei măsuri este de a crește suprafața pădurilor la nivel național prin împădurirea de terenuri agricole. Această măsură are un caracter compensatoriu.

Evoluția și specializarea în silvicultură și agricultură necesită un nivel corespunzător de instruire tehnică, economică și juridică, inclusiv expertiza în tehnologii noi ale informației, pentru a corespunde cerințelor comunitare, sprijinind astfel mobilizarea populației rurale și îmbunătățirea diversității locale în vederea creșterii atractivității zonelor rurale, a diversificării economiei rurale și a calității vieții. Necesitatea activităților dezvoltării sectorului forestier apare, în zona **VALEA BĂȘULUI DE SUS**, în contextul legat de creșterea competitivității și diversificării produselor și activităților silvice, de restructurarea și modernizarea sectorului forestier, a sectoarelor de procesare și comercializare pentru produsele forestiere, de încurajarea afacerilor orientate spre piață, a cerințelor pentru o gamă largă de aptitudini economice și de management cât și de îndeplinirea obiectivului gestionării durabile a terenurilor și protecției mediului, aplicarea de tehnologii și practici prietenoase mediului și de utilizare a energiei regenerabile. Prin urmare, este necesar ca prima împădurire a terenurilor agricole, să se dezolte pe raza teritoriului **GAL VALEA BĂȘULUI DE SUS**, persoane implicate în domenii care au legatură cu agricultura, industria alimentară și silvicultură.

B. Descrierea acțiunilor și modul în care acestea satisfac nevoile stabilite și modul de acoperire

Scopul acestei măsuri este de a crește suprafața pădurilor la nivel național prin împădurirea de terenuri agricole. Această măsură are un caracter compensatoriu. Sprijinul prin această măsură se referă la:

- Primă de înființare a plantațiilor forestiere (costuri standard), conform proiectului tehnic;
- O primă anuală pentru lucrările de completări și întreținere a plantației pe o perioadă de 5 ani;
- O primă anuală fixă (standard) ca și primă pentru pierderea de venit ca urmare a împăduririi, pe an și pe ha, pentru o perioadă de 15 ani.



C. Sinergia cu alte măsuri

Acțiunile specifice acestei măsuri se pot realiza fie individual, fie în complementaritate cu alte acțiuni din cadrul altor măsuri. Prezentăm mai jos, sinergia cu alte măsuri. Sprijinul acordat prin măsură este complementar acțiunilor prevăzute în cadrul altor măsuri din Axa I (123 "Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere", 142 "Înființarea grupurilor de producători", 125 "Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii", 112 "Instalarea tinerilor fermieri", 122 "Îmbunătățirea valorii economice a pădurii"), Axa II și Axa III, „Îmbunătățirea calității aerului prin lucrări de împăduriri a terenurilor degradate” finanțat de Administrația Fondului pentru Mediu.

Sprijinul acordat acestei măsuri este complementar acțiunilor finanțate prin alte fonduri europene și naționale:

- Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR);
- Fondul de Coeziune (FC);
- Fondul Social European (FSE);
- Fonduri bugetare prin Administrația Fondului pentru Mediu.

Corelarea măsurii cu alte măsuri din FEADR și alte fonduri va avea un efect pozitiv atât asupra modernizării sectorului silvic, cât și asupra filierelor de comercializare a produselor forestiere și a protecției mediului înconjurător.

După cum se poate observa, prin intermediul acestei măsuri, strategia de dezvoltare locală propusă, demonstrează complementaritatea cu alte programe de dezvoltare.

Prin urmare, criteriul de selecție **CS 3.1.4** se respectă încă o dată.

D. Beneficiarii

Beneficiarii sprijinului prin această măsură sunt deținători legali de teren agricol.

Aceștia nu trebuie să facă obiectul altor forme de sprijin prin FEAGA sau FEADR pentru aceeași suprafață de teren și perioadă, inclusiv prin Măsura 113 " Pensionarea timpurie a fermierilor și muncitorilor agricoli", cu excepția persoanelor fizice care realizează proiectele de împădurire prin măsura 143.

Următoarele categorii de beneficiari sunt eligibili pentru sprijin prin această măsură:

a) Deținătorii privați de teren agricol, pentru înființarea plantației forestiere și executarea lucrărilor de întreținere pe o perioadă de 5 ani, precum și o primă compensatorie pentru pierderea de venit prin împădurire, stabilită pe an și pe ha, pentru o perioadă de 15 ani;

b) Autorități publice locale deținătoare de teren agricol, numai pentru înființarea plantației. Dacă terenul agricol destinat împădurii este concesionat de o persoană fizică sau juridică, primele pentru întreținerea plantației și cele compensatorii, prevăzute la alineatul precedent, pot fi de asemenea acordate.

E. Tipuri de acțiuni eligibile

Măsura se aplică pe suprafețe de teren agricol mai mari de 0,5 ha pe care se înființează o plantație forestieră se execută lucrările tehnice de întreținere, iar pădurea se păstrează până ce atinge vârsta de exploatare. Pentru persoanele juridice, cheltuielile pentru proiectele tehnice se suportă din sprijinul acordat prin măsură și nu pot depăși 10% din valoarea eligibilă a proiectului. Costurile eligibile pentru realizarea proiectului tehnic nu trebuie să depășească 70 euro/ha pentru suprafețe de



până la 50 ha, 50 euro pentru suprafețe între 51 și 150 ha, 30 euro pentru suprafețe mai mari de 150 ha.

Tipurile de plăți aferente măsurii 221 sunt următoarele:

1. o primă pentru lucrările de înființare a plantațiilor forestiere (costuri standard), în funcție de zona geografică în care se efectuează împădurire;

2. o primă anuală pentru lucrările de întreținere a plantației pe o perioadă de 5 ani, (începând cu anul înființării plantației), variabila în funcție de zona geografică în care s-a făcut împădurirea și de anul de întreținere;

3. o primă compensatorie anuală pe ha, pentru pierderea de venit ca urmare a împăduririi, standard pentru o perioadă de 15 ani (începând cu anul înființării plantației), dar variabila în funcție de clasificarea beneficiarilor ca fermieri sau alți deținători de terenuri agricole.

Beneficiarii persoane fizice vor putea accesa în vederea realizării proiectului de împădurire măsura 143.

Acțiunile prevăzute a se efectua prin această măsură au un caracter colectiv și nu individual.

Acțiunile eligibile în această măsură sunt menite să atingă obiectivele și prioritățile strategiei îndeplinindu-se astfel criteriul de selecție **SCS 3.1.3**

Aceasta activitate integrează probleme de mediu, ceea ce demonstrează conformitatea cu criteriul de selecție **SCS3.2.6**

F. Criterii de selecție locală

Proiectele prin care se solicită finanțare prin FEADR sunt supuse unui sistem de selecție, după cum urmează:

- Poziția terenului în funcție de zona geografică (altitudine),
- Marimea plantației: se va acorda prioritate terenurilor propuse pentru împădurire în funcție de suprafață,
- Distanța față de pădurile deja existente,
- Gradul de degradare a terenului,
- Ciclul de producție / vârsta de exploatare a pădurii,
- Numărul de specii utilizate în lucrările de împădurire.

Prin redarea criteriilor de selecție utilizate de **GAL VALEA BAȘULUI DE SUS** și având în vedere că aceste criterii se încadrează în obiectivele strategiei se respectă criteriul **SCS3.1.5**

G. Intensitatea ajutorului

Ajutorul public (FEADR + contribuție publică națională) acordat în cadrul acestei măsuri este de 70 % din totalul cheltuielilor eligibile.

H. Indicatori de monitorizare

Tip indicator	Indicator	Ținta 2012-2015
Realizare	Număr total de proiecte	2



Realizare	Număr total de beneficiari	2
Realizare	Număr de proiecte cu beneficiari tineri	1
Realizare	Număr proiecte care integrează activități de mediu	2
Rezultat	Număr total de proiecte realizate	2

Din cele prezentate în măsura 2.2.1 se poate observa că aceasta se adresează atât **tinerilor** cât **grupurilor de producători, asociații și parteneriate** acestea fiind **proprietari ai terenurilor** fiind respectat astfel criteriile **SCS 3.2.5.; SCS 3.2.7.**

Deasemenea din totalul de 2 proiecte ce se estimează a se întreprinde, amândouă abordează **probleme de mediu**, astfel fiind în concordanță cu criteriul de selecție **SCS 3.2.6.**

Bugetul alocat măsurii 2.2.1. pentru perioada 2012-2015 pentru **GAL VALEA BAȘULUI DE SUS** este de **70.000 euro**

Fișa măsurii 2.2.1. Prima împădurire a terenurilor agricole

Măsura 411 prin Măsura 2.2.1. - Prima împădurire a terenurilor agricole

Obiectivul și raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției :

Îmbunătățirea condițiilor de mediu în spațiul rural prin folosirea și gospodărirea durabilă a terenurilor agricole prin împădurire.

Această măsură vizează îmbunătățirea condițiilor de mediu în spațiul rural prin folosirea și gospodărirea durabilă a terenului prin împădurire. Măsura este destinată prevenirii pagubelor produse de factorii naturali daunători, reducerii eroziunii solurilor, îmbunătățirii capacității de retenție a apei, creșterii calității aerului, producerii de biomasă, inclusiv masă lemnoasă de calitate, prin menținerea, sau, după caz, creșterea biodiversității.

Necesitatea dezvoltării sectorului silvic în zona grupului de acțiune locală **VALEA BAȘULUI DE SUS** este dată de sectoarele agricol și forestier ce constituie pentru spațiul rural un factor determinant pentru obținerea producțiilor agricole și silvice, precum și pentru menținerea calității peisajului și protecției mediului înconjurător. O mare parte din totalul populației active din mediul rural, este



ocupată în aceste sectoare.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii :

Această măsură sprijină extinderea suprafeței ocupate de păduri prin sprijinirea lucrărilor de împadurire și întreținere a plantațiilor.

Pădurile înființate prin această măsură sunt menite să protejeze componentele de mediu pe baza rolului multifuncțional pe care îl au.

Beneficiari :

Beneficiarii finali:

a) Deținătorii privați de teren agricol, pentru înființarea plantației forestiere și executarea lucrărilor de întreținere pe o perioadă de 5 ani, precum și o primă compensatorie pentru pierderea de venit prin împadurire, stabilită pe an și pe ha, pentru o perioadă de 15 ani;

b) Autorități publice locale deținătoare de teren agricol, numai pentru înființarea plantației. Dacă terenul agricol destinat împadurii este concesionat de o persoană fizică sau juridică, primele pentru întreținerea plantației și cele compensatorii, prevăzute la alineatul precedent, pot fi de asemenea acordate.

***Acțiuni materiale :**

- Tipuri de acțiuni eligibile :
- Pregătirea terenurilor
- Achiziționare puieților
- Plantarea puieților
- Dezvoltarea sistemelor necesare
- Întreținerea plantațiilor (până 2015)

*** Acțiuni imateriale**

- Costurile generale ale proiectului conform articolului nr. 55 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006, cum ar fi: taxe pentru arhitecți, ingineri și consultanți, studii de fezabilitate, taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor.

Finanțare :

- Ajutorul public (FEADR + contribuție publică națională): **70%**

-euro

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
2	50.000	100.000	56.000	14.000	30.000

-ron

Nr. de	Cost total	Estimarea	Contribuția	Contribuția	Contribuția
--------	------------	-----------	-------------	-------------	-------------



proiecte prevăzute	mediu	costului total pe măsură	FEADR – măsură	publică națională	privată
2	218.500	437.000	244.720	61.180	131.100

Măsura 413 prin Măsura 3.1.2. – Sprijin pentru crearea și dezvoltarea microîntreprinderilor

A. Obiectivele urmărite prin implementarea proiectului și raportul cu strategia de dezvoltare pentru teritoriul VALEA BAȘEULUI DE SUS.

Obiectivul general al măsurii vizează dezvoltarea durabilă a economiei rurale prin încurajarea activităților non-agricole, în scopul creșterii numărului de locuri de muncă și a veniturilor adiționale.

Obiective specifice

- a) Crearea și menținerea locurilor de muncă în spațiul rural;
- b) Creșterea valorii adăugate în activități non-agricol;
- c) Crearea și diversificarea serviciilor pentru populația rurală prestate de către micro-întreprinderi.

Obiective operaționale:

- Crearea de micro-întreprinderi precum și dezvoltarea celor existente în sectorul non agricol, în spațiul rural;
- Încurajarea inițiativelor de afaceri promovate, în special de către tineri și femei;
- Încurajarea activităților meșteșugărești și a altor activități tradiționale;



- Reducerea gradului de dependență față de agricultură.

Obiectivele prezentate mai sus reflecta analiza SWOT, ele fiind în conformitate cu prioritatea 2 și cu obiectivele prezentate în cadrul capitolului de priorități.

După cum se poate observa, și în cadrul acestei măsuri, obiectivele stabilite pentru implementarea planului de dezvoltare locală din zona **Valea Bășului de Sus** reflectă analiza SWOT a grupului iar între obiective și priorități există o relație sinergetică și complementară. Prin urmare, criteriul de selecție **SCS3.1.2** este respectat încă o dată.

Raportul cu strategia de dezvoltare

Promovarea unei dezvoltări echilibrate, în vederea realizării coeziunii economice și sociale impune acordarea unei atenții deosebite dezvoltării zonelor rurale **Valea Bășului de Sus**. În prezent în cadrul teritoriului **Valea Bășului de Sus**, funcțiile economice depind aproape în întregime, de existența activităților agricole. Necesitatea restructurării activităților la nivelul fermelor agricole împreună cu îmbunătățirea capitalului fermelor comerciale și orientarea inevitabilă către o ocupare parțială în agricultură va determina eliberarea unei părți considerabile a forței de muncă din sectorul agricol.

Această situație explică necesitatea creării de locuri de muncă alternative, precum și a surselor de venituri adiționale din activități non-agricole, alături de reorientarea forței de muncă spre activități non-agricole productive și către dezvoltarea serviciilor pentru populația rurală. Dezvoltarea micro-întreprinderilor este recunoscută ca fiind sursa cea mai semnificativă de creare de locuri de muncă/obținere de venituri în spațiul rural, atât pentru economiile deja dezvoltate cât și pentru cele în curs de dezvoltare. Având în vedere nivelul scăzut al veniturilor obținute din activități non-agricole în zona **Valea bășului de Sus**, se impune necesitatea creării de noi microîntreprinderi care vor revitaliza economia rurală prin crearea de locuri de muncă pentru populația rurală în sectorul non-agricol și creșterea veniturilor acesteia.

Sprijinul vizat prin această măsură se adresează micro-întreprinderilor, precum și locuitorilor din spațiul rural care doresc să desfășoare o activitate economică devenind antreprenori. O atenție deosebită se va acorda femeilor din spațiul rural, dat fiind faptul că datele statistice arată că acestea dezvoltă afaceri într-un număr mult mai redus decât bărbații.

B. Descrierea acțiunilor și modul în care acestea satisfac nevoile stabilite și modul de acoperire

Descrierea acțiunilor și modul în care acestea satisfac nevoile stabilite

Se vor sprijini operațiuni legate de:

- Investiții corporale (construcția, modernizarea, extinderea clădirilor în scop productiv; dotarea aferentă cu echipamente, utilaje etc., inclusiv achiziționarea în leasing a acestora);
- Investiții necorporale (software, patente, licențe etc.), inclusiv achiziționarea în leasing a acestora. Conform Art. nr. 55 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006, vor fi susținute costurile generale legate de întocmirea proiectului precum taxe pentru arhitecți, ingineri și consultanță, studii de fezabilitate/memorii justificative, taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, așa cum sunt ele menționate în legislația națională, achiziția de patente și licențe, în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile ale proiectelor, iar pentru proiectele care nu prevăd construcții, în limita a 5%.

**Modul de acoperire a teritoriului de către acțiunile aferente acestei măsuri:**

Acțiunile sunt destinate întreg teritoriului acoperit de **GAL VALEA BĂSEULUI DE SUS**.

Activitățile prezentate mai sus sunt în conformitate cu prioritatea numărul 2 și cu obiectivele prezentate în cadrul capitolului de priorități.

Așadar, după cum se poate observa, acțiunile stabilite în cadrul acestei măsuri, sunt în concordanță cu obiectivele și prioritățile strategiei. Prin urmare, criteriul de selecție **SCS3.1.3** se respectă încă o dată.

C. Sinergia cu alte măsuri

Acțiunile specifice acestei măsuri se pot realiza fie individual, fie în complementaritate cu alte acțiuni din cadrul altor măsuri. Prezentăm mai jos, sinergia cu alte măsuri.

Demarcarea intervenției FEADR și FEDR pentru producerea energiei electrice/termice din surse regenerabile: - FEADR (PNDR - Axa 4, Masura 413 prin Masura 312) va sprijini achiziționarea de echipamente de producere a energiei din alte surse regenerabile decât biocombustibilii, numai ca parte componentă a proiectelor și folosirea acestora în activitățile specifice derulate de către micro-întreprinderile din spațiul rural; - FEDR (POS-CCE) va sprijini întreprinderile (IMM-uri, intermediare și mari) care produc energie din alte surse regenerabile ca activitate principală (exceptând atât întreprinderile care procesează produse agricole listate în Anexa 1 la Tratat cât și micro-întreprinderile din spațiul rural).

Demarcarea intervenției FEADR și FEDR pentru investiții productive derulate de către micro-întreprinderi:

- FEADR (PNDR - Axa 4, Masura 413 prin Masura 312) va sprijini micro-întreprinderile din spațiul rural care desfășoară activități nonagricole, exceptând, micro-întreprinderile pentru start-up de high tech și spin-off-urile inovative.

- FEDR (POS CCE) va sprijini micro-întreprinderile pentru start-up-urile de high tech și spin-off-urile inovative de pe întreg teritoriul țării,

- FEDR (POR) va sprijini micro-întreprinderile din spațiul urban.

Coerența intervenției FEADR (PNDR-Axa 4) cu intervenția FSE (POS DRU): Investițiile susținute prin PNDR - Axa 4, Măsura 413 prin Măsura 312, sunt completate de intervenția POS DRU privind orientarea, consilierea și training-ul în domeniul antreprenorial și non-agricol acordat locuitorilor din mediul rural, în special celor provenind din agricultură de subzistență.

Demarcarea cu Măsura 123 (PNDR-Axa 1) în privința micro-întreprinderilor din spațiul rural se face astfel: Energie regenerabilă:

Prin Masura 123 sunt susținute producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile ca parte componentă a proiectului de investiții în procesul productiv specific activităților acestei măsuri, în timp ce prin Masura 413 -prin Masura 312- este susținută achiziționarea de echipamente de producere a energiei din alte surse regenerabile decât biocombustibilii, ca parte componentă a proiectelor și folosirea acestora în activitățile specifice acestei măsuri.

Pentru activități productive:

Componenta Măsurii 413 prin Măsura 312 care necesită stabilirea unui criteriu de demarcare cu Măsura 123 este reprezentată de obținerea unui produs non-Anexa 1 prin procesarea unui produs



Anexa 1. Astfel, criteriul de demarcare este următorul: - Prin Măsura 123 sunt susținute activități de procesare a produselor Anexa 1 având drept rezultat obținerea unui produs non-Anexa 1 care poate fi numai produs alimentar sau biocombustibil; - Prin Măsura 413- prin Măsura 312- sunt susținute activități de procesare a produselor Anexa 1 având drept rezultat obținerea unui produs non-Anexa 1 care poate fi numai produs non-alimentar, cu excepția biocombustibilului. În concluzie, demarcarea se face în funcție de tipul activității sprijinite.

După cum se poate observa, prin intermediul acestei măsuri, strategia de dezvoltare locală propusă, demonstrează complementaritatea cu alte programe de dezvoltare. Prin urmare, criteriul de selecție **SCS3.1.4** se respectă încă o dată.

- Micro-întreprinderile așa cum sunt definite în Recomandarea Comisiei (CE) nr. 361/2003 și în legislația națională în vigoare (având mai puțin de 10 angajați și o cifră de afaceri anuală netă sau active totale având o valoare de până la 2,0 milioane Euro).

- Persoane fizice (neînregistrate ca agenți economici) - care se vor angaja ca până la data semnării contractului de finanțare să se autorizeze cu un statut minim de persoană fizică autorizată și să funcționeze ca micro-întreprindere.

E. Tipuri de acțiuni eligibile

Acțiunile prevăd:

i. Investiții în activități non-agricole productive cum ar fi: - Industria ușoară (obiecte de artizanat, încălțăminte, lână, blană, tricotaje, produse de uz gospodăresc, produse odorizante etc.); - În activități de procesare industrială a produselor lemnoase - începând de la stadiul de cherestea (ex. mobila); - Mecanică fină, asamblare mașini, unelte și obiecte casnice, producerea de ambalaje etc.

ii. Investiții pentru dezvoltarea activităților meșteșugărești, de artizanat și a altor activități tradiționale non-agricole cu specific local (prelucrarea fierului, lânăii, olăritul, brodatul, confecționare instrumente muzicale tradiționale etc.), precum și marketingul acestora (mici magazine de desfacere a propriilor produse obținute din aceste activități).

iii. Servicii pentru populația rurală cum ar fi: - Servicii de croitorie, frizerie, cizmărie; - Servicii de conectare și difuzare internet; - Servicii de mecanizare, protecție fitosanitară, însămânțare artificială a animalelor; - Servicii reparații mașini, unelte și obiecte casnice.

iv. Investiții în producerea de energie regenerabilă - Achiziționarea de echipamente de producere a energiei din alte surse regenerabile decât biocombustibilii.

Acțiuni inovative:

1. Diversificarea și susținerea ocupațiilor din zonă. Formarea de bresle de producători și dezvoltarea economică a comunităților prin promovarea produselor proprii, naturale, specifice zonei.

După cum se poate observa, categoria "alte tipuri de acțiuni eligibile" cuprinde activități inovative ce au ca scop dezvoltarea zonei grupului de acțiune locală Valea Bașeului de Sus prin producerea unor noi beneficii teritoriului și generarea unei valori adăugate în zonă.

Prin urmare, strategia de dezvoltare locală propusă demonstrează respectarea criteriului de selecție **SCS3.2.1**, privind acțiunile inovative.

Activități neeligibile



- Activități sprijinite prin măsurile Axei 1 și Axei 2 și 3 ale PNDR;
- Fabricarea băuturilor alcoolice și a berii;
- Fabricarea produselor din tutun;
- Fabricarea armamentului și muniției;
- Baterea monedelor;
- Activități de turism și recreaționale legate de activitatea turistică;
- Acțiuni exclusiv de comerț și intermediari comerciale, cu excepția vânzării de produse obținute din propriul proces productiv;
- Intermedieri financiare;
- Tranzacții imobiliare;
- Cercetare-dezvoltare;
- Administrație publică și apărare;
- Asigurări sociale din sistemul public;
- Jocurile de noroc și pariurile precum și activitățile recreative legate de acestea;
- Activități ale organizațiilor și organismelor extrateritoriale;
- Activități de pescuit și/sau acvacultură;
- Investiții legate de prelucrarea primară a lemnului până la stadiul de cherestea;
- Activități în industria extractivă de produse energetice;
- Producerea de energie din surse regenerabile ca activitate principală, în scopul vânzării;
- Activități de fabricare a produselor de cocserie, a produselor obținute din acestea și a combustibililor nucleari;
- Restaurarea, consolidarea și conservarea obiectivelor de patrimoniu cultural din grupa B și natural din spațiul rural.

Cheltuieli neeligibile

- Impozite și taxe fiscale;
- Costuri operaționale, inclusiv costuri de întreținere și chirie;
- Comisioane bancare, costurile garanțiilor și cheltuieli similare;
- Cheltuieli pentru cumpărarea de echipament second – hand;
- Achiziționarea de teren/clădiri;
- Contribuția în natură;
- TVA, cu excepția TVA-ului nedeductibil, în cazul în care este în mod real și definitiv suportat de către beneficiari, alții decât persoanele neimpozabile, conform art.71 (3), lit. a) din Regulamentul (CE) nr.1698/2005;
- Costuri de schimb valutar, taxe și pierderi ocazionate de schimburile valutare asociate contului euro APDRP;
- Costurile aferente unui contract de leasing: taxa de management, dobânzi, prima de asigurare etc. Costuri realizate înainte de aprobarea proiectului, cu excepția studiilor tehnice, a planurilor de afaceri și a studiilor de fezabilitate;
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;

F. Criterii de selecție locală

Criterii de eligibilitate:



- Micro-întreprinderile atât cele existente cât și star-up trebuie să fie înregistrate și să-și desfășoare activitatea propusă prin proiect, în spațiul rural;
- Beneficiarul trebuie să demonstreze viabilitatea investiției;
- Micro-întreprinderea trebuie să nu fie în dificultate;
- Beneficiarul sau responsabilul de proiect să facă dovada deținerii de aptitudini manageriale/marketing sau în acord cu activitatea propusă prin proiect (experiență/cursuri de formare profesională absolvite - cel puțin nivel de inițiere, cursuri de calificare etc.) sau sa le dobândească până la efectuarea ultimei plăți;
- Beneficiarul trebuie să prezinte toate avizele și acordurile necesare investiției respective;
- Beneficiarul trebuie să prezinte avizele/autorizațiile de mediu, necesare investiției;
- Beneficiarul trebuie să dovedească dreptul de proprietate asupra terenului pe care urmează să realizeze investiția sau dreptul de folosință pe o perioadă de cel puțin 10 ani;
- Beneficiarul să declare pe proprie răspundere că va asigura cofinanțarea proiectului;

Criterii de selecție locală pentru toate cele 4 componente:

1. Proiecte ale caror solicitant sunt reprezentați de tineri (persoane până în 40 de ani).

După cum se poate observa, criteriul de selecție 1 prezentat mai sus demonstrează faptul că în zona Valea Bășului de Sus strategia propusă se adresează în special tinerilor. Prin urmare, se respectă criteriile de selecție **SCS3.2.5**.

2. Proiecte care includ acțiuni de protecție a mediului.

După cum se poate observa, criteriul de selecție 2 prezentat mai sus demonstrează faptul că strategia grupului de acțiune locală Valea Bășului de Sus integrează probleme de mediu. Prin urmare, acest criteriu de selecție locală propus este în conformitate cu criteriul de selecție **SCS3.2.6** recomandat de minister.

3. Proiecte ale căror beneficiari sunt constituiți sub o formă asociativă sau sunt membrii unei forme asociative recunoscute conform legislației în vigoare;

După cum se poate observa, criteriul de selecție locală 3 prezentat mai sus reprezintă o formă de promovare, în cadrul zonei VALEA BAȘULUI DE SUS, a formelor asociative. Introducerea acestui criteriu de selecție locală ca reprezentând o prioritate pentru teritoriul GAL VALEA BAȘULUI DE SUS demonstrează respectarea criteriului de selecție **SCS3.2.7** recomandat de minister.

4. Aplicantul nu a mai primit fonduri comunitare pentru activități similare în ultimii 3 ani;
5. Proiectele care prin activitatea propusă creează mai mult de un loc de muncă/25.000 Euro investiți;
6. Proiectele care promovează activități meșteșugărești, de artizanat;
7. Start-up-uri (micro-întreprinderi nou înființate).

Criteriile de selecție locală prezentate anterior sunt în conformitate cu prioritatea numărul 2 și cu obiectivele prezentate în cadrul capitolului de priorități.

Prin urmare, după cum se poate observa, criteriile de selecție locală propuse se încadrează în obiectivele strategiei, ele fiind, totodată, în conformitate cu prioritățile stabilite. Așadar, criteriul de selecție **SCS3.1.5** se respectă încă o dată.

G. Intensitatea ajutorului

Prin Măsura 312 intensitatea ajutorului public nerambursabil va fi **de până** la 85% din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși:

- **50.000 Euro/proiect** dacă beneficiarii sunt persoane fizice autorizate;



- **100.000 Euro/ proiect** pentru micro-întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectorul transportului rutier;
- **200.000 Euro/ proiect** pentru alte micro-întreprinderi

H. Indicatori de monitorizare

Tip indicator	Indicator	Ținta 2012-2015
Realizare	Număr total de beneficiari direcți	8
Realizare	Număr de proiecte sprijinite ai căror beneficiari sunt reprezentați de tineri.	4
	Număr de proiecte care integrează probleme de mediu	6
Realizare	Proiecte ale căror beneficiari reprezintă sau fac parte dintr-o formă asociativă (grup de producători, asociații, parteneriate etc)	6
Rezultat	Crearea de locuri de muncă	24

I. Bugetul alocat măsurii pentru perioada 2012-2015, pentru GAL Valea Bășului de Sus este de 600.000 euro.

Fișa măsurii 3.1.2.

Măsura 413 prin Măsura 3.1.2. – Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi

Obiectivul și raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției :

Obiectivul măsurii vizează dezvoltarea durabilă a economiei rurale prin încurajarea activităților non-agricole, în scopul creșterii numărului de locuri de muncă și a veniturilor adiționale.

Raportul cu strategia de dezvoltare În prezent în zona Valea Bășului de Sus, funcțiile economice depind aproape în întregime, de existența activităților agricole. Necesitatea restructurării activităților la nivelul fermelor agricole împreună cu îmbunătățirea capitalului fermelor comerciale și orientarea inevitabilă către o ocupare parțială în agricultură va determina eliberarea unei părți considerabile a forței de muncă din sectorul agricol. Această situație explică necesitatea creării de locuri de muncă alternative, precum și a surselor de venituri adiționale din activități non-agricole, alături de reorientarea forței de muncă spre activități non-agricole productive și către dezvoltarea serviciilor pentru populația rurală.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii :



Sprijinul activităților non-agricole în spațiul rural prin intermediul dezvoltării microîntreprinderilor atât nou create cât și existente.

Acțiunile prevăd:

- Investiții în activități non-agricole productive cum ar fi: - Industria ușoară (obiecte de artizanat, încălțăminte, lână, blană, tricotaje, produse de uz gospodăresc, produse odorizante etc.); - În activități de procesare industrială a produselor lemnoase - începând de la stadiul de cherestea (ex. mobilă); - Mecanică fină, asamblare mașini, unelte și obiecte casnice, producerea de ambalaje etc.

- Investiții pentru dezvoltarea activităților meșteșugărești, de artizanat și a altor activități tradiționale non-agricole cu specific local (prelucrarea fierului, lânii, olăritul, brodatul, confecționare instrumente muzicale tradiționale etc.), precum și marketingul acestora (mici magazine de desfacere a propriilor produse obținute din aceste activități).

- Servicii pentru populația rurală cum ar fi: - Servicii de croitorie, frizerie, cizmărie; - Servicii de conectare și difuzare internet; - Servicii de mecanizare, transport (altele decât achiziția mijloacelor de transport) protecție fitosanitară, însămânțare artificială a animalelor; - Servicii reparații mașini, unelte și obiecte casnice.

- Investiții în producerea de energie regenerabilă - Achiziționarea de echipamente de producere a energiei din alte surse regenerabile decât biocombustibilii.

Beneficiari :



Micro-întreprinderile așa cum sunt definite în Recomandarea Comisiei (CE) nr. 361/2003 și în legislația națională în vigoare (având mai puțin de 10 angajați și o cifră de afaceri anuală netă sau active totale având o valoare de până la 2,0 milioane Euro).

Persoane fizice (neînregistrate ca agenți economici) - care se vor angaja ca până la data semnării contractului de finanțare să se autorizeze cu un statut minim de persoană fizică autorizată și să funcționeze ca micro-întreprindere.

Tip de acțiuni eligibile: Investiții necorporale (software, patente, licențe etc.), inclusiv achiziționarea în leasing a acestora.

***Acțiuni materiale: Tip de acțiuni eligibile:** Investiții corporale (construcția, modernizarea, extinderea clădirilor în scop productiv; dotarea aferentă cu echipamente, utilaje etc., inclusiv achiziționarea în leasing a acestora);

Precizări privind acțiunile eligibile

***Acțiuni imateriale:**

Tip de acțiuni eligibile: Investiții necorporale (software, patente, licențe etc.), inclusiv achiziționarea în leasing a acestora.

***Acțiuni materiale:**

Tip de acțiuni eligibile: Investiții corporale (construcția, modernizarea, extinderea clădirilor în scop productiv; dotarea aferentă cu echipamente, utilaje etc., inclusiv achiziționarea în leasing a acestora).

Finanțare :

- Ajutorul public (FEADR + contribuție națională): 85 %

-euro

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
8	88.235	705.882	480.000	120.000	105.882

-ron

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
8	385.587	3.084.704	2.097.600	524.400	462.704

Măsura 413 prin Măsura 3.1.3. - Încurajarea activităților turistice



A. Obiectivele urmărite prin implementarea proiectului și raportul cu strategia de dezvoltare pentru teritoriul VALEA BAȘEULUI DE SUS.

Obiectiv general al măsurii vizează dezvoltarea activităților turistice în zonele rurale care să contribuie la creșterea numărului de locuri de muncă și a veniturilor alternative, precum și la creșterea atractivității spațiului rural.

Obiective specifice:

- ❖ Crearea și menținerea locurilor de muncă prin activități de turism, în special pentru tineri și femei;
- ❖ Creșterea valorii adăugate în activități de turism;
- ❖ Crearea, îmbunătățirea și diversificarea infrastructurii și serviciilor turistice;
- ❖ Creșterea numărului de turiști și a duratei vizitelor.

Obiectivele operaționale ale acestei măsuri vizează:

- ❖ Creșterea și îmbunătățirea structurilor de primire turistice la scară mică;
- ❖ Dezvoltarea sistemelor de informare și promovare turistică;
- ❖ Crearea facilităților recreaționale în vederea asigurării accesului la zonele naturale de interes turistic.

Obiectivele prezentate mai sus reflectă analiza SWOT, ele fiind în conformitate cu prioritatea 2 și cu obiectivele 5, 7, 8, 9, prezentate în cadrul capitolului de priorități.

După cum se poate observa, și în cadrul acestei măsuri, obiectivele stabilite pentru implementarea planului de dezvoltare locală din zona Valea Bășeului de Sus reflectă analiza SWOT a grupului iar între obiective și priorități există o relație sinergetică și complementară. Prin urmare, criteriul de selecție **CS3.1.2** este respectat încă o dată.

Raportul cu strategia de dezvoltare

Turismul rural, ca și componentă a turismului în ansamblu, este un sub-sector cu potențial deosebit de dezvoltare, reprezentând astfel o alternativă ocupațională pentru forța de muncă rurală, o modalitate de diversificare a activităților economice din mediul rural și un factor de stabilizare a populației rurale. Dezvoltarea acestuia poate contribui la atenuarea dezechilibrelor apărute între diverse zone, constituind și o sursă de creștere a veniturilor populației rurale.

Peisajul natural al zonei **Valea Bășeului de Sus**, așa cum a fost descris el în prezentarea teritoriului, oferă posibilități excelente pentru practicarea turismului rural, aspect ce permite recreerea în decorul mediului rural, experimentarea unor activități inedite, participarea la diverse evenimente reprezentative sau vizitarea unor puncte de atracție care nu sunt disponibile în zonele urbane. Construirea de noi structuri de primire este necesară și oportună pentru teritoriul **Valea Bășeului de Sus** și trebuie realizată acordând o atenție deosebită investițiilor al căror obiectiv principal îl reprezintă calitatea. Acest aspect poate fi indus de către disponibilitatea resurselor financiare aduse în zona de emigranți sau de către alte resurse disponibile, care în general au fost orientate prea puțin, pâna acum către investiții/piață și mai mult către îmbunătățirea standardului de viață și a locuinței. Turismul rural din zona **Valea Bășeului de Sus** nu este dezvoltat conform cererii pieței turistice interne și internaționale; infrastructura turistică existentă nu răspunde pe deplin cerințelor turiștilor din punct de vedere cantitativ și calitativ al spațiilor de cazare și a locurilor de recreere, confruntându-se în prezent cu dificultăți sub aspect tehnic, financiar și educațional. Tocmai



din acest motiv, sprijinul acțiunilor din această măsură, vizează prioritar respectarea și promovarea principiilor de dezvoltare durabilă. În acest context, extinderea ariei ofertei specifice, stimularea zonelor cu potențial turistic ridicat va fi atent monitorizată, în timp ce, vor fi respectate în mod obligatoriu, măsurile de protejare a mediului.

B. Descrierea acțiunilor și modul în care acestea satisfac nevoile stabilite și modul de acoperire

Sprijinul prin această măsură vizează investiții în spațiul rural:

- a) Investiții în infrastructura de primire turistică;
- b) Investiții în activități recreative;
- c) Investiții în infrastructura la scară mică precum centrele de informare, amenajarea de marcaje turistice, etc.;
- d) Dezvoltarea și/sau marketingul serviciilor turistice legate de turismul rural.

Modul de acoperire a teritoriului de către acțiunile aferente acestei măsuri:

Acțiunile sunt destinate întreg teritoriului acoperit de **GAL VALEA BĂSEULUI DE SUS**.

Activitățile prezentate mai sus sunt în conformitate cu prioritatea numărul 2 și cu obiectivele prezentate în cadrul capitolului de prioritate. După cum se poate observa, acțiunile stabilite în cadrul acestei măsuri, sunt în concordanță cu obiectivele și prioritățile strategiei. Prin urmare, criteriul de selecție **CS3.1.3** se respectă încă o dată.

C. Sinergia cu alte măsuri

Acțiunile specifice acestei măsuri se pot realiza fie individual, fie în complementaritate cu alte acțiuni din cadrul altor măsuri. Prezentăm mai jos, sinergia cu alte măsuri.

Demarcare FEADR –FEDR (PNDR –POR)

Intervenția FEADR vizează:

- Investițiile realizate de micro-întreprinderi în infrastructura de primire turistică, infrastructura recreativă din spațiul rural, cu excepția investițiilor din stațiunile balneoclimaterice;
- Centre locale de informare și promovare turistică din spațiul rural;
- Investiții publice în infrastructura turistică la scară mică cu respectarea plafonului stabilit prin măsură.

Intervenția FEDR vizează:

- Investiții în infrastructura turistică în spațiul urban;
- Investiții în infrastructura turistică în stațiunile balneo-climaterice indiferent de teritoriu rural sau urban;
- Centrele naționale de promovare turistică;
- Investiții în infrastructură la scară mare în spațiul rural, cu respectarea costului total al proiectului, de minim 1.500.000 Euro.

Demarcare cu alte măsuri PNDR - Prin Măsura 413 (prin 312) sunt susținute investiții productive în sectorul non-agricol, exceptând activitățile de turism susținute prin Măsura 313; - Prin Măsura 322 sunt susținute investițiile în infrastructura publică de apă/apă uzată, precum și infrastructura recreativă de utilitate publică pentru populația rurală, iar prin Măsura 313 sunt susținute investițiile de racordare a structurilor de primire turistice și a infrastructurii recreative la utilitățile publice, ca părți componente ale proiectului; - Prin Măsura 125 sunt susținute doar



investițiile de racordare a fermelor situate în extravilan, la rețelele publice de alimentare cu apă și canalizare, în scopul dezvoltării și adaptării agriculturii iar în privința silviculturii investițiile constau în corectarea torenților în bazinele hidrografice.

Coerența intervenției PNDR (FEADR) cu intervenția POS DRU (FSE):

Investițiile susținute prin PNDR, sunt completate de intervenția POS DRU privind orientarea, consilierea și training-ul în domeniul antreprenorial și non-agricol acordat locuitorilor din mediul rural, în special a acelor care provin din agricultura de subsistență.

După cum se poate observa, prin intermediul acestei măsuri, strategia de dezvoltare locală propusă, demonstrează complementaritatea cu alte programe de dezvoltare. Prin urmare, criteriul de selecție **CS3.1.4** se respectă încă o dată.

D. Beneficiarii

- Micro-întreprinderile;
- Persoane fizice (neînregistrate ca agenți economici) - care se vor angaja ca până la data semnării contractului de finanțare să se autorizeze cu un statut minim de persoană fizică autorizată și să funcționeze ca micro-întreprindere;
- Comunele prin reprezentanții lor legali conform legislației naționale în vigoare, precum și asociațiile de dezvoltare intercomunitară realizate doar între comune și înființate conform legislației naționale în vigoare;
- ONG-uri.

E. Tipuri de acțiuni eligibile

Descrierea tipului de operațiuni acoperite

Prin această măsură pot fi acoperite următoarele tipuri de acțiuni eligibile:

Pentru componenta a):

i. Construcția, modernizarea, extinderea și dotarea structurilor de primire turistice (structuri agro-turistice și alte tipuri de structuri de primire turistice realizate de o micro-întreprindere) având până la 15 camere:

- Pentru investiții în structuri de primire turistice altele decât cele de agro-turism, nivelul de confort și calitatea serviciilor propuse prin proiect, trebuie să atingă standardul de calitate de minimum 3 margarete/stele;
- Pentru investițiile în agro-turism structura de primire turistică, nivelul de confort și calitate a serviciilor propuse prin proiect, trebuie să atingă standardul de calitate de minimum 1 margaretă.

În cazul zonelor deja dezvoltate din punct de vedere turistic, este permisă doar modernizarea și extinderea structurilor de primire turistice.

De asemenea, vor fi susținute investițiile de racordare la utilitățile publice, achiziționarea de echipamente de producere a energiei din alte surse regenerabile decât bio-combustibilii, ca parte componentă a proiectelor.

Pentru componenta b)

i. Investiții private în infrastructura turistică de agrement independentă sau dependentă de structura de primire turistică precum spații de campare, amenajări de ștranduri și piscine, trasee pentru echitație inclusiv prima achiziție de cai în scop turistic (cu excepția celor pentru curse și competiții) și asigurarea adăposturilor acestora (ca parte componentă a proiectului), rafting etc.

**Pentru componenta c)**

i. Construirea, modernizarea și dotarea centrelor locale de informare în scopul promovării, prezentării și vizitării turistice. Se va îmbina, în acest sens componenta turistică cu cea comercială (de exemplu, prin promovarea, prin intermediul expozițiilor a diferitelor produse tradiționale- acțiuni inovativă.)

ii. Dezvoltarea de sisteme electronice locale de rezervare pentru structurile de primire turistice din spațiul rural, conectate la sistemele regionale și naționale;

iii. Amenajarea de marcaje turistice, refugii turistice de utilitate publică etc.;

iv. Investiții legate de refacerea în scop turistic a vechilor trasee de cale ferată cu ecartament îngust, a amenajărilor complementare acestora (ex: construcții, plan înclinat etc.), recondiționarea echipamentelor și utilajelor;

v. Investiții legate de înființarea și amenajarea de trasee tematice (ex: “drumul vinului”, „al olăritului”, „cioplitorilor în lemn” etc.).

Pentru componenta d):

i. Elaborare de materiale promoționale precum prima editare a materialelor în scopul promovării acțiunilor turistice: broșuri de prezentare, panouri de informare etc. Conform Art. nr. 55 din Regulamentul (CE) nr.1974/2006 pentru toate tipurile de acțiuni, vor fi susținute cheltuielile cu achiziționarea de utilaje, echipamente, hardware, soft-uri, inclusiv achiziționarea în leasing a acestora, costurile de instalare și montaj și costurile generale legate de întocmirea proiectului precum taxe pentru arhitecți, ingineri și consultanți, studii de fezabilitate/memorii justificative, taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, așa cum sunt ele menționate în legislația națională, achiziția de patente și licențe, în limita unui procent de 10% din valoarea totală a proiectului, iar pentru proiectele care nu prevăd construcții în limita a 5%.

Acțiuni inovative:

1. Inițierea de activități culturale - turistice care să susțină și să promoveze resursele existente în regiune și care să atragă publicul interesat de produsele locale (atât meșteșugărești cât și gastronomice)
2. Protejarea și valorificarea patrimoniului natural și crearea de modele pe baza cărora să se aplice principiile dezvoltării durabile.
3. Proiecte de protejare a mediului, a rezervațiilor naturale existente în regiune.
4. Dezvoltarea turismului de natură, aventură și tradiții.
5. Realizarea de studii de piață preliminare pentru determinarea potențialului sectorului agroturistic în teritoriu, ca alternativă la activitățile rurale și în mod complementar pentru valorificarea produselor tradiționale.

După cum se poate observa, această măsură cuprinde activități inovative ce au ca scop dezvoltarea zonei grupului de acțiune locală Valea Băseului de Sus prin producerea unor noi beneficii teritoriului și generarea unei valori adăugate în zonă. Prin urmare, strategia de dezvoltare locală propusă demonstrează respectarea criteriului de selecție **SCS3.2.1**, privind acțiunile inovative.

Cheltuieli neeligibile

- Impozite și taxe fiscale;



- Costuri operaționale, inclusiv costuri de întreținere și chirie;
- Comisioane bancare, costurile garanțiilor și cheltuieli similare;
- Achiziționare de echipament second – hand;
- Investiții realizate de fermierii care au activitate de bază pescuitul și/sau acvacultura;
- Achiziționarea cailor pentru curse și competiții;
- Cheltuieli generate de activitățile de creștere a cailor;
- Achiziționarea de teren/clădiri;
- TVA, cu excepția TVA-ului nedeductibil, în cazul în care este în mod real și definitiv suportat de către beneficiari, alții decât persoanele neimpozabile, conform art.71 (3), lit. a din Regulamentul (CE) nr.1698/2005;
- Costuri de schimb valutar, taxe și pierderi ocazionate de schimburile valutare asociate contului euro APDRP;
- Contribuția în natură;
- Costurile aferente unui contract de leasing: taxa de management, dobânzi, prima de asigurare etc.;
- Costuri realizate înainte de aprobarea proiectului, cu excepția studiilor tehnice, a planurilor de afaceri și a studiilor de fezabilitate;
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente.

F. Criterii de selecție locală

- Micro-întreprinderile, atât cele existente cât și start-up trebuie să fie înregistrate și să-și desfășoare activitatea propusă prin proiect, în spațiul rural;
- În cazul investițiilor în agro-turism, beneficiarul/membrul gospodăriei agricole trebuie să desfășoare o activitate agricolă în momentul aplicării;
- Beneficiarul trebuie să demonstreze viabilitatea investiției;
- Micro-întreprinderea să nu fie în dificultate;
- Structurile de primire turistice rurale vor fi în conformitate cu normele de clasificare prevăzute în legislația națională în vigoare;
- Pentru investiții noi, modernizare și extindere în cazul structurilor de primire turistice rurale, altele decât cele agro-turistice, nivelul de confort și calitatea serviciilor propuse prin proiect trebuie să atingă standardul de calitate de minim 3 margarete/stele;
- Pentru investiții în structuri de primire agro-turistice se va respecta definiția agro-turismului dată în cadrul acestei fișe, iar nivelul de confort și calitatea serviciilor propuse prin proiect trebuie să atingă standardul de calitate de minim 1 margaretă;
- În cazul zonelor deja dezvoltate din punct de vedere turistic, este permisă doar modernizarea și extinderea structurilor de primire turistice;
- Construcția, modernizarea și extinderea clădirilor trebuie să respecte prevederile PUG;
- Construcția, modernizarea și extinderea clădirilor trebuie să respecte/păstreze arhitectura specifică locală;
- Pentru investițiile noi în structurile de primire turistice, suprafața de teren aferentă structurii de primire turistice (inclusiv în structuri de primire agro-turistice) trebuie să fie de cel puțin 1000 mp; în vederea evitării supraaglomerării și a fragmentării excesive a peisajului natural;



- Angajament din partea beneficiarului ca va introduce obiectivul investițional în circuitul turistic;

- Beneficiarul sau responsabilul legal de proiect să facă dovada deținerii de aptitudini manageriale/marketing sau în acord cu activitatea propusă prin proiect (experiență/cursuri de formare profesională absolvite - cel puțin nivel de inițiere, cursuri de calificare etc.) sau sa le dobândească până la efectuarea ultimei plăți;

- Beneficiarul trebuie sa prezinte toate avizele și acordurile necesare investiției respective,

- Beneficiarul trebuie să prezinte avizele/autorizațiile de mediu necesare investiției, să respecte după caz cerințele de mediu specifice investițiilor în perimetrul ariilor protejate;

- Beneficiarul trebuie să dovedească dreptul de proprietate asupra terenului pe care urmează să realizeze investiția sau dreptul de folosință pe o perioada de cel puțin 10 ani;

- Beneficiarul trebuie să declare pe propria răspundere că va asigura cofinanțarea proiectului;

- Beneficiarul care își propune o activitate generatoare de profit, trebuie să declare pe propria răspundere faptul că suma totală a ajutorului public nerambursabil accesat de catre acesta nu depășește 200.000 Euro pe o perioada de până la 3 ani fiscali.

Pentru componenta a), b) :

i. Aplicantul nu a mai beneficiat de sprijin din alte fonduri comunitare pentru investiții similare în ultimii 3 ani;

ii. Proiecte din zone cu potențial turistic ridicat dar care nu sunt suficient dezvoltate din acest punct de vedere;

iii. Proiectele care prin activitatea propusă creează mai mult de un loc de muncă/25.000 Euro investitii;

iv. Proiecte integrate, care combină acțiuni din componentele: a), b), c) sau d);

v. Proiecte care au în componență și investiții de producere a energiei din surse regenerabile utilizate în scopul desfășurării activității turistice;

vi. Proiecte care prevăd prin activitatea propusă păstrarea și promovarea culturii tradiționale prin achiziționarea de obiecte certificate ca fiind produse tradiționale de marcă, în vederea amenajării structurilor de primire turistice; vii. Proiecte de investiții în agro-turism ai caror aplicanti nu au beneficiat de sprijin pentru investiții prin măsurile Axei 1.

Pentru componentele c) si d):

i. Proiectele care acoperă o zonă omogenă alcătuită din cel puțin 3 comune și în care există minim acțiuni/investiții de turism;

ii. Proiecte care contribuie la promovarea tradițiilor culturale.

Criterii de selecție locală pentru toate cele 4 componente:

1. Proiecte ale caror solicitant sunt reprezentati de tineri (persoane pana in 40 de ani).

După cum se poate observa, criteriul de selecție 1 prezentat mai sus demonstrează faptul că în zona Valea Băseului de Sus strategia propusă se adresează în special tinerilor. Prin urmare, se respectă criteriile de selecție **SCS3.2.5**.

2. Proiecte care includ acțiuni de protecție a mediului.

După cum se poate observa, criteriul de selecție 2 prezentat mai sus demonstrează faptul că strategia grupului de acțiune locală Valea Băseului de Sus integrează probleme de mediu. Prin urmare, acest criteriu de selecție locală propus este în conformitate cu criteriul de selecție **SCS3.2.6** recomandat de minister.



3. Proiecte ale caror beneficiari sunt constituiti sub o forma asociativa sau sunt membrii unei forme asociative recunoscute conform legislatiei in vigoare;

După cum se poate observa, criteriul de selecție locală 3 prezentat mai sus reprezintă o formă de promovare, în cadrul zonei VALEA BAȘEULUI DE SUS, a formelor asociative. Introducerea acestui criteriu de selecție locală ca reprezentând o prioritate pentru teritoriul GAL VALEA BAȘEULUI DE SUS demonstrează respectarea criteriului de selecție **SCS3.2.7** recomandat de minister.

Criteriile de selecție locală prezentate anterior sunt în conformitate cu prioritatea numărul 2 și cu obiectivele prezentate în cadrul capitolului de priorități.

Prin urmare, după cum se poate observa, criteriile de selecție locală propuse se încadrează în obiectivele strategiei, ele fiind, totodată, în conformitate cu prioritățile stabilite. Așadar, criteriul de selecție **S CS3.1.5** se respectă încă o dată.

G. Intensitatea ajutorului

i. Pentru investițiile în interes public negeneratoare de profit, intensitatea sprijinului public nerambursabil va fi de până la 100% din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși valoarea de 200.000 Euro/proiect;

ii. Pentru investițiile generatoare de profit, intensitatea ajutorului public nerambursabil va fi de până la: - 85 % din totalul cheltuielilor eligibile. Beneficiarii acestei măsuri vor primi tratament egal fără discriminare pe criterii de vârstă, sex, rasă, origine etnică, apartenență politică sau religioasă etc.

H. Indicatori de monitorizare

Tip indicator	Indicator	Ținta 2012-2015
Realizare	Număr total de beneficiari direcți	6
Realizare	Număr de proiecte sprijinite ai căror beneficiari sunt reprezentați de tineri.	2
Realizare	Proiecte ale caror beneficiari reprezintă sau fac parte dintr-o formă asociativă (grup de producători, asociații, parteneriate etc)	4
Realizate	Număr de proiecte care integrează probleme de mediu	4
Rezultat	Crearea de locuri de muncă	8
Rezultat	Creșterea numărului de turiști	10 % în primul an

I. Bugetul alocat măsurii pentru perioada 2012-2015, pentru GAL Valea Bășeului de Sus este de **170.000 euro**.

Fișa măsurii 3.1.3.

Măsura 413 prin Măsura 3.1.3. – Încurajarea activităților turistice



Obiectivul și raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției :

Obiectiv Dezvoltarea activităților turistice în zonele rurale care să contribuie la creșterea numărului de locuri de muncă și a veniturilor alternative, precum și la creșterea atractivității spațiului rural.

Raportul cu strategia de dezvoltare Turismul rural din zona **VALEA BAȘULUI DE SUS** nu este dezvoltat conform cererii pieței turistice interne și internaționale; infrastructura turistică existentă nu răspunde pe deplin cerințelor turiștilor din punct de vedere cantitativ și calitativ al spațiilor de cazare și a locurilor de recreere, confruntându-se în prezent cu dificultăți sub aspect tehnic, financiar și educațional. Tocmai din acest motiv, sprijinul acțiunilor din această măsură, vizează prioritar respectarea și promovarea principiilor de dezvoltare durabilă. În acest context, extinderea ariei ofertei specifice, stimularea zonelor cu potențial turistic ridicat va fi atent monitorizată, în timp ce, vor fi respectate în mod obligatoriu, măsurile de protejare a mediului.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii :

Sprijinul prin această masură vizează investiții în spațiul rural: componenta a) Investiții în infrastructura de primire turistică; componenta b) Investiții în activități recreative; componenta c) Investiții în infrastructura la scară mică precum centrele de informare, amenajarea de marcaje turistice, etc.; componenta d) Dezvoltarea și/sau marketingul serviciilor turistice legate de turismul rural.

Beneficiari :

Tipuri de beneficiari

Micro-întreprinderile ;

- Persoane fizice (neînregistrate ca agenți economici) - care se vor angaja ca până la data semnării contractului de finanțare să se autorizeze cu un statut minim de persoană fizică autorizată și să funcționeze ca micro-întreprindere;
- Comunele prin reprezentanții lor legali conform legislației naționale în vigoare, precum și asociațiile de dezvoltare intercomunitară realizate doar între comune și înființate conform legislației naționale în vigoare;
- ONG-uri.

Precizări privind acțiunile eligibile

*Acțiuni imateriale:

Tip de acțiuni eligibile:

Pentru componenta c)

- i. Dezvoltarea de sisteme electronice locale de rezervare pentru structurile de primire turistice din spațiul rural, conectate la sistemele regionale și naționale;

Pentru componenta d):

- i. Elaborare de materiale promoționale precum prima editare a materialelor în scopul promovării acțiunilor turistice: broșuri de prezentare, panouri de informare etc.

Acțiuni inovative:

- i. Realizarea de studii de piață preliminară pentru determinarea potențialului sectorului agroturistic în teritoriu, ca alternativă la activitățile rurale și în mod complementar pentru valorificarea produselor tradiționale.



*Acțiuni materiale:

Tip de acțiuni eligibile:

Pentru componenta a):

- i. Construcția, modernizarea, extinderea și dotarea structurilor de primire turistice (structuri agro-turistice și alte tipuri de structuri de primire turistice realizate de o micro-întreprindere) având până la 15 camere.

Pentru componenta b)

- i. Investiții private în infrastructura turistică de agrement independentă sau dependentă de structura de primire turistică precum spații de campare, amenajări de ștranduri și piscine, trasee pentru echitație inclusiv prima achiziție de cai în scop turistic (cu excepția celor pentru curse și competiții) și asigurarea adăposturilor acestora (ca parte componentă a proiectului), rafting etc.

Pentru componenta c)

- i. Construirea, modernizarea și dotarea centrelor locale de informare în scopul promovării, prezentării și vizitării turistice; Se va îmbina, în acest sens componenta turistică cu cea comercială (de exemplu, prin promovarea, prin intermediul expozițiilor a diferitelor produse tradiționale-acțiuni inovativă.) ii. Amenajarea de marcaje turistice, refugii turistice de utilitate publică etc.;

Finanțare :

- i. Pentru **investițiile de interes public negeneratoare de profit**, intensitatea sprijinului public nerambursabil va fi de **până la 100%** din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși valoarea de **200.000 Euro/ proiect**.

- ii. Pentru **investițiile generatoare de profit**, intensitatea ajutorului public nerambursabil va fi de până la:

- **85%** din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși **100.000 Euro/ proiect** pentru proiectele de investiții în agroturism;
- **85%** - din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși **200.000 Euro/proiect**, în cazul proiectelor de investiții în activități recreative;

ATENȚIE! Costurile eligibile, reprezentând investițiile de promovare aferente componentei d, trebuie să se încadreze în limita a 10.000 Euro.

-euro

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
3	66.667	200.000	136.000	34.000	30.000

-ron

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
3	291.335	874.000	594.320	148.580	131.100

Măsura 413 prin Măsura 3.2.2. - Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale



A. Obiectivele urmărite prin implementarea proiectului și raportul cu strategia de dezvoltare pentru teritoriul VALEA BAȘULUI DE SUS.

Obiectiv general al măsurii vizează îmbunătățirea condițiilor de viață pentru populație, asigurarea accesului la serviciile de bază și protejarea moștenirii culturale și naturale din spațiul rural în vederea realizării unei dezvoltări durabile.

Obiective specifice:

- ❖ Creșterea numărului de locuitori din zonele rurale care beneficiază de servicii îmbunătățite.

Obiectivele operaționale ale acestei măsuri vizează:

- ❖ Îmbunătățirea accesului la serviciile publice de bază pentru populația rurală,
- ❖ Creșterea numărului de obiective de patrimoniu din spațiul rural sprijinite.

Obiectivele prezentate mai sus sunt în strictă concordanță cu analiza SWOT și cu prioritatea 3, având ca și obiective operaționale prezentate în capitolul 3 privind prioritățile planului de dezvoltare locală.

Susținem că și în cadrul acestei măsuri este respectat criteriul de selecție **SCS 3.1.2.** deoarece măsura reflectă analiza SWOT, iar obiectivele și prioritățile înscrise în plan au o relație sinergetică și complementară.

Raportul cu strategia de dezvoltare

Dezvoltarea economică și socială durabilă a spațiului rural GAL Valea Bășului de Sus este indispensabil legată de îmbunătățirea serviciilor de bază ale zonei. **De asemenea, pe teritoriul Valea Bășului de Sus există un număr impresionat de obiective de patrimoniu, care necesită reabilitare. Așadar, accesarea acestei măsuri se face necesară în cadrul teritoriului GAL Valea Bășului de Sus.**

Așadar, în cadrul acestei măsuri, se va pune accent pe:

-păstrarea moștenirii rurale și a identității culturale.

În zona **Valea Bășului de Sus** obiectivele de patrimoniu, sunt în cea mai mare măsură supuse fenomenului de degradare, având drept cauză lipsurile financiare. Satele românești reprezintă importante centre ale **moștenirii culturale** (păstrarea tradițiilor, a obiceiurilor, arta meșteșugurilor, ansambluri de biserici, situri arheologice, centre istorice etc.) și adăpostesc o **bogată cultură tradițională**, o arhitectură diversă și un mod de viață bazat pe valori tradiționale, care în general diferă de la o regiune la alta. Așadar, prin intermediul acestei măsuri se dorește valorificarea culturii tradiționale rurale ale zonei **Valea Bășului de Sus. - dezvoltarea serviciilor pentru comunitatea rurală** (facilități culturale, recreaționale, de îngrijire a copiilor și bătrânilor etc). În majoritatea comunelor și satelor, acestea sunt **slab dezvoltate** sau în unele cazuri, **aproape inexistente**.

B. Descrierea acțiunilor și modul în care acestea satisfac nevoile stabilite și modul de acoperire

Sprijinul pentru această măsură vizează investiții în spațiul rural pentru:

componenta a) Crearea și modernizarea infrastructurii fizice de bază;

componenta c) Protejarea patrimoniului cultural de interes local și natural din spațiul rural.

Modul de acoperire a teritoriului de către acțiunile aferente acestei măsuri:

Această măsură este destinată întreg teritoriului acoperit de **GAL VALEA BAȘULUI DE SUS**.

Activitățile prezentate mai sus sunt în conformitate cu prioritatea numărul 2 și cu obiectivele prezentate în cadrul capitolului de priorități. După cum se poate observa, acțiunile stabilite în cadrul acestei măsuri, sunt în concordanță cu obiectivele și prioritățile strategiei. Prin urmare, criteriul de selecție **SCS3.1.3** se respectă încă o dată.



C. Sinergia cu alte măsuri

Acțiunile specifice acestei măsuri se pot realiza fie individual, fie în complementaritate cu alte acțiuni din cadrul altor măsuri. Prezentăm mai jos, sinergia cu alte măsuri.

Demarcarea în privința intervenției FEADR și FEDR pentru patrimoniul cultural se face astfel:

- FEADR va sprijini patrimoniul cultural local din mediul rural – grupa B - FEDR (POR) va sprijini:
- patrimoniul UNESCO și patrimoniul cultural național - grupa A
- patrimoniul cultural local din mediul urban - grupa B.

Demarcarea în privința intervenției FEADR, FEDR și FSE privind investițiile în infrastructura aferentă serviciilor sociale:

- FEADR va susține prima înființare și dotarea infrastructurii aferente serviciilor sociale precum centre de îngrijire copii, bătrâni și persoane cu nevoi speciale și investiții noi în grădinițe pentru copii din spațiul rural;
- FEDR (POR) va susține reabilitarea infrastructurii existente.

Demarcarea cu alte măsuri PNDR Infrastructura recreațională Prin Masura 313 (PNDR – Axa 3) sunt susținute investițiile în **infrastructura recreațională ca investiții private** dependente sau independente de structura de primire turistică, în timp ce prin Masura 413 (prin 322) sunt susținute **investițiile în infrastructura publică recreațională** ce deservește locuitorii comunei unde o astfel de investiție are loc.

Demarcarea cu Programul Național de Reabilitare a Așezămintelor Culturale

- Prin Programul Național de Reabilitare a Așezămintelor Culturale vor fi finanțate investițiile noi (construcție și dotare) pentru așezăminte culturale din spațiul rural
- Prin PNDR se va sprijini reabilitarea, modernizarea și dotarea așezămintelor culturale existente în spațiul rural.

După cum se poate observa, prin intermediul acestei măsuri, strategia de dezvoltare locală propusă, demonstrează complementaritatea cu alte programe de dezvoltare. Prin urmare, criteriul de selecție **CS3.1.4** se respectă încă o dată.

D. Beneficiarii

Comunele prin reprezentanții lor legali conform legislației naționale în vigoare;

- Autoritățile locale (comune) sau asociații de dezvoltare intercomunitare prin operatorii regionali pentru investițiile în infrastructură de apă/apă uzată;
- Asociațiile de dezvoltare intercomunitare realizate între două sau mai multe **comune** înființate conform legislației naționale în vigoare;
- ONG-uri, așezăminte culturale și instituții de cult definite conform legislației naționale în vigoare;
- Persoane fizice și juridice care dețin în proprietate sau administrează obiective de patrimoniu cultural/natural de interes local și care aplică pentru componenta „c”.

E. Tipuri de acțiuni eligibile

Pentru componenta a):



- Înființarea, amenajarea spațiilor publice de recreere pentru populația rurală (parcuri, spații de joacă pentru copii, terenuri de sport, piste de biciclete);
- Renovarea clădirilor publice (ex.primării) și amenajări de parcare, pietre, spații pentru organizarea de târguri etc);
- Investiții în sisteme de producere și furnizare de energie din surse regenerabile (în situația în care este vorba de clădiri publice);
- Prima înființare și dotarea infrastructurii aferente serviciilor sociale precum centrele de îngrijire copii, bătrâni și persoane cu nevoi speciale;
- Investiții în construcția de grădinițe noi pentru copii, inclusiv dotarea acestora;
- Investiții de renovare, modernizarea și dotarea aferentă a așezămintelor culturale, inclusiv prima achiziție de cărți, materiale audio, achiziționarea de costume populare și instrumente muzicale tradiționale în vederea promovării patrimoniului cultural imaterial ca parte componentă a proiectului. De asemenea vor fi susținute cheltuielile cu achiziționarea de echipamente hardware, software, inclusiv costurile de instalare și montaj.

Pentru componenta c):

- Restaurarea, consolidarea și conservarea obiectivelor de patrimoniu cultural - grupa B23 și natural din spațiul rural (peșteri, arbori secolari, cascade etc.);
- Studii privind patrimoniul cultural (material și imaterial) din spațiul rural cu posibilitatea de valorificare a acestora și punerea acestora la dispoziția comunității;
- Achiziționare de echipamente pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural.

Acțiuni inovative:

1. Protejarea, restaurarea și valorificarea patrimoniului cultural și istoric prin proiecte care să fidelizeze comunitatea față de importanța deosebită a acestuia, atât din punct de vedere economic cât și din punct de vedere social - educativ.

Acțiunile prevăzute a se efectua prin această măsură au un caracter colectiv și nu individual.

După cum se poate această măsură cuprinde activități inovative ce au ca scop dezvoltarea zonei grupului de acțiune locală Valea Băseului de Sus prin producerea unor noi beneficii teritoriului și generarea unei valori adăugate în zonă. Prin urmare, strategia de dezvoltare locală propusă demonstrează respectarea criteriului de selecție **CS3.2.1**, privind acțiunile inovative.

F. Criterii de selecție locală

1. Proiecte ale caror beneficiari sunt reprezentați de tineri (persoane până în 40 de ani).

După cum se poate observa, criteriul de selecție 1 prezentat mai sus demonstrează faptul că în zona Valea Băseului de Sus strategia propusă se adresează în special tinerilor. Prin urmare, se respectă criteriile de selecție **SCS3.2.5**.

2. Proiecte care nu au mai primit anterior sprijin comunitar pentru o investiție similară;
3. Proiecte din regiunile cu grad de sărăcie ridicat;
4. Proiectele care promovează investiții în scopul conservării specificului local și a moștenirii culturale.
5. Proiecte care includ acțiuni de protecție a mediului.

După cum se poate observa, acest criteriu de selecție demonstrează faptul că strategia grupului de acțiune locală Valea Băseului de Sus integrează probleme de mediu. Prin urmare, este respectat criteriul de selecție **SCS 3.2.6** recomandat de minister.



6. Proiecte ale caror beneficiari sunt constituiți sub o formă asociativă sau sunt membrii unei forme asociative recunoscute conform legislației în vigoare;

După cum se poate observa, criteriul de selecție locală 6 prezentat mai sus reprezintă o formă de promovare, în cadrul zonei Valea Bășului de SUS, a formelor asociative. Introducerea acestui criteriu de selecție locală ca reprezentând o prioritate pentru teritoriul GAL Valea Bășului de Sus demonstrează respectarea criteriului de selecție **CS3.2.7** recomandat de minister.

Criteriile de selecție locală prezentate mai sus sunt în conformitate cu prioritatea numărul 3 și cu obiectivele 11, 12 și 13, prezentate în cadrul capitolului de priorități.

Criteriile de selecție locală propuse se încadrează în obiectivele strategiei, ele fiind, totodată, în conformitate cu prioritățile stabilite. Prin urmare, criteriul de selecție **CS3.1.5** se respectă încă o dată.

G. Intensitatea ajutorului

Sprijinul public (comunitar și național) acordat în cadrul acestei măsuri va fi:

a) **de până la 100% din totalul cheltuielilor eligibile** pentru proiectele de utilitate publică, negeneratoare de profit, dar valoarea totală eligibilă a proiectului.

b) **de până la 70% din totalul cheltuielilor eligibile** pentru proiectele generatoare de profit.

H. Indicatori de monitorizare

Tip indicator	Indicator	Ținta 2012-2015
Realizare	Număr total de beneficiari direcți	4
Realizare	Număr de proiecte sprijinite ai caror beneficiari sunt reprezentați de tineri.	2
Realizare	Proiecte ale caror beneficiari reprezintă sau fac parte dintr-o formă asociativă (grup de producători, asociații, parteneriate etc)	1
Realizare	Număr de proiecte susținute care integrează probleme de mediu	2
	Total proiecte	4

I. Bugetul alocat măsurii 3.2.2. pentru perioada 2012-2015 pentru **GAL VALEA BĂȘULUI DE SUS** este de **200.000 euro**



Măsura 413 prin Măsura 3.2.2. - Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale

Obiectivul și raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției :

Obiectivul general al măsurii vizează îmbunătățirea condițiilor de viață pentru populație, asigurarea accesului la serviciile de bază și protejarea moștenirii culturale și naturale din spațiul rural în vederea realizării unei dezvoltări durabile.

Raportul cu strategia de dezvoltare Dezvoltarea economică și socială durabilă a spațiului rural Valea Băseului de Sus este indispensabil legată de îmbunătățirea serviciilor de bază ale zonei. De asemenea, pe teritoriul GAL Valea Băseului de Sus există un număr impresionat de obiective de patrimoniu, care necesită reabilitare. Așadar, accesarea acestei măsuri se face necesară în cadrul teritoriului GAL Valea Băseului de Sus.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii :

Sprijinul pentru această măsură vizează investiții în spațiul rural pentru:

componenta a) Crearea și modernizarea infrastructurii fizice de bază;

componenta c) Protejarea patrimoniului cultural de interes local și natural din spațiul rural.

Beneficiari :

Tipuri de beneficiari:

- Comunele prin reprezentanții lor legali conform legislației naționale în vigoare;
- Asociațiile de dezvoltare intercomunitare realizate între două sau mai multe comune înființate conform legislației naționale în vigoare;
- ONG-uri, așezăminte culturale și instituții de cult definite conform legislației naționale în vigoare;
- Persoane fizice și juridice care dețin în proprietate sau administrează obiective de patrimoniu cultural/natural de interes local și care aplică pentru componenta „c”.

Precizări privind acțiunile eligibile

Tip de acțiuni eligibile :

*Acțiuni imateriale: Tip de acțiuni eligibile: **Pentru componenta c):**

- Studii privind patrimoniul cultural (material și imaterial) din spațiul rural cu posibilitatea de valorificare a acestora și punerea acestora la dispoziția comunității;

*Acțiuni materiale: Tip de acțiuni eligibile: **Pentru componenta a):**

- Înființarea, amenajarea spațiilor publice de recreere pentru populația rurală (parcuri, spații de joacă pentru copii, terenuri de sport, piste de biciclete);
- Renovarea clădirilor publice (ex. primării) și amenajări de parcuri, piețe, spații pentru organizarea de târguri etc);
- Investiții în sisteme de producere și furnizare de energie din surse regenerabile (în situația în care este vorba de clădiri publice);
- Prima înființare și dotarea infrastructurii aferente serviciilor sociale precum centrele de îngrijire copii, bătrâni și persoane cu nevoi speciale;
- Investiții în construcția de grădinițe noi pentru copii, inclusiv dotarea acestora;
- Investiții de renovare, modernizarea și dotarea aferentă a așezămintelor culturale, inclusiv prima achiziție de cărți, materiale audio, achiziționarea de costume populare și instrumente muzicale



tradiționale în vederea promovării patrimoniului cultural imaterial ca parte componentă a proiectului. De asemenea vor fi susținute cheltuielile cu achiziționarea de echipamente hardware, software, inclusiv costurile de instalare și montaj **Pentru componenta c):** • Restaurarea, consolidarea și conservarea obiectivelor de patrimoniu cultural - grupa B72 și natural din spațiul rural (peșteri, arbori secolari, cascade etc.); • Achiziționare de echipamente pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural.

Finanțare :

• Ajutorul public (FEADR + contribuție națională): **maxim 100 %** Sprijinul public (comunitar și național) acordat în cadrul acestei măsuri va fi: a) de până la 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele de utilitate publică, negeneratoare de profit, dar valoarea totală eligibilă a proiectului. b) de până la 70% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele generatoare de profit.

-euro

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
4	50.000	200.000	160.000	40.000	0

-ron

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
4	218.500	874.000	699.200	174.800	0

Măsura 431.2 Funcționarea Grupului de Acțiune Locală, dobândirea de competențe și animare a teritoriului

**A. Obiectivele urmărite prin implementarea proiectului și raportul cu strategia de dezvoltare pentru teritoriul VALEA BAȘULUI DE SUS.**

Măsura 431.2 urmărește creșterea capacității de implementare a strategiilor de dezvoltare locală prin:

- a) Construcție instituțională la nivel local;
- b) Asigurarea resurselor umane, financiare și tehnice pentru sprijinirea activității Grupurilor de Acțiune Locală;
- c) Instruirea personalului Grupurilor de Acțiune Locală în vederea elaborării și implementării strategiilor de dezvoltare locală;
- d) Animarea teritoriului.

Funcționarea **GAL Valea Bășului de Sus** se va realiza cu respectarea celor 3 priorități și a tuturor obiectivelor operaționale prezentate în capitolul 3.

Așadar, și în cadrul și în cadrul acestei măsuri, obiectivul stabilit pentru implementarea planului de dezvoltare locală din teritoriul **Valea Bășului de Sus** reflectă analiza SWOT a grupului, între obiectiv și priorități existând o relație sinergetică și complementară. Prin urmare criteriul **3.1.2.** este respectat încă o dată.

Raportul cu strategia de dezvoltare

Accesarea măsurii 431.2 este necesară și oportună pentru implementarea strategiei de dezvoltare a grupului de acțiune locală **Valea Bășului de Sus**. Așadar, această măsură oferă grupului posibilitatea de a funcționa corect, asigurându-i resurselor financiare necesare: plata experților implicați în implementarea strategiei de dezvoltare locală, închirierea/achiziția de echipamente de birotică și electronice și alte acțiuni specifice funcționării **GAL**.

B. Descrierea acțiunilor și modul în care acestea satisfac nevoile stabilite

Componenta a - Funcționarea GAL (16% din total buget, 80% din bugetul alocat funcționării GAL)

Componenta b - Instruire și animarea teritoriului după selecția GAL (4% din total buget, 20% din bugetul alocat funcționării GAL)

Acțiunile satisfac necesitățile în ceea ce privește organizarea și funcționarea grupului de acțiune locală **Valea Bășului de Sus**.

Acțiunile prezentate sunt destinate întreg teritoriului Valea Bășului de Sus

Acțiunile prezentate mai sus sunt în conformitate cu cele 3 priorități și cu obiectivele operaționale prezentate în capitolul priorități.

Prin urmare criteriul de selecție **3.1.3** este respectat încă o dată.

C. Sinergia cu alte măsuri

Măsura este complementară cu toate măsurile prezentate mai sus. Acțiunile specifice acestei măsuri se pot realiza fie individual, fie în complementaritate cu alte acțiuni din cadrul altor măsuri.

Complementaritatea cu alte programe de dezvoltare cu finanțare locală, națională sau europeană respectă criteriul de selecție **SCS 3.1.4** încă o dată..

Beneficiarul acestei măsuri este **GAL Valea Bășului de Sus**

E. Tipuri de acțiuni eligibile**Componenta A (Funcționarea GAL)**



Pentru această componentă cheltuielile vor acoperi 80% din totalul cheltuielilor de funcționare GAL VALEA BĂȘULUI DE SUS și va acoperi următoarele cheltuieli:

Salarii pentru personalul GAL;

Cheltuielile (bunuri și servicii) cu achiziția de echipamente de birotică și electronice, precum și a altor echipamente necesare pentru desfășurarea activităților GAL;

Cheltuieli pentru organizarea întâlnirilor;

Cheltuieli legate de comunicare (telefonie, internet, poștă și servicii poștale), transport;

Cheltuieli pentru participarea la activitățile rețelei naționale și europene de dezvoltare rurală, seminarii.

Componenta B (Instruire și animarea teritoriului după selecția GAL)

Pentru aceste activități, Grupul de Acțiune Locală va cheltui 20% din totalul cheltuielilor de funcționare GAL și va acoperi cheltuieli precum:

- Studii ale zonei;
- Măsuri pentru furnizarea informației cu privire la strategia de dezvoltare locală;
- Instruirea personalului implicat în implementarea strategiei de dezvoltare locală;
- Evenimente de promovare;
- Instruirea liderilor locali.

F. Criterii de selecție locală:

Se va respecta criteriile de selecție aferente fișei tehnice din PNDR

G. Intensitatea ajutorului

Intensitatea ajutorului pentru măsura 431.2 conform fișei tehnice este de 100% din cheltuielile eligibile

H. Indicatori de monitorizare

Tip indicator	Indicator	Ținta 2012-2015
Realizare	Numar de actiuni sprijinite privind functionarea grupurilor de actiune locala	2
Realizare	Numar de participanti care au realizat cu succes actiunea de instruire (GAL)	1

I. Bugetul alocat măsurii 4.3.1.2 pentru perioada 2012-2015 pentru GAL VALEA BĂȘULUI DE SUS este de **300.000 euro**

**Măsura 431.2 Funcționarea Grupului de Acțiune Locală, dobândirea de competențe și animarea teritoriului**

Obiectivul și raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției :

Măsura 431.2 urmărește creșterea capacității de implementare a strategiilor de dezvoltare locală prin:

- a) Construcție instituțională la nivel local;
- b) Asigurarea resurselor umane, financiare și tehnice pentru sprijinirea activității Grupurilor de Acțiune Locală;
- c) Instruirea personalului Grupurilor de Acțiune Locală în vederea elaborării și implementării strategiilor de dezvoltare locală;
- d) Animarea teritoriului.

Accesarea măsurii 431.2 este necesară și oportună pentru implementarea strategiei de dezvoltare a grupului de acțiune locală **Valea Bășului de Sus**. Așadar, această măsură oferă grupului posibilitatea de a funcționa corect, asigurându-i resurselor financiare necesare: plata experților implicați în implementarea strategiei de dezvoltare locală, închirierea/achiziția de echipamente de birotică și electronice și alte acțiuni specifice funcționării **GAL**.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii :

Componenta a - Funcționarea GAL (16% din total buget, 80% din bugetul alocat funcționării GAL)

Componenta b - Instruire și animarea teritoriului după selecția GAL (4% din total buget, 20% din bugetul alocat funcționării GAL)

Acțiunile satisfac necesitățile în ceea ce privește organizarea și funcționarea grupului de acțiune locală **Valea Bășului de Sus**.

Acțiunile prezentate sunt destinate întreg teritoriului Valea Bășului de Sus

Beneficiari :

Beneficiarul acestei măsuri este GAL Valea Bășului de Sus

Precizări privind acțiunile eligibile***Acțiuni imateriale****Tip de acțiuni eligibile :****Componenta A (Funcționarea GAL)**

Salarii pentru personalul GAL;

Cheltuieli pentru organizarea întâlnirilor;

Cheltuieli legate de comunicare (telefonie, internet, poștă și servicii poștale), transport;

Cheltuieli pentru participarea la activitățile rețelei naționale și europene de dezvoltare rurală, seminarii.

Componenta B (Instruire și animarea teritoriului după selecția GAL)

Pentru aceste activități, Grupul de Acțiune Locală va cheltui 20% din totalul cheltuielilor de funcționare GAL și va acoperi cheltuieli precum:

- Studii ale zonei;
- Măsuri pentru furnizarea informației cu privire la strategia de dezvoltare locală;



- Instruirea personalului implicat în implementarea strategiei de dezvoltare locală;
- Evenimente de promovare;
- Instruirea liderilor locali.

***Acțiuni materiale**

- achiziția de echipamente de birotică și electronice, precum și a altor echipamente necesare pentru desfășurarea activităților GAL

Finanțare :

- Ajutorul public (FEADR + contribuție publică națională): **100%**

-euro

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
3	100.000	300.000	240.000	60.000	0

-ron

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
3	437.000	1.311.000	1.048.800	262.200	0

CENTRALIZATORUL CRITERIILOR DE SELECȚIE SCS 3.2.4, SCS3.2.5, SCS3.2.6 ȘI SCS3.2.7

	Număr total Proiecte/beneficiari pe măsură	Proiecte ce se adresează fermelor de semi- subzistență SCS.324	Din care numărul tinerilor beneficiari/măsura SCS 3.2.5		Din care proiecte care integrează probleme de mediu S.C.S 3.2.6		Proiecte care au ca beneficiari reprezentanți ai grupurilor de producători, asociațiilor sau parteneriatelor S.C.S 3.2.7	
Măsura 1.1.1.	4	1	2	50 %	1	25 %	2	50 %
Măsura 1.1.2.	19	4	19	100 %	5	26 %	10	53 %
Măsura 1.2.1.	8	2	4	50 %	2	25 %	6	75 %
Măsura 1.2.3.	10	-	3	33 %	3	33 %	7	70 %
Măsura 1.4.1.	40	40	20	50 %	14	35 %	25	63 %
Măsura 1.4.2.	4	-	2	50 %	2	50 %	4	50 %
Măsura 2.2.1.	2	-	1	50 %	2	100 %	-	-
Măsura 3.1.2	8	-	4	50 %	6	75 %	6	75 %
Măsura 3.1.3	3	-	2	33 %	4	66 %	4	66 %
Măsura 3.2.2	4	-	2	50 %	2	50 %	1	25 %
Măsura 4.3.1.2	3	NU SE APLICĂ	NU SE APLICĂ		NU SE APLICĂ		NU SE APLICĂ	
TOTAL	105	45	59	56 %	41	39 %	65	62 %

După cum se poate observa din tabelul de mai sus, acest plan de dezvoltare se adresează: fermelor de semi-subzistență; tinerilor beneficiari cu procent de 56%; mediu 39%; grupurilor de producatori, asociațiilor sau parteneriatelor 62%. În concluzie, se respectă criteriile de selecție SCS 3.2.4, SCS3.2.5, SCS3.2.6 și SCS3.2.7 recomandate de Minister.

**PARTEA A – V – A: PARTENERIATUL**

În anul 2011 au fost inițiate acțiunile legate de dezvoltarea unui parteneriat destinat dezvoltării locale în mediul rural, moment în care Grupul de Acțiune Locală Valea Bășului de Sus a cooptat în acest proces următoarele comune: Ripiceni, Manoleasa, Avrămeni, Hănești, Drăgușeni, Dângeni, Mitoc, Vlăsinești, Mileanca, Havârna, ulterior alăturându-se și Orașul Săveni. Acest Grup de Acțiune Locală va funcționa conform Legii 26/2000 – Legea asociațiilor și fundațiilor. Totodată, necesitatea acestuia s-a constatat încă de la demararea acțiunilor de înființare a asociației, în zona teritoriului fiind nevoie de sprijinirea sectorului agricol, dar și de stimulare și sprijinire a prosperității zonei și a bunăstării cetățenilor.

Rolul de animator și promotor al ideii de parteneriat l-a avut domnul Lucian Trufin, primarul comunei Vlăsinești. Fiind o persoană sociabilă și carismatică, rolul de animator pe care și l-a asumat a fost în favoarea dezvoltării ulterioare a parteneriatului, dar mai ales în favoarea elaborării Planului de Dezvoltare Locală.

Alegerea viitorului teritoriu asupra căruia să se intervină în cadrul programului LEADER prin elaborarea Planului de Dezvoltare Locală a fost relativ ușoară deoarece arealul a fost format mai întâi din comune, și ulterior s-a alăturat orașul SĂVENI. Bășul este așa cum reiese și din denumirea viitorului GAL elementul definitoriu și liantul principal dintre parteneri care formează teritoriul Văii Bășului de Sus.

Elaborarea Planului de Dezvoltare Locală a demarat cu etapa de stabilire a modalității de lucru pentru aceasta și anume prin constituirea unui Comitet la nivel teritorial format din reprezentanți ai partenerilor care vor avea ca și atribuții identificarea teritoriului din punct de vedere geografic, dar mai ales a resurselor existente și a atuurilor teritoriului Valea Bășului de Sus.

Identificarea persoanelor resursă din teritoriu nu a fost dificilă deoarece s-a considerat că reprezentantul legal al comunei în persoana primarului comunei respective este persoana resursă care deține cele mai multe informații despre comună, dispune de acces la informații și mai important cunoaște problemele comunei și poate juca rolul de animator în cadrul comunei pe care o reprezintă.

Următoarele grupuri de lucru au avut drept obiectiv prezentarea și discutarea proiectului de Plan de Dezvoltare Locală; s-a realizat de asemenea validarea strategiei, a propunerilor și a alegerii organizării acțiunilor, prezentarea concluziilor lucrărilor în fața reprezentanților localităților din teritoriu și a celorlalți parteneri ai teritoriului, constituirea comitetului decizional și de selecție, validarea dosarului de candidatura final de către parteneri.

Astfel, la nivelul viitorului parteneriat s-a constituit un Comitet format din reprezentanții legali parteneri, ai comunelor și ai mediului privat, care va avea ca și sarcină principală participarea activă la realizarea strategiei și implementarea acesteia.

Etapa următoare a elaborării Planului de Dezvoltare Locală a constat în constituirea de către Comitet a unor Grupuri de Lucru pentru eficientizarea muncii actorilor locali promotori ai dezvoltării. Prin urmare, s-au constituit 3 Grupuri de Lucru care au cuprins atât reprezentanți ai sectorului public, cât și reprezentanți ai sectorului privat și civil, având drept obiectiv:

- analiza datelor culese din teritoriu;



- formularea unui set de priorități strategice și supunerea acestora unor discuții între membrii parteneriatului;
- conturarea unei imagini de marcă a teritoriului GAL Valea Bășului de Sus;
- formularea unei viziuni de dezvoltare a teritoriului și a obiectivelor strategice majore;
- stabilirea prioritizării proiectelor în cadrul strategiei și elaborarea unui plan de acțiuni în vederea implementării strategiei de dezvoltare locală.

Aceste Grupuri de Lucru și-au desfășurat activitatea în cadrul unor întâlniri care au avut ca scop final identificarea direcțiilor de dezvoltare ale teritoriului și implicit elaborarea Planului de Dezvoltare Locală.

Diseminarea rezultatelor muncii Grupurilor de Lucru s-a realizat prin intermediul unor întâlniri la nivelul teritoriului în care s-au supus atenției cetățenilor propunerile pentru prioritățile de dezvoltare ale teritoriului precum și obiectivele de dezvoltare. În ceea ce privește ideile de proiecte și identificarea posibilelor acțiuni care vor putea fi întreprinse pentru atingerea obiectivelor strategiei s-a recurs la sprijinul primarilor din comunele/orașul care compun teritoriul cărora li s-au solicitat idei de proiecte pentru cele 3 domenii vizate în dezvoltarea teritoriului și anume: privat, public și civil. Parteneriatul va fi format din diverși actori publici și privați. La nivelul luării deciziilor, partenerii economici și sociali, precum și alți reprezentanți ai societății civile reprezintă peste 50% din parteneriatul local. De asemenea, organizațiile ce provin din orașe având ca responsabilitate și zona rurală învecinată – consilii județene, prefecturi și operatori economici cu puncte de lucru în teritoriul GAL, și care sunt partenere în GAL nu vor avea o pondere mai mare de 25% la nivel decizional.

1. Prezentarea procesului de elaborare a dosarului de candidatură (parteneriatul care realizează dosarul de candidatura – Planul de Dezvoltare Locală)

În cadrul dosarului de candidatură se va prezenta formularul, Acord de parteneriat privind participarea la procesul de selecție a GAL, acord prin care partenerii GAL își asumă responsabilitatea implementării strategiei prezentate în planul de dezvoltare locală și numește responsabilul legal al grupului în relația GAL - AM DGDR PNDR -APDRP .

În plan local au fost stabilite întâlniri de consultări în toate cele 11 comune, cu participarea membrilor primăriilor aferente, a consultanților de proiect și a actorilor privați, după cum urmează:

MEMBRII PARTICIPANȚI LA SEMINARUL DE LANSARE AL PROIECTULUI GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ VALEA BĂȘULUI DE SUS

Nr. crt.	Denumirea partenerului	Statutul partenerului (ONG, SRL, autoritate publică etc.)	Numele și prenumele reprezentantului legal al partenerului
1	Comuna Ripiceni CIF: 357605	UAT	Burciu Ioan
2	Comuna Avrămeni CIF: 3571591	UAT	Carnu Ioan



3	Comuna VLĂSINEȘTI CIF: 3373349	UAT	Trufin Lucian
4	Orasul Săveni CIF: 3372050	UAT	Tîrzioru Petru Relu
5	Comuna Drăgușeni CIF: 3503635	UAT	Cucu Neculai
6	Comuna Hănești CIF: 3571613	UAT	Matei Costel
7	Comuna Havârna CIF: 3643884	UAT	Jitareanu Gheorghe
8	Comuna Mileanca CIF: 3571567	UAT	Ioan Ursachi
9	Comuna Mitoc CIF: 3503643	UAT	Vasile Capota
10	Comuna Manoleasa CIF: 3643906	UAT	Mircea Mihai
11	Comuna Dângenii CIF: 3373535	UAT	Trofin Stelică
12	SC Biroticalex SRL CIF: 28451256	SRL	Trufin Alexandru
13	II Bucătariu Luminița CIF: RO15962682	II	Bucătariu Luminița
14	II Scutariu Ancuța Laura CIF: 26572790	II	Scutariu Ancuța Laura
15	IF Atanasoaie Danut CIF: 9483324	IF	Atanasoaie Danut
16	Societatea Culturală Frații Ciucă CIF: 30029475	ONG – Reprezentant sector economic (societate culturală)	Avarvarei Ilie
17	SC Vlasie Company SRL CIF: 26911692	SRL	Aniculăiesă Constantin
18	SC Vadiprest Com SRL	SRL	Aenachioaie Marcela



	CIF: 26292774		
19	Cooperativa Fermierul Vlasineștean CIF: 26724368	ONG – Cooperativa Agricola	Sologon Renato
20	Ilaș Marinel CIF: 23790855	II	Ilaș Marinel
21	II Baci Dumitru Lucian CIF: RO20992230	II	Baci Dumitru Lucian
22	SC Redmedica Santex SRL CIF: 28134746	SRL	Bulgariu Aspazia
23	Laboratorul Analize Medicale MISANO CIF: 20348744	Laborator Analize Medicale	Săucă Mirela
24	II Ciopata Irina CIF: 27748276	II	Ciopata Irina
25	SC Bombardier Construct SRL CIF: 23950506	SRL	Alupoaie Viorel
26	II Giugastru Daniel – Petru CIF: 28933441	II	Giugastru Daniel
27	Asociația Români Fără Frontiere CIF :29512653	ONG – Organizatie de mediu	Dumitriu Marcel
28	SC Multiagra SRL CIF: 17540528	SRL	Portariuc Gheorghe
29	II Bucătariu Nicolae CIF: RO 19001783	II	Bucătariu Nicolae
30	Uniunea Ucrainenilor din Romania CIF :4666665	ONG – Organizație etnica	Semciuc Victor
31	Direcția Silvică Botoșani – District Avrămeni CIF: 1590120	Asociație – Reprezentant sector silvic	Amitrului Gabriel
32	PFA Bordieanu Ana	PFA	Bordieanu Ana Maria



	Maria CIF :22000273		
33	Societatea Agricolă Bășul Balinti Tătărașeni CIF :4524580	Societate Agricolă	Clicinski Maricel
34	II Trufin Oana CIF : 25152713	II	Trufin Oana
35	II Dăscălescu Ana CIF : 27815219	II	Dăscălescu Ana

În mod logic și practic metodologia de animare în vederea elaborării unei candidaturi LEADER în cadrul PNDR 2007 – 2013 a fost realizată după următorii pași:

1. Activitatea de organizare tehnico-administrativă și de management al proiectului, în cadrul căreia s-au desfășurat următoarele subactivități:

- ❖ seminar ce va marca deschiderea oficială a proiectului;
- ❖ prezentarea diagnosticului pe temă (teme);
- ❖ schimburi și aport de idei noi;
- ❖ căutarea de eventuale informații suplimentare.
- ❖ pregătire locații și logistica necesare în implementarea proiectului,
- ❖ pregătirea materialelor de prezentare a programului LEADER (broșuri, pliante) în vederea prezentării în cadrul întâlnirilor ce vor avea loc la inițiativa reprezentantului în prezența AM județean;
- ❖ organizarea grupurilor de lucru (combinarea competențelor) și adunarea acestora în diferite întâlniri (aproximativ 3),
- ❖ demarare procedura pentru formare GAL constituit conform legii,
- ❖ căutarea lider-ului (reprezentantului) - o autoritate legitimă și responsabilă;
- ❖ o analiză sumară (localizare geografică, tipuri de localități – orașe, comune, sate, număr de locuitori etc.) a localităților cuprinse în teritoriului vizat pentru viitorul potențial GAL;
- ❖ identificarea persoanelor-resursă (cu care se va colabora). Acestea se vor stabili cu ajutorul autorităților din localitățile respective și al AM județean.

**Rezultate așteptate:**

- ❖ 1 Grup de Acțiune Locală constituit conform legii;
- ❖ 1 echipa de implementare a proiectului constituită;
- ❖ 1 comitet tehnic;
- ❖ 1 comitet de selecție.

2. Activitatea de deplasare în teritoriu și contactarea autorităților locale din cele 11 comune identificate pentru prezentarea succintă a programului LEADER, în cadrul căreia s-au desfășurat următoarele subactivități:

- ❖ seminar de lansare oficială a proiectului, la care au participat toți membrii Grupului de Acțiune Locală Valea Bășului (conform Minutei atașate),
- ❖ sesiune interactivă cu membrii GAL la care s-a stabilit atât componența, cât și măsurile ce vor fi accesate prin implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală,
- ❖ Stabilirea principalelor acțiuni ce urmează a se desfășura în continuare,
- ❖ Formalizarea și structurarea propunerilor, apoi o întâlnire cu AM județean pentru identificarea măsurilor din cadrul PNDR, adaptate acțiunilor prevăzute.

Rezultate așteptate :

- ❖ 11 primari informați și pregătiți pentru abordarea LEADER,
- ❖ Societăți civile și private informate cu privire la abordarea LEADER.

3. Activitatea de culegere de informații în vederea realizării Planului de Dezvoltare Locală:

- ❖ activități de documentare și informare,
- ❖ lista cu grupuri ce vor fi consultate,
- ❖ realizarea unui studiu prin care s-a stabilit potențialul zonei.

Rezultate așteptate:

- ❖ 1 Plan de dezvoltare locală pentru teritoriul cuprins de GAL.

4. Activitatea de promovare și publicitate a programului LEADER în cadrul comunităților

- ❖ tipărirea de broșuri cuprinzând o scurtă prezentare a programului Leader și a tipurilor de proiecte pe care acesta le poate finanta, persoanele implicate la nivelul teritoriului, date de contact ale biroului de proiect;
- ❖ realizarea de afișe care au fost amplasate la nivelul teritoriului; conținutul acestor afișe a fost diferit; o parte dintre acestea au fost realizate în momentul demarării proiectului pentru care s-a obținut finanțare, iar cealaltă parte au fost tipărite la finalizarea strategiei în vederea selecției și au avut următorul conținut: persoanele care au avut gradul cel mai ridicat de



implicare în realizarea activităților proiectului, punctele cheie ale strategiei, scurta expunere a priorităților locale;

- ❖ realizarea de panouri publicitare care au fost amplasate în teritoriul GAL Valea Bășului de Sus.

Rezultate așteptate:

- ❖ Materiale promoționale;
- ❖ Populație informată.

5. Activitatea de cooperare:

A fost realizată o activitate de cooperare. Organizarea unei întâlniri între membrii GAL Valea Bășului și GAL

Echipa GAL Valea Bășului de Sus va include personal specializat care va oferi expertiză tematică și va avea capacitatea de a utiliza experiența pentru toate aspectele semnificative ale dezvoltării rurale acoperite de PNDR. În cadrul GAL departamentul administrativ și mai exact animatorul va fi responsabil pentru implementarea obiectivelor RNDR și tot acesta va deveni persoana de legătură între GAL și RNDR.

Atragerea de experți în procesul de realizare a planului de dezvoltare locală a GAL Valea Bășului de Sus a favorizat transferul de know-how facilitând astfel realizarea strategiei de dezvoltare locală. În același timp colaborarea cu experții atrași în cadrul proiectului va facilita pe viitor realizarea acțiunilor de cooperare națională și internațională.

Rezultate așteptate :

- ❖ Dezvoltarea sectorului agricol / zootehnic,
- ❖ Absorbția cât mai rapidă a fondurilor europene prin implicarea actorilor locali la conștientizarea populației și implicit sprijinul în realizarea de proiecte fezabile.
- ❖ Diversificarea producției/ introducerea brandului în sectorul agricol (ex: brânza casei sau cașcavalul vlăsineștean din Comuna Vlăsinești etc).

6. Activitatea de finalizare și depunere a dosarului de candidatură:

- ❖ Validarea strategiei, a propunerilor și a alegerii organizării acțiunilor.
- ❖ Prezentarea concluziilor lucrărilor în fața reprezentanților localităților din teritoriu și a celorlalți parteneri esențiali ai teritoriului, apoi oficializarea parteneriatului, de pildă, printr-un comitet de selecție provizoriu;
- ❖ Elaborarea candidaturii și rediscutarea acesteia cu reprezentanții AM județean;
- ❖ Validarea dosarului de candidatură final de către parteneri.



❖ Tot acest proces de animare a teritoriului și de elaborare a candidaturii va fi consemnat în documente de tipul (minute/procese verbale) și va fi anexat la dosarul de candidatură.

Rezultate așteptate :

❖ 1 dosar de candidatura realizat conform cerințelor Programului LEADER și depus pentru faza de selecție a GAL-urilor.

În procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală au fost implicate în permanență entitățile interesate – atât publice, cât și private și ONG - din aria teritorială a GAL Valea Bășului de Sus.

Metodologia de animare în vederea elaborării unei candidaturi Leader în cadrul PNDR 2007 – 2013 (a se vedea schema de animare a elaborării candidaturii de mai jos) a fost realizată după următorii pași:

- Căutarea leader-ului, care e bine să fie o autoritate legitimă și carismatică;
- O analiză sumară (localizare geografică, tipuri de localități – orașe, comune, sate, număr de locuitori etc.) a localităților cuprinse în teritoriului dorit pentru viitorul potențial GAL;
- Identificarea persoanelor-resursă (cu care se va colabora). Acestea se vor stabili cu ajutorul autorităților din localitățile respective și al DADR-urilor.
- Pregătirea materialelor de prezentare a programului Leader și gruparea lor în vederea prezentării în cadrul întâlnirilor ce vor avea loc la inițiativa leader-ului în prezența DADR-ului;
- Organizarea grupurilor de lucru (combinarea competențelor) și adunarea acestora în diferite întâlniri (aproximativ 3).

Întâlnirile s-au desfășurat astfel:

Prima întâlnire:

- Prezentarea diagnosticului pe temă (teme);
- Schimburi și aport de idei noi;
- Căutarea de eventuale informații suplimentare.

A doua întâlnire:

- Stabilirea principalelor acțiuni ce urmează a se desfășura în continuare;
- Formalizarea și structurarea propunerilor, apoi o întâlnire cu DADR pentru identificarea măsurilor din cadrul PNDR, adaptate acțiunilor prevăzute

A treia întâlnire:

- Validarea strategiei, a propunerilor și a alegerii organizării acțiunilor.
- Prezentarea concluziilor lucrărilor în fața reprezentanților localităților din teritoriu și a celorlalți parteneri esențiali ai teritoriului, apoi oficializarea parteneriatului, de pildă, printr-un comitet de selecție provizoriu;
- Elaborarea candidaturii și rediscutarea acesteia cu reprezentanții DADR;



d) Validarea dosarului de candidatură final de către parteneri.

Tot acest proces de animare a teritoriului și de elaborare a candidaturii va fi consemnat în documentele aferente și va fi atașat la dosarul de candidatură. În acest sens, anexăm următoarele:

- minutele/ procesele verbale și listele de prezență ale participanților elaborate cu ocazia organizării grupurilor de lucru,
- calendarul de lucru pentru realizarea Planului de Dezvoltare Locală.

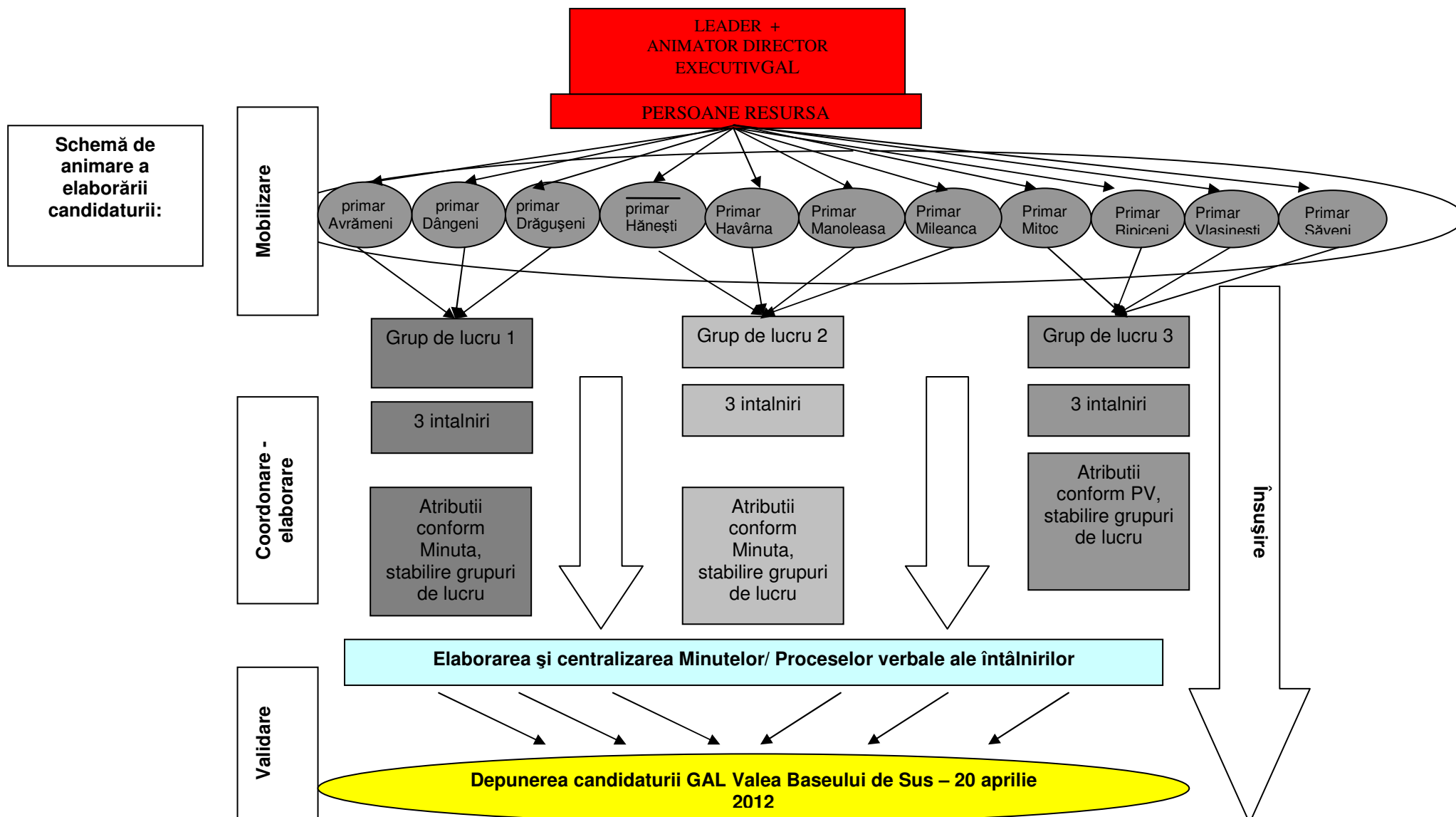
Pentru încurajarea populației și a tuturor actorilor locali interesați în realizarea Planului de Dezvoltare Locală, au fost aplicate chestionare pentru toate comunele care fac parte din **GAL Valea Bășului de Sus**. **Așadar, toți actorii locali cheie din teritoriu au fost implicați în slăbirea priorităților și obiectivelor grupului.** Prin urmare, strategia de dezvoltare a **GAL Valea Bășului de Sus** răspunde obiectivelor și priorităților care derivă din identificarea principalelor probleme și oportunități ale regiunii Leader „GAL Valea Bășului de Sus”.

Opinăm astfel că, **Grupul de Acțiune Locală Valea Bășului de Sus** și-a prioritarizat domeniile viitoare de acțiune cu scopul de a sprijini și a acoperi toate aspectele care se manifestă în teritoriu, implicând personalul GAL într-un proces de dezvoltare integrator și cu caracter de durată.

*GAL Valea Bășului de Sus îndeplinește criteriul de selecție **SCS 3.1.6.** fixat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în sensul prezentării: - metodologiei folosite pentru adoptarea operativă a deciziilor ce privesc implementarea, inclusiv identificarea problemelor; - detalierii activităților prevăzute de către parteneriat pentru efectuarea controlului în cadrul GAL.

Constituirea grupurilor de lucru care au reunit entitățile interesate în elaborarea strategiei de dezvoltare locală și prezentarea în permanență a stadiului proiectului și a elaborării Planului de Dezvoltare Locală a GAL Valea Bășului de Sus contribuie la îndeplinirea criteriului de selecție nr. **SCS 3.1.8** fixat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

GAL Valea Bășului de Sus îndeplinește criteriul de selecție **SCS 3.1.9.** fixat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în sensul prezentării dispozițiilor privind informarea potențialilor beneficiari cu privire la activitățile întreprinse în cadrul GAL-ului.





2. Prezentarea parteneriatului decizional

2.1 Descrierea partenerilor

Partenerii vor fi asociați la procesul de monitorizare a proiectului din partea instituțiilor pe care le reprezintă și a funcțiilor ocupate de aceștia în cadrul acestora, făcând distincția între partenerii publici, privați și ONG.

Parteneriatul decizional este reprezentat de Comitetul de selecție a proiectelor.

Parteneriatul Grupului de Acțiune Locală Valea Bășului de Sus va fi format din:

- **11 parteneri** reprezentanți ai administrației publice locale (10 comune partenere și un partener reprezentat de un oras);
- **5 parteneri** ai sectorului civil: 5 ONG-uri dintre care: 1 reprezentant al minorităților ucrainiene – Uniunea Ucrainenilor din Romania, 1 reprezentant al organizației agricole – Cooperativa Agricolă Fermierul Vlăsineștean, 1 reprezentant al sectorului forestier – Direcția Silvică Botosani, 1 reprezentant al organizației de mediu – Asociația Români fără Frontiere, 1 reprezentant al sectorului economic (cuatrenar – programe culturale și de educație) – Societatea Culturală Frații Ciucă;
- **19 parteneri** din cadrul agenților economici.

După cum se poate observa din informațiile de mai sus, GAL – Valea Bășului de Sus îndeplinește criteriul de selecție nr. SCS 2.5. fixat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în sensul că partenerii privați și ai societății civile reprezintă mai mult de 65% din totalul partenerilor.

Reprezentarea tinerilor din cadrul parteneriatului este detaliată în tabelul de mai jos (la prezenta se anexează copie după CI ale tinerilor).

❖ REPREZENTAREA TINERILOR

Nr. crt.	PARTENERI PUBLICI				
	Nume și prenume	Institutia	Funcția	CNP	Varsta
1.	Lucian TRUFIN	Comuna Vlăsinești	Primar	1760601075094	35
PARTENERI PRIVATI/ SOCIETATEA CIVILA					
2.	BACIU DUMITRU LUCIAN		Administrator	1810516071960	30
3.	Aniculaesa Constantin	S.C. Vlasie Company S.R.L.	Administrator	1741210075089	37
4.	Atanasoie Costel – Danut	I.F. Atanasoie Costel – Danut	Administrator	1730512075094	38



6.	Bucatariu Nicolae		Administrator	1751119075088	36
7.	Alexandru Trufin	S.C. Biroticalex S.R.L.	Administrator	1880326071966	24
8.	Baciu Dumitru Lucian	I.I. Baciu Dumitru Lucian	Administrator	1810516071960	31
9.	Ilaș Marinel	I.I. Ilaș Marinel	Administrator	1740706077312	37

Așadar, după cum se poate observa, în cadrul GAL Valea Bășului de Sus, dintr-un număr total de 35 de organizații, 9 sunt reprezentate de tineri. Prin urmare, 25% din reprezentanții legali ai organizațiilor ce formează Grupul de Acțiune Locală Valea Bășului de Sus sunt tineri, după cum o demonstrează și graficul de mai sus.

❖ REPREZENTAREA FEMEILOR

PARTENERI PUBLICI			
Nr. crt.	Nume și prenume	Institutia	Funcția
-	-	-	-
PARTENERI PRIVATI/ SOCIETATEA CIVILA			
Nr. crt.	Nume și prenume	Institutia	Funcția
1.	Bulgariu Aspazia	SC Redmedica Santex SRL	Administrator
2.	Saucă Mariana – Mirela	Laboratorul de analize MISANO	Administrator
3.	Scutariu Ancuța Laura	II Scutariu Ancuța Laura	Administrator
4.	Bucătariu Elena - Luminița	II Bucătariu Elena Luminița	Administrator
5.	Ciopată Irina	I.I. Ciopată Irina	Administrator
6.	Bordieanu Maria	P.F.A. Bordieanu Maria	Administrator



7.	Trufin Oana	I.I. Trufin Oana	Administrator
8.	Dăscălescu Ana	I.I. Dăscălescu Ana	Administrator
9.	Aenăchioaie Marcela	S.C. Vadiprest Com S.R.L.	Administrator

Menționăm faptul că, dintr-un număr total de 35 de organizații, 9 sunt reprezentate de femei, ponderea femeilor care reprezintă legal organizațiile fiind de 25% din totalul membrilor GAL.

După cum se poate observa din informațiile de mai sus, GAL – Valea Bășului de Sus îndeplinește criteriile de selecție **SCS 2.2.** și **SCS 2.3.** fixate de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în sensul reprezentării echilibrate a tinerilor peste 25 % și a femeilor peste 25 %.

De asemenea, în rândul membrilor parteneriatului public – privat **GAL – Valea Bășului de Sus** sunt prezente și: grupuri de producători, organizații agricole, reprezentanți ai sectorului economic și a organizațiilor de mediu, astfel încât toate sectoarele responsabile de dezvoltarea viitoare a mediului rural au reprezentativitate în teritoriu GAL Valea Bășului de Sus.

Nr. crt.	Categoria reprezentanților	Denumirea societății comerciale / ONG
1	Reprezentant al grupului de producători	Grupul de Producători Cooperativa Unirea
2	Reprezentanți ai organizațiilor agricole	Cooperativa Agricolă Fermierul Vlăsineștean
3	Reprezentant al sectorului forestier	Directia Silvica Botosani – punct de lucru Avrămeni
4	ONG de mediu	Asociația Români fără Frontiere
5	Reprezentanți ai sectorului economic	Societatea culturală Frații Ciucă
6	Reprezentant a minorităților etnice	Uniunea Ucrainenilor din Romania

Așadar, GAL – Valea Bășului de Sus îndeplinește criteriul de selecție **SCS 2.4.** fixat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în sensul prezentei în cadrul parteneriatului a reprezentanților organizațiilor agricole, sectorului forestier, sectorului economic și a unei organizații de mediu. De asemenea, după cum se poate observa, GAL – Valea Bășului de Sus îndeplinește criteriul de selecție **SCS 2.1.** fixat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în sensul prezentei în cadrul parteneriatului a unei organizații a minorităților etnice, în speță o asociație a romilor.

În procesul de monitorizare și implementare a Planului de Dezvoltare Locală al GAL Valea Bășului de Sus, fiecare partener va fi prezent direct sau prin intermediul reprezentantului desemnat. De asemenea, fiecare dintre parteneri își va desemna câte un supleant care să îl înlocuiască.



GAL **Valea Bășului de Sus** este responsabil de implementarea acțiunilor din cadrul Planului de Dezvoltare Locală al teritoriului pe baza căruia a fost selectat și de îndeplinirea obiectivelor asumate prin intermediul acestuia. Va asigura, pe de o parte, monitorizarea activităților care se desfășoară în cadrul grupului, iar pe de alta, coordonarea activităților legate de colectarea indicatorilor de rezultat și a celor de impact, relevanți pentru monitorizarea și evaluarea eficientă a Planului de Dezvoltare Locală.

GAL **Valea Bășului de Sus** va asigura de asemenea respectarea obligațiilor privind publicitatea și evaluarea Planului de Dezvoltare Locală și întocmirea rapoartelor privind progresul realizat.

GAL **Valea Bășului de Sus** va controla calitatea implementării Planului de Dezvoltare Locală pentru asigurarea bunei funcționări a întregului sistem de management, a corectitudinii și conformității punerii în aplicare a Planului de Dezvoltare Locală.

Adunarea Generală a GAL **Valea Bășului de Sus** formată din 36 membri, reprezentanți ai sectoarelor public, privat și societate civilă, este organismul suveran și suprem al grupului care concepe și planifică strategia grupului.

Numărul reprezentanților entităților publice în cadrul Adunării Generale a GAL **Valea Bășului de Sus** este de 11, iar numărul reprezentanților entităților private și ale societății civile este de 25, asigurându-se astfel un procent de reprezentativitate de peste 65% pentru reprezentanții partenerilor privați și a societății civile.

Având în vedere numărul mare de membri ai parteneriatului, cât și suprafața teritorială destul de mare, vor fi delegate Consiliului Director sarcinile executive legate de gestionarea grupului și a activităților acestuia. Astfel, Consiliul Director este organismul responsabil de gestionarea, administrarea și reprezentarea parteneriatului GAL **Valea Bășului de Sus**.

Componenta Consiliului Director al GAL **Valea Bășului de Sus** va fi de 5 membri, iar numărul reprezentanților entităților publice în cadrul acestuia nu depășește procentul de 50% din numărul total al membrilor parteneri

În cadrul Consiliului Director, procentul de participare și vot atât a entităților publice, cât și a celor private, este de 50%, astfel din cei 5 membri, jumătate sunt reprezentanți ai membrilor publici, iar jumătate sunt reprezentanți ai membrilor privați.

2.2 Crearea și funcționarea GAL-ului

Funcționarea generală a Grupului de acțiune locală **VALEA BĂȘULUI DE SUS** este reglementată de Ordonanța de Guvern nr. 26/ 2000 cu privire la asociații și fundații.

Grupul de acțiune locală **VALEA BĂȘULUI DE SUS** își asumă elaborarea și implementarea Planului de Dezvoltare Locală în teritoriul său, plan care are drept scop dezvoltarea socio-economică a zonei descrisă la capitolul I al prezentei strategii.

După selectarea în cadrul apelului de selecție organizat de Ministerul agriculturii și Dezvoltării Rurale, Grupul de acțiune locală **VALEA BĂȘULUI DE SUS** devine beneficiarul de drept al ajutorului inclus în abordarea Leader și va fi cel care va gestiona regiunea în baza Planului de Dezvoltare Locală prin intermediul beneficiarilor finali ai ajutorului, cei care vor acționa ca promotori ai proiectelor susținute.



De asemenea, Grupul de acțiune locală **VALEA BAȘULUI DE SUS** acționează ca organism intermediar între CRPDRP, DADR Iași și beneficiari finali ai proiectelor, doar în cazul în care nu sunt ei înșiși beneficiarii finali, în acest scop exercitând următoarele funcții în teritoriu:

- Face publicitate Planului de Dezvoltare Locală, prin intermediul partenerilor săi, site-ul, mass media etc, și dă persoanelor interesate informații și sfaturi de care au nevoie cu privire la schema Leader; aceste informații vor fi furnizate atât în mod direct la sediul central al Grupului de acțiune locală **VALEA BAȘULUI DE SUS**, cât și prin intermediul internet, media, mass media;
- Încurajează și promovează punerea în aplicare a investițiilor în cadrul abordării Leader, un rol important în această direcție avându-l informările cu diverse grupuri din teritoriu, promovarea direct de către grup, sau prin partenerii săi;
- Orientează punerea în aplicare a abordării Leader spre cele mai bune investiții care să contribuie la dezvoltarea teritoriului, conform Planului de Dezvoltare Locală,
- Participă cu alte Grupuri de acțiune Locală la proiecte de cooperare.

Obligațiile Grupului de acțiune locală VALEA BAȘULUI DE SUS

- Să țină contabilitatea în conformitate cu legislația națională în vigoare;
- Să faciliteze verificarea tuturor acțiunilor sale de către Comisia Europeană și ale organisme sau autorități la nivel comunitar, național sau județean, în special controalele efectuate de către Ministerul Agriculturii și Agenției de Plăți;
- Să participe la toate reuniunile convocate de autoritatea de gestionare a fondurilor Leader sau altă autoritate a PNDR;
- Să asigure publicitate adecvată Planului de Dezvoltare Locală la nivel județean, regional și național atât în ceea ce privește măsurile susținute cât și a diferitelor etape ale procedurilor de acordare și plată a ajutorului;
- Să facă parte din Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală;
- Să participe la cel puțin un proiect de cooperare;
- Să acționeze întotdeauna respectând principiile de cooperare, obiectivitate, imparțialitate, eficacitate, eficiență, transparență, publicitate și liberă concurență;
- În cazul în care unul dintre partenerii gal-ului este destinatarul final al ajutorului, să își îndeplinească obligațiile care revin oricărui beneficiar final.

Incompatibilități

Poziția de Manager al Grupului de Acțiune Locală VALEA BAȘULUI DE SUS este incompatibilă cu orice altă activitate publică sau privată care se efectuează cu normă întreagă. Cu toate acestea, Grupul de Acțiune Locală poate autoriza exercitarea unor activități, cu condiția ca acestea să nu aducă atingere autonomiei și independenței managerului GAL.

Restul personalului de execuție al Grupului de Acțiune Locală VALEA BAȘULUI DE SUS este obligat să informeze Consiliul Director al Gal –ului cu privire la orice alte activități aducătoare de venituri pe care le desfășoară atât pe cont propriu cât și în calitate de angajați, în scopul de a verifica să nu existe nici o incompatibilitate între interesele individuale și cele ale Grupului de Acțiune Locală VALEA BAȘULUI DE SUS.

**Abțineri**

Membrii responsabili cu luarea deciziilor, cât și managerul Grupului de Acțiune Locală VALEA BAȘULUI DE SUS nu va interveni în gestionarea ajutorului financiar în oricare dintre următoarele situații:

- Are interese personale în materie;
- Este primar sau oficial al primăriei care solicită ajutorul financiar;
- Este manager sau membru al întreprinderii, asociației sau a entității care solicită ajutorul financiar;
- Are interese litigioase nesoluționate cu solicitantul ajutorului financiar;
- Are legături de consangvinitate sau afinitate până la gradul al patrulea inclusiv cu oricare dintre părțile interesate în solicitarea de ajutor financiar sau este asociat cu acestia;

Atunci când unul dintre membrii responsabili cu luarea deciziilor se află în una sau mai multe dintre situațiile prezentate mai sus este obligat să se abțină, motivul și abținerea fiind prevăzute în mod expres în procesul verbal al sesiunii în cauză.

În cazul în care motivele de abținere se referă la managerul GAL sau la personalul tehnic al grupului, motivele se prezintă, în scris, Consiliului Director, care va decide cu privire la abținere, și va desemna o persoană care o va înlocui în procesul de luare a deciziilor în cazul respectiv.

Organele de conducere care funcționează la nivelul Grupului de acțiune locală VALEA BAȘULUI DE SUS sunt următoarele:

- 1) Adunarea Generală;
- 2) Consiliul director;
- 3) Cenzorul sau, după caz, comisia de cenzori;
- 4) Comitetul de selectare a proiectelor;
- 5) Compartiment administrativ.

Funcțiile și responsabilitățile fiecărui organ de conducere a Grupului de acțiune locală VALEA BAȘULUI DE SUS pentru procesul de gestionare și implementare a Planului de Dezvoltare locală sunt prezentate detaliat mai jos.

1) Adunarea Generală

Este organul de conducere, alcătuit din totalitatea asociațiilor.

Ședințele Adunării Generale sunt ordinare sau extraordinare. Adunarea generală convoacă cel puțin o dată pe an.

Competența Adunării Generale cuprinde:

- Aprobarea strategiei și a obiectivelor generale ale Grupului de acțiune locală VALEA BAȘULUI DE SUS;
- Aprobarea și modificarea bugetului de venituri și cheltuieli și a bilanțului contabil;
- Alegerea și revocarea membrilor consiliului de selecție;
- Alegerea și revocarea cenzorului;
- Are drept de control asupra celorlalte două organe precizate mai sus;
- Revocarea ajutoarelor financiare;
- Aprobarea regulamentului intern;
- Înființarea de filiale;
- modificarea actului constitutiv și a statutului;



▪ dizolvarea și lichidarea asociației, precum și stabilirea destinației bunurilor rămase după lichidare;

Adunarea Generală își poate delega o parte din atribuții Consiliului Director. Adunarea Generală se convoacă în scris de către Președintele Consiliului Director, cu cel puțin 10 (zece) zile înainte de data stabilită, comunicându-se și ordinea de zi. Pentru situații urgente privind funcționarea Asociației, Adunarea Generală poate fi convocată oricând de către Consiliul Director al Asociației, sau la cererea a cel puțin o treime din membrii săi.

Adunarea generală este legal constituită dacă sunt prezenți cel puțin jumătate plus unu din membrii săi. Dacă nu se întrunește această majoritate, Adunarea Generală se va convoca din nou, după o perioadă de 10 (zece) zile, considerându-se legal constituită la cea de a doua convocare, indiferent de numărul membrilor prezenți.

Hotărârile Adunării Generale se iau cu majoritatea simplă a membrilor prezenți, fiecare membru având dreptul la un vot deliberativ. Hotărârile Adunării Generale sunt valabil adoptate dacă membrii Asociației din sectorul privat au fost majoritari, cu peste 65%, la luarea hotărârilor.

Lucrările Adunării Generale vor fi conduse de către Președintele Consiliului Director, iar în lipsa acestuia de către vicepreședintele desemnat de acesta. Dezbaterile și hotărârile se vor înregistra într-un proces-verbal ce va avea în mod obligatoriu anexată lista membrilor prezenți cu semnăturile reprezentanților acestora.

Hotărârile luate de Adunarea Generală în limitele legii, ale actului constitutiv și ale statutului, sunt obligatorii chiar și pentru membrii care nu au luat parte la Adunarea Generală sau care au votat împotriva.

Membrii Adunării Generale pot delega dreptul de vot, prin împuternicire expresă, către alt membru cu drepturi depline, sau pot fi consultați asupra unor decizii majore prin intermediul unui formular special pe care îl pot completa, semna și comunica prin intermediul mijloacelor moderne de comunicare. Membrii Asociației care și-au exprimat votul prin intermediul delegării sau al formularului special vor fi considerați la ședință. Împuternicirea și formularul special se anexează la procesul-verbal al ședinței.

Hotărârile Adunării Generale, contrare legii, actului constitutiv sau dispozițiilor cuprinse în statut, pot fi atacate în justiție de către oricare dintre membrii Asociației care nu au luat parte la Adunarea Generală sau care au votat împotriva și au cerut să se consemneze aceasta în procesul-verbal de ședință, în termen de 15 zile de la data când au luat cunoștință despre hotărâre sau de la data când a avut loc ședința, după caz.

2) Consiliul Director

Consiliul Director al Grupului de acțiune Locală VALEA BAȘULUI DE SUS este organul de conducere și de administrare al acesteia, care asigură realizarea scopului și obiectivelor Grupului de acțiune Locală VALEA BAȘULUI DE SUS. De asemenea, Consiliul Director al Asociației asigură punerea în executare a hotărârilor Adunării Generale, fiind alcătuit din 5 membri, din care 1 Președinte, 1 Primvicepreședinte și 3 Vicepreședinți.

Regulile generale privind organizarea și funcționarea consiliului director se stabilesc prin statut. Consiliul director își poate elabora un regulament intern de funcționare.

Membrii Consiliului Director sunt aleși dintre membrii Asociației prin hotărârea Adunării Generale. El poate fi alcătuit și din persoane din afara asociației, în limita a cel mult o pătrime din



componența sa. Nu poate fi membru al consiliului director, iar dacă era, pierde această calitate orice persoană care ocupa o funcție de conducere în cadrul unei instituții publice, dacă asociația respectivă are ca scop sprijinirea activității acelei instituții publice.

Durata mandatului membrilor Consiliului Director al Asociației este de 4 ani cu posibilitatea prelungirii la hotărârea Adunării Generale.

Președintele Consiliului Director este desemnat de către membrii Asociației dintre membrii Consiliului Director, pe o perioadă nedeterminată.

Președintele Consiliului Director are toate drepturile și îndatoririle ce decurg din calitatea de membru al Consiliului.

Președintele Consiliului Director are următoarele atribuții:

- convoacă ședințele Adunării Generale și ale Consiliului Director;
- prezidează ședințele Adunării Generale și ale Consiliului Director;
- reprezintă Asociația în relațiile cu terții și în acțiunile în justiție;
- îndeplinește orice alte atribuții stabilite de Adunarea Generală în sarcina sa;
- exercită întreaga sa autoritate și competență pentru a determina realizarea scopurilor Asociației.

Președintele Consiliului Director poate delega puterile sale, pentru anumite perioade de timp, sau pentru anumite operațiuni, unui membru al Consiliului Director, precizând în acest sens sfera, durata și limitele competențelor delegate, răspunzând în solidar de actele mandatului său.

Consiliul Director al Asociației se întrunește cel puțin o dată pe lună și ori de câte ori este necesar, la cererea Președintelui, hotărârile fiind valabile adoptate cu votul a două treimi din membri.

Consiliul Director al Asociației are următoarele competențe:

- prezintă adunării generale raportul de activitate pe perioada anterioară, executarea bugetului de venituri și cheltuieli, bilanțul contabil, proiectul bugetului de venituri și cheltuieli și proiectul programelor asociației;
- încheie acte juridice de administrare și de conservare, în numele și pe seama Asociației;
- aprobă organigrama și politica de personal ale Asociației;
- propune Adunării Generale excluderea membrilor Asociației;
- stabilește contravaloarea cotizației anuale ce trebuie platită de toți membrii Asociației;
- hotărăște cu privire la cuantumul taxei de înscriere în Asociație, în funcție de aportul în numerar la patrimoniul Asociației al membrilor acesteia;
- hotărăște cu privire la schimbarea sediului Asociației;
- hotărăște cu privire la cooperarea asocierii cu alte organizații din țară și din străinătate;
- îndeplinește orice alte atribuții prevăzute în statut sau stabilite de Adunarea Generală.

Deciziile Consiliului Director, contrare legii, actului constitutiv sau statutului Asociației, pot fi atacate în justiție de către oricare dintre membrii Asociației care nu au luat parte la Adunarea Generală sau care au votat împotriva și au cerut să se consemneze aceasta în procesul-verbal de ședință, în termen de 15 zile de la data când au luat cunoștință despre hotărâre sau de la data când a avut loc ședința, după caz.

3) Cenzorul

Dacă numărul asociațiilor este mai mare de 15, numirea unui cenzor este obligatorie. Aceasta poate fi și o persoană din afara gal-ului.

Cenzorul asigură controlul financiar intern al Grupului de Acțiune Locală Băseului de Sus. Cenzorul trebuie să fie contabil autorizat sau expert contabil, în condițiile legii.

În realizarea competențelor sale cenzorul:

- Verifică modul în care este administrat patrimoniul asociației;
- Întocmește rapoarte și le prezintă adunării generale;
- Participă la ședințele coniliului director, fără drept de vot;
- Îndeplinește orice alte atribuții prevăzute în statut sau stabilite de adunarea generală.

4) Comitetul de selectare a proiectelor

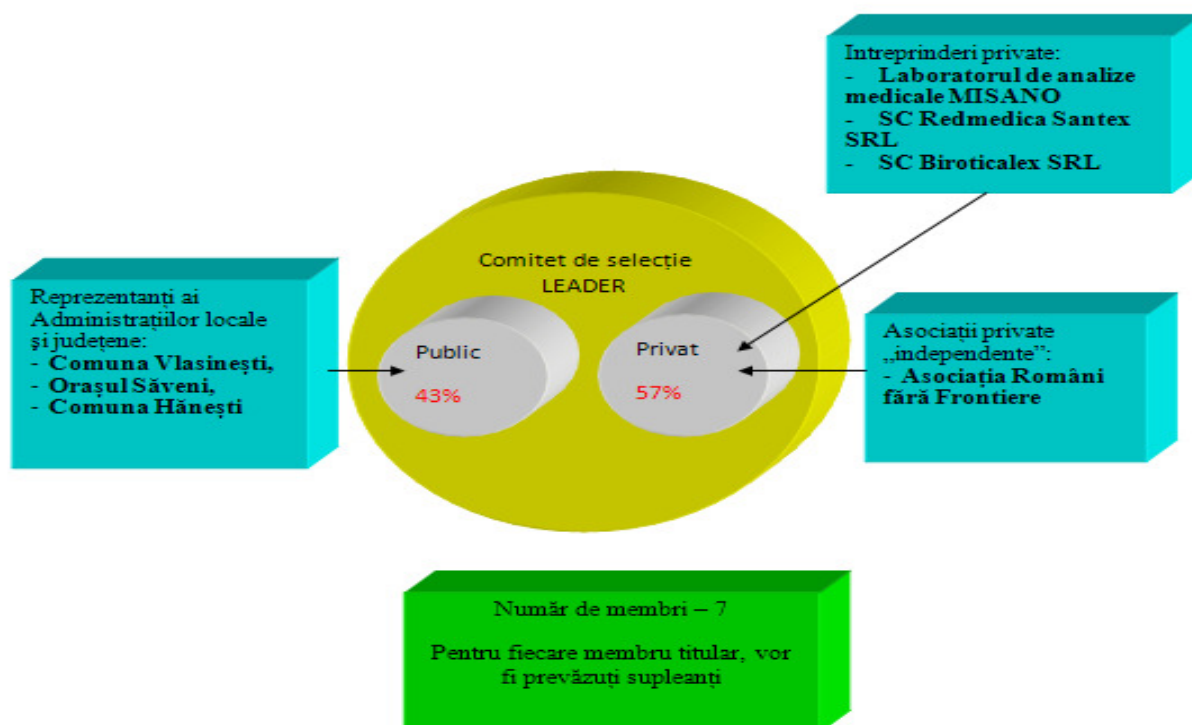
La nivelul Grupului de Acțiune Locală VALEA BAȘEULUI DE SUS funcționează un Comitet de selecție, format din membri grupului de acțiune locală, care este responsabil cu selectarea proiectelor depuse în cadrul GAL.

Comitetul de selecție al proiectelor va fi alcătuit din 5+15 persoane, reprezentanți ai autorităților și organizațiilor care fac parte din parteneriat, în funcție de numărul partenerilor care fac parte din cadrul GAL.

La capitolul Măsură din cadrul Planului de Dezvoltare Locală au fost prezentate condițiile generale și specifice, ca și criteriile de selecție a proiectelor pentru fiecare măsură în parte.

În ceea ce privește selecția proiectelor în cadrul GAL, se va aplica regula ” dublului cvorum”, respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din parteneri, din care peste 50% să fie din mediul privat și societate civilă.

COMITETUL DE SELECȚIE



Pentru transparența procesului de selecție a proiectelor în cadrul GAL și totodată pentru efectuarea activităților de control și monitorizare, la aceste selecții va lua parte și un reprezentant al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale la nivel județean.

Dacă unul din proiectele depuse pentru selecție aparține unuia dintre membri comitetului, în această situație persoana(organizația) în cauză nu are drept de vot și nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv.

Din Comisia de selecție fac parte următoarele persoane:

- Președintele Grupului de Acțiune Locală VALEA BAȘULUI DE SUS care exercită funcția de președinte al comisiei;
- Primvicepreședintele Grupului de Acțiune Locală VALEA BAȘULUI DE SUS care exercită funcția de președinte de comisie în posibilele cazuri de incompatibilitate a Președintelui;
- Secretarul Grupului de Acțiune Locală VALEA BAȘULUI DE SUS, care exercită funcția de secretar al Comisiei de selecție;
- Responsabilul financiar al Grupului de Acțiune Locală VALEA BAȘULUI DE SUS;
- Responsabilul financiar adjunct al Grupului de Acțiune Locală VALEA BAȘULUI DE SUS;
- Specialist în domeniul în care sunt depuse proiectele;
- Responsabil administrativ (Directorul executiv al GAL).

Tabelul cu componența comitetului de selecție:

PARTENERI PUBLICI %			
Nume și prenume	Partener	Funcția în C.S.	Tip* /Observații
TRUFIN LUCIAN	Public	președinte	Rural
TÎRZIORU PETRU-RELU	Public	primvicepreședinte	Oraș
MATEI COSTEL	Public	secretar	Rural
PARTENERI PRIVAȚI %			
Nume și prenume	Partener	Funcția în C.S.	Tip* /Observații
SAUCĂ MIRELA	Privat	membru	Oraș
COȘOVANU ROMICĂ	Privat	membru	Rural
TROFIN STELICĂ – MARINICĂ	Privat	membru	Rural
ONG			
Nume și prenume	Partener	Funcția în C.S.	Tip* /Observații
ANICULĂESĂ CONSTANTIN	Privat	membru	Rural

5) Compartimentul administrativ

Compartimentul administrativ va fi format din următorii membri:

- Responsabil administrativ – coordonează activitatea GAL atât sub aspect organizatoric cât și al respectării procedurilor de lucru;



- Responsabil financiar – contabil – se ocupă de supravegherea și controlul gestiunii financiare – contabile a GAL-ului;

- Animatori – desfășoară activități de animare pentru promovarea acțiunilor GAL;

- Experți tehnici – vor fi stabiliți un număr de angajați în funcție de complexitatea activităților de la nivelul GAL, având ca sarcină verificarea și selecția proiectelor ce se vor implementa;

- Consultanți externi – funcție de necesități pentru buna desfășurare a activităților GAL;

- Angajat pentru activități de secretariat.

La prezentul Plan de Dezvoltare Locală se anexează organigrama, fișele de post, CV-urile și responsabilitățile fiecărui compartiment (programare, animare, selecție și procesare proiecte, gestiune financiară, monitorizare).

PARTEA A – VI – A: ORGANIZAREA GAL – ULUI

1. Resurse umane

La nivelul GAL-ului se vor desfășura următoarele activități:

- a) informare – comunicare;
- b) apel pentru proiecte;
- c) sprijinirea depunătorilor de proiecte;
- d) organizarea procesului de verificare și decizie asupra proiectelor depuse;
- e) monitorizarea proiectelor;
- f) comisia de contestații;

Pentru fiecare membru titular al Comitetului de selecție va fi prevăzut un supleant.

Pentru fiecare angajat al GAL-ului se atasează fișa a postului, în care sunt cuprinse toate activitățile la care participă și atribuțiile în cadrul acestor activități.

Astfel, responsabilii (experții) pentru toate activitățile ce urmează a fi desfășurate în cadrul proiectului vor fi următorii:

- 1 responsabil administrativ – director executiv,
- 1 animator,
- 1 contabil,
- 1 responsabil secretariat,
- 2 responsabili tehnici – ingineri experți (1 inginer expert pentru realizarea Planului de Dezvoltare și 1 inginer expert pentru implementare),
- 2 responsabili tehnico – economic – economisti (1 expert financiar pentru realizarea Planului de Dezvoltare și 1 expert financiar pentru implementare),
- 1 consultant extern.

*GAL Valea Bășului de Sus îndeplinește criteriul de selecție **SCS 3.1.6.** fixat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în sensul: - gestionării operative și corecte a resurselor atât umane, cât și a celor materiale prezentate la cap. VI, subcap.3 Buget indicativ anual de funcționare a GAL-ului.



a) Activitățile de informare – comunicare din cadrul Planului de Dezvoltare Locală au ca scop următoarele:

- ❖ Asigurarea accesului la informare pentru toate grupurile țintă,
- ❖ Creșterea gradului de cunoaștere a publicului larg despre oportunitățile de finanțare oferite de Axa LEADER prin intermediul Grupului de Acțiune Locală, precum și de oportunitățile create prin realizarea Planului de Dezvoltare Locală și a implementării sale,

- ❖ Informarea potențialilor beneficiari despre: condițiile de eligibilitate (referitoare la potențialii beneficiari/ tipuri de proiecte) pentru obținerea finanțării în cadrul Planului de Dezvoltare Locală; procedurile de evaluare a aplicațiilor de finanțare și a termenului prevăzut; criteriile de selecție a operațiunilor ce urmează a fi finanțate; contactele de la nivel local ce pot furniza informații despre Planul de Dezvoltare Locală;

- ❖ Creșterea capacității de absorbție prin asigurarea informării eficiente referitoare la proiectele finanțate prin Planul de Dezvoltare Locală, rezultatele obținute și modelele de bune practici;

- ❖ Asigurarea unui maxim de transparență privind informațiile furnizate publicului despre alocarea și gestionarea fondurilor în cadrul Planului de Dezvoltare Locală;

Totodată, diseminarea informațiilor vor urmări o serie de principii generale, după cum urmează:

- accesibilitate,
- acuratețe,
- obiectivitate,
- conștiența,
- rapiditate în transmiterea mesajului.

Mesajele adresate grupurilor țintă se vor redacta într-o manieră accesibilă, fiind utilizat un limbaj ușor de înțeles, evitându-se termenii tehnici și fiind folosite exemple concrete de proiecte de succes, oferind astfel, o imagine pozitivă proiectelor co-finanțate din fondurile europene.

Responsabili din cadrul departamentului administrativ pentru activitățile de informare – comunicare:

- Responsabil administrativ – director executiv,
- Animator,
- Contabil,
- Responsabil secretariat,
- Responsabil tehnic – inginer expert,
- Responsabil tehnico – economic – expert financiar,
- Consultant extern.

b) Apel pentru proiecte

În cadrul activităților GAL vor fi lansate apeluri pentru proiecte pe diferite măsuri incluse în Planul de Dezvoltare Locală. Pentru acestea, GAL Valea Băseului de Sus se va asigura de dezvoltarea unor proceduri coerente care să asigure egalitatea de șanse și lipsa oricărei forme de discriminare. În cadrul acestei categorii de activități, personalul GAL va elabora setul de documente aferente fiecărui apel de proiecte, va iniția un proces de consultare publică prealabil lansării oficiale a apelului de proiecte, va face modificările necesare la pachetul de documente aferent apelului după care va face public apelul de proiecte.



Responsabili din cadrul departamentului administrativ pentru apelul de proiecte:

- Responsabil administrativ – director executiv – pentru organizarea apelului de proiecte,
- Animator – pentru procesul de consultare public prealabil lansării apelului de proiecte,
- Responsabil secretariat – pentru întocmirea documentației administrative a apelului de proiecte,
- Consultant extern – sprijin pentru organizarea apelului de proiecte.

c) Sprijinirea depunătorilor de proiecte

În vederea asigurării unui proces coerent de dezvoltare, personalul GAL va asigura, din resursele Asociației, sprijin pentru potențialii depunători de proiecte pe fiecare apel. În principal, sprijinul va fi acordat sub forma consultanței de specialitate pentru elaborarea cererilor de finanțare și completarea dosarelor cererilor de finanțare. O atenție majoră va fi acordată egalității de șanse și eliminării oricărui potențial de discriminare din procedurile GAL.

Responsabili din cadrul departamentului administrativ pentru sprijinirea depunătorilor:

- Responsabil administrativ – director executiv – pentru supervizarea activității,
- Animator – pentru sprijinirea depunerilor în teritoriu și informarea acestora,
- Responsabil secretariat – sprijin administrativ pentru depunători,
- Responsabil tehnic – inginer – pentru elaborarea corectă din punct de vedere tehnic a proiectului,

➤ Responsabil tehnic – economic – pentru elaborarea corectă din punct de vedere financiar a proiectului,

- Consultant extern – sprijin pentru toate activitățile cuprinse în elaborarea proiectelor atât pentru deponenți cât și pentru personalul din departamentul administrativ.

d) Organizarea procesului de verificare și decizie asupra proiectelor depuse

Procesul de verificare și decizie asupra proiectelor depuse va presupune o verificare de conformitate administrativă a dosarelor cererilor de finanțare, efectuată de către agenții GAL, o evaluare tehnică de către comitetul tehnic finalizată cu un raport de recomandare către comitetul de selectare. După aceste etape, comitetul de selectare a proiectelor va stabili lista proiectelor aprobate pe baza procedurilor stabilite în regulamentul de organizare și funcționare.

Responsabili din departamentul administrativ pentru organizarea procesului de verificare și decizie asupra proiectelor depuse:

- Responsabil administrativ – director executiv – pentru supervizarea activității și prezentarea raportului de recomandare către comitetul de selecție,
- Responsabil secretariat – sprijin administrativ pentru etapa de înregistrare a proiectelor la GAL,

➤ Responsabil tehnic – inginer – pentru verificarea conformității și evaluarea din punct de vedere tehnic a proiectului,

➤ Responsabil tehnic – economic – pentru verificarea conformității proiectului și evaluarea din punct de vedere financiar a proiectului,

- Consultant extern – sprijin pentru verificarea conformității proiectului și pentru evaluarea tehnico – economică.

e) Monitorizarea proiectelor



Activitatea de monitorizare a proiectelor aprobate va fi efectuată de către angajații GAL Valea Bășului de Sus și va urmări respectarea termenilor contractuali asumați la momentul acordării finanțării. Monitorizarea va avea rolul de a asigura implementarea proiectelor în condițiile stabilite, dar va putea să și ofere o imagine a evoluției procesului de dezvoltare locală la nivelul teritoriului Valea Bășului de Sus.

Responsabili din cadrul departamentului administrativ pentru monitorizarea proiectelor:

- Responsabil administrativ – director executiv – pentru supervizarea activității,
- Animator – pentru obținerea informațiilor legate de evoluția proiectelor în teritoriu și pentru informații legate de alte proiecte întreprinse în teritoriu pentru formarea unei imagini globale a dezvoltării locale a teritoriului Valea Bășului de Sus,
- Responsabil secretariat – sprijin administrativ pentru organizarea vizitelor în teren și a întocmirii rapoartelor de monitorizare,
- Responsabil tehnic – inginer – pentru efectuarea vizitelor de monitorizare,
- Responsabil tehnico – economic – pentru efectuarea vizitelor de monitorizare,
- Consultant extern – sprijin pentru toate activitățile cuprinse în monitorizarea proiectelor, atât pentru beneficiari, cât și pentru personalul din departamentul administrativ.

f) Comisia de contestații

Se va întruni, dacă va fi cazul, pentru soluționarea contestațiilor depuse de către beneficiarii proiectelor.

Fiecare angajat în cadrul Grupului de Acțiune Locală va acționa în baza fișei postului, a procedurilor de funcționare a GAL și a regulamentului de organizare și funcționare (ROF).

2. Descrierea resurselor materiale (echipamente, localuri disponibile)

A fost stabilit sediul GAL și anume la Primaria Orașului Săveni, spațiu unde urmează a fi achiziționate echipamente de birotică și electronice în vederea desfășurării activităților din cadrul proiectului.

Astfel, asigurarea resurselor administrative este necesară și oportună pentru implementarea corespunzătoare a planului de dezvoltare locală **Valea Bășului de Sus, dar și pentru** o gestionare corectă a fondurilor europene finanțate prin intermediul programului LEADER.

Așadar, în urma selecției realizate de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, **GAL Valea Bășului de Sus** își va desfășura activitatea la sediul social menționat mai sus, spațiul destinat sediului **GAL Valea Bășului de Sus** este compus din:

- o sală modernă pentru derularea reuniunilor Adunării Generale, ale Consiliului Director și ale Comitetului de Selecție a proiectelor, care va fi dotată cu masa de ședință și suficiente scaune, flipchart;

În vederea desfășurării în bune condiții a activităților GAL Valea Bășului de Sus, sediul pus la dispoziție va fi echipat și dotat corespunzător, după cum este prezentat în continuare:

- mobilier corespunzător;
- aparatură IT performantă și licențe aferente: calculatoare, laptopuri, imprimante, fax multifuncțional, xerox, scanner;



- birotică și papetărie: topuri de hârtie, obiecte de scris, dosare și bibliorafturi și orice alte instrumente necesare desfășurării activităților cotidiene ale GAL **Valea Bășului de Sus** într-un mod cât mai eficient,

- materiale pentru curățenie,
- alte bunuri și servicii necesare.

Prin urmare, GAL Valea Bășului de Sus, va avea toate resursele materiale și administrative necesare realizării și implementării planului de dezvoltare locală.

3. Buget indicativ anual de funcționare a GAL-ului

		- euro
Venituri :		Suma
- încasări fonduri nerambursabile UE pentru cheltuielile de administrare ale grupului reprezentând 15% din bugetul alocat GAL-ului aferent componenta A (funcționarea GAL-ului) și componenta B (instruire și animarea teritoriului după selecția GAL)		300.000
- Contribuție FEADR		240.000
- Contribuție Națională		60.000
TOTAL		300.000
Cheltuieli :		300.000
- componenta A (funcționarea GAL-ului)		240.000
- componenta B (instruire și animarea teritoriului după selecția GAL)		60.000
TOTAL		300.000

Conform tabelului prezentat mai sus, se poate observa că, **GAL – Valea Bășului de Sus** înregistrează atât venituri cât și cheltuieli care să îi permită să își desfășoare în mod corect acțiunile propuse și să-și atingă obiectivele.

După cum se poate observa această balanță financiară este echilibrată, ceea ce înseamnă că în forma previzionară a cheltuielilor ce vor fi întreprinse nu vor depăși veniturile obținute de **GAL – Valea Bășului de Sus**.

Nivelul veniturilor anuale estimate a se realiza este egal cu cel al cheltuielilor, întrucât, așa cum s-a menționat, **GAL – VALEA BĂȘULUI DE SUS** va funcționa, după selecția organizată de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, conform legii 26/2000 privind Asociațiile și Fundațiile. Prin urmare, **GAL – VALEA BĂȘULUI DE SUS** nu are scopuri patrimoniale, veniturile înregistrate acoperind cheltuielile.

Componenta A (Funcționarea GAL)

Pentru această componentă cheltuielile vor acoperi 80% din totalul cheltuielilor de funcționare GAL VALEA BĂȘULUI DE SUS și va acoperi următoarele cheltuieli:

Salarii pentru personalul GAL;

Cheltuielile (bunuri și servicii) cu achiziția de echipamente de birotică și electronice, precum și a altor echipamente necesare pentru desfășurarea activităților GAL;

Cheltuieli pentru organizarea întâlnirilor;



Cheltuieli legate de comunicare (telefonie, internet, poștă și servicii poștale), transport;

Cheltuieli pentru participarea la activitățile rețelei naționale și europene de dezvoltare rurală, seminarii.

COMPONENTA A- FUNCȚIONAREA GAL- VALEA BĂȘULUI DE SUS					
	Denumirea capitolelor de cheltuieli	Cheltuieli	Cheltuieli neeligibile	Total	Total
		Eligibile		(Lei)	(Euro)
		(Lei)			4,37
1	CAP. I CHELTUIELI DE PERSONAL(1=2+3+4)	705.769,45	0,00	705.769,45	161.503,31
2	Ch salarii (pt personalul propriu)	550.620,00	0,00	550.620,00	126.000,00
	Manager GAL - angajat	125.856,00	0,00	125.856,00	28.800,00
	Responsabil financiar	47.196,00	0,00	47.196,00	10.800,00
	Expert tehnici X 2	149.454,00	0,00	149.454,00	34.200,00
	Expert economici X 2	149.454,00	0,00	149.454,00	34.200,00
	Animator	39.330,00	0,00	39.330,00	9.000,00
	Secretar	39.330,00	0,00	39.330,00	9.000,00
3	Contributii salarii (pt personalul propriu)	153.149,45	0,00	153.149,45	35.045,64
	Contributie CASS - 5,2%	28.632,24	0,00	28.632,24	6.552,00
	Contributie CAS - 20,8%	114.528,96	0,00	114.528,96	26.208,00
	Contributie somaj - 0,5%	2.753,10	0,00	2.753,10	630,00
	Contributie fond plata creante sociale - 0,25%	1.376,55	0,00	1.376,55	315,00
	Contributie concedii si indemnizatii - 0,85%	4.680,27	0,00	4.680,27	1.071,00
	Contributie pentru fondul de risc - 0,214%	1.178,33	0,00	1.178,33	269,64
4	Diurne deplasare (interne si externe)	2.000,00	0,00	2.000,00	457,67
5	CAP. II BUNURI SI SERVICII (5=6+7+8+9+10+11+...18)	73.862,00	0,00	73.862,00	16.902,06
6	Furnituri de birou (rechizite,tonere)	15.732,00	0,00	15.732,00	3.600,00
7	Materiale pentru curatenie	1.800,00	0,00	1.800,00	411,90
8	Utilitati (energie, canal, apa, utilitati pt spatiile utilizate in scopul proiectului)	0,00	0,00	0,00	0,00
9	Cheltuieli cu transportul	4.320,00	0,00	4.320,00	988,56



10	Posta, telecomunicatii, radio, tv, internet	9.100,00	0,00	9.100,00	2.082,38
	Abonament internet	2.700,00	0,00	2.700,00	617,85
	Abonament telefonie (fix, fax, mobile)	5.400,00	0,00	5.400,00	1.235,70
	Costuri postale. Coletarie	1.000,00	0,00	1.000,00	228,83
11	Materiale prestari servicii cu caracter funcțional(contracte prestari servicii,materiale necesare proiectului)	34.960,00	0,00	34.960,00	8.000,00
	Servicii consultanță externă	34.960,00	0,00	34.960,00	8.000,00
12	Obiecte de inventar	150,00	0,00	150,00	34,32
	Calculatoare de birou	150,00	0,00	150,00	34,32
13	Deplasari, detasari, transferuri interne	0,00	0,00	0,00	0,00
14	Participarea la seminarii	6.000,00	0,00	6.000,00	1.373,00
15	Carti, publicatii si materiale documentare (necesare derularii proiectului)	1.800,00	0,00	1.800,00	411,90
16	Inchiriere spațiu	0,00	0,00	0,00	0,00
17	CAP. III CHELTUIELI DE CAPITAL (19=20+21+22)	66.175,00	0,00	66.175,00	15.143,02
18	Mobilier, aparatura birotica si alte active	480,00	0,00	480,00	109,84
	Mobilier birouri	480,00	0,00	480,00	109,84
19	Alte active fixe (IT- programe, licente, etc)	18.800,00	0,00	18.800,00	4.302,06
	Calculatoare+ sistem de operare + pachet office - 4 buc	9.200,00	0,00	9.200,00	2.105,26
	Licente software - antivirus	1.600,00	0,00	1.600,00	366,13
	Aparat xerox	1.500,00	0,00	1.500,00	343,25
	Aparat fax multifuncțional	500,00	0,00	500,00	114,42
	Laptopuri	6.000,00	0,00	6.000,00	1.373,00
20	Organizarea de întâlniri	46.895,00	0,00	46.895,00	10.731,12
23	TOTAL Valoare (fără TVA) (23=1+5+19)	845.806,45	0,00	845.806,45	193.548,39
	Valoare TVA	202.993,55	0,00	202.993,55	46.451,61
	TOTAL Valoare inclusiv TVA	1.048.799,99	0,00	1.048.799,99	240.000,00

**Componenta B (Instruire și animarea teritoriului după selecția GAL)**

Pentru aceste activități, Grupul de Acțiune Locală va cheltui 20% din totalul cheltuielilor de funcționare GAL și va acoperi cheltuieli precum:

- Studii ale zonei;
- Măsurile pentru furnizarea informației cu privire la strategia de dezvoltare locală;
- Instruirea personalului implicat în implementarea strategiei de dezvoltare locală;
- Evenimente de promovare;

Instruirea liderilor locali.					
COMPONENTA B- Instruire și animarea teritoriului după selecția GAL - Valea Bășului de Sus					
	Denumirea capitolelor de cheltuieli	Cheltuieli	Cheltuieli	Total	Total
		Eligibile	neeligibile	(Lei)	(Euro)
		(Lei)	(Lei)		4,37
1	Studii ale zonei	43.700,00	0,00	43.700,00	10.000,00
2	Măsurile pentru furnizarea informației cu privire la strategia de dezvoltare locală	43.700,00	0,00	43.700,00	10.000,00
3	Instruirea personalului implicat în implementarea strategiei de dezvoltare locală	15.600,00	0,00	15.600,00	3.569,79
4	Evenimente de promovare	14.400,00	0,00	14.400,00	3.295,19
5	Instruirea liderilor locali	23.567,00	0,00	23.567,00	5.392,91
6	TOTAL Valoare (fără TVA) (6=1+2+3+4+5)	140.967,00	0,00	140.967,00	32.257,89
7	Valoare TVA	33.832,08	0,00	33.832,08	7.741,89
8	TOTAL Valoare inclusiv TVA	174.799,08	0,00	174.799,08	39.999,79

GAL Valea Bășului de Sus are capacitatea de a previziona, mobiliza și gestiona resursele financiare necesare pentru funcționarea biroului de implementare a planului de dezvoltare locală.

Capacitatea de mobilizare a cofinanțării va fi asigurată în special de către membrii **GAL – Valea Bășului de Sus**, membrii reprezentanți ai societății mediului privat, care au posibilitatea susținerii proiectelor propuse a se realiza în zonă.

Această capacitate este evidentă și se manifestă, cel puțin din următoarele considerente:

- mobilizarea fondurilor necesare, în situația în care există întârzieri până la încasarea cererilor de plată, partenerii GAL vor discuta pentru a găsi soluții optime. În acest scop toți partenerii, în special Asociațiile și societățile comerciale vor asigura, prin împrumuturi și/sau sponsorizări, fondurile necesare pentru acoperirea costurilor operaționale pe o perioadă de până la 5 luni,

- realizarea unui fond de investiții – care va fi constituit din cotizațiile membrilor și din donații,



- gestionarea resurselor financiare va fi monitorizată și evaluată continuu de către responsabilul financiar cu o vastă experiență în ceea ce privește contabilitatea și evidența economică.

O mare parte din membrii GAL Valea Bășeului de Sus au accesat fonduri europene, astfel încât aceștia sunt familiarizați cu procedurile PNDR.

În acest sens, se va atașa la dosarul de candidatură angajamentul privind demonstrarea cofinanțării necesare pentru funcționarea GAL VALEA BAȘEULUI DE SUS semnat de către toți membri acestui parteneriat.

În acest context, GAL BAȘEULUI DE SUS demonstrează capacitatea de a implementa planul de dezvoltare locală prin mobilizarea resurselor financiare și, totodată capacitatea de a mobiliza cofinanțarea necesară derulării activităților propuse în cadrul planului de dezvoltare locală.



Buget funcționare GAL VALEA BĂSEULUI DE SUS (componenta A) pe ani

		An 2013	An 2014	AN 2015	TOTAL
		EURO	EURO	EURO	EURO
1	CAP. I CHELTUIELI DE PERSONAL(1=2+3+4)	53.834,44	53.834,44	53.834,44	161.503,31
2	Ch salarii (pt personalul propriu)	42.000,00	42.000,00	42.000,00	126.000,00
	Manager GAL - angajat	9.600,00	9.600,00	9600	28.800,00
	Responsabil financiar	3.600,00	3.600,00	3600	10.800,00
	Expert tehnici X 2	11.400,00	11.400,00	11400	34.200,00
	Expert economici X 2	11.400,00	11.400,00	11400	34.200,00
	Animator	3.000,00	3.000,00	3000	9.000,00
	Secretar	3.000,00	3.000,00	3000	9.000,00
3	Contributii salarii (pt personalul propriu)	11.681,88	11.681,88	11681,88	35.045,64
	Contributie CASS - 5,2%	2.184,00	2.184,00	2.184,00	6.552,00
	Contributie CAS - 20,8%	8.736,00	8.736,00	8.736,00	26.208,00
	Contributie somaj - 0,5%	210,00	210,00	210,00	630,00
	Contributie fond plata creante sociale - 0,25%	105,00	105,00	105,00	315,00
	Contributie concedii si indemnizatii - 0,85%	357,00	357,00	357,00	1.071,00
	Contributie pentru fondul de risc - 0,214%	89,88	89,88	89,88	269,64
4	Diurne deplasare (interne si externe)	152,56	152,56	152,56	457,67
5	CAP. II BUNURI SI SERVICII (5=6+7+8+9+10+11+...18)	6.572,23	5.164,91	5.164,91	16.902,06
6	Furnituri de birou (rechizite,tonere)	1.200,00	1.200,00	1.200,00	3.600,00
7	Materiale pentru curatenie	137,30	137,30	137,30	411,90
8	Utilitati (energie, canal ,apa ,utilitati pt spatiile utilizate in scopul proiectului)	0,00	0,00	0,00	0,00
9	Cheltuieli cu transportul	329,52	329,52	329,52	988,56
10	Posta, telecomunicatii, radio, tv, internet	694,13	694,13	694,13	2.082,38
	Abonament internet	205,95	205,95	205,95	617,85
	Abonament telefonie (fix, fax, mobile)	411,90	411,90	411,90	1.235,70
	Costuri postale. Coletarie	76,28	76,28	76,28	228,83
11	Materiale prestari servicii cu caracter functional(contracte prestari servicii,materiale necesare proiectului)	2.666,67	2.666,67	2.666,67	8.000,00
	Servicii consultanță externă	2.666,67	2.666,67	2.666,67	8.000,00
12	Obiecte de inventar	34,32	0,00	0,00	34,32
	Calculatoare de birou	34,32	0,00	0,00	34,32
13	Deplasari, detasari, transferuri interne	0,00	0,00	0,00	0,00
14	Deplasari in strainatate (transport,cazare)	1.373,00	0,00	0,00	1.373,00
15	Carti, publicatii si materiale documentare (necesare derularii proiectului)	137,30	137,30	137,30	411,90
16	Inchiriere spațiu	0,00	0,00	0	0,00
17	CAP. III CHELTUIELI DE CAPITAL (19=20+21+22)	15.143,02	0,00	0,00	15.143,02
18	Mobilier, aparatura birotica si alte active	109,84	0,00	0,00	109,84
	Mobilier birouri	109,84	0,00	0,00	109,84
19	Alte active fixe (IT- programe, licente, etc)	4.302,06	0,00	0,00	4.302,06
	Calculatoare+ sistem de operare + pachet office - 4 buc	2.105,26	0,00	0,00	2.105,26
	Licente software - antivirus	366,13	0,00	0,00	366,13
	Aparat xerox	343,25	0,00	0,00	343,25
	Aparat fax multifunctional	114,42	0,00	0,00	114,42
	Laptopuri	1.373,00	0,00	0,00	1.373,00
20	Organizarea de întâlniri	3.577,04	3.577,04	3.577,04	10.731,12
23	TOTAL Valoare (fără TVA) (23=1+5+19)	75.549,69	58.999,35	58.999,35	193.548,39
	Valoare TVA	18.131,93	14.159,84	14159,843	46.451,61
	TOTAL Valoare inclusiv TVA	93.681,62	73.159,19	73.159,19	240.000,00



**Buget Instruire și animarea teritoriului după selecția
GAL - VALEA BĂȘULUI DE SUS(componenta B) pe ani**

	Denumirea capitolelor de cheltuieli				Total
		AN 2013	AN 2014	AN 2015	
		EURO	EURO	EURO	EURO
1	Studii ale zonei	3.333,34	3.333,33	3.333,33	10.000,00
2	Măsurile pentru furnizarea informației cu privire la strategia de dezvoltare locală	3.333,34	3.333,33	3.333,33	10.000,00
3	Instruirea personalului implicat în implementarea strategiei de dezvoltare locală	1.189,93	1.189,93	1.189,93	3.569,79
4	Evenimente de promovare	1.098,40	1.098,40	1.098,39	3.295,19
5	Instruirea liderilor locali	1.797,64	1.797,64	1.797,63	5.392,91
6	TOTAL Valoare (fără TVA) (6=1+2+3+4+5)	10.752,63	10.752,63	10.752,63	32.257,89
7	Valoare TVA	2.580,63	2.580,63	2.580,63	7.741,89
8	TOTAL Valoare inclusiv TVA	13.333,27	13.333,26	13.333,26	39.999,79

4. Dispozitivul de comunicare și informare

Pentru acțiunile de comunicare și informare din Planul de Dezvoltare Locală au fost identificate următoarele grupuri țintă:

a) Beneficiarii potențiali, cum ar fi:

- întreprinderi și asociații de societăți din sectorul industrial;
- întreprinderi și asociații de societăți din sectorul comerț/servicii;
- întreprinderi și asociații din sectorul agricol;
- organizații reprezentând mediul de afaceri;
- organizații non-guvernamentale;
- instituții educaționale, sociale, sanitare;
- autorități publice locale.

b) Beneficiarii finanțării prin Planul de Dezvoltare Locală.

Instrumente și activități

Strategia de comunicare a Grupului de Acțiune Locală va folosi un mix de instrumente de informare, de la clasicele metode de informare mediatică până la folosirea noilor tehnologii.

În funcție de mesajele ce urmează a fi transmise, de grupurile țintă și de bugetul disponibil vor fi folosite una sau mai multe mijloace de comunicare combinate. Dacă mesajul se adresează tuturor grupurilor țintă, instrumentele folosite vor fi unele globale. În schimb, dacă acesta este adresat unui



anumit grup țintă, mesajul va necesita folosirea unui instrument special (de exemplu: o întâlnire cu potențialii beneficiari ai unei măsuri supusă unui viitor apel de proiecte).

Instrument - Descrierea activităților Grupuri țintă al Logo-ului Grupului de Acțiune Locală

- Crearea unui logo pentru Grupul de Acțiune Locală ce urmează a fi utilizat pe toate formatele instrumentelor de informare.
- Toate grupurile țintă

Conform articolului 76 din Regulamentul Comisiei (CE) nr.1698/2005, este obligatoriu să se facă cunoscută acțiunea comună a Uniunii Europene și a autorităților publice naționale, privind sprijinul acordat în domeniul dezvoltării rurale. Pentru a asigura o absorbție cât mai eficientă a fondurilor europene este foarte important ca un număr cât mai mare de potențiali beneficiari să fie informați despre sprijinul financiar pe care îl pot obține prin PNDR. **Obiectivul principal** al acțiunilor de informare și promovare în mediul rural îl reprezintă **conștientizarea opiniei publice și în mod special:**

- a potențialilor beneficiari, în vederea accesării fondurilor europene destinate dezvoltării rurale;
- a beneficiarilor, privind conținutul măsurilor;
- a administrației publice naționale și locale, a organizațiilor profesionale, partenerilor economici și sociali, a organizațiilor neguvernamentale atât pentru accesarea fondurilor disponibile cât și pentru diseminarea informațiilor specifice.

Comunicarea este clară, concisă, concretă, adaptată publicului țintă și coerentă, pe durata întregii perioade de implementare a Planului de Dezvoltare Locală. Aceasta se articulează în jurul a trei principii:

- **flexibilitatea** (capacitatea de a răspunde rapid la semnalele venite din mediul intern și extern);
- **transparența** (capacitatea de a furniza informații obiective și corecte referitoare la activitățile GAL Valea Bășului și la contribuția Uniunii Europene);
- **eficiența** (prin utilizarea optimă a resurselor în vederea atingerii impactului maxim).

În desfășurarea activităților sale GAL Valea Bășului de Sus asigură respectarea următoarelor principii:

- **Publicitate** - Atât GAL Valea Bășului de Sus cât și beneficiarii de proiecte vor fi supuse regimului de informare și publicitate prevăzute în legislația referitoare la accesarea fondurilor europene prin FEADR;
- **Obiectivitate** – se manifestă prin auto limitarea puterii discreționare în selectarea de către GAL Valea Bășului de Sus a destinatarilor finali ai proiectelor de ajutor financiar, prin stabilirea criteriilor de selecție pentru diferite măsuri, în temeiul cărora se va realiza selecția;
- **Concurența** - selectarea beneficiarilor se face printr-o comparație a tuturor cererilor depuse, în ordinea de prioritate în conformitate stabilită prin punctajul pentru fiecare măsură în parte. Proiectele se adresează tuturor categoriilor de beneficiari.
- **Transparență prin** - concretizată în absența unor acorduri secrete, dosare complete și notificarea către părțile interesate de deciziile luate.



- **Egalitatea și nediscriminarea prin:**

- **Eficacitate** - în atingerea obiectivelor stabilite în cadrul programului, prin selectarea proiectele care să ducă la atingerea obiectivelor stabilite;
- **Eficiență** - în procesul de alocare și utilizare a resurselor, astfel încât, cu cel mai mic cost să se realizeze beneficiile sociale, în special în rândul femeilor și tinerilor, și / sau o mai bună protecție a mediului.

Pentru ca informarea și comunicarea reprezintă elemente esențiale atât în etapele inițiale, de constituire a parteneriatelor public – privat cât și ulterior, după selectarea parteneriatului ca și GAL, în cadrul GAL Valea Bășului de Sus se vor realiza în continuare acțiuni și activități menite să asigure publicitatea axei Leader și a posibilitatilor de finanțare, buna funcționare a GAL și implementarea tuturor acțiunilor din cadrul strategiei de dezvoltare locală.

Acțiunile de promovare prevazute pentru GAL Valea Bășului de Sus se vor repeta în funcție de nevoile de informare identificate după fiecare etapă de implementare, ținând cont de faptul că aceste acțiuni constituie tehnici specifice de comunicare esențiale în derularea campaniilor de informare atât pentru publicul larg, cât și a celor orientate către potențialii beneficiari. Totodată, în vederea eficientizării acțiunilor de promovare, GAL Valea Bășului de Sus va externaliza o serie de activități cum ar fi: realizarea studiilor sociologice, tipărirea materialelor informative (design, format s.a.), realizarea spoturilor publicitare TV și audio, precum și alte activități specifice ce decurg din procesul de promovare. Vor fi elaborate: materiale informative (pliante, broșuri, ghiduri, afișe etc.), spoturi radio TV și web-site destinat în mod special Planului de Dezvoltare Locală a GAL Valea Bășului de Sus, conferințe organizate la nivel regional, participare la emisiuni specializate și altele. De asemenea, GAL Valea Bășului de Sus va pune la dispoziția potențialilor beneficiari informații privind fluxul accesării fondurilor de dezvoltare rurală, ce va include: tipurile de investiții eligibile, categoriile de beneficiari, plafoanele maxime alocate, condițiile de eligibilitate, procedurile administrative legate de accesul la finanțare, procedura de examinare a cererilor de finanțare, criteriile de selecție a proiectelor precum și numele persoanelor de contact responsabile cu activitatea de informare și comunicare a Planului. Acțiunile specifice de promovare și instruire a potențialilor beneficiari privind implementarea Planului de Dezvoltare Locală sunt realizate în conformitate cu nevoile identificate, urmărindu-se acoperirea tuturor domeniilor de interes corespunzătoare măsurilor din plan.

Vor fi distribuite în cadrul teritoriului GAL Valea Bășului de Sus chestionare pe baza cărora vor fi identificate persoanele fizice și/sau juridice, publice sau private, care și-au manifestat interesul în a accesa fonduri prin intermediul axei Leader. Această bază de date este una deschisă, aflată într-un proces de actualizare permanentă. În acest sens contactul direct cu potențialii beneficiari și alte asociații și organizații care la rândul lor pot disemina informațiile primite, reprezintă principala metodă prin care se va realiza actualizarea și completarea bazei de date. Promovarea directă prin intermediul pliantelor, broșurilor, direct mailing se va realiza utilizând informațiile cuprinse în baza de date, informații ce sunt selectate în urma campaniilor de informare și a sondajelor de opinie derulate în mediul rural. Lipsa informațiilor și accesul dificil al persoanelor care locuiesc în mediul rural, la informație specializată reprezintă o barieră în calea implementării programelor de dezvoltare în spațiul rural și au un efect advers asupra dorinței potențialilor beneficiari de a iniția noi afaceri în



zona rurală. Acțiunile propuse pentru informarea potențialilor beneficiari se vor desfășura începând atât în perioada de pregătire a Planului de Dezvoltare Locală cât și pe toată perioada implementării acestuia. Evaluările efectuate pe parcursul implementării Planului de Dezvoltare Locală vor fi de natură să aprecieze impactul comunicării, precum și buna înțelegere a acțiunilor, iar criteriile utilizate pentru realizarea evaluărilor vor face referire cel puțin la următoarele aspecte:

- Evoluția numărului dosarelor depuse;
- Evoluția numărului de potențiali beneficiari care au accesat informația conținută în materialele informative (afișe, pliante, ghiduri, broșuri etc.);
- Evoluția profilului celor care depun proiecte în funcție de categoria profesională, sex, egalitatea șanselor;

- Numărul de accesări website pentru obținerea de informații din domeniul dezvoltării rurale,

Politica de comunicare poate fi adaptată în funcție de rezultatele evaluării, iar propunerea de modificare va fi prezentată în Adunarea Generală a GAL Valea Bășului de Sus. În ceea ce privește informarea beneficiarilor Planului de Dezvoltare Locală, aceștia trebuie să cunoască natura fondurilor europene în vederea implementării corespunzătoare a proiectelor.

Astfel, în momentul semnării contractului, se va preciza în mod explicit categoria sprijinului financiar acordat – respectiv în baza axei Leader, suma alocată, contribuția fiecăruia, logo-ul LEADER. Așadar, GAL Valea Bășului de Sus va informa beneficiarii cu privire la apelurile de selecție și la măsurile care pot fi accesate și totodată, va publica lista beneficiarilor care primesc sprijin, destinația financiară și sumele contribuției publice. Acțiunile propuse pentru informarea beneficiarilor vor avea loc îndeosebi în momentul semnării contractului de finanțare și vor continua și pe întreaga perioadă a implementării proiectului. Publicul larg va fi informat despre finanțarea Leader prin:

- Placuțe explicative aplicate pe toate investițiile care au o valoare mai mare de 50.000 Euro ;
- Plăcuțe explicative instalate în biroul GAL Valea Bășului de Sus (LEADER) ;
- Publicarea constantă a unor rapoarte trimestriale și anuale;

Pentru a sublinia și populariza oportunitățile și exemplele de succes legate de implementarea Planului de Dezvoltare Locală, precum și implicarea comunitară în spațiul rural românesc GAL Valea Bășului de Sus va publica pe site un Raportul Anual de progrese care cuprinde informații concrete privind implementarea planului, precum și lista completă a beneficiarilor care au accesat ajutoare financiare. De asemenea, în mod constant, pe parcursul perioadei de implementare, va informa prin anunțuri și comunicate de presă evenimentele și acțiunile semnificative. Acțiunile propuse pentru informarea publicului larg se vor desfășura începând cu perioada de pregătire a Planului de Dezvoltare Locală și va continua pe toată perioada implementării, până la evaluarea rezultatelor acestuia. Pentru informarea publicului larg vor avea loc campanii specifice în mod deosebit la începutul implementării Programului, pentru a acoperi o gamă cât mai largă de potențiali beneficiari. La sfârșitul perioadei de implementare, campaniile vor fi organizate în scopul informării publicului asupra rezultatelor, a experienței dobândite și a beneficiarilor care au accesat prin FEADR ajutoare financiare. Criteriile de evaluare a acțiunilor de informare a publicului larg sunt:

- Numărul de panouri și placuțe explicative aferente investițiilor derulate sau finalizate;
- Numărul de accesări și documente descărcate de pe pagina de internet a GAL Valea Bășului de Sus;



- Vizibilitatea GAL Valea Bășeului de Sus în mass-media;
- Recunoașterea logo-ului comunitar în urma campaniilor de informare derulate în mediul rural.

GAL **Valea Bășeului de Sus** va asigura, pe de o parte, monitorizarea activităților care se desfășoară în cadrul grupului, iar pe de alta, coordonarea activităților legate de colectarea indicatorilor de rezultat și a celor de impact, factorilor relevanți și a parteneriatelor necesare pentru evaluarea eficientă a Planului de Dezvoltare Locală.

Constituirea grupurilor de lucru care au reunit entitățile interesate în elaborarea strategiei de dezvoltare locală și prezentarea în permanență a stadiului proiectului și a elaborării Planului de Dezvoltare Locală a GAL Valea Bășeului de Sus contribuie la îndeplinirea criteriului de selecție nr. **SCS 3.1.8** fixat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Totodată, GAL Valea Bășeului de Sus îndeplinește și criteriul de selecție **SCS 3.1.9**, fixat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în sensul prezentării dispozițiilor privind informarea potențialilor beneficiari cu privire la activitățile întreprinse în cadrul GAL-ului.



Nr. crt.	Activitate	Cine desfășoară activitatea		Responsabil	Document primit	Document generat	Cine semnează documentul	Unde se arhivează	
		Extern	Intern				Pozitia ierarhica	Arhivă fizică - original	Arhivă fizică - original
1	Convocare reuniune membri GAL Valea Bășului de Sus în vederea stabilirii politicii de comunicare și informare în cadrul GAL Valea Bășului de Sus		GAL	Secretar		Convocator	Responsabil legal	Secretariat GAL	
2	Desfășurare reuniune parteneri GAL Valea Bășului de Sus		GAL	Adunarea Generală		Proces verbal	Membri prezenți	Secretariat GAL	
3	Ierarhizarea și prioritizarea activităților de informare și comunicare		GAL	Adunarea Generală		Proces verbal	Membri prezenți	Secretariat GAL	
4	Stabilire criterii de evaluare a rezultatelor acțiunilor de informare și comunicare		GAL	Adunarea Generală		Proces verbal	Membri prezenți	Secretariat GAL	
5	Realizarea activităților de comunicare și informare de către GAL prin intermediul chestionarelor aplicate în teritoriu în perioada de pregătire a Planului de Dezvoltare Locală		GAL	Animatorii	Extras Proces verbal reuniune		Responsabil administrativ - Coordonatorul	Comp. administrativ	



6	Realizarea activităților de comunicare și informare de către GAL prin intermediul chestionarelor aplicate în teritoriu în perioada de implementare a Planului de Dezvoltare Locală		GAL	Animatorii	Extras Proces verbal reuniune		Responsabil administrativ - Coordonatorul	Comp. administrativ	
7	Realizarea unei baze de date a informațiilor adunate prin intermediul chestionarelor		GAL	Animatorii	Chestionare	Raport de evaluare a situației teritoriale pe baza chestionarelor aplicate	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Comp. administrativ	
8	Actualizare baza de date web-site Valea Bășului de Sus cu rezultatele obținute în urma aplicării chestionarelor		GAL	Animatorii		Web-site actualizat /Raport actualizare site	Animatori	Comp. administrativ	
9	Solicitare oferte de preț pentru realizarea de afișe, pliante și broșuri informative,	Tipografie	GAL	Animatorii		Solicitare de oferte de preț pentru realizarea serviciilor de tipografie	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Comp. administrativ	
10	Incheiere contract servicii de tipografie	Tipografie	GAL	Animatorii	Oferta de preț	Contract	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Comp. administrativ	



11	Realizare produse tipografice atât în perioada de pregătire a Planului de dezvoltare Locală cât și în perioada de implementare a acestuia	Tipografie		Tipografie	Produse finale	Proces verbal de receptie	Comisie de receptie	Comp. administrativ	
12	Distribuire de afișe, pliante și broșuri informative în teritoriu atât în perioada de pregătirea a Planului de Dezvoltare Locala cât și în perioada de implementare a acestuia		GAL	Animatorii		Liste cu semnături de primire de către locuitorii teritoriului GAL Valea Bășului	Locuitorii teritoriului / Animatorii	Comp. administrativ	
13	Solicitare ofertă pentru realizarea de studii sociologice		GAL	Animatorii		Solicitare de oferte de preț pentru realizarea de studii sociologice	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Comp. administrativ	
14	Incheiere contract pentru realizarea analizelor sociologice	Societate specializată	GAL	Societate specializată / Animatori	Oferta de preț	Contract		Comp. administrativ	
15	Realizare studii sociologice în teritoriul GAL Valea Bășului de Sus	Societate specializată		Societate specializată		Raport privind evaluarea situației teritoriului GAL Valea Bășului de Sus	Societate specializată	Secretariat GAL	Comp. Administrativ



16	Solicitare oferte realizare spot publicitar TV și audio în perioada de implementare a Planului de Dezvoltare Locală		GAL	Animatorii		Solicitare de oferte de pret pentru realizare spot publicitar TV și audio	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Comp. administrativ	
17	Incheiere contract pentru realizare spot publicitar TV și audio	Societăți de televiziune și radio		Societăți specializate / Animatori	Oferta de preț	Contract	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Comp. administrativ	
18	Organizare de conferințe la nivel local periodic pe toată perioada de implementare a Planului de Dezvoltare Locală		GAL	Responsabil administrativ - Coordonatorul / Animatorii		Raport conferință / Lista participanți	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Comp. administrativ	
19	Organizare de conferințe la nivel regional periodic pe toată perioada de implementare a Planului de Dezvoltare Locală		GAL	Responsabil administrativ - Coordonatorul / Animatorii		Raport conferință / Lista participanți	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Comp. administrativ	
20	Informare potențiali beneficiari existenți în baza de date realizată de catre animatori în baza chestionarelor aplicate în teritoriu		GAL	Animatorii		Scrisoare de informare / Raport de informare	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Comp. administrativ	



21	Informare potențiali beneficiari în urma primirii unor solicitări de informare din partea acestora		GAL	Animatorii	Solicitare de informații	Scrisoare de informare / Raport de informare	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Comp. administrativ	
22	Publicare anunțuri ale sesiunilor de depunere a proiectelor în cadrul GAL Valea Băseului de Sus		GAL	Consiliul Director / Responsabil administrativ - Coordonatorul		Anunț de selecție	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	Comp. administrativ
23	Publicarea rapoartelor de monitorizare și progres a implementării Planului de Dezvoltare Locală a GAL Valea Băseului de Sus, precum și a situației beneficiarilor de finanțare		GAL	Consiliul Director / Responsabil administrativ - Coordonatorul		Rapoarte de monitorizare / Rapoarte de progres / Situații beneficiari	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	Comp. administrativ
24	Evaluarea rezultatelor activităților de comunicare și informare		GAL	Consiliul Director / Responsabil administrativ - coordonator		Raport de evaluare	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	Comp. administrativ
25	Adaptarea politicii de comunicare și informare în funcție de rezultatul evaluării acestor activități		GAL	Adunarea Generală	Raport de evaluare	Proces verbal	Membri prezenți	Secretariat GAL	
26	Publicarea rezultatelor obținute în urma implementării Planului de Dezvoltare Locală a GAL Valea Băseului de Sus la finalul perioadei de implementare		GAL	Consiliul Director / Responsabil administrativ - Coordonatorul		Raport final	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	Comp. administrativ



*GAL Valea Bașeului de Sus indeplinește criteriul de selecție **SCS 3.1.6.** fixat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în sensul prezentării: - coordonării activităților administrative cu pista de audit.

**PARTEA A VII- A MECANISMUL DE IMPLEMENTARE****Dispoziții de evaluare – monitorizare – control**

Verificarea documentelor: se verifică datele și informațiile din rapoartele de progres elaborate și transmise de către beneficiari (progresul fizic al proiectelor);

Personalul din cadrul departamentului verifică dacă datele raportului arată că proiectul se implementează în conformitate cu prevederile contractuale și respectă prevederile legislației naționale și comunitare. Se verifică rezultatele raportate în perioada de raportare și se urmărește evoluția în timp a indicatorilor stabiliți prin contractul de finanțare.

Dispozitivul de monitorizare și evaluare implementat de GAL presupune respectarea următoarelor cerințe:

- Monitorizarea și raportarea la timp despre realizările și rezultatele proiectului;
- Evaluarea realizărilor și rezultatele proiectului;
- Informarea structurilor teritoriale ale Autorității de Management și a Agenției de Plăți cu privire la rezultatele proiectelor selectate (monitorizarea și evaluarea acestora);

Procesul de monitorizare începe din momentul semnării contractului de finanțare cu un beneficiar și continuă pe tot parcursul perioadei de implementare a proiectului, inclusiv 3/5 ani după finalizarea implementării activităților proiectului (respectiv pe perioada de valabilitate a contractului de finanțare).

Vizite de monitorizare: Se efectuează vizite de monitorizare la fața locului (**1 vizită la 3 luni** pentru fiecare proiect);

Scopul vizitei de monitorizare este de a verifica la fața locului progresul fizic al proiectelor și acuratețea datelor înscrise în rapoartele de progres, culegerea de date suplimentare vizând stadiul implementării proiectului (probleme întâmpinate), precum și de a asigura o comunicare adecvată cu beneficiarii proiectelor.

În perioada de implementare a activităților proiectului, echipa GAL Valea Bășului de Sus se va asigura că există un management eficient al proiectului, că activitățile proiectului se desfășoară în conformitate cu calendarul prevăzut în contract, că se realizează (sau există premisele să se realizeze) indicatorii prevăzuți în contractele de finanțare, că proiectele respectă egalitatea de șanse și nediscriminarea, regulile ajutorului de stat (acolo unde se aplică) și a dezvoltării durabile, legislația privind achizițiile publice precum și celelalte condiționalități prevăzute în contractele de finanțare specifice fiecărui proiect.

Monitorizarea ex post: se asigura că în conformitate cu prevederile art 57 din regulamentul CE 1083/2007, operațiunea păstrează contribuția din fonduri europene, dacă timp de 3/ 5 ani de la încheierea proiectului aceasta nu a înregistrat modificări substanțiale, inclusiv monitorizarea îndeplinirii indicatorilor post implementare. În perioada de monitorizare ex-post, se va efectua **1 vizită de monitorizare pe an**, pentru fiecare proiect implementat

- Urmărirea progresului implementării proiectelor la nivel de măsură, furnizarea de informații pentru raportul anual de implementare
- Informarea DADR/APDRP cu privire la concluziile etapei de monitorizare.

Pentru atingerea rezultatelor vizate în cadrul procesului de monitorizare și evaluare a proiectelor finanțate, fiecare expert din cadrul departamentului tehnic :



- Analizează datele incluse în rapoartele de progres primite de la beneficiari, solicită clarificări (dacă este cazul);
- Analizează progresul fizic al proiectelor, gradul de realizare a indicatorilor și obiectivelor propuse; analizează modul în care proiectele respectă prevederile contractului de finanțare;
- Efectuează vizite de monitorizare în vederea analizării progresului proiectului, modului în care proiectele finanțate respectă prevederile schemelor de ajutor de stat/de minimis (acolo unde este cazul) și condițiile contractuale și elaborează rapoarte de vizite de monitorizare;
- Identifică problemele în implementarea proiectului și propune soluții de remediere; elaborează recomandări privind procesul de monitorizare a proiectelor și le supune spre analiză directorului executiv, dacă este cazul;
- Efectuează vizite de monitorizare ex post și raportează asupra sustenabilității investiției;
- Realizează pentru fiecare contract de finanțare aflat în gestiune în care va păstra în ordine cronologică:
 - Nota de desemnare ca ofițer de monitorizare;
 - Rapoartele de progres transmise de beneficiar;
 - Nota de analiză a raportului de progres;
 - Rapoartele vizitelor de monitorizare ;
 - Note interne/scriori către DADR/APDRP cu referire la contractul de finanțare;
 - Note justificative ale beneficiarului pentru acte adiționale
 - Actele adiționale semnate;
 - Notele prin care beneficiarul notifică asupra modificărilor contractuale permise de contract a fi efectuate prin simpla notificare a beneficiarului;
 - Documentație internă /externă cu privire la proiect;
 - Calendarul anual de vizite de monitorizare pentru contractele(proiectele) aflate în gestiune (monitorizare).
- Arhivează documentația referitoare la procesul de monitorizare
- Asigură comunicarea permanentă cu DADR/APDRP, acționând ca interfață între beneficiarul proiectului și DADR/APDRP

Ofițerul de monitorizare trebuie să urmărească implementarea proiectului privind rezultatele, și îndeplinirea indicatorilor, să semnaleze din timp eventualele probleme care apar în implementarea proiectelor și să propună măsuri de remediere a deficiențelor semnalate.

Elementele principale pe care ofițerul de monitorizare le va urmări sunt:

- Respectarea calendarului de transmitere a rapoartelor de progres;
- Respectarea calendarului de activități și a graficului de achiziții publice;
- Utilizarea bunurilor (mobile/imobile) finanțate în cadrul proiectului în conformitate cu prevederile contractuale
- Respectarea prevederilor Manualului de Identitate vizuală pentru materialele de informare și publicitate elaborate în cadrul proiectului;
- Modul în care beneficiarul asigură resurse materiale și umane necesare implementării proiectului;
- Modul în care beneficiarul respectă principiile egalității de șanse;



- Modul în care beneficiarul respectă prevederile contractuale specifice operațiunii finanțate
- Gradul de realizare a indicatorilor așa cum au fost aceștia prevăzuți în cererea de finanțare, anexă la contractul de finanțare
- Modul în care beneficiarul păstrează și arhivează documentația referitoare la proiect;
- Fundamentarea solicitării de modificare a contractului;
- Apariția oricărei situații care determină sau poate determina neeligibilitatea proiectului;
- Implementarea de către beneficiar a recomandărilor rezultate în urma misiunilor de control/audit/monitorizare/verificare;

Realizarea vizitelor de monitorizare – evaluare- control

Scopurile vizitei de monitorizare:

- De a asigura progresul proiectului în conformitate cu prevederile contractului de finanțare
- De a anticipa / identifica problemele ce pot apărea în implementare și de a oferi sugestii pentru luarea de măsuri corective
- De a identifica elementele de succes ale proiectului
- De a încuraja comunicarea între GAL Valea Bășului de Sus și beneficiari. Vizitele de monitorizare trebuie să contribuie la evitarea problemelor, prin identificarea timpurie a acestora, precum și a oricăror dificultăți ce pot afecta implementarea cu succes a proiectului. O vizită de monitorizare oferă oportunitatea de a îmbunătăți calitatea proiectului.

Vizitele de monitorizare reprezintă o parte din activitățile specifice de monitorizare.

Înainte de efectuarea vizitei de monitorizare, GAL Valea Bășului de Sus va notifica beneficiarul asupra:

- datei de efectuare a vizitei
- persoanelor participante din partea GAL Valea Bășului de Sus
- scopul vizitei
- documente care trebuie eventual prezentate de beneficiar

Informația pusă la dispoziție în cadrul raportului de progres va reprezenta baza de defășurare a vizitei de monitorizare. Scopul vizitei este acela de a determina progresul în implementarea proiectului. Pentru ca scopul vizitei să fie atins, este foarte important ca persoanele care se ocupă cu implementarea proiectului din partea beneficiarului să fie disponibile pe durata vizitei.

Vizita de monitorizare va fi anunțată cu **5 zile lucrătoare înainte de data efectuării**, pentru a acorda beneficiarului timpul necesar pentru pregătirea acesteia.

Rezultatul procesului de monitorizare și evaluare va fi stabilit împreună cu experții DADR/APDRP, în cadrul unui demers comun de eficientizare a implementării proiectului. Acest demers are la bază comunicarea permanentă dintre ofițerul de proiect desemnat de către GAL Valea Bășului de Sus și expertul desemnat de către DADR/APDRP.

Prin urmare, GAL Valea Bășului de Sus îndeplinește criteriul de selecție SCS nr. 3.1.7. fixat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în sensul respectării dispozițiilor de evaluare – monitorizare impuse de Autoritatea de Management.



În concluzie, implemenatarea proiectelor va fi realizată conform procedurii descris mai sus, cu specificația că atât gestionarea implementării, cât și gestionarea operativă și corectă a resurselor, se vor desfășura zilnic.

De asemenea, în cadrul mecanismului de implementare, se va preciza modul de distribuire a responsabilitatilor, pentru fiecare etapă a circuitului unui dosar, între GAL, Agenția de Plăți și Autoritatea de management*.

Sarcină	GAL	CDRJ AM	Agenția de Plăți
Informare	X		
Sprijinirea elaborării proiectelor	X		
Lansarea apelului pentru proiecte	X		
Selectarea proiectelor	X		
Controlul administrativ al dosarelor		X	X
Decizie	X		
Notificarea către beneficiar		X	X
Monitorizare	X		X
Plată			X
Control		X	X
Arhivare	X		

*Cu titlu indicativ (confirmare de către Autoritatea de Management cf. pistei de audit)

*GAL Valea Bășului de Sus îndeplinește criteriul de selecție **SCS 3.1.6.** fixat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în sensul prezentării: - gestionării zilnice a implementării.

PARTEA A -VIII – A: ACȚIUNI DE COOPERARE ȘI FUNCȚIONARE ÎN CADRUL REȘELEI NAȚIONALE DE DEZVOLTARE RURALĂ

1. Cooperare

Programul LEADER vine în sprijinul comunităților rurale printr-o abordare nouă care se bazează pe metode de lucru în echipă, schimb de experiență între teritorii care și-au câștigat experiența în ani de implementare a programului și care pot să împărtășească experiențe de succes sau eșecuri care pot veni în sprijinul noilor teritorii LEADER din România.

În cadrul axei LEADER, cooperarea reprezintă o modalitate de a extinde experiențele locale pentru îmbunătățirea strategiilor locale, un mod de a avea acces la informații și idei noi, de a face schimb de experiență și de a învăța din experiența altor regiuni sau țări, pentru a stimula și sprijini inovația, pentru dobândire de competențe și îmbunătățirea lor.

Măsura de cooperare este una dintre cele trei măsuri ale axei Leader. Cooperarea înseamnă mai mult decât interconectare. Aceasta încurajează și sprijină grupurile de acțiune locală să întreprindă o acțiune comună cu un alt grup Leader sau cu un grup care are o abordare similară, în



altă regiune, sau chiar într-o țară terță. Cooperarea este înțeleasă ca parte a strategiei de dezvoltare locală și nu ca un element adăugat strategiei deoarece reprezintă o modalitate de a extinde experiențele locale pentru îmbunătățirea strategiilor locale.

Deși cooperarea inter-regională și transnațională nu este întotdeauna simplă, poate reprezenta adesea cea mai importantă modalitate de obținere a rezultatelor privind inovația și construcția instituțională.

Modalitățile de sprijinire a proiectelor de cooperare diferă de la un stat membru la altul, dar este foarte important ca acestea să fie implementate cu condiția luării în considerare a naturii graduale a cooperării. Din punct de vedere procedural, cooperarea între GAL-uri are loc în două faze succesive:

1. Acțiuni de pre-dezvoltare. Aceste acțiuni preced proiectul de cooperare în vederea facilitării identificării partenerilor potențiali și sprijinirea realizării unei acțiuni comune.

2. Realizarea și implementarea unei acțiuni comune. Un parteneriat pentru cooperare trebuie încurajat pentru a lucra împreună la dezvoltarea unor produse comune; proiectele de cooperare nu sunt simple schimburi de experiență. Părțile trebuie să se implice într-un proiect comun concret administrat de un GAL coordonator responsabil de activitatea de coordonare.

Cooperarea practică poate avea două obiective, adesea complementare: obținerea masei critice necesare unui proiect comun și identificarea complementarităților. Prin Leader sunt disponibile două tipuri de cooperare:

- Cooperarea inter-teritorială – cooperarea între diferite zone rurale din cadrul unui stat membru. Poate avea loc între grupuri Leader și este de asemenea deschisă și altor grupuri locale prin folosirea unei abordări participative.
- Cooperarea transnațională: reprezintă cooperarea între grupurile Leader din cel puțin 2 state membre, sau grupuri din țări terțe ce urmaresc aceeași abordare.

Acțiunile de cooperare sunt eligibile atunci când cel puțin un partener reprezintă un GAL finanțat prin axa LEADER. Aceste proiecte vor fi implementate sub responsabilitatea unui GAL coordonator. Acțiunile comune pot avea ca obiectiv și construcția instituțională: schimb de experiență și bune practici privind dezvoltarea locală prin publicații comune, organizare de evenimente, proiecte de twinning (schimb de manageri de program și de personal) sau prin lucrări de dezvoltare comune sau coordonate în comun. Funcționarea unei structuri comune este cea mai integrată formă de cooperare.

Cooperarea va fi lansată după desfășurarea primei proceduri de selecție a Grupurilor de Acțiune Locală. Proiectele de cooperare vor fi selectate de către:

- Grupurile de Acțiune Locală, dacă au integrat în strategia lor de dezvoltare acțiuni de cooperare. În acest caz, criteriile de eligibilitate și de selecție vor fi elaborate și aplicate de către GAL și incluse în strategia de dezvoltare locală.
- Autoritatea de Management, pentru celelalte GAL-uri care nu au prevăzut aceste acțiuni în strategia de dezvoltare locală. În acest caz, criteriile de selecție vor fi elaborate de Autoritatea de Management.

În ambele cazuri, proiectele de cooperare vor cuprinde următoarele aspecte:



a. Parteneriatul: tipul actorilor implicați, legăturile dintre responsabilii de proiect și GAL – implicarea partenerilor locali în operațiunile prevăzute.

b. Integrarea în strategia teritoriului: integrarea în strategia teritorială, valoarea adăugată a proiectului, coordonarea cu alte acțiuni derulate, valorificarea experienței cooperării din afara teritoriului.

c. Tipul de proiect: Acțiuni comune concrete (mai mult decât o intenție și/sau un schimb de experiență).

d. Aspecte tehnice: fezabilitate tehnică, calendar, mecanismul de implementare, aspecte practice, metodologie și organizare, indicatori de monitorizare, managementul proiectului.

e. Aspecte financiare: buget realist și coerent, plan de finanțare, deviz, fezabilitate financiară, implicarea diversilor actori.

Selecția și aprobarea proiectelor de cooperare trebuie realizată în aceeași manieră ca celelalte proiecte, respectiv prin intermediul unui Comitet de Selecție organizat după caz, fie în cadrul GAL, fie în cadrul Autorității de Management.

GAL “Valea Bașeului de Sus” intenționează să desfășoare acțiuni de cooperare cu alte teritorii rurale (GAL) din România în vederea extinderii experiențelor locale și îmbunătățirea strategiilor locale, pentru schimbul de informații și idei noi, schimb de experiență și stimularea inovației.

În scopul implementării proiectelor de cooperare GAL “Valea Bașeului de Sus” prin reprezentantul său, Trufin Lucian, a pus bazele unui acord de parteneriat cu **ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ VALEA TROTUȘULUI – BACĂU** și **ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ DRUMUL VINULUI**.

Acordurile de parteneriat reflectă dorința comună a organizațiilor semnatare de a coopera în vederea dezvoltării locale a comunităților pe care le reprezintă. Demersul se referă la schimbul de experiențe și bune practici între Grupurile de Acțiune Locală. Organizațiile semnatare ale acordurilor de parteneriat identifică ca direcții de acțiune prioritare cooperarea între teritorii în vederea implementării proiectelor de dezvoltare locală prin abordarea LEADER, identificarea și fructificarea oportunităților de dezvoltare locală, dezvoltarea în comun a competențelor și abilităților necesare pentru animarea teritoriilor reprezentate, cooperare în vederea recuperării și conservării patrimoniului socio-cultural al comunităților locale (datinile și obiceiurile care caracterizau în trecut viața rurală); integrarea minorităților și stimularea, implicarea femeilor în viața economică; promovarea turismului rural, identificarea de produse și tradiții locale, promovarea agroturismului și a turismului cultural;

Din acest acord de parteneriat fac parte până în prezent 2 membri, dar documentul este deschis tuturor organizațiilor interesate în dezvoltare locală, în special prin intermediul abordării LEADER.



Nr. crt.	Partenerul/partenerii	Tematica cooperării	Obiective	Valoarea proiectului/ proiectelor de cooperare (euro)	Rezultate
Experiințe de cooperare deja întreprinse – NU ESTE CAZUL					
Intenții de cooperare					
1.	ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ VALEA TROTȘULUI - BACAU	-Servicii sociale și meșteșuguri locale	-Integrarea minorităților și stimularea, implicarea femeilor în viața economică -promovarea și valorificarea resurselor artizanale, a tradițiilor în comunitățile locale.	-	Creșterea numărului de persoane ocupate în mediul rural și dezvoltarea nivelului de trai
2.	ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ DRUMUL VINULUI	- Turism - Patrimoniu	-Promovarea turismului rural, identificarea de produse și tradiții locale, promovarea agroturismului și a turismului cultural; -Recuperarea patrimoniului socio- cultural al comunităților locale (datinile și obiceiurile care caracterizau în trecut viața rurală).	-	Protejarea patrimoniului cultural și natural local. Creșterea atractivității turistice a teritoriilor; Diversificarea tipurilor de turism

2. Participarea GAL în cadrul RNDR

Din fișa tehnică a Rețelei Naționale de Dezvoltare Rurală (RNDR), este cunoscut faptul că aceasta va pune la dispoziția GAL-urilor o serie de facilități prin care acestea vor beneficia de participare în cadrul acțiunilor desfășurate de RNDR (training, informare, comunicare etc.).



În ceea ce privește participarea în RNDR, GAL “Valea Bășului de Sus” se va implica în mod activ în canalizarea energiei tuturor actorilor locali în procesul de dezvoltare rurală și promovarea unui flux eficient de informații, schimburi de idei și bune practici.

GAL “Valea Bășului de Sus” se va înscrie la forumul național permanent on line de discuții pentru parteneriate, prin intermediul căruia toți actorii implicați în dezvoltarea rurală din România își vor putea exprima opiniile și sugestiile privind dezvoltarea zonelor rurale în legătură cu stadiul de implementare al PNDR. De asemenea va participa la programele de instruire pentru Grupurile de Acțiune Locală și va solicita informații și asistență tehnică pentru realizarea acțiunilor de cooperare inter-teritorială și trans-națională.

GAL “Valea Bășului de Sus” va juca un rol semnificativ în promovarea politicilor și activităților Rețelei Naționale de Dezvoltare Rurală în domeniul dezvoltării rurale durabile. GAL va identifica evenimentele ce vor urma, în România sau în afara țării, care pot oferi oportunități importante de a acumula informații sau de a face schimb de idei și experiență în ceea ce privește dezvoltarea rurală. GAL va oferi suport tehnic membrilor RNDR care doresc să coopereze în scopul dezvoltării economice a teritoriului, îmbunătățirii calității mediului și creșterea calității vieții în mediul rural, în contextul PNDR, ca de exemplu:

- Promovarea produselor tradiționale locale;
- Îmbunătățirea și promovarea facilităților și serviciilor turistice;
- promovare turistică a teritoriului.

Echipa GAL va include personal specializat care va oferi expertiză tematică și va avea capacitatea de a utiliza experiența pentru toate aspectele semnificative ale dezvoltării rurale acoperite de PNDR. În cadrul GAL departamentul administrativ și mai exact animatorul va fi responsabil pentru implementarea obiectivelor RNDR și tot acesta va deveni persoana de legătură între GAL și RNDR.

Expertiza va fi aplicată în mod flexibil tuturor aspectelor activității RNDR, spre exemplu în sprijinirea schimbului de idei, în identificarea exemplelor de bună practică, în sprijinirea aplicării bunelor practici, în sprijinirea promovării produselor tradiționale, a promovării turistice și îmbunătățirii și promovării facilităților și serviciilor turistice.

GAL “Valea Bășului de Sus” dorește să se implice în următoarele activități ale RNDR:

- Stabilirea planului strategic al RNDR
- Descrierea regulilor și procedurilor cu privire la accesul membrilor la serviciile RNDR
- Gestionarea, diseminarea informațiilor legate de dezvoltarea rurală românească și comunitară
- Sprijin pentru monitorizarea și evaluarea Rețelei
- Pregătirea programelor de instruire pentru Grupurile de Acțiune Locală în procesul de formare
- Organizarea și stabilirea structurii necesare schimburilor de experiență și know-how, precum și a evenimentelor cu caracter general și specific, la nivel local, național și comunitar
- Asistență tehnică pentru cooperare inter-teritorială și trans-națională, analize, studii tematice, expertiză, monitorizare și control
- Identificarea și analiza celor mai bune practici transferabile și informare asupra acestora, inclusiv diseminarea informațiilor privind rezultatele și impactul PNDR.



- Transfer de bune practici și inovare și plasarea lor în diferite contexte
- Sprijin de promovare a serviciilor în favoarea fermierilor
- Implementarea, managementul și funcționarea structurilor RNDR.

GAL “Valea Băseului de Sus” se va angaja să participe la activitățile aferente creării și implementării rețelei, care i se vor propune.

Ca și acțiuni concrete pe care GAL “Valea Băseului de Sus” dorește să le realizeze pentru a-și face cunoscut teritoriul sunt seminariile de promovare a teritoriului, materiale informative despre teritoriu, participarea la acțiunile realizate și promovate de RNDR.

Acțiunile de cooperare contribuie la îndeplinirea criteriului de selecție nr. **SCS 3.2.2** fixat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.



Eligibilitatea Planului de dezvoltare al GAL VALEA BAȘEULUI DE SUS

Teritoriu	
Teritoriu cu o populație între 10.000* și 150.000 locuitori (*pentru zona Delta Dunării se admite ca limita de locuitori să fie de cel puțin 5.000)	Populația cuprinsă în teritoriul Valea Băseului de Sus este de 42.288
Teritoriul face parte din spațiul rural definit conform legislației naționale, și nu include orașe peste 20.000 de locuitori	În parteneriatul propus teritoriul este acoperit de spațiul rural având 10 comune și 1 oraș cu 8.416 locuitori
Teritoriul face parte din spațiul rural definit conform legislației naționale, și include orașe care să nu însumeze mai mult de 20.000 de locuitori din mediul urban la care s-a argumentat includerea în conformitate cu principiile abordării LEADER	Teritoriul face parte din spațiul rural și include un singur oraș cu 8.416 locuitori respectând acest criteriu.
Populația urbană nu depășește 25% din numărul total de locuitori GAL	Populația urbană din prezenta documentație deține un procent de 19,90% din totalul locuitorilor din GAL VALEA BAȘEULUI DE SUS
Teritoriu omogen din punct de vedere geografic	Teritoriul este omogen din punct de vedere geografic. Vezi în acest sens punctul 1.2 Hărți –planul localizării teritoriului
Teritoriu omogen din punct de vedere economic	Teritoriul este omogen din punct de vedere economic
Prezența unui singur GAL pe un teritoriu eligibil LEADER	Teritoriul GAL VALEA BAȘEULUI DE SUS este un teritoriu eligibil nefiind o altă suprapunere cu un alt GAL
Sursa datelor statistice folosite în prezentarea teritoriului sunt date statistice oficiale	Sursa datelor statistice folosite sunt date oficiale fiind în acest mod prezentate ca și anexă la prezentul dosar
Parteneriat	
Pondere partenerilor privați și societate civilă din total parteneriat – peste 50%	Ponderea partenerilor privați și ai societății civile reprezintă mai mult de 65% din totalul parteneriatului propus
Pondere partenerilor publici din total parteneriat – sub 50%	Ponderea partenerilor publici este sub 50% conform recomandărilor ghidului de finanțare
La nivel decizional (comitet selecție) ponderea partenerilor privați și ponderea organizațiilor ce provin din orașe având ca responsabilitate și zona rurală învecinată – consilii județene, prefecturi, operatori economici. – sub 25%	La nivelul decizional Comitetul de selecție este condus majoritar de partenerii privați din zona rurală respectându-se în acest mod criteriul de eligibilitate



Strategie	
Suma solicitată de către potențialul Grup de Acțiune Locală se încadrează în suma 2.850.000,00 Euro	Suma solicitată de GAL VALEA BAȘULUI DE SUS conform planului de finanțare este de 2.850.000,00 euro
Bugetul pentru cheltuielile de funcționare a GAL, dobândirea de competente și animarea teritoriului este de maxim 15% din totalul cheltuielilor publice eligibile, dar nu mai mult de 300.000,00 EURO	Bugetul pentru funcționare și dobândirea de competențe și animarea teritoriului este de 10,53% din totalul cheltuielilor nefiind depășită suma de 300.000 euro .
Prezentarea unei strategii integrate pentru dezvoltarea zonei (teritoriului sub-regional bine delimitat) pe care o reprezintă, care să cuprindă acțiuni din cel puțin o axă a FEADR;	Planul de dezvoltare este un plan integrat pentru dezvoltarea zonei VALEA BAȘULUI DE SUS și cuprinde axe și măsuri din FEADR
GAL trebuie să demonstreze în cadrul strategiei că are capacitatea de a implementa strategia – informații privind mecanismul prevăzut pentru monitorizare, evaluare și control, responsabilitățile fiecărui organism implicat în implementarea axei LEADER pentru fiecare etapă a circuitului unui proiect;	Capacitatea GAL VALEA BAȘULUI DE SUS de a implementa prezenta strategie având mecanisme pentru monitorizare, evaluare și control și responsabilitățile fiecărui organism sunt prezentate și detaliate în Partea a – VI – a – Pct. 3. Buget indicativ anual de funcționare a GAL-ului
Capacitate de a mobiliza co-finanțarea necesară (contribuție privată)	Membrii GAL Valea Bășului de Sus au accesat fonduri europene, astfel încât aceștia sunt familiarizați cu procedurile PNDR. În acest sens, se va atașa la dosarul de candidatura angajamentul privind demonstrarea cofinanțării necesare pentru funcționarea GAL VALEA BAȘULUI DE SUS semnat de către toți membri acestui parteneriat.
Calitatea echipei locale, incluzând experiența anterioară cu proceduri similare sau instruire adecvată – descrierea echipei de animare, resursele umane care contribuie la implementarea programului;	Echipa GAL Valea Bășului de Sus va include personal specializat care va oferi expertiză tematică și va avea capacitatea de a utiliza experiența pentru toate aspectele semnificative ale dezvoltării rurale acoperite de PNDR. În cadrul GAL departamentul administrativ și mai exact animatorul va fi responsabil pentru implementarea obiectivelor RNDR și tot acesta va deveni persoana de legătură între GAL și RNDR. Procedul este prezentat în partea a – V – a . Totodată, calitatea echipei se poate vedea din CV-urile experților care se atașează la prezentul dosar de candidatură.



Capacitate demonstrată din punct de vedere administrativ și financiar – descrierea resurselor materiale (echipamente, sedii etc.) și bugetul anual indicativ de funcționare a GAL;

GAL Valea Bașeului de Sus, va avea toate resursele materiale și administrative necesare realizării și implementării Planului de Dezvoltare Locală, conform demonstrației făcute în Partea a – VI – a – Pct. 3.

ANEXA C Planul de finanțare

Planul de finanțare se va atașa în versiunea electronică, atât în forma PDF cât și în format Excel.

Buget GAL (în EURO, total perioada implementare strategie)

Denumire parteneriat: GAL VALEA BAȘULUI DE SUS

Județul: BOTOȘANI

A	B	C	D	E	F	G	H
Denumirea Măsurii	Valoare publică	Contribuție privată	Cost Total B+C	Pondere (%) măsurii din valoarea publică PDL	Contribuție FEADR	Contribuție Națională B-F	% contribuție publică conform fișei tehnice a măsurii din PNDR
1.1.1. Formare profesională (training), informare și difuzare de cunoștințe	60000	0	60000	2,11%	48000	12000	100,00%
1.1.2. Instalarea tinerilor fermieri	250000	0	250000	8,77%	200000	50000	100,00%
1.2.1. Modernizarea exploatațiilor agricole	300000	450000	750000	10,53%	240000	60000	40,00%
1.2.3. Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere	400000	400000	800000	14,04%	320000	80000	50,00%
1.4.1. Sprijinirea fermelor agricole de semi-subsistență	300000	0	300000	10,53%	240000	60000	100,00%
1.4.2. Înființarea grupurilor de producători	200000	0	200000	7,02%	160000	40000	100,00%
2.2.1. Prima împădurire a terenurilor agricole	70000	30000	100000	2,46%	56000	14000	70,00%
3.1.2. Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi	600000	105882	705882	21,05%	480000	120000	85,00%
3.1.3. Încurajarea activităților turistice	170000	30000	200000	5,96%	136000	34000	85,00%
3.2.2. Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale	200000	0	200000	7,02%	160000	40000	100,00%
Cheltuieli de funcționare GAL, componenta a + componenta b	300000	0	300000	10,53%	240000	60000	100,00%
TOTAL	2850000	1015882	3865882	100	2280000	570000	x



ANEXA D Prezentarea teritoriului și a populației - 2002

GAL Valea Băseului de Sus

Codul comunelor INSSE	Numele localității			Număr locuitori 2002		Supr. Totală 2002	Densitate
	Comune	Orașe	Sate	Din orase	total teritoriu	km2	loc/km2
36202	AVRĂMENI	Xx	Aurel Vlaicu, Avrămeni, Dimitrie Cantemir, Ichimeni, Panaitoiaia, Timuș, Tudor Vladimirescu	0	5592	108,6	51,49
37057	DÂNGENI	Xx	Dângenii, Hulub, Iacobeni, Strahotin	0	3157	83,35	37,88
37173	DRĂGUȘENI	Xx	Drăgușeni, Podriga, Sarata-Drăgușeni	0	2854	58,93	48,43
37618	HĂNEȘTI	Xx	Borolea, Hănești, Moara Jorii, Sarata-Basarab, Slobozia Hănești	0	2376	60,52	39,26
37547	HAVÂRNA	XX	Balinți, Galbeni, Gârbeni, Havârna, Niculcea, Tătărășeni	0	5221	95,65	54,58
37958	MANOLEASA	Xx	Flondora, Iorga, Liveni, Loturi, Manoleasa, Manoleasa-Prut, Sadoveni, Zahoreni	0	3788	94,24	40,20
38321	MILEANCA	Xx	Codreni, Mileanca, Scutari, Seliștea	0	3028	59,8	50,64
38376	MITOC	XX	Horia, Mitoc	0	2060	45,13	45,65
38731	RIPICENI	Xx	Cinghiniia, Lehnești, Movila Ruptă, Popoaia, Râșca, Ripiceni, Ripiceni Vechi	0	2359	55,13	42,79
39792	VLĂSINEȘTI	Xx	Miron Costin, Sârbi, Vlăsinești	0	3437	67,62	50,83
36060	xx	SĂVENI	Bodeasa, Bozieni, Chișcăreni, Petricani, Sat Nou	8416	8416	58,66	143,47
TOTAL				8416	42288	787,63	53,69
% locuitori orase din total locuitori (≤25%)				19,90%			



ANEXA D Prezentarea teritoriului și a populației -2011

GAL Valea Băseului de Sus

Codul comunelor INSSE	Numele localității			Număr locuitori 2011		Supr. Totală 2002	Densitate
	Comune	Orașe	Sate	Din orase	total teritoriu	km2	loc/km2
36202	AVRĂMENI	xx	Aurel Vlaicu, Avrămeni, Dimitrie Cantemir, Ichimeni, Panaitoiaia, Timuș, Tudor Vladimirescu	0	3714	74,22	50,04
37057	DÂNGENI	xx	Dângeni, Hulub, Iacobenii, Strahotin	0	3058	83,35	36,69
37173	DRĂGUȘENI	xx	Drăgușeni, Podriga, Sarata-Drăgușeni	0	2731	58,93	46,34
37618	HĂNEȘTI	xx	Borolea, Hănești, Moara Jorii, Sarata-Basarab, Slobozia Hănești	0	2162	60,52	35,72
37547	HAVÂRNA	XX	Balinți, Galbenii, Gârbenii, Havârna, Niculcea, Tătarășeni	0	4738	95,65	49,53
37958	MANOLEASA	xx	Flondora, Iorga, Livenii, Loturi, Manoleasa, Manoleasa-Prut, Sadovenii, Zahoreni	0	3491	94,24	37,04
38321	MILEANCA	xx	Codrenii, Mileanca, Scutarii, Seliștea	0	2767	59,8	46,27
38376	MITOC	XX	Horia, Mitoc	0	1908	45,13	42,28
38731	RIPICENI	xx	Cinghiniia, Lehneshii, Movila Ruptă, Popoiaia, Râșca, Ripiceni, Ripiceni Vechi	0	2156	55,13	39,11
39792	VLĂSINEȘTI	xx	Miron Costin, Sârbi, Vlăsinești	0	3178	67,62	47,00
36060	xx	SĂVENI	Bodeasa, Bozienii, Chișcărenii, Petricani, Sat Nou	7998	7998	58,66	136,35
TOTAL				7998	37901	753,25	50,32
% locuitori orase din total locuitori (≤25%)				21,10%			